

BILTEN

ISSN 1800-5101

Univerziteta Crne Gore

<http://www.ucg.ac.me>

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 300
Godina : 2013.
Podgorica, 8. mart 2013.

Broj primjeraka : 100

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Savremeni srpski jezik (morphologija), Savremeni srpski jezik (tvorba riječi) na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i Savremeni srpski jezik 1 (pravopis, fonetika, morfologija) i Savremeni srpski jezik 2 (sintaksa) na Studijskom programu za ruski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 11. jula 2012. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR DRAGA BOJOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rodena sam 24.11.1964. godine u selu Đurđevića Tara, opština Pljevlja. Osnovnu školu pohađala u Đurđevića Tari i Kosanici a srednju u Pljevljima. Dobitnik sam i diplome Luča. Studije srpskohrvatskog jezika i jugoslovenskih književnosti na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i jugoslovenske književnosti upisala 1984. godine, a završila 16.11.1989, odbranivši diplomski rad na temu *Govor Đurđevića Tare*.

Godine 1989. upisala sam postdiplomske studije na Filološkom fakultetu u Beogradu, smjer *Nauka o jeziku*, a završila 17. 2.1999. godine, odbranivši magistarski rad pod naslovom: *Kongruencija s(a) višečlanom naprednom subjekatskom sintagmom u srpskom jeziku* čime sam stekla akademski naziv *magistar filoloških nauka*.

Doktorsku disertaciju pod nazivom *Govor Potarja* odbranila sam 12. novembra 2009. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu i stekla naučni stepen *doktora filoloških nauka*. Rješenje o nostrifikaciji potvrde, tj. diplome o stečenom akademskoj tituli izdato je 4.februara 2010. od Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Nakon završetka studija, školske godine 1989/90. radila sam u srednjoj Ekonomskoj školi u Pljevljima. Od prvog oktobra 1991. godine radim na Filozofskom fakultetu u Nikšiću u zvanju asistenta pripravnika, od 1999. u zvanju asistenta za lingvističku grupu predmeta na Odsjeku za srpski jezik i književnost, a od 2008. u zvanju saradnika u nastavi za lingvističku grupu predmeta na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti. Dugi niz godina obavljala sam dužnost sekretara Odsjeka za srpski jezik i književnost. U zvanju asistenta pripravnika, asistenta i saradnika držala sam časove vježbi *iz skoro svih lingvističkih disciplina* na Odsjeku, kasnije Studijskom programu za srpski jezik i književnost i nematičnim odsjecima (*Engleski jezik i književnost, Učiteljski studij, Ruski jezik i književnost*): *Savremeni srpski jezik(Fonetika, fonologija i pravopis, Morfologija i tvorba riječi, Sintaksa proste i složene rečenice, Sintaksa padeža i glagola), Dijalektologija i akcentologija, Srpski jezik I i II, Staroslovenski jezik, Istorija srpskog jezika*. Na nematičnim katedrama držala sam časove predavanja iz *Srpskog jezika i kulture govora* i *Srpskog jezika I i II* na Studijskom programu za predškolsko vaspitanje i Studijskom programu za engleski jezik i književnost.

Dvije školske godine, od 1998. do 2000. radila sam kao lektor i predavač srpskog jezika u Rusiji, na Državnom univerzitetu u Sankt Peterburgu (Katedra za slovensku filologiju).

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ	Br. ref.	Br. kan.
1.4. Књига студијског карактера издата код нас		
1. <i>Јелица Стојановић и Д. Бојовић, Српски језик између истине и обмане (социолингвистичка анализа стања у Црној Гори)</i> , Јасен, Београд 2006, (рецензенти: проф. др Миодраг Јовановић, Филозофски факултет, Никшић, мр Михаило Шћепановић, Филолошки факултет, Београд), 166 стр., ISBN 86-85337-25-9.	7	3,5
1.5. Дио научне монографије издате код нас (и у окружењу) чији су издавачи националне академије наука и државни универзитети и дио књиге студијског карактера		
2. <i>Д. Бојовић, О сугласнику х у говору Потарја</i> , Зборник института за српски језик ЦАНУ 1, посвећено др Драгу Ђутићу поводом 75-годишњице живота, Београд 2008, 89-99; ISBN 978-86-82873-21-1.	3,5	1,5
1.2. Радови објављени у часописима		
1.2.2. Радови објављени у међународним часописима који се налазе у бази података, а имају редовну међународну дистрибуцију и резиме на страном језику:		
3. <i>Д. Бојовић, Мјесто говора Потарја у свијетлу дијалекатских типова</i> , Гласник Одјељења умјетности 24, ЦАНУ, Подгорица 2006, 57-63; ISSN 0350-5480.	4	3
4. <i>Д. Бојовић, „Постигнућа“ дијалектологије у служби разградње српског језичког система</i> , Гласник Одјељења умјетности 25, ЦАНУ, Подгорица 2007, 95-105; ISSN 0350-5480.	4	2
5. <i>Д. Бојовић, Неке морфолошке особине говора Потарја</i> , Гласник Одјељења умјетности 27, ЦАНУ Подгорица 2009, 55-83; ISSN 0350-5480.	4	4
6. <i>Д. Бојовић, Карактеристике замјеничко-приједовске деклинације у Пашићевским исправама</i> , Гласник Одјељења умјетности 29, ЦАНУ Подгорица 2011, 132-138; ISSN 0350-5480.	4	3
7. <i>Д. Бојовић, Из синтаксе говора Потарја</i> , Српски језик / XIII, 1-2, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика Београд, Студије српске и словенске, Катедре за српски језик, Београд 2008, 323-341; ISSN 0354-9259.	4	4
8. <i>Д. Бојовић, О вишеименом језичком бесмислу (четири социолингвистичка (н)огледа о експериментима с именом српског језика у Црној Гори)</i> , Српски језик, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика, Студије српске и словенске, Катедре за српски језик, Београд 2005, 359-		

9.	375;ISSN 0354-9259. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Дестандардизација и дехуманизација српског језика у Црној Гори</i> , Ideologie und Diskurs Slawistische medien-, sprach- und literaturwissenschaftliche Beiträge, Verlag Dr. Kovač, Hamburg, 2012,26-41; ISSN 1610-4986.	4	3	19. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Филозофски факултет, Пале 2009, 201-215: ISBN 978-99938-47-17-5.</i> 20. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Политика у језику и језик политичке(црногорска хроника)</i> , Међународни научни скуп Наука и политика, Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет, Пале, 22-23. мај 2010; ISBN 978-99938-47-33-5;102-108.	2	2
10.	1.2.3. Радови објављени у домаћим часописима <u>Д. Бојовић</u> , <i>Неки случајеви конгруенције координиране субјекатске синтагме с препонираним и постпонираним предикатом у српском језику</i> , Српски језик, 8/1-2, VIII, Научно друштво за неговање и проучавање српског језика Београд, Студије српске и словенске, Београд 2003, 539-555; 811.163.41:367; 539-555.	4	3	21. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Наука и идеологија: српски и остали језици у Црној Гори</i> , Међународни научни скуп Српски језик, књижевност, уметност: Српски језик у (кон)тексту, Зборник радова са научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, 2008, ISBN 978-86-85-991-11-3, 439-445.	2	2
11.	11. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Црногорски језичко-ментални инжењеринг</i> , Октоих, часопис Одјељења за српски језик и књижевност Матице Српске-Друштва чланова у Црној Гори, 1-2, 2011, 79-96; ISSN 1800-9107.	1,5	1,5	22. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Или стандард и норма српског језика у Црној Гори, или расуло језичког система</i> , Језичка ситуација у Црној Гори-норма и стандардизација, Радови са међународног научног скупа, Подгорица 24. и 25. мај 2007, ЦАНУ, 285-294; ISBN 978-86-7215-207-4.	2	2
12.	1.3. Радови на конгресима, симпозијумима, семинарима: 1.3.1. Међународни конгреси, симпозијуми, семинари:	1,5	1,5	23. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Лексичко-граматичке карактеристике дијалекатских фразеолошких јединица (на материјалу говора сјевера Црне Горе)</i> , 39. Међународни састанак слависта у Вукове дане, Београд 2009.(програм)	2	2
13.	12. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Сочетаемость с многочленой nominalной конструкцией в сербском языке</i> , I Славистические чтения, Памяти профессора П.А. Дмитриева и профессора Г.И. Сафонова, Материалы международной научной конференции, 12-14 сентября 1999г. Санкт-Петербург, Санкт-Петербургский государственный университет, 25-28.	2	2	24. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Проблем семантизације фразеолошких јединица у речнику</i> , Међународни научни скуп Српски језик, књижевност, уметност: Језички систем и употреба језика, Крагујевац 2011. (потврда о учешћу)	2	2
14.	13. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Злоупотреба дијалектологије у процесу разградње српскога или српскохрватскога језичког система (осврт на стање у Црној Гори)</i> , Паневи чтења, Езикознание, Пловдив, 13-14 октобра 2006 г. НАУЧНИ ТРУДОВЕ, том 44, кн.1, сб А,2006, 340-348.ISNN 0861-0029.	2	2	25. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Структурно-семантички модели дијалекатских фразеолошких јединица (на примерима именничких и приједвских фразеолошких јединица)</i> , 40. аучни састанак слависта у Вукове дане, Београд 2010; Два века савременог српског књижевног језика, Београд 2011,371-379; 811.163.41 373.7;ISBN 978-86-6153-040-1.	2	2
15.	14. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Из ономастике говора Потарја</i> , Седми лингвистички склоп Божковићеви дани, Радови са научног скупа, ЦАНУ, Подгорица 2008,245-259; ISSN 978-86-7215-214-2.	2	2	26. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Научни и методолошки аспекти „црногорског језика“</i> , Међународни научни скуп српско језичко наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик данас; Матица српска-Друштво чланова у Црној Гори, Матица српска у Новом Саду, Херцег Нови, 20-23. април 2012; Зборник резимеа ISBN 978-9940-508-09-4.	2	2
16.	15. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Особине конгруенције у српском језику</i> , "Jezyk, literatura i kultura Slowian dawnej i dzis-III Linguaria:[materiaiay z miedzynarodowej konferencji naukowej zorganizowanej w dniach 23-25 września 1999 roku w Poznaniu].-Poznac:Uniwersytet im.Adama Mickiewicza.	2	2	27. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Методолошке основе израде фразеолошких речника народних говора-синтаксички аспект</i> , Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет Пале, Наука и идентитет, Пале,21-22.маја 2011. (потврда о учешћу)	2	2
17.	16. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Један поглед на дијалекатску слику Црне Горе (питање супституције вокала „јам“)</i> , Међународни научни скуп Српски језик, књижевност, уметност: Српски језик у (кон)тексту, Зборник радова са научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, 26. и 27.октобра 2007, ФИЛУМ, Крагујевац 2008,369-383, ISBN 978-86-85-991-11-3.	2	2	28. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Транспозиција фразеологизама у систему лексичко-граматичких типова дијалекатских фразеологизама</i> , Међународни научни скуп Српски језик, књижевност, уметност: Језички систем и употреба језика, Зборник радова са међународног научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу 2010, Крагујевац 2011;315-322;ISBN 978-86-85991-35-6.	2	2
18.	17. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Српски језик у Црној Гори и на Косову и Метохији (два аспекта дехуманизације језика)</i> , Зборник радова Филозофског факултета, XXXVIII/2008, Косовска Митровица 2009, Међународна научни скуп Косово и Метохија у цивилизациским токовима,14, ISSN 0354-3293; 13-23.	2	2	29. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Увод у синтаксу фразеолошких јединица,(лексикографски оглед)</i>	2	2
19.	18. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Наука и антинаука у српском језику</i> , Међународни научни скуп: Настава и наука на универзитету, Пале, 17-18. мај 2008, Зборник радова са научног скупа, Књига 3/1, Пале 2009,175-193, <u>Д. Универзитет у Источном Сарајеву</u> ,	2	2			

	Међународни научни скуп Бошковићеви дани, 20011, ЦАНУ Подгорица 2012,157-162;ISBN 978-86-7215-287-6.	2	2				
30.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Значај источнохерцеговачког дијалекта за једоистство српског књижевног језика</i> , Округли сто Језик и писмо у Републици Српској, Академија наука и уметности Републике Српске, Одјељење књижевности и умјетности, Бања Лука, 25. новембар 2011.(потврда о учешћу)	2	1	41.	даље), Рад прочитан на Научном скупу Духовне ризнице Дробњака , 2002.(програм) <u>Д. Бојовић</u> , <i>Мјесто говора Потарја на српској дијалекатској мали</i> , Научни скуп Средње Полимље и Потарје као истраживачки проблем, Пљевља 5-6. јуна 2004. године, Гласник завичајног музеја, Књ.5, Пљевља 2006, 271-278; ISSN 1450-8559.	1	1
	1.3.2. Домаћи конгреси, симпозијуми, семинари:			42.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>О неким аспектима конгруенције у језику Михаила Лалића</i> , Лалићеви сусрети,Радови са научног скупа од 12.децембра 2006, ЦАНУ, Подгорица 2008,191-197; ISBN 978-86-7215-202-9.	1	1
	31. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Структурно-семантички и терминолошки статус проблема конгруенције (у дијахронији и синхронији перспективи)</i> , Четрнаести конгрес Савеза славистичких друштава Југославије, Српски језик и остали словенски језици(књига резимеа), Будва, 16-18. октобар 1997.	1	1	43.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Дијалектолошки статус говора села Ђурђевића Тара</i> , Дурмиторски зборник, На извору Вукова језика, Зборник радова са научног скупа који је одржан на Жабљаку 21. и 22. јула 1997. године, Жабљак1997, 67-71.	1	1
	32. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Неки случајеви конгруенције напоредне субјекатске синтагме с препонираним и постпонираним предикатом у српском језику (I)</i> , Петнаesti конгрес Савеза славистичких друштава Србије и Црне Горе, (књига резимеа), Ниш, 2001; ISBN 86-7379-073-5.	1	1	44.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Неке лексичко-синтаксичке и лексичко семантичке сличности и разлике говора Таре и сусједних села дурмиторског краја</i> ,На извору Вукова језика, III научни скуп 2000, Огранак Вукове задужбине, Жабљак-Шавник-Плужине,Жабљак, 2005,40-45; ISBN 86-9067773-0-5.	1	1
	33. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Дестандардизација српског језика у Црној Гори</i> , 16. Конгрес Савеза славистичких друштава Србије и Црне Горе, Актуелни проблеми у проучавању и настави српског језика и других словенских језика (Књига резимеа), Врњачка Бања, 6-8 октобар2005, Београд 2005.	1	1	45.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>„уукрштеним“ изогласама у говору Потарја</i> ,На извору Вукова језика, V научни скуп, Жабљак, 2006,66-75; ISBN 978-9940-9108-1-5.	1	1
	34. <u>Д. Бојовић</u> , <i>О неким рефлексима „јата“ у сјевероцрногорским говорима</i> , Зборник радова са научног скупа «Живот и дјело академика Михаила Стевановића», уредник академик Бранислав Остојић. Научни скупови, књ. 59, Одјељење умјетности, књ. 21, ЦАНУ, Подгорица 2002, 213-218, ISBN 86-7215-139-9.	1	1	46.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>О орониму Дурмитор и ктетику Дурмиторац</i> , VI научни скуп На извору Вукова језика, Жабљак, 2009;Зборник радова са VI научног скупа,2010; 59-64; ISBN 978-9940-9108-2-2.	1	1
	35. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Један осврт на проблем конгруенције у језику средстава масовне комуникације</i> , Трећи лингвистички скуп Бошковићеви дани, Радови са научног скупа, ЦАНУ, Подгорица1997, 123-128; ISBN 86-7215-082-1.	1	1	47.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Опет о „преименовању“ (доименовању, разименевању ...) српског језика у Црној Гори, и још понечему</i> , Српско питање и србистика, Зборник радова 1, Србистика, Бачка Паланка- Ваљево 2007, 311-327; ISBN 1450-670.	1	1
	36. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Структурно-семантички и терминолошки статус проблема конгруенције у српском језику</i> , Четврти лингвистички скуп Бошковићеви дани, Радови са научног скупа ЦАНУ, Подгорица 1999,161-171; ISBN 86-7215-105-4.	1	1		1.4. Уводно, објављено пленарно предавање		
	37. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Стари ортоепски проблеми и нове норме (акценат ријечи страног поријекла)</i> , Пети лингвистички скуп Бошковићеви дани, Радови са научног скупа ЦАНУ, Подгорица 2003, 215-220 ;ISBN 86-7215-139-9.	1	1	48.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Изучавање српског језика као страног (од имена до суштине)</i> , X Славистические чтения, Памяти профессора П.А. Дмитриева и профессора Г. И. Сафонова, Материалы межвузовской научной конференции, 12-13 сентября, 2008 года,Филологический факультет Санкт-Петербургского государственного университета , Санкт Петербург 2010; 6-17; ISBN 978-5-8465-1007-4.	2	2
	38. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Норма српског језика и језик медија у Црној Гори</i> , Шести лингвистички скуп Бошковићеви дани, Радови са научног скупа, ЦАНУ Подгорица 2005,161-170; ISSN 86-7215-170-4.	1	1		4. СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ	Bр. ref.	Bр. kan.
	39. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Дијалекатска синтакса у дјелу Јована Вуковића (на примјерима интерпретације аориста и имперфекта)</i> , Зборник радова са научног скупа Живот и дјело академика Јован Вуковића, Плужине, 8-9. новембра 2003. године. Редакција монографије «Пива и Пивљани», Програмски одбор: проф. др Бранислав Остојић, проф. др Ненад Вуковић, академик Петар Влаховић, проф. др Божидар Тадић, Подгорица 2004;197-201.	1	1		4.3. Стручни чланак		
	40. <u>Д. Бојовић</u> , <i>Говор Дробњака у лингвистичкој литератури (од Вука преко Вуковића, и</i>	1	1	1.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Около једног стиха у Горском вијенцу</i> , Дани Његошеви, 2008/2009 ,Књижевно друштво Његош, Никшић 2010; 98-101; ISBN 978-9940-9315-0-6..	1	1

3.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Граматика и стилистика и(ли) стилистика и граматика/приказ-(М. Ковачевић, Граматичке и стилистичке теме, Бања Лука, 2003), Књижевне новине , јул 2004.</i>	0,50	0,50	- Научна конференција Санкт- Петербург- Југославија, (Предавање на тему културно- просјетне сарадње Црне Горе и Петрограда), Петроград, 2000;																								
4.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>О Слову</i> , Слово, часопис за српски језик, књижевност, културу, бр. 23, година VI, Никшић,ептембар 2009,229-232;ISSN 1800-6140.	0,50	0,50	- Међународни научни скуп <i>Језик у Босни и Херцеговини</i> , (представник Катедре за српски језик из Никшића) Сарајево, 2003;																								
5.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Српска лингвокултуролошка новина</i> (Ана Пејановић, Фразеологија Горског вијенца, ЦАНУ, Подгорица 2010, 324 стр.),Српски језик XVI, Београд 2011, 835-839;ISSN 0354-9259.	0,50	0,50	- Међународни научни скуп <i>Језик и демократизација</i> (представник Катедре за српски језик), Неум 2001;																								
6.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Усуд српскога језика или „језик с маном у имену“</i> , (Милош Ковачевић, Михаило Шћепановић, <i>Српски језик у вртлогу политике</i> ,Матица Српска-Друштво чланова у Црној Гори Одјељење за српски језик и књижевност, Никшић 2011) Слово, Година VII, бр. 31-32, 168-172.	0,50	0,50	- Израда библиографије са подручја Црне Горе за часопис <i>Јужнословенски филолог</i> ;																								
7.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Путевима истине о српском језику</i> , (Јелица Стојановић, Путевима српског језика и ћирилице, Матица Српска,Друштво чланова у Црној Гори, Никшић, 2011,243 стр.), Српски језик XVII , Београд, 2012, 657-660.	0,50	0,50	- Члан комисија за одбрану дипломских радова из области српског језика на Студијском програму за српски језик и јужнословенске књижевности;																								
8.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>О Слову Словом</i> , Слово VIII, број 33, Никшић 2011,243-247;ISSN 1800-6140.	0,50	0,50	- Члан Научног друштва за неговање и проучавање српског језика – Београд, од 2001. године;																								
4.5. Популарно-стручни чланци																												
1.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Језик наши наусини или трактат о једном имени</i> , Свећиће, Тематски број Језик и памћење, Лист Епархије будимљанско-никшићке бр. 19, октобар 2003.	0,1	0,1	- Секретар редакције часописа Октоих.																								
2.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Језички (анти)инжењеринг</i> , Слово, IV, бр. 13-14,2007.	0,1	0,1	- Рецензент књиге <i>Путевима српског језика и ћирилице</i> , Јелице Стојановић;																								
3.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Црногорски “на Универзитету</i> , Слово бр.19-20,2008.	0,1	0,1	- Реџент радова за часопис <i>Октоих</i> ;																								
4.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>„Црногорски језик“ и његов код</i> , Слово,бр.17,година IV,Никшић, фебруар 2008.	0,1	0,1	- Члан Организационог одбора научног скупа <i>Српско језичко наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик данас</i> ;																								
5.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Наука, идеологија и антенаука у српском језику</i> , Слово, бр. 22, 2009,22-37;ISSN 1800-6140.	0,1	0,1	- Члан Одјељења за српски језик и књижевност Матице Српске, Друштва чланова у Црној Гори.																								
6.	<u>Д. Бојовић</u> , <i>Језик наши свагдашињи</i> , Индекс 1/8, Никшић,1993.	0,1	0,1	- Реџент књиге поезије Војислава Т. Карапића, <i>На удици изгуђеног вјетра</i> , Унирекс 2009; ISBN 978-86-427-0813.	20 10																							
ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA																												
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">DJELATNOST</th> <th colspan="2">Broj radova</th> <th colspan="2">Broj bodova</th> </tr> <tr> <th>Poslije izbora</th> <th>Ukupno</th> <th>Poslije izbora</th> <th>Ukupno</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD</td> <td></td> <td>41</td> <td></td> <td>86</td> </tr> <tr> <td>4. STRUČNI RAD</td> <td></td> <td>10</td> <td></td> <td>15.9</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>101.9</td> </tr> </tbody> </table>					DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova		Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno	1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		41		86	4. STRUČNI RAD		10		15.9	UKUPNO				101.9
DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova																									
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno																								
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		41		86																								
4. STRUČNI RAD		10		15.9																								
UKUPNO				101.9																								
ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА																												
I ОЦЈЕНА УСЛОВА																												
СТЕПЕН ОБРАЗОВАЊА																												
<p>Драга Бојовић је одбранила магистарски рад 1999. године под насловом <i>Конгренција са вишечланом напоредном субјектском синтагмом у српском језику</i> на Филолошком факултету у Београду. На истом Факултету одбранила је 2009. године докторску дисертацију под насловом <i>Говор Потарја</i>.</p> <p>Има врло богату библиографију научних и стручних радова на основу којих би могла бити бирана у виша универзитетска наставничка звања.Учествовала је на бројним међународним и домаћим научним скуповима.</p> <p>Испуњава све услове у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета Црне Горе и Мјерилима за избор у академска и научна звања Универзитета Црне Горе за избор у звање доцента.</p>																												
НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД																												
<p>Тематски распони лингвистичких изучавања др Драге Бојовић су врло пространи и за једног сарадника врло разгранати. Успешно се бави дијалектологијом и акцентологијом, ономастиком, историјом језика и савременим српским језиком, творбом ријечи, лексикологијом и семантиком, нормативистиком и социолингвистиком.</p> <p>Посебну пажњу са много истраживачког напора у области фонетике, фонологије, морфологије са творбом ријечи и синтаксе посветила је историјској генези појединих њихових феномена. Резултати добијени синхронијским и дијахронијским посматрањем језичких феномена значајни су и</p>																												

са практичног и са теоријског аспекта не само за славистику него и за науку о језику уопште.

Из богате библиографије радова, најчешће публикованих у реномираним часописима и зборницима у Србији, Црној Гори, Босни и Херцеговини, Русији Њемачкој и др., издавам за ову прилику три рада да се на њих осврнем.

1. Наши дијалектологи у монографијама о народним говорима најчешће описују њихов фонетско-фонолошки, морфолошки и прозодиски систем. Дају се и основне карактеристике творбе ријечи и лексике. Синтакса је најчешће запостављена. Рад Драге Бојовић *Из синтаксе говора Потарја* је вриједан прилог дијалекатској синтакси.

Уз примјену компаративно-конфронтационе методе аутор је описала падежну и глаголску систему једног прелазног говора – Потарја. У односу на Вуков модел књижевног језика, као и у односу на народне говоре који су у основици књижевног језика нема велике разлике. Основне дискриминанте, које аутор темељито поткрепљује богатом грађом, су везане за глаголску реквију. У овом говору, за разлику од, на пример, сусједних дурмиторских говора, изгубљена је разлика између падежа мјеста и падежа правца. Уобичајена је и употреба оруђника с предлогом *c/a*, а спорадично се јавља и социјатив без предлога. Наглашена је употреба архаичне предлошко-падежне конструкције *по+Г* у говорном појасу према зетско-рашком дијалекту.

Аутор је, затим, суптилном анализом утврдила да систем глаголских облика у овом прелазном говору карактеришу сљедећи битни елементи: а) упрошћавање глаголске система, присутне у српском књижевном језику, наслуђује се само преко футура II и плусквамперфекта, али се, уз обиљежавање времена и начина, за разлику од сусједних дурмиторских говора и других говора источнохерцеговачког типа, добро чувају аорист и импфекат. Пренаглашена је употреба императива у нарацији.

2. У чланку *Карактер замјеничко-приједевске деклинације у Пашијовским исправама* аутор прати судбину облика замјеничко-приједевских ријечи, односно судбину облика тврдих основа са *јатом* у наставку и меких са вокалом *и*. Експертиријани материјал из *Пашијовских исправа* пореди са стањем у данашњем говору Пашијовића и другим говорима у окружењу. Нијесу изостала ни поређења са језиком старијих и новијих писаца са црногорског говорног простора. Поређења су вршена и са језиком Вука Стеф. Карадића. Само таквим поређењима и студијском анализом аутор је заиста успјела да да хронологију у односима рефлекса *-ије-* и *-и-* у Пашијовићима. Утврдивши хронолошке односе у репартији наставака за инст. једн., ген. дат. инстр. множ. замјеничко-приједевских ријечи са рефлексом *-ије-* и *-и-* аутор с правом закључује да се већ у *Исправама* новијег датума осјећа постепено повлачење облика са *-ије-* и да су семантико-синтаксички разлози имали посебан утицај за избор једне или друге варијанте наставака. Тако, на пример, дистрибуција наставака тврде или меке промјене зависи од тога да ли су замјенице или приједеви у функцији именице или не, па затим дистрибуција им зависи и од положаја атрибуuta у реченици односно од тога да ли се атрибуut јавља у препозицији или постпозицији. За све поменуте положаје аутор је дала довољно материјала који уједно показује, како ауторка и закључује, да стилски разлози немају неких посебних утицаја на репартију поменутих наставака.

Испитивања која је аутор овога текста вршила с правом показују да *Пашијовске исправе* представљају дијалекатску ситуацију краја из којега потичу.

3. Процес супституције јата, посебно у црногорским говорима, увијек је актуелан. Др Драга Бојовић је у тексту *O неким рефлексима "јата" у сјеверно-црногорским говорима*, уз велику грађу којом располажу дијалектолошке студије о тим говорима и материјалом који је лично прикупила у прелазном говору – говору Потарја, презентирала и одговарајуће закључке. На основу поуздане грађе аутор разматра један битан детаљ у вези са јатовским супституентима у поменутим говорима. Она је, наиме, из сплета тих континуаната обрадила, прије свега, судбину овога старога гласа иза сонанта *р* дотичући се, с времена на вријеме, вокала *е*, као једног од јатових супституената у црногорским односно у сјеверно-црногорским говорима и у другим позицијама.

Нијесу, додуше, заобиђени ни случајеви дистрибуције јатових супституената у ликовима *послије* и *после*, *потље* и *пошље*, па затим дотакла се и судбине јата иза *л* у другим случајевима (*редослед*, *наслеђе* и *редосљед*, *наслеђе*).

С правом је аутор, на основу драгоцјене грађе којом је располагала и студијском анализом, закључила да су екавизми наглашенији *послије* *р* и да су у говорима о којима је ријеч аутономни, да су се развили фонетским путем односно да је у њима *ј* из рефлекса кратког јатја јотовало сонант *р* што су својевремено доказивали Ј. Вуковић и П. Сладојевић. Секвенца *је*, која се могла чешће чути у вријеме када је грађу са писковско-дробњачког подручја прикупљао Ј. Вуковић, данас се осјећа као архаизам уколико се употребљава.

Данас у тим говорима, како аутор овога текста и констатује, имамо преврелу и стабилизовану ситуацију када је у питању супституент иза *л* у *посље* (*пошље*). Ауторка добро примјеђује постепено освајање варијанта са *е* иза сонанта *л* у овим говорима, где се, како се истиче, редовно чује: *редослед*, *наслеђе*, *наследство*.

Овим чланком аутор је дала значајан допринос не само историјској дијалектологији него и нормативистици. Показала је какво је стање јотованих супституената на једном ширем говорном подручју- подручју које је у основици Вукова модела књижевног језика

СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ

Поред научноистраживачких радова публикованих у часописима и зборницима, др Драга Бојовић је објавила више стручних чланака, прилога и приказа у којима се обрађују савремене научно-стручне појаве у нас. Већина приказа нијесу само обични прикази на књиге. Тамо се, поред осталог, критички обрађују савремени лингвистички проблеми и, уствари, значајни су прилози култури језичког израза. Како претходни тако и ови радови др Драге Бојовић представљају свога аутора као солидног познаваоца актуелне језичке проблематике, посебно из области за коју конкурише.

Уз публиковање научних и стручних радова др Драга Бојовић је сарадник на пројектима: *Црногорски дијалекатско-ономастички комплекс* (ЦАНУ – Подгорица) и *Дијалекатска истраживања српског језика* (САНУ – Београд). Активан је сарадник и члан научно-образовних институција и удружења у Црној Гори и Србији; предавач на међународним конференцијама и савјетовањима. Активан је члан: више програмских одбора научних скупова, рецензент и члан редакције у зборницима радова и часописима, као и у другим сферама значајним за унапређење стручне дјелатности.

ПЕДАГОШКА СПОСОБНОСТ

Након једногодишњег рада у Економској школи у Пљевљима своје сљедеће запослење др Драга Бојовић је добила на Филозофском факултету у Никшићу, где је од 1991. године радила као асистент приправник. Држала је вјежбе из Савременог спског језика (Фонетика и фонологија, Морфологија са творбом ријечи и Синтакса просте и сложене реченице). Октобар мјесеца 1999. године изабрана је за асистента за лингвистичку групу предмета, а последњих година држала је предавања на Студијском програму за спрски језик из Савременог спрског језика (морфологија) и Савременог спрског језика и Културе говора на нематичним студијским програмима на истом Факултету. На послу је одговорна и савјесна. У сталном је контакту са студентима и покazuје велико интересовање и умјешност у обављању наставних послова.

Од септембра 1999. г. до октобра 2001. г. радила је као лектор за спрски језик на Државном универзитету у Санкт Петербургу - Русија (Катедра за словенску филологију). Њен двогодишњи рад на Универзитету у Санкт Петербургу је оцijeњен највећим оценама. Као солидног научног радника и педагога позивали су је у Санкт Петербург на научне конференције и консултативне састанке у вези са радом на лингвистичким пројектима.

II ВЕРИФИКАЦИЈА БОДОВАЊА

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД УКУПНОГ БРОЈА РЕФЕРЕНЦИ ПО ОБЛАСТИМА ДЈЕЛАТНОСТИ И БОДОВА

ДЈЕЛАТНОСТ	Број радова			Број бодова		
	Прије избора	Послије избора	Укупно	Прије избора	Послије избора	Укупно
1. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД			41			86
4. СТРУЧНИ РАД			10			15.9
УКУПНО						101.9

III МИШЉЕЊЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

На основу увида у приложену документацију кандидата, па затим на основу свега овдје реченог сlijedi да др Драга Bojović у складу са Законом о високом образовању Црне Горе, Статутом Универзитета Црне Горе и Мјерилима за избор у академска и научна звања Универзитета Црне Горе **испуњава све услове за избор у звање доцента**. Стoga предлажем Вијећу Филозофског факултета у Никшићу и Сенату Универзитета Црне Горе у Подгорици да др **Драга Bojović изаберу у звање доцента** за предмете: *Савремени српски језик (морфологија)* и *Савремени српски језик (творба ријечи)* на Студијском програму за српски језик и јужнословенске књижевности и *Савремени српски језик I* и *Савремени српски језик II* на Студијском програму за руски језик и књижевност Филозофског факултета у Никшићу.

РЕЦЕНЗЕНТ

Академик Бранислав Остојић, проф емеритус Никшић

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Iz priložene bibliografije dr Drage Bojović da se primijetiti da ona ima dugo i kontinuirano iskustvo u naučnoistraživačkom radu i da su njenim interesom obuhvaćena mnoga područja iz oblasti lingvistike i sociolingvistike. Mi ćemo za ovu priliku analizirati tri njena lingvistička rada.

U radu **Iz onomastike govora Potarja** koleginica Bojović daje opštiji pregled toponomastičke terminologije na području Potarja. Ona je ovdje ukazala na bogatstvo i razudjenost, različitu semantičku motivaciju počev od nanosa iz predslovenskog perioda do današnjih dana. Opseg njenog interesovanja se kretao u pravcu dvaju osnovnih zadataka onomatologije počev od imena koja pripadaju najstarijim etnojezičkim nanosima preko onih čija je značenjska motivacija prepoznatljiva do uključivanja nekih najnovijih pomjerenja značenja ustaljenih onomastičkih pojmoveva koje su rezultat najnovijih dešavanja na ovom području i šire. Oni su, prije svega, vezani za status horonima (naziva država), naseljenih mesta (ojskonom) i astionima (gradova). Zanimljivo je istaći da za geografsku terminologiju kao dio leksikografskog sistema nalazimo podatke u različitim rječnicima, npr. u Vukovu Rječniku, geografa, etnologa i sl., ali sistemskog rada na ovim pitanjima nije bilo do skorijeg vremena. U ovom radu kandidatkinja govori o mikrotoponimima specifičnog obrazovanja o geografskoj terminologiji i toponomiji, o hidronimima, ojskonomima, oronimima, teknimima.

U radu **Struktурно-семантички и терминолошки статус проблема конгруенције у српском језику** koleginica Bojović ukazuje na nedovoljnost испитаности конгруенције, pogotovo na primjerima iz djela pojedinih pisaca. Ovaj problem, prema njenim nalazima, sagledavan je prema ustaljenim gramatičkim mjerilima, bez sistemskog pregleda i opisa bilo jezika pisaca, bilo narodnih govora što bi doprinijelo otklanjanju mnogih kolebanja i nedoumica na ovom dosta „zamršenom“ jezičkom području. Naime, i ovaj sistem, sistem kongruentnosti kao ni bilo koji drugi gramatički sistem nije bez izvjesnih lingvistički uslovljenih obličkih neujednačenosti. Ovu problematiku ona pregledno sagledava kroz razmatranja A. Belića, T. Maretića, I. Brapca, M. Hraste i S.

Živkovića, zatim dalje preko analize M. Stevanovića, Ž. Stanojića i Lj. Popovića. Od starijih rada ona spominje kao interesantu studiju Vj. Glavana, tu su i istraživanja A. Ječmenice, B. Ostojića i Str. Babića. Veliki broj priloga i rasprava o kongruenciji tiče se nekih slučajeva u jeziku pisaca. Sve te rasprave o kojima koleginica Bojović govori u radu su značajan doprinos istraživanju ovog sistema i njegovom dopunjavanju a i sama je sistematičnim pregledom njinovom dala svojevrstan doprinos ovoj problematici.

Kandidatkinja Bojović u radu **Dijalektska frazeologija: leksičko-gramatički aspekt** ukazuje na to da je frazeologija kao lingvistička, tačnije leksikološka i stilistička disciplina, u srpskoj malo razvijena. Naime, nijesu uradjeni frazeološki rječnici dijalekata ili govora a samim tim ni klasifikacija ovih leksičkih jedinica. Stoga ona na osnovu uvida u dijalektski materijal i u literaturu dijalektske frazeologije ruskoga jezika i na osnovu pojedinačnih rada iz ove oblasti kod nas daje objašnjenje u vezi sa ovom neobradjenom temom u nauci o srpskom jeziku. Ona ističe da izučavanje frazeologije svakoga jezika i njegova leksikografska obrada prepostavlja pregled jezičkog materijala u svim sferama njegove upotrebe a jedna od tih sfera je dijalektska. Dakle, dijalektska riječ u svakom vidu upotrebe bez uvida u frazeološku ne može se sagledati. U dijalektskoj frazeologiji postoje svi tipovi frazeologizama poznati književnom jeziku. U radu kandidatkinja govori o dijalektskim frazeologizmima, o gramatičkom nivou u dijalektskoj frazeologiji zaključujući da postoje različita poimanja, razne koncepcije frazeologizama, razni opisi tih jezičkih faktora, počevši od interpretacije, upotrebe do klasifikacije.

STRUČNA DJELATNOST

Koleginica Bojović je bila predavač i lektor srpskog jezika na katedri za slovensku filologiju u Petrogradu, saradnik je na projektima CANU i Instituta za jezik SANU, redovni je član Matice srpske u Novom Sadu, sekretar redakcije časopisa *Oktoih* i recenzent radova za isti časopis i član Odjeljenja za srpski jezik i književnost Matice Srpske, Društva članova u Crnoj Gori.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Pedagoška aktivnost koleginice Bojović potvrđena je višegodišnjim radom na organizaciji i izvodjenju nastave. Na poslu je odgovorna i vrijedna i ima korektan i blizak odnos sa studentima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROЈA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broј radova			Broј бодова		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ИСТРАŽИВАЧКИ РАД			41			86
4. СТРУЧНИ РАД			10			15.9
УКУПНО						101.9

III MIŠLJENJE ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

Imajući u vidu mjerila za izbor u akademска i naučna zvanja donijeta od strane Senata Univerziteta Crne Gore smatramo da dr Draga Bojović zadovoljava sve kriterijume koji su odredjeni navedenim aktima za izbor u zvanje docenta i stoga predlažemo Senatu Univerziteta Crne Gore da koleginicu Bojović izabere u zvanje **docenta** за предмете: *Савремени српски језик (морфологија), Савремени српски језик (творба ријечи)* на Studijskom programu за srpski jezik i južnoslavenske književnosti i *Савремени српски језик I (правопис, фонетика, морфологија)* и *Савремени српски језик II (сintaks)* na Studijskom programu za ruski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

REЦЕНЗЕНТ

Prof. dr Zorica Radulović, redovni profesor Filozofskog fakulteta u Nikšiću

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА

1 ОЦЈЕНА УСЛОВА

СТЕПЕН ОБРАЗОВАЊА

Др Драга Бојовић, асистент на Филозофском факултету у Никшићу, бави се озбиљним истраживањима, како нормативног српског језика, тако и народних говора – потврда темељном знању језичке проблематике, тј. добrog познавања свих нивоа његове структуре, јесте чињеница да је у звању сарадника, асистента приправника и асистента држала часове вježbi из скоро свих лингвистичких дисциплина. Заправо, сложена материја, коју нуди савремени језик и народни говори, морала се посматрати и са синхронијског и са дијахронијског становишта, често се поредити и са ситуацијом у близој и даљој околини, а то је др Бојовић успјешно чинила. Отуда и њени радови из области фонетике, фонологије, морфологије, творбе ријечи, акцентологије, дијалектологије и синтаксе, својом методичношћу и поузданом анализом, некад превазилизе научне захтјеве очекivanе од асистента.

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

За ову прилику осврнућемо се на три рада др Драге Бојовић.

1. Д. Бојовић, Неке морфолошке особине говора Потарја, Гласник Одјељења умјетности 27, ЦАНУ Подгорица 2009, 55-83, ISSN 0350-5480.

Подручје Потарја представља централни дио источнокернеговачког дијалекта –на истоку је прелазног карактера, према зетско-рашким, а на западу са босанским говорима. У првом случају ради се о мијешању различитих дијалеката, а у другом о мијешању говора истога дијалекта са територijalnim специфичностима. Поређењем морфолошких особености аутор на прави начин диференцира њихове језичке карактеристике и репартију поједињих језичких феномена на подручју централних говора, те једног или другог прелазног говора. Обрађују се појаве које су дијалекатски маркантије, морфолошке црте које битније утичу на дијалекатску структуру говора Потарја. Указује се и на особености које су потврђене и у неким другим сродним говорима, па и у стандардном језику – уколико је нешто посебно значајно за одређивање мјеста говору Потарју у односу на говоре окружја. И код ријечи са деклинацијом и код ријечи са конјугацијом на морфолошком плану пронађене су и анализиране неке карактеристичне појаве. Мушки хипокористици на –e, у поређењу са старијим црногорским говорима, нешто су шире употребе: наиме, у говору Потарја срећемо и хипокористик *Бране*, напоредо са *Браном*; именица *грехота* скоро је уопштена у облику *грота*; именица *мати* ријетко се чује, превладало је *мајка*; именица *вече* има и облик *вечер* и *вечен*; именице *јесма*, *јева*, *промјена*, *пјац* су честе у јотованој форми. Необично, именица *чоек* у значењу муж, затварањем артикулације (*o* у *u*) има промјену: *чуека*, *чуеку*; од именице *мајка* чује се датив *мајци*, али и *мајки*; у централним областима Потарја и оним који се мијешају са босанским не долази до синкретизма плуралских облика локатива и генитива: *по кућа*, *по села*.

У замјеничким речима упадљива је, као и у другим црногорским говорима (али и косовско-ресавским) једнакост дат.-лок. и ген.-ак. једнине личних заменица *мене-тебе-себе*. У дативу плурала 2. лица имамо углавном енклитички облик *ви*; док у 1. лицу долази *нам*, а не *ни*. Облике *ве* и *ни* срећемо само у прелазним говорним зонама.

У говору Потарја је нестало осјећање за правилну употребу одређеног и неодређеног придјевског вида. Придјеви некадашња оба вида мијењају се у говору Потарја по замјеничко-придјевској промјени. У инстр. једн. (у мушком и средњем роду) те ген., дат., инстр. и лок. множине свих родова превладају је наставак старих тврдих основа са рефлексима старога јата на наставцима (*с тијем, онијем, нашије*).

Што се глаголских ријечи тиче, упућује нас др Драга Бојовић, у употреби су аорист и имперфекат за које је у многим говорима уочена тенденција губљења – са *к* уместо *х* на крају: *рекок/плетијак*. У 1. л. једнине презентата, мјесто наставка –*м* имамо наставак –*у*, не само код глагола *могу* и *хоћу*, него и код *вију* (исто тако и у императиву: *вији*) и *вељу*, глагол *бити* има облике *бидем/биднем*; *будем/буднем*. У 3. лицу плурала презентата глагола седме и осме врсте понекад се јавља наставак

–у уместо наставка –*е* и то није аutoхтона црта ових говора (централних) него унесена из говора ближе околине Пљевља: *учу, мучу се, раду*. У већини црногорских говора инфинитив је готово обавезно без крајњег –*и*. У сродном говору Пиве и Дробњака имамо двојак облик инфинитива, чак је с крајњим и чешћи – у говору Потарја, међутим, редовно је без –*и*.

2. Д. Бојовић, О сугласнику *х* у говору Потарја, Зборник института за српски језик САНУ 1, посвећено др Драгу Ђутићу поводом 75-годишњице живота, Београд 2008, 89-99; ISBN 978-86-82873-21-1.

Чињеница да сви дурмиторски говори, као и говори окружења (самим тим и говор Потарја), припадају млађим новоштокавским говорима које је Вук Стефановић Карадић узео за основицу књижевног језика, када је упитању ситуација са сугласником *х* губи на значају. Овом реформатору, на путу устаљивања гласа *х* у гласовном систему српског књижевног језика, дурмиторски говори (па ни говор Потарја) нијесу могли бити узор: у овом говорном појасу изговор задњонепчаног гласа *х* - и пред сугласницима и пред самогласницима - уопште не постоји, па је, познато је, узет из западнијих говора. Релативно слабија артикулација некадашњег *х* у овом дијалекту временом је довела до његовог потпуног губљења из система тако да у данашњим говорима ових крајева од потпуног губљења гласа *х* у свим позицијама у ријечи није поштећена ниједна ријеч, ниједан облик. Глас *х* у сугласничкој групи *хв > в* идући од Потарја према западу или истоку од ове области, како закључује др Драга Бојовић, смјењује најприје напоредност *хв > в / ф*, а идући даље ка Пљевљима глас *ф* потпuno превладава. Судбина сугласника *х* у овим говорима посматрала се у склопу са његовом употребом у мање или више сродним говорима, западно и источно од територије коју заузима говор Потарја.

Овај глас је, провјереним научним методом и адекватном грађом са терена, у анализама др Драге Бојовић, посматран у зависности од положаја у ријечи (иницијалног, медијалног или финалног), сусједних гласова и морфолошких фактора који су утицали на његову судбину – или је у неким позицијама у говору Потарја, и сусједним говорима, изгубљен без трага, или је могао бити аперцијован другим гласовима (в, г или к). На крају, закључак је др Драге Бојовић, "изговор консонанта *х* друкчији је у говору муслимана од изговора у говору Срба", а иновационо жариште губљења овога гласа налази се у средишту језичке територије дурмиторских говора, а не на његовој периферији.

3. Д. Бојовић, Један поглед на дијалекатску слику Црне Горе (питање супституције вокала „јам“), Међународни научни склоп Српски језик, књижевност, уметност: Српски језик у (кон)тексту; Зборник радова са научног склопа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, 26. и 27. октобра 2007, ФИЛУМ, Крагујевац 2008, 369-383, ISBN 978-86-85-991-11-3.

Проблем изговора и супституције старога вокала јата у црногорским говорима једно је од најсложенијих питања. Компликованост замјене овога гласа у сваком народном говору добија специфичну боју – заправо, мало је говора уопште на ијекавском подручју који у свему имају вуковску замјену јата. У оним говорима који чине ужу основицу књижевног језика основни проблеми тичу се изговора двосложне јатовске секвенце – тамо је Вуково основно ортоепско правило да јат под акцентом силазне интонације даје *ије* (*свијет*), а под акцентом узлазне интонације *ије* (*вијеме*) ријетко је у којем црногорском новоштокавском говору досљедно спроведено. Ако је слог под узлазним акцентом неки истраживачи констатују дуљења другог слога (*ије*) у источнокернеговачким говорима где се очекује класичан рефлекс. У вези са двосложном замјеном дугога јата постоји и један други проблем – различити степени изразитости гласа *ј* у јатовској секвенци која, зависно од поједињих говора, иде од потпуне, преко нешто пасивније артикулације, до потпуног губљења. И Решетар је одавно још говорио о дифтоншком јату у неким крајевима. Између осталог, све ове појаве др Драге Бојовић прати у говорима Потарја – и централним и прелазним – који су у дијалектологији прије њених истраживања били готово непознати. С обзиром на ситуацију у овим говорима поставила је реално питање – у колико мјери су данашње замјене дугог јата истински двосложне. Послије разложних теоријских разматрања о континуантима дугога јата у црногорским

говорима (нарочито новоштокавским) дају се топо-изоглосе на нивоу макросистема и микросистема. А затим и нека питања у вези са кратким јатом при чему се анализирају неки спорни (и)јекавизми, екавизми и икавизми, супституција овога гласа иза сонаната *r* и *l* итд. Посебно је интересантно што је у граничном подручју према босанским говорима присутно нешто више икавизама него у другим црногорским говорима. То је икавски рефлекс јата који се развијао у крилу самих тих говора, тј. ови икавизми нијесу могли бити унијети са стране – правилан је закључак др Драге Бојовић.

СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ

Др Драга Бојовић је објавила више стручних радова у облику који признаје струка. И такве радове – расправе, чланке, прилоге, приказе, извјештаје, експертизе – одликују научна прецизност и поузданост. Доста је ангажована на истраживачким и стручним пројектима: сарадник на пројекту ЦАНУ – *Црногорски дијалекатски и ономастички комплекс*; Института за језик САНУ; консултант на изради Речника словенских пословица – издат у Санкт Петербургу; изради библиографије са подручја Црне Горе за часопис *Јужнословенски филолог* итд. Сарадник је и члан значајних научних институција у Црној Гори и окружју: редовни члан Матице српске у Новом Саду; члан Научног друштва за неговање и проучавање српског језика у Београду; секретар редакције часописа *Октохи*; члан Одјељења за српски језик и књижевност Матице српске–Друштво чланова у Црној Гори.. Учествовала је у организацији значајних научних скупова, била је рецензент за објављивање публикација из уže и шире струке итд.

ПЕДАГОШКА СПОСОБНОСТ

Др Драга Бојовић има већ више од 20 година педагошког искуства – то је био пут од сарадника, преко асистента приправника до асистента. За то вријеме успјешно је држала вјежбе из скоро свих лингвистичких дисциплина на Студијском програму за српски језик и књижевност и нематичним одсецима (Енглески језик и књижевност, Учитељски студији, Руски језик и књижевност). Такође, и као асистент, држала је часове предавања из Српског језика и културе говора и Српског језика I и II на нематичним катедрама: на Студијском програму за предшколско васпитање и Студијском програму за енглески језик и књижевност. У томе је др Драга Бојовић показала таленат за наставнички позив – по мишљењу и колега и студената. Са студентима је веома блиска, брзо препознаје њихове проблеме и успјешно их рјешава што студенти знају да цијене, добрим оцјенама на анкетама. Вјежбе изводи у складу са правилима Болоњске декларације. Двије школске године, од 1998. до 2000. радила је као лектор и предавач српског језика у Русији, на Државном универзитету у Санкт Петербургу, на Катедри за словенску филологију.

II ВЕРИФИКАЦИЈА БОДОВАЊА

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД УКУПНОГ БРОЈА РЕФЕРЕНЦИ ПО ОБЛАСТИМА ДЈЕЛАТНОСТИ И БОДОВА

ДЈЕЛАТНОСТ	Број радова			Број бодова		
	Прије избора	Послије избора	Укупно	Прије избора	Послије избора	Укупно
1. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД			41			86
4. СТРУЧНИ РАД			10			15.9
УКУПНО						101.9

III МИШЉЕЊЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

Увидом у биографију и класификацију библиографију кандидаткиње можемо да констатујемо: др Драга Бојовић, сарадник у настави за лингвистичку групу предмета на Студијском програму за српски језик и јужнословенске књижевности, несумњиво испуњава предвиђена мјерила и Законом прописане услове за избор у академско звање доцента.

Зато предлажем Сенату Универзитета Црне Горе да др Драгу Бојовић, изабере у звање доцента за предмете *Савремени*

српски језик (морфологија), Савремени српски језик (творба ријечи) на Студијском програму за српски језик и јужнословенске књижевности и *Савремени српски језик 1 (правопис, фонетика, морфологија)* и *Савремени српски језик 2 (синтакса)* на Студијском програму за руски језик и књижевност Филозофског факултета у Никшићу.

РЕЦЕНЗЕНТ

др Миодраг Јовановић, редовни професор
Филозофског факултета у Никшићу

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Savremeni francuski jezik III, Savremeni francuski jezik IV, Savremeni francuski jezik V i Savremeni francuski jezik VI na Studijskom programu za francuski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 4. jula 2012. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja DR JASMINA ANĐELIĆ.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 15. jula 1975. na Cetinju, gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju jezičkog usmjerenja. Dobitnica sam diplome „Luča“.

Godine 1993. sam upisala studije francuskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu i pri tome zauzela prvo mjesto na klasifikacionom ispitu. Tokom studija sam bila korisnica stipendije Vlade Republike Crne Gore za talentovane studente. U toku osnovnih studija, tačnije tokom apsolventskog staža (nakon uspješno položenih svih isptisa, a prije diplomskog isptisa) bila sam stipendistkinja Saveza samostalnih sindikata Crne Gore i provela sam univerzitetsku godinu 1997/1998 na Univerzitetima „Stendhal“ i „Pierre Mendes“ u Grenoblu, Francuska. Tamo sam stekla certifikate o uspješnom pohadjanju kursa francuskog jezika najvišeg (V) nivoa (Univerzitet „Stendhal“, kao i specijalističkog univerzitetskog programa Menadžment u turizmu i hotelijerstvu (Univerzitet „Pierre Mendes“)). Po povratku u Novi Sad u junu 1998. diplomirala sam sa ocjenom 9,50 (prosječna ocjena sa osnovnih studija 9,39). Iste godine sam upisala postdiplomski magistarski studij iz francuskog jezika na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu i zahvaljujući postignutom uspjehu na osnovnim studijama ušla u kategoriju studenata koji se finansiraju iz budžeta Republike Srbije. U avgustu 1999. sam završila kurs italijanskog jezika i kulture najvišeg nivoa (V) na „Università per stranieri“ u Perudi, Italija. Ovim usavršavanjem sam dopunila znanje italijanskog jezika stećeno tokom osnovnih studija što mi je kasnije omogućilo prevodenje sa ovog jezika i praćenje literature iz romanske lingvistike. U oktobru 2003. godine sam uspješno odbranila magistarski rad pod naslovom „Sintaksi-semantička analiza konstrukcija faire+infinitiv i njihovo prevođenje na srpskohrvatski jezik“ pred komisijom u sastavu prof. dr Dušanka Točanac-Milivojev, prof. dr Milorad Arsenijević i prof. dr Snežana Gudurić, na Univerzitetu u Novom Sadu. U oktobru 2003. godine sam takođe postavljena za stalnog sudskog tumača za francuski jezik, na osnovu Rješenja Ministra pravde Republike Crne Gore br. 03-3490/03.

Kao stipendista vlade Republike Francuske, upisala sam doktorske studije u области nauke o jeziku na Univerzitetu u Strazburu u oktobru 2006. godine kod mentora profesora Žan Kristof Pela (Jean Christophe PELLAT), autora jedne od najreferentnijih danas korišćenih gramatika francuskog jezika (Riegel, PELLAT, Rioul, „Grammaire méthodique du français“). Rad na disertaciji je podrazumijevaо redovne odlaske u Strazbur u svakom od obaveznih šest semestara, učešće na seminarima i lingvističkim radionicama uporedno sa prikupljanjem literature. Doktorsku disertaciju po naslovom „Les constructions infinitives régies par les verbes de perception et les verbes factitifs faire et laisser et leurs traductions en serbo-croate (bosniaque/bosnien, croate, monténégrin, serbe)“ sam odbranila 10.12.2010. na Univerzitetu u Strazburu, pred komisijom u sastavu prof dr Martin Riegel, profesor emeritus Univerzitet u Strazburu, prof. dr Paul-Louis Thomas, Univerzitet Sorbona, Pariz, prof. dr Mihailo Popović, Univerzitet u Beogradu i prof. dr Jean Christophe PELLAT, Univerzitet u Strazburu. Ministarstvo prosvjete i nauke је u januaru 2011. izdalo rješenje o nostrifikaciji doktorske diplome.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Godine 1997/1998 sam uporedno sa pohađanjem nastave na Univerzitetima „Stendhal“ i „Pierre Mendes“ radila kao stazistkinja u turističkoj agenciji „TTI“ u Grenoblu. Po povratku u Crnu Goru, radila sam kao šef turističke agencije „Alliance tours“ na Cetinju od juna do oktobra 1998. U oktobru 1998. sam angažovana kao stručni saradnik za međunarodnu saradnju i prevodilac u Stručnoj službi Saveza samostalnih sindikata Crne Gore (SSSCG) na osnovu prethodno potpisanoг ugovora o stipendiji za usavršavanje u Francuskoј. U SSSCG sam zasnovala stalni radni odnos, prvo kao stručni saradnik, a zatim i kao Rukovodilac sektora za međunarodnu saradnju. Tokom 2007. sam obavljala i funkciju portparola Saveza.

Od osnivanja Studijskog programa za francuski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću 2003. godine sam redovno angažovana kao honorarni saradnik na predmetima Savremeni francuski jezik I, II, III i IV sve do 2008. godine kada sam na osnovu sporazuma o prekidu radnog odnosa sa SSSCG prešla u radni odnos na Filozofskom fakultetu Crne Gore kao saradnik sa magistraturom. Saradnički ugovor o radu sa Filozofskim fakultetom je obnovljen u avgustu 2011. godine, nakon odbrane moje doktorske disertacije.

Obzirom da se pored naučno-istraživačkog rada već deset godina aktivno bavim pismenim i konferencijskim prevodenjem kod nas i u inostranstvu, honorarno sam angažovana na studiju Prevodilaštva Instituta za strane jezike na predmetima Sintaksu francuskog jezika I, Sintaksu francuskog jezika II i Stručno prevodenje na Osnovnim studijama kao i na predmetima Pismeno prevodenje i Konsekutivno prevodenje na Specijalističkom studiju. Taj honorarni angažman je započeo 2009 i traje do danas.

Od otvaranja Francuskog kulturnog centra u Crnoј Gori, a potom i Ambasade Republike Francuske u Podgorici bila sam angažovana kao konferencijski prevodilac, predavač na kursevima francuskog jezika i član komisija za polaganje međunarodnih ispita za francuski jezik DELF i DALF. U periodu od 2002. do 2006. radila sam kao honorarni prevodilac francuskog programa CFI (Canal France International) za potrebe RTCG.

Od osnivanja najčitanijeg frankofonog internet portala o Balkanu, „Le Courrier des Balkans“ (<http://balkans.courriers.info>) 1998. godine, pa do danas bavim se odabirom i prevodenjem tekstova nezavisnih novina sa crnogorskog, srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika.

Bavila sam se konferencijskim prevodenjem za potrebe Ministarstva vanjskih poslova, zdravlja, rada i socijalnog staranja, Skupštine Crne Gore kao i brojnih međunarodnih organizacija (Međunarodna organizacija rada, Savjet Evrope, Međunarodna konfederacija sindikata, Parlamentarna skupština NATO, OEBS itd) i projekata koje finansira EU.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1 Monografije 1.2 Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača		
1. Tatar-Andelić, Jasmina, „Constructions causatives françaises et leur enracinement diachronique: du latin au français“, Academic Days of Timișoara: Language Education Today, edited by Georgeta Rata, Cambridge scholars publishing, Newcastle upon Tyne, 2011, str. 98-109, ISBN (10): 1-4438-3284-7, ISBN (13): 978-1-4438-3284-7 2. Tatar-Andelić, Jasmina «Oppositions entre l'infinitif complément du verbe de perception et la proposition subordonnée complétive régie par les verbes de perception dans l'optique de leur traduction en serbo-croate (BCMS)», Les approches didactiques en F(LE) – un processus ouvert »,Collection Etudes linguistiques et didactiques, 2012, Artois presses université ISBN-13 : 9782848321608	10	5
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		

1.2.2 Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
1. Tatar-Andelić, Jasmina, «Appartenance nationale et identité linguistique - La disparition du serbocroate dans les guerres ex-yugoslaves», Trickster, Rivista del Master in Studi Interculturali, n. 8, Università degli studi di Padova. Facoltà di lettere e filosofia, 2010, ISSN 1972-6767 http://trickster.lettere.unipd.it/doku.php?id=lingue_futura:andelic_serbocroate	4	4
2. Tatar-Andelić Jasmina, «Infinitifs régis par les verbes de perception : propositions subordonnées ou syntagmes verbaux ?», Nasleđe, br. 19, Filološko-umetnički fakultet Kragujevac, 2011, str. 315-331, UDK 821.133.1.09-31, ISSN 1820-1768	4	4
1.2.3 Radovi objavljeni u domaćim časopisima		
3. Tatar, Jasna «Romanizmi u kuhinji Boke», Matica, godina III, No 9/10, Cetinje, 2002, str. 197-208, ISSN 1450-9059	1,5	1,5
1.3 Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1 Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
4. Tatar-Andelić Jasmina. "Konstrukcija faire+infinitiv sa pasivnim značenjem". Primjena Lingvistika br. 6, Zbornik radova sa I Kongresa JDPL, Novi Sad, 2005, str. 122-131, ISSN 1451-7124	2	2
5. Andelić Jasmina, "Equivalence dans la difference: le cas de la traduction des constructions causatives du français en serbo-croate (BCMS)", Translation and Interpreting as Intercultural Mediation, 4th International Conference of the Institute of Foreign Languages, Podgorica, 9 – 11 June 2011., (zbornik u štampi)	2	2
6. Tatar-Andelić Jasmina. "Prevodenje francuskog infinitiva imenicom: primjer infinitivnih konstrukcija". Jezici i kulture u vremenu i prostoru. Međunarodna konferencija. Filozofski fakultet Novi Sad, 26. novembar 2011. (zbornik u štampi)	2	2
7. Tatar, Jasmina. "Faktitivna (kauzativna) konstrukcija faire +infinitif i njen prevodenje na srpskohrvatski jezik". Kontrastivna teorijska i primenjena jezička istraživanja. Radovi Zbornik VII Simpozijuma Jugoslovenskog društva za primijenjenu lingvistiku, Novi Sad 2002 (elektronska verzija)	2	1,5
1.3.2 Domaći kongresi, simpozijumi i seminari		
8. Tatar-Andelić Jasmina, «Institucionalna briga o jeziku nacije – francuski primjer», Crnogorski jezik u novom ustavu Crne Gore, zbornik saopštenja, Institut za crnogorski jezik i jezikoslovje, Cetinje – Podgorica, 2004, str. 41-47, 811.163.4(082), COBISS.CG-ID 6999056	1	1
4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.2.3 Prevod književnog djela		
1. Salver, Lidi: „Porodica“ prevela J. Tatar, Ars, časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja, Podgorica, br 5-6/2003, str. 82-85, ISSN 0352-6739	3	1

2. Somon, Ani « Izadite na stanicu Rusijon » prevela **J. Tatar Andelić**, *Ars*, časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja. Podgorica, br. 5-6/2008, str. 61-64, ISSN:0352-6739.
3. Gavalda, Ana, "Katguć", prevela **J. Tatar Andelić**, *Ars*, časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja. Podgorica, br. 1-2/2009), str. 183-185 - ISSN 0352-6739

4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost

1. Prevodi objavljeni u inostranstvu :

4. Bjelica, Jelena, "Prostitution: esclavage des filles de l'est", **traduit en français par J. Tatar et P. Aligrudic**, Paris-Méditerranée et Amis de Paris-Méditerranée, 2005, Pariz, ISBN : 2-84272-241-8
5. Više stotina stranica novinskih tekstova prevedenih za potrebe francuske asocijacije „Le Courier des Balkans“ i zvanično objavljenih na istoimenom internet portalu <http://balkans.courriers.info> i njihovim različitim tematskim svescima.

2. Prevodi objavljeni u Crnoj Gori :

6. Markuš, Božidar, « La Voie », prevod Jasna Tatar Andelić i Persa, Aligrudić Podgorica, 2009.

3. Dugogodišnje iskustvo u konferencijskom usmenom prevodenju potvrđeno angažmanom od strane brojnih međunarodnih organizacija. Preko 100 dana simultanog i konsekutivnog prevodenja na zvaničnim skupovima (preduslov za angažovanje od strane EU institucija i polaganje akreditacionog testa za prevodenje u pomenutim institucijama).

4. Stručne obuke:

- Učešće na seminaru « uvod u konsekutivno prevodenje » u organizaciji Ambasade francuske Crnoj Gori i Ecole supérieure des interprètes et traducteurs (Visoka škola za usmeno i pismeno prevodenje) iz Pariza.
- Prošla sam selekciju i odobreno mi je učešće na seminaru „Formation des formateurs“ koji organizuje Direktorat za usmeno prevodenje Evropske komisije (European Commission, DG Interpretation), a namijenjen je stručnom usavršavanju nastavnika usmenog prevodenja za potrebe Evropskih institucija, u Briselu, od 16. do 21. jula 2012.

2. Članstvo u stručnim asocijacijama i tijelima

- Članica evropskog lingvističkog udruženja "Societas linguistica europea" (www.societaslinguistica.eu)
- Članica sam francuskog Nacionalnog udruženja doktora nauka (Association nationale des docteurs www.andes.asso.fr)
- Članica sam Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (www.isj.ac.me/DPLCG.html)
- Članica sam Društva za primijenjenu lingvistiku Srbije (www.dpls-alas.rs)
- Članica Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore (www.apfm-mne.fipf.org)
- Članica stručne Komisije Ambasade republike Francuske za izbor kandidata za stipendije Master II iz oblasti francuskog jezika na osnovu Sporazuma o mobilnosti mladih potpisanih između Vlada Crne Gore i Francuske.

3	1	3	1

20 10

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		9		28
4. STRUČNI RAD		5		13
UKUPNO				41

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Najznačajniji rad Jasmine Tatar-Andelić svakako je njen doktorska disertacija „Les constructions infinitives régies par les verbes de perception et les verbes factitifs faire et laisser et leurs traductions en serbo-croate (bosniaque/bosnien, croate, monténégrin, srbe)“ urađena pod mentorstvom Žana Kristofa Pelaa, jednog od koautora danas, može se slobodno reći, najpopularnije gramatike francuskog jezika (*Grammaire méthodique du français*). Ova disertacija predstavlja kontinuitet u kandidatkinjinom istraživanju infinitivnih konstrukcija u francuskom jeziku i njihovih ekvivalenta u srpskohrvatskom, odnosno BCMS. Ovom vrstom istraživanja kandidatkinja je počela da se bavi u svojoj magistarskoj tezi posvećenoj sintakšičko-semantičkoj analizi konstrukcija *faire+infinitiv* u francuskom jeziku i njihovom prevodenju na srpskohrvatski. U doktorskoj disertaciji, pored faktitivnih konstrukcija sa glagolom *faire*, obradeni su i slučajevi ovakvih konstrukcija uz glagol *laisser*, kao i tvorba infinitivnih konstrukcija uz glagole percepcije, a sve iz perspektive njihovog prenošenja na maternji jezik kandidatkinje.

Može se reći da se naučni rad Jasmine Tatar Andelić fokusira na dve oblasti: prvu predstavljaju istraživanja vezana za francuski infinitiv, njegovu semantiku i sintaksu, odnosno za mogućnosti njegovih sintakšičkih kombinacija (samostalan, u značenju imenice, u faktitivnoj konstrukciji, uz glagol percepcije) u poređenju sa semantičkim i sintakšičkim ekvivalentima u srpskohrvatskom, dok se druga odnosi na jezičku politiku u bivšim republikama SFRJ, sada samostalnim državama, koju karakteriše razbijanje nekada jedinstvenog srpskohrvatskog na više jezika. Bilo da je reč o dijahronom (*Constructions causatives françaises et leur enracinement diachronique: du latin au français*) ili sinhronom pristupu (*Oppositions entre l'infinitif complément du verbe de perception et la proposition subordonnée complétive régie par les verbes de perception dans l'optique de leur traduction en serbo-croate (BCMS). Infinitifs régis par les verbes de perception : propositions subordonnées ou syntagmes verbaux?*)

Konstrukcija *faire+infinitiv* sa pasivnim značenjem, *Equivalence dans la différence: le cas de la traduction des constructions causatives du français en serbo-croate (BCMS)*. *Prevodenje francuskog infinitiva imenicom: primjer infinitivnih konstrukcija. Faktitivna (kauzativna) konstrukcija faire +infinitiv i njen prevodenje na srpskohrvatski jezik*, radovi Jasmine Tatar-Andelić svedoče o već formiranim lingvisti koji ume da uoči problem da ga na adekvatan način izloži, izvrši preciznu analizu i iznese svoje zaključke, potkrepljujući ih uvek bilo neposrednim upućivanjem na relevantnu literaturu bilo argumentovanom polemikom sa stanovištem pojedinih autora. Svi navedeni radovi teorijski su veoma solidno postavljeni, ali mi bismo kao njihovu posebnu vrednost istakli mogućnost praktične primene kako u oblasti prevodenja tako i u oblasti nastave francuskog jezika kao stranog.

Dva rada iz oblasti jezičke politike (*Appartenance nationale et identité linguistique - La disparition du serbocroate dans les guerres ex-yougoslaves i Institucionalna briga o jeziku nacije – francuski primjer*) odnose se na dva naizgled potpuno različita, ali u suštini neodvojiva problema: s jedne strane reč je oizražavanju nacionalnog identiteta kroz jezičku samostvojnost, a sa druge, postavlja se pitanje kako očuvati jezik i da li je u tom poduhvatu moguće naći odgovarajuće uzore.

Rad *Romanizmi u kuhinji Boke* razlikuje se od svih ostalih koje je kandidatkinja do sada uradila i predstavila svojevrstan i vrlo

uspešan „otklon“ ka drugim jezičkim disciplinama, leksikologiji i kontaktnoj lingvistici.

Obim i kvalitet naučno-istraživačkog rada Jasmine Tatar-Andelić u potpunosti je kvalifikuju za izbor u zvanje docenta za sve predmete koji pripadaju oblasti Savremenog francuskog jezika.

STRUČNI RAD

Stručni rad Jasmine Tatar-Andelić samo je još jedna potvrda da je reč o izuzetnoj mladoj osobi koja uspeva da objedini veoma širok dijapazon interesovanja i rada, pri čemu joj sve čega se poduhvati polazi za rukom i to na zadovoljstvo svih onih koji imaju sreću da sa njom sarađuju na različitim poljima. Radeći kao stažistkinja, a ubrzo i kao šef jedne turističke agencije, zatim kao stručni saradnik za međunarodnu saradnju i prevodilac u Stručnoj službi Saveza samostalnih sindikata Crne Gore (SSSCG) kandidatkinja je veoma brzo uznapredovala do mesta rukovodioca sektora za međunarodnu saradnju u SSSCG. Stručnost, obrazovanje i prirođan govornički dar doveli su je tokom 2007. i na mesto portparola SSSCG.

Od osnivanja Studijskog programa za francuski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću 2003. godine redovno je angažovana kao honorani saradnik na predmetima Savremeni francuski jezik I, II, III i IV sve do 2008. godine kada je prešla u radni odnos na Filozofskom fakultetu Crne Gore kao saradnik sa magistraturom.

Jasmina Tatar-Andelić se punu deceniju bavi pismenim i konferencijskim prevodenjem, što joj je doneleo i angažman na studijskom programu Prevodilaštva Instituta za strane jezike, i to na predmetima Sintaksa francuskog jezika I, Sintaksa francuskog jezika II i Stručno prevodenje na Osnovnim studijama kao i na predmetima Pismeno prevodenje i Konsekutivno prevodenje na Specijalističkom studiju. Između 2002. i 2006. radila je kao honorarni prevodilac francuskog programa CFI (Canal France International) za potrebe RTCG, a od osnivanja najčitanijeg frankofonog interneta portalata Balkanu, „Le Courrier des Balkans“ (<http://balkans.courriers.info>) 1998. godine, pa do danas bavi se odabirom i prevodenjem tekstova nezavisnih novina sa jeyiklja proisteklih iz nekada zajedničkog srpsko-hrvatskog jezika. Bavila se i konferencijskim prevodenjem za potrebe Ministarstva vanjskih poslova, zdravlja, rada i socijalnog staranja, Skupštine Crne Gore kao i brojnih međunarodnih organizacija (Međunarodna organizacija rada, Savjet Evrope, Međunarodna konfederacija sindikata, Parlamentarna skupština NATO, OEBS itd) i projekata koje finansira EU.

Od otvaranja Francuskog kulturnog centra u Crnoj Gori, a potom i Ambasade Republike Francuske u Podgorici Jasmina Tatar-Andelić je angažovana kao predavač na kursevima francuskog jezika i kao član komisija za polaganje međunarodnih ispita za francuski jezik DELF i DALF.

Bavi se i prevodenjem književnih tekstova sa francuskog i na francuski i do sada ima ukupno 5 bibliografskih jedinica ovog tipa, dok se prevodi novinskih tekstova mere stotinama stranica objavljenim na internetu.

Uporedno sa naučno-istraživačkim i stručnim radom, kandidatkinja je dosledno radila na usavršavanju svojih kompetencija kroz učešće na seminarima iz oblasti prevodenja i metodike nastave francuskog jezika za potrebe obrazovanja i usavršavanja nastavnika usmenog prevodenja.

Jasmina Tatar-Andelić članica je više stranih i domaćih stručnih asocijacija: Evropskog lingvističkog udruženja „Societas linguistica europea“, francuskog Nacionalnog udruženja doktora nauka (Association nationale des docteurs), Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore i Društva za primijenjenu lingvistiku Srbije, te Udruženja profesora francuskog jezika Crne Gore.

Članica je i stručne Komisije Ambasade Republike Francuske za izbor kandidata za stipendije Master II iz oblasti francuskog jezika na osnovu Sporazuma o mobilnosti mladih potpisano između Vlada Crne Gore i Francuske.

Retki su kandidati koji se mogu podićiti ovako bogatim i raznovrsnim stručnim radom, pogotovo je to retkost kod ovakvoj mladih osoba kakva je Jasmina Tatar-Andelić koja je za kratko vreme uspela da se oproba na toliko različitim poljima i to sa takvim uspehom. Ovakav stručni rad uveliko prevazilazi zahteve koji se postavljaju pred akademsko zvanje docenta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			9			28
4. STRUČNI RAD			5			13
UKUPNO						41

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u naučno-istraživački i stručni rad dr Jasmine Tatar-Andelić, kao i na osnovu ličnog rada sa kandidatkinjom, mogu sa zadovoljstvom da konstatujem da je reč o izuzetnoj mladoj osobi koja će svojim dosadašnjim, a sigurna sam i budućim, radom sigurno obogatiti akademsku zajednicu koja je bude primila u svoje redove. Budući da Jasmina Tatar Andelić u potpunosti ispunjava sve zahteve istaknute u *Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja*, imam čast da predložim *Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta* da dr Jasminu Tatar-Andelić izaberu u akademsko zvanje **docenta** za predmete Savremeni francuski jezik III, Savremeni francuski jezik IV, Savremeni francuski jezik V i Savremeni francuski jezik VI na Studijskom programu za francuski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

RECENZENT
Prof.dr Snežana Gudurić,
Novi Sad, 28.11.2012.

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Jasmina Andelić je relativno dug vremenski period prisutna u akademskim krugovima kao nastavnik, istraživač i prevodilac. Predmet njenog naučnog interesovanja je prvenstveno francuska lingvistika ali i romanistika, komparativna lingvistika (obzirom da se interakcija sa maternjim jezikom neizostavno nameće u tom procesu). Objavila je značajan broj radova iz navedenih oblasti koje je i prezentovala na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima.

Najznačajnije naučno djelo u dosadašnjoj karijeri dr Jasmine Andelić je doktorska disertacija *LES CONSTRUCTIONS INFINITIVES REGIES PAR LES VERBES DE PERCEPRION ET LES VERBES FACTITIFS FAIRE ET LAISSER ET LEURS TRADUCTIONS EN SERBO-CROATE (BOSNIAQUE/BOSNIEN, CROATE, MONTENEGRIN, SERBE)*. Ovaj rad opisuje francuske infinitivne konstrukcije sa faktitivnim glagolima *laisser* i *faire* kao i glagolima percepcije te problematiku njihovog prevodenja na srpskohrvatski jezik. Riječ je o originalnom radu u kom se dr Jasmina Andelić pokazuje i kao već formirani lingvista i kao prekaljeni prevodilac. Problematika francuskih infinitivnih konstrukcija je vrlo jasno prikazana kroz etimološku prizmu od latinskog preko starofrancuskog do modernog francuskog jezika a njihov prevod na srpskohrvatski jezik autorka analizira u polisemičkoj ali i sintaksičkoj ravnji. Objavljeni djelovi njene doktorske disertacije svjedoče o značaju i kvalitetu ove disertacije.

Rad *Konstrukcija faire+infinitiv sa pasivnim značenjem* opisuje a zatim analizira sintaktičku strukturu i semantičko polje jedne vrlo učestale francuske konstrukcije. Autorka ukazuje na poseban problem prevodenja ovakvih sintaktičkih struktura sa francuskog jezika u određenim slučajevima gdje je i osnovno semantičko polje konstrukcije izloženo polisemčnosti. Poseban kvalitet rada predstavlja i neposredno iskustvo koje dr Jasmina Andelić posjeduje kao dugogodišnji prevodilac a koje je primjetno i prilikom ukazivanja na određenu naučnu problematiku i kod nudenja rješenja za istu.

Constructions causatives françaises et leur enracinement diachronique: du latin au français je rad u kojem dr Jasmina Andelić poseban akcenat stavlja na etimološki to jest dijahronijski

aspektat francuskih uzročnih konstrukcija. Ovdje je klasični latinski polazna osnova za analizu koja se nastavlja preko starofrancuskog da bi se završila modernim francuskim jezikom odnosno prikazom stanja uzročnih konstrukcija u njemu. Praktični i originalni dio rada predstavljaju iznešeni stavovi autorke o načinu prevodenja francuskih kauzalnih konstrukcija uvedenih faktitivnim glagolima *laisser i faire*.

I u ostalim radovima dr Jasmina Andelić se bavi sličnom tematikom: problemima prevodenja određenih francuskih konstrukcija na srpskohrvatski jezik. Isto tako u njima je prisutno iskustvo iz nastavnog procesa kao i ono stečeno tokom prevodilačkih aktivnosti kandidatkinje. Posebno treba naglasiti činjenicu da dr Jasmina Andelić stečeno iskustvo iz oblasti koje su predmet njenog naučnog i profesionalnog interesovanja stavlja u funkciju svršishodnosti što je poseban kvalitet i ne tako česta pojava.

OCJENA STRUČNOG RADA

Dr Jasmina Andelić je stručan nastavnik koji posjeduje visok nivo znanja i pisanih i govornog francuskog jezika. Pored nastavnog procesa ona je vrlo često angažovana i na poslovima prevodenja, naročito konferencijskog, gdje se nedvosmisleno iskazuje njena lingvistička kompetencija pa se s razlogom smatra jednim od vodećih crnogorskih imena u tom domenu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Svoju pedagošku sposobljenost dr Jasmina Andelić je imala priliku da pokaže tokom dugog niza godina i u različitim situacijama. Rad u svojstvu saradnika u nastavi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, predavač na kursevima francuskog jezika pod patronatom Ambasade Republike Francuske, član komisija za polaganje ispita za francuski jezik DELF i DALF. Dr Andelić je i član nekoliko stručnih tijela i asocijacija ako što su Udrženje profesora francuskog jezika Crne Gore, Societas linguistica europea, Društvo za primijenjenu lingvistiku Crne Gore itd.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			9			28
4. STRUČNI RAD			5			13
UKUPNO						41

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Jasmina Andelić je kvalitetan stručnjak koji je u stalnom procesu usavršavanja. Posjeduje razvijene karakteristike intelektualca i naučnog radnika: stručnost, sumnjičavost, analitičnost, nezavisno i argumentovano mišljenje, privržena je svojem i uvažava i poštuje tuđe. Na osnovu navedenog predlažem da se kandidatkinja dr Jasmina Andelić izabere u akademsko zvanje **docent** za predmete *Savremeni francuski jezik III, IV, V, VI.*

RECENTZENT
Doc. dr Milan Barac
Nikšić

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Jasmina Tatar-Andelić je završila studije francuskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu 1998. godine sa ocenom 9, 50. Na istom fakultetu je magistrirala 2003. godine. Doktorsku disertaciju *Les constructions infinitives régies par les verbes de perception et les verbes factitifs faire et laisser et leurs traductions en serbo-croate (bosniaque/bosnien, croate, monténégrin, serbe)* odbranila je 2010. na Univerzitetu u Strazburu. U skladu sa navedenim činjenicama, kandidatkinja dr Jasmina Tatar-Andelić ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje prema odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja.

monténégrin, serbe) odbranila je 2010. na Univerzitetu u Strazburu. U skladu sa navedenim činjenicama, kandidatkinja dr Jasmina Tatar-Andelić ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje prema odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Osnovni domeni naučnoistraživačkog interesovanja dr Jasmine Tatar-Andelić su francuska sintaksa i uporedna istraživanja sintakških korelacija između francuskih i crnogorskih sintakških konstrukcija. Njeni naučni radovi pokazuju široko poznavanje opšte i francuske lingvistike i dobru upućenost u veoma obimnu relevantnu stručnu literaturu. Njene analize i interpretacije su dobro utemeljene i zasnovane se na minucioznim i savesnom proučavanju lingvističkih problema. Takode je potrebno naglasiti da se njeni radovi napisani na francuskom jeziku odlikuju izvanrednim preziznim i konciznim akademskim stilom.

Od radova navedenih u bibliografiji ovde će skrenuti pažnju samo na neke od njih.

1. Najznačajniji rad dr Jasmine Tatar-Andelić svakako je njena doktorska disertacija *Les constructions infinitives régies par les verbes de perception et les verbes factitifs faire et laisser et leurs traductions en serbo-croate (bosniaque/bosnien, croate, monténégrin, serbe)*. Ovo je prvi rad koji na sistematičan način obraduje mogućnosti prevodenja francuskih infinitivnih konstrukcija koje zavise od glagola percepcije i faktitivnih konstrukcija na srpskohrvatski i obrnuto, sličnih srpskohrvatskih konstrukcija na francuski. Istraživanja koje je kandidatkinja sprovela u svojoj tezi bazirana su na najznačajnijim teorijskim radovima u ovoj oblasti. Ova teza svedoči o visokoj kompetentnosti autorke u domenu sintakse i semantike infinitivnih konstrukcija. Pisana sa naučnom strogošću, jasno i precizno, ova teza imponuje brojem i visokim kvalitetom predstavljenih objašnjenja i ponudenih rešenja. Argumenti koji potkrepljuju zaključke su izloženi na precizan način i solidno razrađeni. Ova teza je neosporan doprinos proučavanju ovog tipa konstrukcija u francuskom i u srpskohrvatskom jeziku.

2. U radu „Constructions causatives françaises et leur encrinement diachronique: du latin au français“ autorka dokazuje da su infinitivne konstrukcije sa glagolima *faire* i *laisser* duboko ukorenjene u francuskom jeziku i vode poreklo od sličnih latinskih konstrukcija. Svoje dokaze ona izvodi u dve etape. U prvoj ukazuje na postojanje kauzativnih struktura u latinskom jeziku sa upravnim glagolima *facere* i *laxare* u konstrukcijama akuzativa sa infinitivom. Briljivom analizom pertinentnih latinskih primera ona ustanovljava sličnosti ovih konstrukcija sa kauzativnim i faktitivnim konstrukcijama u savremenom francuskom. U drugoj etapi, autorka analizira ove konstrukcije u starofrancuskom jeziku, počev od prvih pisanih tekstova, kao i u periodu srednjeg francuskog. U ovom delu rada dat je inventar svih mogućih sintakških struktura koje su evoluirale u odgovarajuće konstrukcije u savremenom francuskom. Ovaj dijahroni pregled kauzativnih i faktitivnih konstrukcija argumentovano pokazuje da postoji evoluciona nit ovih specifičnih sintakških struktura od latinskog do savremenog francuskog jezika.

3. U radu „Oppositions entre l'infinitif complément du verbe de perception et la proposition subordonnée complétive régie par les verbes de perception dans l'optique de leur traduction en serbo-croate (BCMS)“ utvrđuje se odnos između infinitivnih konstrukcija i kompletivnih rečenica koje zavise od glagola percepcije i njihovo prevodenje na srpskohrvatski. Autorka najpre daje pregled različitih teorijskih stavova o ovom problemu, a zatim analizira razlike između ove dve strukture uzimajući kao diferencijalne kriterijume semantičke karakteristike uvodnog glagola i sintakške odlike ovih konstrukcija. Tako ona utvrđuje da kompletivna konstrukcija sadrži kognitivno značenjsko obeležje kojega nema u infinitivnoj konstrukciji. Takode zaključuje da infinitivna konstrukcija koja zavisi od glagola percepcije izražava simultanost procesa iskazanih glagolom percepcije i glagolom u infinitivu. Veoma pertinentna argumentacija za ovu tvrdnju je činjenica da glagoli percepcije ne prihvataju kao dopunu prošli infinitiv. Kompletivne konstrukcije, naprotiv, ne nameću ovo ograničenje simultanosti i dva procesa se mogu odvijati na različitim vremenskim ravnima. Poseban deo rada posvećen je problemu prevodenja ovih konstrukcija na srpskohrvatski. Naime, pošto su infinitivne konstrukcije u srpskohrvatskom daleko ređe nego u francuskom, potrebno je pribeci perifrastičkom prevodu. Autorka primećuje da je takav prevod identičan prevodu relativnih predikativnih rečenica

uvedenih istim glagolima. Ona predlaže način prevoda koji će sačuvati položaj logičkog subjekta kao u francuskoj rečenici. Ovaj rad, pisan jasnim stilom svakako predstavlja značajan doprinos proučavanju infinitivnih i kompletivnih konstrukcija u oba jezika.

4. Rad „Equivalence dans la difference: le cas de la traduction des constructions causatives du français en serbo-croate (BCMS)“ obraduje probleme prevodenja francuskih kauzativnih konstrukcija sa glagolima *faire* i *laisser* na srpskohrvatski. Ovaj rad otvara jedno veoma značajno pitanje uporedne sintakse, kako na teorijskom tako i na praktičnom planu. Budući da u srpskohrvatskom ne postoje sintakške konstrukcije koje bi odgovarale francuskim kauzativnim konstrukcijama sa *faire* i *laisser*, koje su veoma česte u govornom i u pisanom jeziku, postavlja se problem njihovog prevodenja. Autorka najpre predstavlja sintakške i semantičke osobenosti francuskih konstrukcija, a zatim daje jednu opsežnu analizu prevoda ovih konstrukcija u oba pravca, sa francuskog na srpskohrvatski i obrnuto. Ova analiza omogućava da se provere svi osnovni modaliteti prevoda i da se ukaže na prednosti i nedostatke svakog od ovih modaliteta. Analiza je savesno urađena i veoma dobro argumentovana. Ovaj rad može biti dragocena pomoć prevodnicima koje se veoma često suočavaju sa problemom prevodenja kauzativnih konstrukcija.

STRUČNI RAD

Uz naučnoistraživački i nastavnički rad, dr Jasmina Tatar-Andelić učešće u brojnim stručnim aktivnostima. Aktivno se bavi pismenim i konferencijskim prevodenjem kod nas i u inostranstvu, a kao honorarni saradnik na Institutu za strane jezike predaje predmete Stručno prevodenje na Osnovnim studijama Pismeno prevodenje i Konsekutivno prevodenje na Specijalističkom studiju. Od otvaranja Francuskog kulturnog centra u Crnoj Gori, a potom i Ambasade Republike Francuske u Podgorici bila je angažovana kao konferencijski prevodilac, predavač na kursevima francuskog jezika i član komisija za polaganje međunarodnih ispita za francuski jezik DELF i DALF. Radila je kao honorarni prevodilac francuskog programa CFI (Canal France International) za potrebe RTCG. Od osnivanja frankofonog internet portala „Le Courrier des Balkans“ 1998. godine, pa do danas bavi se odabirom i prevodenjem tekstova nezavisnih novina sa crnogorskog, srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika. Bavi se i konferencijskim prevodenjem za potrebe Ministarstva vanjskih poslova, zdravlja, rada i socijalnog staranja, Skupštine Crne Gore kao i brojnih međunarodnih organizacija (Međunarodna organizacija rada, Savjet Evrope, Međunarodna konfederacija sindikata, Parlamentarna skupština NATO, OEBS itd) i projekata koje finansira EU. Dr Jasmina Tatar-Andelić je takođe objavila više književnih prevoda sa francuskog jezika kao i prevode sa crnogorskog na francuski. Njeni prevodi se odlikuju preciznošću i lepotom stila. Član je brojnih stručnih asocijacija u Crnoj Gori i u inostranstvu. Sve ove delatnosti obavlja sa istom stručnošću i kompetentnošću koje karakterišu i njene naučne radove.

PEDAGOŠKI RAD

Dr Jasmina Tatar-Andelić je izuzetno sposobna i savesna pedagoška radnica. Nastavi pristupa sa entuzijazmom i savesnošću. U stanju je da svoje veliko teorijsko znanje na najbolji način prenese studentima. Vrlo uspešno, stručno i autoritativno izvodi nastavu iz više disciplina. Tokom nekoliko godina zajedničkog rada na Filozofskom fakultetu u Nikšiću imao sam prilike da se uverim u njene pedagoške kvalitete. Njen korektan odnos prema studentima i njena komunikativnost zaslужni su za visok ugled koji uživa u akademskoj zajednici.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			9			28
4. STRUČNI RAD			5			13
UKUPNO						41

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega izloženog, može se zaključiti da dr Jasmina Tatar-Andelić u potpunosti ispunjava zakonom predviđene uslove za izbor u zvanje docenta. Visok kvalitet njenog naučnog rada, njena stručnost i njeni pedagoški kvaliteti pouzdani su pokazatelji da će u nastavničkom zvanju dati značajan doprinos lingvističkim istraživanjima i unapređenju univerzitetske nastave. Stoga imam čast da Nastavno-naučnom vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću predložim da dr Jasminu Tatar-Andelić izabere u zvanje docenta za predmete Savremeni francuski jezik III, Savremeni francuski jezik IV, Savremeni francuski jezik V i Savremeni francuski jezik VI na Studijskom programu za francuski jezik i književnost.

RECENTENT

Dr Mihailo Popović, vanredni profesor
Filološki fakultet u Beogradu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta Ruski jezik – fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječice i uzvici, Istorija gramatika ruskog jezika I i II, Ruski jezik I i II na lingvističkim studijama na Filozofском fakultetu u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 04. jula 2012. godine. Na raspisani konkurs javio se kandidat **DR ZDRAVKO BABIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rodjen sam 29.11.1979. godine u Nikšiću. Osnovnu školu i gimnaziju završio sam kao nosilac diplome „Luča“. Školske 1998/99. godine upisao sam studije ruskog jezika i književnosti na Filozofском fakultetu u Nikšiću, koje sam završio 2003. godine sa prosjekom 9.80, odbranivši diplomski rad na temu „Безличные предложения сказателем действия в современном русском языке в сопоставлении с сербским“

Postdiplomske studije (smjer – nauka o jeziku) upisao sam školske 2003/2004. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu i položio predviđene ispite do septembra 2005. godine sa prosječnom ocjenom 9.60. Magistarski rad pod nazivom „Impersonalnost u savremenom ruskom, srpskom i poljskom jeziku“ odbranio sam 28. decembra 2007. godine. Doktorsku disertaciju na temu „Kategorija personalnosti u slovenskim jezicima“ pod mentorstvom prof. dr Predraga Pipera odbranio sam 21. marta 2012. godine, takođe na Filološkom fakultetu u Beogradu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA

Na Filozofском fakultetu u Nikšiću honorarno sam angažovan školske 2003/2004. godine, a počev od školske 2004/2005. godine u stalnom sam radnom odnosu u svojstvu saradnika u nastavi. U dosadašnjem radnom angažmanu držao sam vježbe iz Sintakse ruskog jezika sa stilistikom I i II, leksičko-gramatičke vježbe na predmetima Savremeni ruski jezik I, II, III, IV, V i VI i ortografske vježbe na predmetu Savremeni ruski jezik I i II. Predavao sam i predmete Ruski jezik I, II, III i IV na nelingvističkim studijskim programima. Od 2004. godine do 2007. godine, u periodu od tri školske godine, radio sam kao lektor na Šleskom univerzitetu u Katovicama (Poljska) u okviru sporazuma o međunarodnoj saradnji između Šleskog univerziteta i Univerziteta Crne Gore, gdje sam izvodio nastavu iz Praktične nauke srpskog jezika kao osnovnog i drugog stranog jezika, a takođe i nastavu iz Opisne gramatike srpskog jezika i Pregleda civilizacije i kulture Srbije i Crne Gore.

Honorarno sam angažovan na Institutu za strane jezike (prevodilačke studije) u Podgorici od školske 2008/2009. godine na predmetima Sintaksa ruskog jezika I i II i Savremeni ruski jezik III i IV (gramatičke vježbe).

Stalni sam sudski tumač za ruski i poljski jezik. Osim ruskog, govorim poljski i engleski jezik.

**PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG
IZBORA**

Br. ref.	Br. kan.		
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
1.2. Radovi objavljeni u časopisima			
1.2.2. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku			
1. 3. Бабић, „Безличные предложения с каузатором действия в русском языке (в сопоставлении с сербским)“, <i>Зборник Матице српске за славистику</i> , 68, Нови Сад 2005, 231-243. [YU ISSN 0352-5007]	4		godine u periodu od 2004. do 2007. god. u okviru sporazuma o međunarodnoj saradnji između Sleskog univerziteta i Univerziteta Crne Gore.
2. 3. Бабић, „Остатци паганске религије у неким безличним реченицама српског језика“, <i>Славистика X</i> , Славистичко друштво Србије, Београд 2006, 128-135. [ISSN 1450-5061] [COBISS.SR-ID 130380039]	2		- Jednomjesečni studijski boravak u Sankt Peterburgu u okviru sporazuma o saradnji između Univerziteta Crne Gore i Državnog univerziteta u Sankt Peterburgu radi skupljanja literature za izradu doktorske disertacije (20. maj – 20. jun 2009. godine)
3. 3. Бабић, „Неке специфичности категорије имперсоналности и имперсоналних реченица у руском, пољском и српском језику“, <i>Зборник Матице српске за славистику</i> , 74, Нови Сад, 2008, 259-273. [YU ISSN 0352-5007]	4		- Učestvovanje u realizaciji razmjene studenata između Šleskog univerziteta i Univerziteta Crne Gore, kao i organizovanje posjete Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore profesora i studenata Šleskog univerziteta.
4. 3. Бабић, „Имперсоналне реченице које изражавају склоност према физичком или психичком стању које је изражено глаголом (на материјалу руског, пољског и српског језика)“, <i>Славистика XIII</i> , Славистичко друштво Србије, Београд 2009. стр. 150–156. [ISSN 1450-5061] [COBISS.SR-ID 130380039]	2		- Seminar „Современные инновационные технологии преподавания русского языка как иностранного/неродного“, Moskva, 18-29. januar 2010. godine
5. 3. Бабић, „Изражавање граматичког лица у словенским језицима“, rad je prihvaćen za štampu u časopisu Riječ, br. 6 za 2012. godinu, [ISSN 0354-6039]	4		- Ocjenivač testova iz ruskog jezika za maturski ispit i stručni ispit 2011. i 2012. godine pod pokroviteljstvom JU Ispitni centar Crne Gore
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima			- Sekretar Studijskog programa rуски језик i književnost akademiske 2008/2009. godine
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari			8
6. 3. Бабић, „Имперсоналност у савременом руском и српском језику (неки актуелни проблеми)“, Kategorie w języku. Język w kategoriach, Zbornik sa međunarodne konferencije Kategorie gramatyczne a semantyczne i pragmatyczne, Katowice 2009, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 116-122. [ISSN 0208-6336 ISBN 978-83-226-1764-9]	2		
7. 3. Бабић, „Русские, польские и сербские «-ся, się, се» предложения, обозначающие какую-либо человеческую деятельность или оценку“, XII Конгрес МАПРЯЛ-а, Шанхай, 2011, 571-577. [ISBN 978-7-5446-2254-7 / G. 0798]	2		
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave Prema anketama studenata	5		
4. STRUČNA DJELATNOST			
4.4. Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize			
8. Savo Rašović: „Pogled na rusku kulturu (od А до Я)“, <i>Славистика XI</i> , Славистичко друштво Србије, Београд 2007. стр. 402-403, (3. Бабић – приказ) [ISSN 1450-5061] [COBISS.SR-ID 130380039]	0,5		godine u periodu od 2004. do 2007. god. u okviru sporazuma o međunarodnoj saradnji između Sleskog univerziteta i Univerziteta Crne Gore.
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			- Jednomjesečni studijski boravak u Sankt Peterburgu u okviru sporazuma o saradnji između Univerziteta Crne Gore i Državnog univerziteta u Sankt Peterburgu radi skupljanja literature za izradu doktorske disertacije (20. maj – 20. jun 2009. godine)
- Lektor srpskog jezika na Šleskom univerzitetu u Katovicama (Poljska) u trajanju od tri školske			- Učestvovanje u realizaciji razmjene studenata između Šleskog univerziteta i Univerziteta Crne Gore, kao i organizovanje posjete Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore profesora i studenata Šleskog univerziteta.
			- Seminar „Современные инновационные технологии преподавания русского языка как иностранного/неродного“, Moskva, 18-29. januar 2010. godine
			- Ocjenivač testova iz ruskog jezika za maturski ispit i stručni ispit 2011. i 2012. godine pod pokroviteljstvom JU Ispitni centar Crne Gore
			- Sekretar Studijskog programa rуски језик i književnost akademiske 2008/2009. godine

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		7		20
3. PEDAGOŠKI RAD				5
4. STRUČNI RAD		2		8,5
UKUPNO				33,5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA
I OCJENA USLOVA

Dr Zdravko Babić, iako relativno mlađi istraživač i univerzitetski predavač, uspešno se potvrđuje i u oblasti lingvističke rusistike u užem smislu, i u oblasti konfrontativnih proučavanja ruskog jezika, i u oblasti tipoloških istraživanja slovenskih jezika, kao i u slavističkim etnolingvističkim istraživanjima, a veoma je uspešan i u pedagoškom i stručnom radu kao i u organizacionim poslovima. Rezultati njegovih naučnih istraživanja aprobirani su i na međunarodnim naučnim skupovima, a objavljeni su i u časopisima i zbornicima kako nacionalnog tako i međunarodnog značaja. Time on uspešno ispunjava naučnoistraživačke, pedagoške i stručne uslove za akademsko zvanje za koje konkuriše.

U centru Babićevih naučnih interesovanja su gramatički oblici personalnosti i impersonalnosti u slovenskim jezicima, čemu je posvetio i svoj magistrski rad (*Impersonalnost u savremenom ruskom, poljskom i srpskom jeziku*, odbranjen 28. 12. 2007. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu) i svoju doktorsku disertaciju (*Kategorija personalnosti u savremenim slovenskim književnim jezicima*, odbranjenu 21. 03. 2012. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu), kao i radove iz te oblasti koje je objavio u naučnim časopisima i zbornicima referata sa naučnih skupova.

U radu „Безличные предложения с каузатором действия в русском языке (в сопоставлении с сербским)“, *Зборник Матице српске за славистику*, 68, Нови Сад 2005, 231-243. [YU ISSN 0352-5007], dr Zdravko Babić polazi od činjenice da su u dosadašnjim klasifikacijama impersonalnih rečenica primenjivani različiti kriterijumi, po pravilu, formalno-strukturne prirode, što je imalo za nedostatak stavljanje u istu klasu rečenica koje se značajniji znatno razlikuju, npr. *Ego тошнит* и *Унесло лодку* ili *меня в уших зазенело* и *Нем времени* i sl. Idući za tekovinama novije sintaktske semantike i funkcionalne gramatike, Zdravko Babić se, ne gubeci iz vida razlike formalno-strukturne prirode, opredelio da u osnovu svoje klasifikacije stavi značenja impersonalnih rečenica. Dalje je na toj osnovi uporedio semantički slične, a struktorno različite impersonalne rečenice u dva dva slovenska jezika, usredsredivši se na rečenice za označavanje

kauzativne impersonalnosti, rus. *Снегом замело дорогу*, koje su karakterističke za ruski jezik, ali ne i za srpski, u kojem se rečenice takve strukture sreću znatno rede, npr. *Лијежу ноћ лупало је вратима*. Zdravko Babić je pažljivo ispitao leksičke uslove od kojih zavisi upotreba datog tipa rečenica, i utvrdio iscrpan spisak glagola koji se u njima mogu naći u funkciji predikata. U celini posmatrano, može se zaključiti da je Zdravko Babić svoje istraživanje temeljno obavio i da je uspešno ostvario istraživačke zadatke koje je trebalo obaviti u ispitivanju kauzativne impersonalnosti u ruskom i srpskom jeziku, čime je dao relevantan doprinos uporednom proučavanju dva slovenska jezika.

U radu „Неке специфичности категорије имперсоналности и имперсоналних реченица у руском, пољском и српском језику“, *Зборник Матице српске за славистику*, 74, Нови Сад, 2008, 259-273. [YU ISSN 0352-5007] dr Zdravko Babić je posebnu pažnju posvetio semantičkoj i formalnoj analizi ruskih, poljskih i srpskih impersonalnih rečenica, kao i njihovim funkcijama i stilsko-jezičkim karakteristikama. Kombinujući konfrontacioni i tipološki pristup impersonalnosti u tri slovenska jezika, on je ispitao da li su impersonalne konstrukcije koje u tim jezicima imaju identičnu strukturu identične i sa semantičkog stanovišta; analizirao strukturne razlike između impersonalnosti konstrukcija koje imaju sličnu semantiku; odredio stepen impersonalnosti u pojedinim grupama na osnovu semantičke analize impersonalnih rečenica u svakom od ta tri jezika; ukazao na uzroke upotrebe određenih impersonalnih konstrukcija; ukazao na stilske karakteristike impersonalnih rečenica; ukazao (u opštim crtama) na osnovne tendencije razvoja impersonalnih rečenica u svakom od ta tri jezika, i uporedio razlike u izražavanju impersonalnosti u jednom jeziku u odnosu na druga dva ispitivana jezika ili u odnosu na jedan od druga dva jezika.

Empirijsku osnovu istraživanja Zdravka Babića o impersonalnosti u tri slovenska jezika najčešće delom čine primeri impersonalnih rečenica iz elektronskih korpusa ruskog, poljskog i srpskog jezika. Materijal je uzet iz stilski različitih izvora, uglavnom iz književnih tekstova različitih perioda i žanrova, kao i iz naučne, naučnopopularne i publicističke literature, a u manjoj meri iz razgovornog jezika i svakodnevnog govora.

U radu, „Изражавање граматичког лица у словенским језицима“ (rad je prihvaćen za štampu u časopisu Riječ, br. 6 za 2012. godinu, [ISSN 0354-6039]) dr Zdravko Babić polazi od činjenice da se gramatičko lice najjasnije izražava ličnim oblicima glagola ili ličnim oblicima glagola u sprezi sa ličnim zamenicama i na materijalu slovenskih jezika je pokazao uže i šire mogućnosti kombinovanja glagolskih i zameničkih sredstava u izražavanju personalnosti, ograničenja koja u vezi s tim postaje, odnos oblika glagolske i zameničke personalnosti prema leksičkom sadržaju rečenice u kojoj su ti oblici upotrebljeni, kao i različite mogućnosti kombinovanja gramema gramatičke kategorije lica sa gramemama drugih gramatičkih kategorija. On pri tome pažljivo i dokumentovano prati date odnose u oblicima izražavanja sadašnjeg, prošlog i budućeg vremena, kao i imperativa i kondicionala u glagolskom sistemu, i ličnih zamenica u imenskom sistemu. Posebnu pažnju posvetio je činjenici da su oblici ličnih zamenica u nominativu, tj. u funkciji subjekta, sintaksički čvrsto povezani sa gramatičkim oblicima lica glagola, i da upravo taj odnos subjekatsko-prediktatske strukture predstavlja osnovu funkcionalno-semantičkog polja personalnosti. Ti odnosi su u njegovom radu ispitani s obzirom na tipološke sličnosti i razlike među slovenskim jezicima, koje je dr Zdravko Babić u datom radu dokumentovano utvrdio.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			7			20
3. PEDAGOŠKI RAD						5
4. STRUČNI RAD			2			8.5
UKUPNO						33.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu iznetih činjenica može se konstatovati da kandidat dr Zdravko Babić u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje za koje konkuriše.

Stoga sa zadovoljstvom preporučujem Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Zdravko Babić izabere u akademsko zvanje (za grupu predmeta Ruski jezik – fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječce i uzvici, Istorija gramatika ruskog jezika I i II, Ruski jezik I i II na lingvističkim studijama).

RECENZENT

Dr Predrag Piper, redovni profesor
Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na konkurs za izbor u akademsko zvanje, objavljen u dnevnom listu *Pobjeda* od 4. jula 2012. godine za izbor u akademsko zvanje za predmete Ruski jezik – Fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječce i uzvici, Istorija gramatika ruskog jezika I i II, Ruski jezik I i II na lingvističkim studijama, prijavio se kao jedini kandidat dr Zdravko Babić, saradnik u nastavi na Studijskom programu za ruski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

Kandidat ispunjava sve uslove definisane Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore za izbor u nastavničko zvanje.

Poslije uvida u priloženu dokumentaciju podnosim sljedeći izvještaj

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Tokom gotovo deset godina zajedničkog rada na Studijskom programu za ruski jezik i književnost (od kojih smo pet posljednjih imali saradnju na istom predmetu *Sintaksa i stilistika ruskog jezika* na kojem sam držala teorijsku nastavu, a kolega Babić vježbe) imala sam priliku da ga upoznam kao veoma odgovornog, pouzdanog i marljivog kolegu koji je sve svoje stručne i naučne obaveze završio u redovnom roku i sa izuzetnim uspjehom, o čemu svjedoči i njegova priložena biografija. Dr Zdravko Babić objavio je 4 naučna rada u časopisima dok je još jedan prihvaćen za štampu. Učestrovao je na dvije međunarodne naučne konferencije, obje u inostranstvu.

Trogodišnji boravak dr Zdravka Babića (od 2004. do 2007. godine) na lektoratu na Šleskom univerzitetu u Katovicama usmjerio ga je ne samo u stručnom već i u naučnom pogledu da proširi svoj istraživački rad uključivanjem još jednog slovenskog jezika – poljskog. Tako se u svojim naučnim radovima kolega Babić posebno bavio kategorijom impersonalnosti, ispitujući je na gradi triju slovenskih jezika srpskog, ruskog i poljskog.

U radu *Остаци паганске религије у неким безличним реченицама српског језика* [Славистика X, Београд, 2006, s. 128-135], koji je i sa kulturološke strane veoma intresantan, kolega Babić nalazi međusobnu povezanost i uslovljeno između ostataka vjerovanja stare prethričanske religije i posljedica tih ostataka u jeziku, u ovom slučaju, kroz prisustvo rečenica bez izraženog vršioca radnje tipa *Zavijalo je svu dragu ноћ и налет га било*. Rečenice ovoga tipa sreću se rijetko, u nekim perifernim djelovima, uglavnom kod naroda u seoskim sredinama, gdje se i danas više nego bilo gdje drugo vjeruje u nepoželjno dejstvo raznih viših sila, te se stoga čovjek želi zaštiti od njih različitim praznovjernim običajima i radnjama, konkretno, u ovom slučaju izostavljanjem imena/vršioca radnje za date pojave i bića te se u rezultatu dobija bezlična rečenica bez izraženog subjekta. Iako se i jedna i druga pojava, kako u savremenom životu, tako i u savremenom jeziku ne mogu sresti u čestoj, svakodnevnoj upotrebi, može se primjetiti da kolega Babić na veoma ubjedljiv način povezuje ove dvije arhaične pojave, kako u kulturološkom, tako i u jezičkom smislu i to potkrepljuje primjerima rečenica iz govora ruralnih sredina, tamo gdje se najbolje sačuvalo vjerovanje da su sve nepoželjne pojave vezane za dejstvo neke štetne ili destruktivne prirodne pojave (više i nepoznate sile).

U radu *Неке специфичности категорије имперсоналности и имперсоналних реченица у руском, пољском и српском језику* [Зборник Матице српске за славистику 74, Нови Сад, 2008, s. 259-273] autor daje pregled načina izražavanja psihofizičkih radnji

u ruskom, poljskom i srpskom jeziku i pokazuje da se veliki broj rečenica sa različitim formalno-semantičkim karakteristikama razmatra u okviru kategorije bezličnosti/impersonalnosti. Iako su prirodne pojave, stanja i radnje u prirodi i ljudskom organizmu, kao i većina drugih aktivnosti zajednički za sve ljude, ipak su se tokom jezičkog razvoja u sva tri uporedjivana jezika pojavile i značajne razlike kada je u pitanju frekvencija i način izražavanja tih radnji i stanja. Kolega Babić analizom brojnih primjera i tipova rečenica dolazi do zaključka da se u ruskom jeziku favorizuju konstrukcije u kojima u funkciji subjekta nastupa neki član u zavisnom padaju ili konstrukcije bez izraženog vršioca radnje/nosioca stanja, dok se u poljskom i srpskom jeziku više koriste rečenice sa nominativom subjekta (ali i rečenice uopštenog karaktera, koje na nivou površinske strukture ne sadrže član koji bi označavao subjekat). I pored niza tipova rečenica koje sa izražavanje pomenutih pojava postoje samo u ruskom jeziku, u radu se navode i neki tipovi impersonalnih rečenica koji su prisutni samo u poljskom jeziku. Autor zaključuje da u srpskom jeziku ne postoje modeli bezličnih rečenica kojih nema u ruskom ili poljskom jeziku. U svojim istraživanjima na obimnoj gradji iz slovenskih jezika dr Zdravko Babić koristi metode kontrastivne i interpretacione analize, metod sinhronog opisa što mu omogućava da kao rezultat dobije tačne i originalne zaključke.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Zdravko Babić već je stekao bogato i raznovrsno iskustvo u pedagoškom radu. Tokom proteklih devet godina bio je angažovan na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, prvo honorarno školske 2003/2004. godine, a zatim od 2004/2005. godine kao saradnik u nastavi. Bile su mu povjerene praktične vježbe iz Sintakse ruskog jezika sa stilistikom I i II, leksičko-gramatičke vježbe na predmetima Savremeni ruski jezik I, II, III, IV, V i VI i ortografske vježbe na predmetu Savremeni ruski jezik I i II. Takođe je izvodio nastavu na predmetima Ruski jezik I, II, III i IV na nelingvističkim studijskim programima Filozofskog fakulteta. Tri školske godine od 2004. godine do 2007. godine radio je kao lektor na Šleskom univerzitetu u Poljskoj, a honorarno je angažovan na Institutu za strane jezike u Podgorici od školske 2008/2009. godine na predmetima Sintaksa ruskog jezika I i II i Savremeni ruski jezik III i IV.

STRUČNI RAD

Na Studijskom programu za ruski jezik i književnost kolega dr Zdravko Babić osim u nastavi bio je angažovan i kao sekretar Studijskog programa tokom školske 2008/09. godine. Njegov stručni rad ogleda se i u obavljanju posla stalnog sudskeg tumača za ruski i poljski jezik. Iz navedene biografije, bibliografije i analize radova nesumnjivo proističe da dr Zdravko Babić ispunjava sve naučne i stručne uslove za izbor u zvanje docenta za ruski jezik.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			7			20
3. PEDAGOŠKI RAD						5
4. STRUČNI RAD			2			8.5
UKUPNO						33.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pregleda rada kandidata i gore navedene ocjene, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta da dr Zdravka Babića izabere u zvanje docenta za predmete: Ruski jezik – Fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječice i uzvici, Istorijска gramatika ruskog jezika I i II i Ruski jezik I i II na lingvističkim studijama. Izborom kolege Babića u prvo naučno zvanje Studijski program za ruski jezik i književnost dobija visokokvalifikovani i perspektivni kadar iz rusističke lingvistike –

naučne oblasti za koju nedostaje kadar u akademskom zvanju ne samo u Crnoj Gori već i u regionu.

RECENZENT

Doc. dr Ana Pejanović
Nikšić

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Dr Zdravko Babić je završio osnovne studije u redovnom roku sa visokim prosjekom 9,80, kao jedan od najboljih studenata na Studijskom programu za ruski jezik i književnost, ne samo u svojoj generaciji. Odmah po završetku studija angažovan je kao saradnik u nastavi na jezičkim predmetima, i u proteklom periodu veoma uspješno je izvodio časove vježbi na predmetima Savremeni rуски jezik na prvoj, drugoj i trećoj godini, i Sintaksa ruskog jezika sa stilistikom. Magisterske rad i doktorsku disertaciju, sve u predvidenom roku, Zdravko Babić je odbranio na Filološkom fakultetu u Beogradu.

Dr Babić je u okviru saradnje između Univerziteta Crne Gore i Šleskog univerziteta u Katovicama proveo tri školske godine na lektoratu, gdje je, prema ocjenama profesora i studenata, pokazao izuzetno visok stepen zalaganja i profesionalizma u radu. Doprino je uspostavljanju saradnje između Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Šleskog univerziteta, koja se ogledala u razmjeni studenata i posjetama profesora i studenata iz Poljske Filozofskom fakultetu. Boravak na lektoratu dr Zdravko Babić je kroz usavršavanje poljskog jezika u naučnom pogledu iskoristio adekvatno, pošto u većini svojih radova obrađuje aktuelne jezičke pojave na materijalu tri jezika – ruskog, poljskog i srpskog, što obradivanim temama daje poseban značaj, prevašodno jer, u cjelini gledano, mali je broj radova u kojima se obrađuju problemi na materijalu više od dva jezika. Veoma zapužen stručni rad i interesovanje u nauci dr Zdravko Babić potkrepljuje redovnim učešćima na različitim seminarima u zemljama i inostranstvu, studijskim boravcima u Rusiji, kao i učestvovanjem na konferencijama, osobito u inostranstvu, i objavljuvanjem radova u domaćim i međunarodnim časopisima. Rezultati istraživanja u radovima kolege Babića prikazani su i protumačeni jasno i vrlo pregledno, uvijek sa teorijskom i empirijskom argumentacijom, pri čemu se autor oslanja na različite metode i izvore. Radovi dr Zdravka Babića pokazuju da sa smislim uočava i pravilno postavlja problem, nudeći pritom niz teorijskih i empirijskih dobro zasnovanih i ubjedljivih rješenja, što se posredno ogleda i u vrlo dobroj prijemčivosti za čitaoca.

U radu pod rednim brojem 4 – *Impersonalne rečenice koje izražavaju sklonost radnje prema fizičkom ili psihičkom stanju, koje je izraženo glagolom (na materijalu ruskog, poljskog i srpskog jezika)* dr Zdravko Babić obrađuje poseban semantički tip bezličnih rečenica sa različitim brojem strukturalnih tipova u svakom od kompariranih jezika, posebno obraćajući pažnju na rečenice sa voluntativnim glagolom *hjeti*, i ukazujući na značajne strukturne razlike između datog tipa rečenica u ruskom s jedne strane, i poljskom i srpskom jeziku, s druge, ali i na razlike između poljskog i srpskog, posmatrano ponosob.

U radu pod rednim brojem 7 - *Русские, польские и сербские «-ся, -się, се» предложени, обозначающие какую-либо человеческую деятельность или оценку*, koji je Zdravko Babić prezentovao na međunarodnom kongresu, a koji je objavljen u okviru XII kongresa MAPRJAL-a u Šangaju, autor ukazuje na značajne razlike u izražavanju neodređeno-ličnosti između poljskog, ruskog i srpskog jezika, pokazujući da u svakom od ovih jezika postoji dominantan tip za izražavanje neodređeno-lične radnje. Autor se posebno osvrće na poljske neodređeno-lične "się rečenice" sa direktnim objektom u akuzativu, koje ne postoje ni u ruskom ni srpskom jeziku, niti, ako se zanemare neke periferne dijalekatske manifestacije, u drugim slovenskim jezicima.

U radu pod rednim brojem 5 - *Изражавање граматичког лица у словенским језицима*, autor je napravio jasan pregled predstava izražavanja gramatičkog лица у словенским језицима, najprije obraćajući pažnju na glagolski sistem, kao centralni pri izražavanju bilo kojeg lica, a zatim i na sistem ličnih zamjenica koje su prevashodno leksička sredstva u izražavanju semantike lica. U vrlo detaljnoj analizi autor dolazi do veoma interesantnih zaključaka, u kojima se posebno naglašavaju bitnost veze ili njeno odsustvo između ličnih zamjenica i glagolskih nastavaka, što se ogleda u činjenicama da postoje značajne razlike između pojedinih slovenskih jezika, kada je u pitanju izražavanje lica u nekom od vremena. Podrobno se, između ostalog, ukazuje

na posljedice gubljenja upotrebe glagola «biti», i prikazuju situacije u kojima je u nekim slovenskim jezicima u konstrukcijama sa glagolom «biti» neophodno prisustvo ličnih zamjenica kao nosilaca značenja kategorije lica, dok u drugim u adekvatnim situacijama takva upotreba lične zamjenice nije obavezujuća. Na osnovu jasnog pregleda i podrobnog opisa, dr Babić dolazi do konačnog zaključka da su neke pojave i oblici, vezani za izražavanje gramatičkog lica, u jednom jeziku bliži analognim u jeziku/jezicima druge grupe, nego u jezicima iste grupe, što donekle ukazuje na relativnost važeće podjele slovenskih jezika.

Na matičnom studijskom programu, osim veoma aktivnog angažovanja u nastavi, kolega Zdravko Babić je veoma savjesno obavljao funkciju sekretara Studijskog programa tokom školske 2008/09. godine.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			7			20
3. PEDAGOŠKI RAD						5
4. STRUČNI RAD			2			8.5
UKUPNO						33.5

Na osnovu uvida u priloženi konkursni materijal smatram da je kandidat pravilno izvršio bodovanje potrebnih referenci za izbor u zvanje docenta.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Smatram da dr Zdravko Babić ispunjava sve uslove za izbor u zvanje docenta, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, te ovom prilikom najsrdačnije preporučujem kolegu Babića za izbor u zvanje docenta za grupu predmeta Ruski jezik – fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječce i uzvici, Istorija gramatika ruskog jezika I i II, Ruski jezik I i II na lingvističkim studijama.

RECENTENT

Prof. dr Dragan Koprivica

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis), Savremeni srpski jezik (fonetika i fonologija), Analiza diskursa na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i Uvod u lingvistiku na Studijskom programu za engleski jezik i književnost na Filozofском fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 11. jula 2012. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR SANJA ŠUBARIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam u Podgorici. Osnovnu školu („Maksim Gorki“) i srednju školu (Gimnazija „Slobodan Škerović“ – humanistički smjer) završila sam u Podgorici kao nosilac diplome Luča.

Diplomirala sam 1997. godine na Filozofском fakultetu u Nikšiću – Odsjek za srpskohrvatski jezik i jugoslovensku književnost sa opštim uspjehom 8,85 u toku studija i ocjenom 10 na diplomskom ispitnu (iz Sintakse padeža i glagolskih oblika).

Postdiplomske studije – smjer Nauka o jeziku završila sam na Filozofском fakultetu u Nikšiću sa prosječnom ocjenom 10; zvanje magistra lingvističkih nauka stekla sam 19. juna 2002. odbranivši magistarski rad *Imperativ i imperativna značenja u dokumentima Crnogorskog senata (1857–1879)* pred komisijom: mentor prof. dr Božo Čorić (Filološki fakultet – Beograd), prof. dr Branislav

Ostojić (Filozofski fakultet – Nikšić) i prof. dr Živojin Stanojić (Filološki fakultet – Beograd).

Doktorsku disertaciju *Jezik dokumenata Crnogorskog senata* (470 str.) odbranila sam 25. maja 2010. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu (odbrana prijavljena 27. avgusta 2009) pred komisijom u sastavu: mentor prof. dr Božo Čorić (Filološki fakultet – Beograd), prof. dr Brankica Čigoja (Filološki fakultet – Beograd) i prof. dr Branislav Ostojić (Filozofski fakultet – Nikšić), čime sam stekla naučni stepen doktora filoloških nauka.

Govorim engleski jezik; posjedujem pasivno znanje italijanskog i latinskog jezika.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Od 1998. angažovana sam kao saradnik stipendista na Studijskom programu za srpski jezik i književnost na Filozofском fakultetu u Nikšiću.

Zvanje asistenta za lingvističku grupu predstavila sam 9. VII 2003. godine (odлуka broj 01–602).

Na matičnom odsjeku držala sam u kontinuitetu (1998–2011/12) vježbe iz Savremenog srpskog jezika (fonetika i fonologija) odnosno na predmetima Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis) i Savremeni srpski jezik (fonetika i fonologija). Više godina držala sam vježbe i na predmetu Savremeni srpski jezik na Odsjeku za engleski jezik i književnost, kao i na Odsjeku za ruski jezik i književnost. Od osnivanja Studijskog programa za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku u Podgorici angažovana sam kao saradnik na predmetima Savremeni srpski jezik (pravopis, fonetika i fonologija, morfologija) i Savremeni srpski jezik (sintaksa). Kao saradnik izvodila sam nastavu i na predmetima Savremeni srpski jezik (morphologija) i Savremeni srpski jezik (tvorba riječi) na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti. Školske 2007/08. držala sam vježbe na predmetu Analiza diskursa (Specijalističke studije za srpski jezik i južnoslovenske književnosti), a od školske 2008/09. na istom predmetu angažovana sam kao predavač. Od školske 2006/07. držim predavanja na predmetu Uvod u lingvistiku na Studijskom programu za engleski jezik i književnost, a od školske 2009/10. za isti predmet angažovana sam i na Studijskom programu za engleski jezik i književnost u Beranama. Od osnivanja Studijskog programa za crnogorski jezik i književnost držim vježbe na predmetima Savremeni crnogorski jezik (standardizacija i pravopis) i Savremeni crnogorski jezik (fonetika i fonologija), a od školske 2011/12. i predavanja na predmetu Analiza diskursa na Specijalističkim studijama za crnogorski jezik i književnost.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br.b.
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	
1.2.2. Radovi objavljeni u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku	
1. Sanja Šubarić, <i>Imperativna značenja futura I u dokumentima Crnogorskog senata</i> , Srpski jezik, broj VII/1–2 (Studije srpske i slovenske, serija I, godina VII), Beograd, 2002, str. 347–361, YU ISSN 0354-92 59.	1,5
2. Sanja Šubarić, <i>Pripovjedački imperativ u dokumentima Crnogorskog senata</i> , Srpski jezik, broj IX/1–2 (Studije srpske i slovenske, serija I, godina IX), Beograd, 2004, str. 447–457, ISSN 0354-92 59.	1,5
3. Sanja Šubarić, <i>Potencijal sa imperativnim značenjem u dokumentima Crnogorskog senata</i> , Glasnik Odjeljenja umjetnosti, 23, CANU, Podgorica, 2005, str. 185–193, YU ISSN 0350-5480.	3
4. Sanja Šubarić, <i>Perifrastične imperativne konstrukcije u dokumentima Crnogorskog senata</i> , Glasnik Odjeljenja umjetnosti, 24, CANU, Podgorica, 2006, str. 99–122, YU ISSN 0350-5480.	3
5. Sanja Šubarić, <i>O oblicima aorista i imperfekta u rukopisima Crnogorskog senata</i> , Glasnik Odjeljenja umjetnosti, 28, CANU, Podgorica, 2010, str. 69–85, ISSN 0350-5480, COBISS.CG-ID 762637.	4
6. Sanja Šubarić, <i>Jotovanje u rukopisima Crnogorskog senata</i> , Riječ, Časopis za nauku o jeziku i	

književnosti, Nova serija, br. 3, Podgorica, 2010, str. 61–79, ISSN 0354-6039.	4	udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, prvo izdanje 2007, drugo izdanje 2008, reprint 2009, 2010, str. 91 (ISBN 978-86-303-1178-9).	2
7. Sanja Šubarić , <i>O imeničkim obrazovanjima u rukopisima Crnogorskog senata</i> , Glasnik Odjeljenja umjetnosti, 29, CANU, Podgorica, 2011, str. 139–156, ISSN 0350-5480; COBISS.CG-ID 762637.	4	Sanja Šubarić , Zdenka Mišković, Ilinka Lukić, <i>Riječ po riječ, Radna sveska iz maternjeg jezika za IV razred devetogodišnje osnovne škole</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, prvo izdanje 2007, drugo izdanje 2008, reprint 2009, 2010, str. 49 (ISBN 978-86-303-1177-2).	2
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima		3. Sanja Šubarić , Zdenka Mišković, Ilinka Lukić, <i>Riječ po riječ, Priručnik za nastavnike maternjeg jezika za IV razred devetogodišnje osnovne škole</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, prvo izdanje 2007, drugo izdanje 2008, str. 86 (ISBN 978-86-303-1176-5).	2
8. Sanja Šubarić , <i>Prezent s imperativnim značenjem u dokumentima Crnogorskog senata</i> , Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti, VIII/1–2 (2002), Nikšić, str. 131–151, YU ISSN 0354-6039.	1,5		1,5
9. Sanja Šubarić , <i>Genitivne sintagme s predlozima od, iz i sa u jeziku Marka Miljanova</i> , Riječ, časopis za nauku o jeziku i književnosti, IX /1–2 (2003), Nikšić, str. 89–112, YU ISSN 0354-6039 (rad preočitan na Petnaestom kongresu Saveza slavističkih društava Jugoslavije, Niš, oktobar, 2001).	1,5		
10. Sanja Šubarić , <i>Jezički osvrt na administrativnu gradu iz prošlosti Crne Gore</i> , Glasnik Narodnog muzeja Crne Gore, nova serija, VII knjiga, Cetinje, 2011, str. 227–247, ISSN 1800-5713.	1,5		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		4. STRUČNA DJELATNOST	Br.b.
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	
11. Sanja Šubarić , <i>Negirani oblik imperativa (ne+imperativ) i negirane perifrastične imperativne konstrukcije (nemoj+infinitiv i nemoj+da+prezent) u dokumentima Crnogorskog senata</i> , Zbornik radova Peti lingvistički skup „Boškovićevi dani”, rad sa međunarodnog naučnog skupa „Konkurenca jezičkih sredstava i jezička norma”, održanog u Podgorici 10. i 11. oktobra 2002, CANU, Podgorica, 2003, str. 251–263, ISBN 86-7215-139-9.	2	– Recenzija obrazovnog materijala namijenjenog nastavi književnosti za treći razred devetogodišnje osnovne škole: <i>Kako to može – udžbenik književnosti za treći razred devetogodišnje osnovne škole, radna sveska i priručnik za nastavnike</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2006.	
12. Sanja Šubarić , <i>Normativnost jezika dnevnog lista „Pobjeda”</i> , Zbornik radova Šesti lingvistički skup „Boškovićevi dani”, rad sa međunarodnog naučnog skupa „Standardizacija jezika dijahronijski i sinhronijski aspekt – jezik medija”, održanog u Podgorici 19. i 20. maja 2005, CANU, Podgorica, 2005, str. 183–197, ISBN 86-7215-170-4.	2	– Recenzija obrazovnog materijala namijenjenog nastavi maternjeg jezika u trećem razredu devetogodišnje osnovne škole: <i>Čigra slova i glasova 3 – Maternji jezik za treći razred devetogodišnje osnovne škole: udžbenik, radna sveska i priručnik za nastavnike</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2006.	
13. Sanja Šubarić , <i>O leksici stranog porijekla u dokumentima Crnogorskog senata</i> , Zbornik radova Sedmi lingvistički skup „Boškovićevi dani”, rad sa međunarodnog skupa „Leksikografija i leksikologija”, održanog u Podgorici 23. i 24. maja 2008, CANU, Podgorica, 2008, str. 361–378, ISBN 978-86-7215-214-2.	2	– Sanja Šubarić – stručni konsultant, <i>Riječ po riječ: Udžbenik maternjeg jezika za V razred devetogodišnje osnovne škole</i> (ISBN 978-86-303-1273-1) i <i>Radna sveska iz maternjeg jezika za V razred devetogodišnje osnovne škole</i> (ISBN 978-86-303-1277-9), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2008, 2009, 2010; <i>Priručnik za nastavnike maternjeg jezika za V razred devetogodišnje osnovne škole</i> (ISBN 978-86-303-1283-0), Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2008.	
14. Sanja Šubarić , <i>O gramatičkoj i leksikografskoj deskripciji priloga tipa jedanput i riječi (-)put i puta</i> , Zbornik radova Osmi lingvistički skup „Boškovićevi dani”, rad sa međunarodnog skupa održanog 27. maja 2011, CANU, Podgorica, 2012, str. 239–247, COBISS.CG-ID 512894950.	2	– Sanja Šubarić – član koautorskog tima, <i>Ispitni katalog za stručni ispit – Maternji jezik i književnost</i> , Pilot stručni ispit za učenike II razreda četvorogodišnje stručne škole u školskoj 2007/2008. godini, Ispitni centar, Podgorica.	
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari		– Sanja Šubarić – član koautorskog tima, <i>Ispitni katalog za opštu gimnaziju – Maternji jezik i književnost</i> , Pilot projekat ispit za učenike drugog razreda gimnazije u školskoj 2007/2008. godini, Ispitni centar, Podgorica.	
15. Sanja Šubarić , <i>O nekim ortografskim stavovima Jovana Vukovića</i> , Život i djelo akademika Jovana Vukovića – zbornik radova sa naučnog skupa (Plužine, 8–9. novembar 2003), Podgorica, 2004, str. 110–119, COBISS.CG-ID 8705552.	1	– Sanja Šubarić – član koautorskog tima, <i>Ispitni katalog – Maternji jezik i književnost</i> , maturski ispit u gimnaziji, školska 2009/2010, Ispitni centar, Podgorica.	
16. Sanja Šubarić , <i>Imperativne forme i imperativna značenja u dokumentima Crnogorskog senata iz durmitorskog govornog područja</i> , Na izvoru Vukova jezika, V naučni skup, Zabljak, 2006, str. 76–95 (zbornik radova), ISBN 978-9940-9180-1-5.	1	– Sanja Šubarić – član koautorskog tima, <i>Ispitni katalog – Maternji jezik i književnost</i> , stručni ispit četvorogodišnje stručne škole, školska 2009/2010, Ispitni centar, Podgorica.	
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br.b.	– Recenzija knjige dr Dušanke Popović <i>Dijalekatska odstupanja u govoru učenika osnovnih škola na području starijih crnogorskih govora</i> , Zavod za školstvo, Podgorica, februar, 2010, ISBN 978-9940-24-003-5.	
3.1.4. Udžbenici za preduniverzitetski nivo obrazovanja		– Recenzija knjige dr Dušanke Popović <i>Savremeni pristup nastavi jezika</i> , Zavod za školstvo, Podgorica, 2011, ISBN 978-9940-24-016-5; COBISS.CG-ID 18105360.	
1. Sanja Šubarić , Zdenka Mišković, Ilinka Lukić, <i>Riječ po riječ, Udžbenik maternjeg jezika za IV razred devetogodišnje osnovne škole</i> , Zavod za		– Kao recenzent saradivala sa redakcijom časopisa za nauku o jeziku i književnosti <i>Folia linguistica et</i>	

litteraria.

- Predsjednik komisije za akreditaciju porgrama stručnog usavršavanja nastavnika u školskoj 2011/12, Zavod za školstvo, Podgorica (*Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2011/2012*, Podgorica, 2011, ISBN 978-9940-24-029-5, COBISS.CG-ID 187709609).
- Na osnovu konkursa, kao predstavnik Filozofskog fakulteta iz Nikšića, učestvovala u projektu *Reforma i obuka u kulturi*, realizovan u Crnoj Gori i Velikoj Britaniji u marta-aprilu 2001. g. – u organizaciji Ministarstva kulture Republike Crne Gore, Republičkog zavoda za međunarodnu naučnu, prosvjetno-kulturalnu i tehničku saradnju, Britanskog savjeta, Francuskog kulturnog centra i Instituta za otvoreno društvo.
- Kao asistent Filozofskog fakulteta i saradnik Pedagoškog centra iz Podgorice završila više seminara/obuka:
- seminar za visokoškolske učitelje *Conducting classroom research* – Rogaška Slatina, Slovenija, oktobar, 2000. godine;
- seminari (četiri dnevna seminara u ukupnom trajanju od osamdeset sati) Projekta Razvoj kritičkog mišljenja / RWCT – u Crnoj Gori, školska 2001/2002. godina;
- seminar za trenere (obuka u trajanju od dvadeset sati) u *Step by Step* programu, Sarajevo, februar, 2002. godine;
- seminar *Razvoj kritičkog mišljenja u visokom obrazovanju (Opening Borders, Changing Minds)*, Elbasan, Albanija, oktobar, 2002. godine;
- na Filozofskom fakultetu u Nikšiću 4. decembra 2003. godine u prisustvu tročlane komisije, na čelu sa profesorom Stjepanom Cipekom (Forum za slobodu odgoja – Hrvatska), na osnovu časa sa studentima prve godine Odsjeka za engleski jezik i književnost (27 prisutnih studenata), stekla sertifikat nastavnika u projektu *Reading and Writing for Critical Thinking (RWCT)*;
- obuku za redakciju časopisa *Education Children for Democracy*, Talin, Estonija, jun, 2003. godine (nakon toga član redakcije ovog časopisa);
- seminar (obuka u trajanju od šesnaest sati) u okviru Projekta *Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi*; stekla status voditelja u Projektu *Aktivno učenje i kritičko mišljenje u visokoškolskoj nastavi*, Dubrovnik, januar, 2004. godine;
- Workshop for Authors: *How write picture books for children – Step by Step*, Reading Corner – the International Site for Children's Literature, Budimpešta, mart, 2005. godine;
- 29th International EFFE Colloquium Teaching for and Through Democracy New Schools – a Road towards Modern European Society, Brioni, Hrvatska, maj, 2005. godine;
- Conference: *Professional Development in Education*, Bečići, 10–12. aprila 2006.
- trening za trenere (profesore predmetne nastave), Pedagoški centar Crne Gore, Budva, Crna Gora, 27. januar – 1. februar 2006.
- Sa predstavnikom Ministarstva prosvjete i nauke Republike Crne Gore učestvovala na seminaru Evropskog centra za moderne jezike u Gracu: *Expert Seminar on Teacher Training*, Austrija, novembar, 2003. godine.
- *Proučavanje pisanog jezičkog izraza u Crnoj Gori* (naučnoistraživački projekat CANU).
- *Lingvistička ispitivanja* (naučnoistraživački projekat CANU).
- *Proučavanje crnogorskog pisanog književnojezičkog izraza druge polovine 19. vijeka* (naučnoistraživački projekat Ministarstva prosvjete i nauke i Univerziteta Crne Gore).
- U okviru reforme obrazovnog sistema Crne Gore bila

angažovana kao predavač/trener – u organizaciji Pedagoškog centra Crne Gore i Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore (januar 2006 – januar 2009).

- Kao predstavnik Filozofskog fakulteta učestvovala na seminaru Maturski ispit – predmetni ispitni katalog, novembar 2007. g. (organizator: Ispitni centar iz Podgorice).
- Od januara 2010. sekretar Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti.
- Učesnik regionalne konferencije *Kvalitetno obrazovanje*, Bosna i Hercegovina (Bjelashnica), 21–23. avgust 2011. godine (u organizaciji COI BiH i uz podršku međunarodnih organizacija ISSA, FOSI BiH, UNICEF-a i Save the Children, Norway).
- Učestvovala na radnom sastanku (28. i 29. septembar 2011. godine, Tivat): *Saradnja Zavoda za školstvo sa Filozofskim fakultetom – profesionalni razvoj nastavnika*.
- Član stručnog tima i predavač u istraživačkom Projektu – *kako učenicima pomoći da uspješno stvaraju usmene i pisane, umjetničke i neumjetničke tekstove* (Zavod za školstvo, Podgorica).
- Jedan od realizatora programa stručnog usavršavanja *Sivaralaštvo učenika – stilsko-jezičko oblikovanje usmenog i pisanih teksta* (Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2012/13. godinu Zavoda za školstvo): *radionice* – Bijelo Polje, 8. maj 2012; Podgorica, 15. maj 2012; Bar, 29. maj 2012.
- Kao član tročlanog tima pripremila materijal za reakreditaciju Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, januar 2012.
- Autor nastavnih programa za predmete *Uvod u opštu lingvistiku* (Studijski program za engleski jezik i književnost) i *Analiza diskursa* (Specijalističke studije za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i Specijalističke studije za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti) (usvojeni reakreditacijom 2012).

15

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		18		35.5
3. PEDAGOŠKI RAD		3		5.5
4. STRUČNI RAD				15
UKUPNO				56

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu analitičkih radova dr Sanje Šubarić konstatujemo da je najveći broj radova objavljenih u domaćim i međunarodnim časopisima vezan za njenu doktorsku tezu *Jezik dokumenta Crnogorskog senata* mada ima i nekolika rada iz druge problematike. Sve njih karakteriše nesporan kvalitet ostvaren sistematičnošću, pouzdanošću građe, temeljitošću i često minucioznim analizama.

Analiziraćemo tri naučna rada kandidatkinje: Jotovanje u rukopisima Crnogorskog senata, O leksici stranog porijekla u dokumentima Crnogorskog senata i O nekim ortografskim stavovima Jovana Vukovića.

1. Jotovanje u rukopisima Crnogorskog senata

U ovom radu kandidatkinja ukazuje na specifičnosti i rezultate procesa jotovanja u dokumentima Crnogorskog senata, kao centralnog upravnog i sudskog organa u Crnoj Gori od 1831. do 1879. godine. Analizu je ograničila na period od 1860–1879. Odabrani korpus objedinjuje originalna dokumenta čiji je adresant Senat, ali i dokumenta adresirana Senatu. U pitanju su različiti predmeti koji su bili u ingerenciji Senata – kao nosioca vlasti – note,

naredbe, molbe, žalbe, presude, ugovori računa, potvrde o izmirenju duga, zvanična obavještenja, spisi, pisma, telegrami... Kandidatkinja je svojim preciznim, temeljnim i pouzdanim analizama pokazala da se u rukopisima Senata u grupama *labijal* + *j* praslovensko i novo jootovanje uglavnom sprovodilo; pojava nejotovanih oblika je sporadična, o jekavskom jootovanju labijalnih suglasnika svjedoči svega desetak primjera; situacija u vezi sa jekavskim jootovanjem dentala *d* i *t* prično je neujednačena, a o jootovanju frikativa *s* i *z* ispred *je od jata* nema grafijskih potvrda i sasvim su rijetki primjeri za koje se može pretpostaviti izgovor glasa *š*. Obimnom literaturom koja je vješto korišćena u radu i korisnim napomenama kandidatkinja jasno potvrđuje svoja nalaženja.

2. O leksici stranog porijekla u dokumentima Crnogorskog senata

U ovom radu kandidatkinja je ukazala na razuđenost leksičke stranog neslovenskog porijekla u dokumentima Crnogorskog senata. Leksiku je razvrstala prema sferama društvene djelatnosti u kojima se koristila i izdvojila terminološke slojeve u odnosu na opšti leksički fond. Takvo leksičko diferenciranje prate etimološki procesi koje je izdvojila upoređivanjem više izvora. Na taj način je pokazala da su riječi koje u etimološkom smislu ne pripadaju izvornoj, tj. domaćoj leksići značajno obilježje jezičkog izraza Senatove dokumentacije. Iz današnje perspektive, pored riječi koje su sasvim prihvocene i odomaćene, mnoge se prepoznaju samo kao dijalektizmi, lokalizmi ili kao arhaizmi koji svjedoče o jednom istorijskom periodu. Kandidatkinja je izdvojila i određeni administrativno-pravni sloj stranog neslovenskog porijekla koji se prema funkcionalnoj upotrebi nerijetko proširuje i čiji je sadržaj vezan za neke druge sfere društvene djelatnosti. Učinjeno raslojavanje pokazao je razudenost leksičkog fonda stranog porijekla, a to su različiti termini među kojima se u manjoj mjeri izdvajaju termini grčkog porijekla, germanskih jezika i madarskog jezika, zatim turcizmi (orientalizmi), dok se najveći dio ekscepcirane grade vezuje za latinski, a onda francuski i italijanski jezik. Administrativno-pravna leksička pokazuje dominantnost romanizama u odnosu na ostale riječi neslovenskog porijekla. I ovaj rad je snabdjeven i obogaćen brojnim napomenama koje upotpunjaju sadržinu teksta. Tekst je opremljen bogatom gradom.

3. O nekim ortografskim stavovima Jovana Vukovića

U ovom radu dr Sanja Šubarić podsjeća na rad Jovana Vukovića u oblasti ortografije prihvatajući njegova pravopisna rješenja kao korisno svjedočanstvo o širokoj jezičkoj posvećenosti ovoga vrsnog lingviste. Ovdje se ona poslije više od pola vijeka objavljuvaju Vukovićevog Pravopisa osvrće na onaj njegov dio koji tretira upotrebu velikog slova. Ona razmatra njegove stavove i kritički kvalificuje neka od njih sa zaključcima da jezik kao živa materija neminovno je podložan i „prolaznosti i razvoju“ pa da zato i pored zvanično utvrđenih jezičkih normi u jezičkoj stvarnosti imamo stalno sučeljavanje sa nekim novim jezičkim dilemama, a to govoriti o nemogućnosti „svevremenske“ jezičke norme, te da je jezičko normativna kodifikacija ne može biti okončan proces. To je proces koji ne smije sprečavati jezičke promjene već težiti usavršavanju postojećeg stanja. U skladu sa tim kandidatkinja u ovom radu i posmatra i tumači pravopisna rješenja Jovana Vukovića ukazujući na njegov doprinos domaćoj ortografiji i sveukupnoj domaćoj jezičkoj kulturi.

STRUČNA DJELATNOST

Na osnovu detaljnog uvida u priloženu dokumentaciju dr Sanje Šubarić da se zaključiti da je ona značajno angažovana u brojnim stručnim organizacijama i da je njen stručni rad neposredno povezan sa uspešnim naučno-istraživačkim radom. Svoja stečena znanja i iskustva primjenjuje u brojnim domaćim i stranim institucijama sa višestrukim angažovanjem što se vidi iz priložene dokumentacije: kao recenzent, kao predsjednik koautorskog tima, kao stručni konsultant, član koautorskog tima, učesnik na raznim seminarima u zemlji i inostranstvu, aktivni učesnik u reformi obrazovanja, učesnik u mnogim projektima domaćim i stranim. Kandidatkinja je aktivno učestvovala u sastavljanju i punoj realizaciji nastavnih planova i programa za predmete srednjoškolskog i univerzitetskog nivoa obrazovanja, bila koautor nekih udžbenika za osnovnu školu i sl.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Sanja Šubarić je profesionalnošću svoga pristupa, efikasnošću, odgovornošću i principijelnošću uveliko doprinijela unapređenju odnosa sa studentima. U anketama studenata ima

visoke ocjene što najbolje govori o kvalitetu njenog rada. Sa studentima i kolegama ima neposredan i korektni odnos.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			16			35.5
3. PEDAGOŠKI RAD			3			5.5
4. STRUČNI RAD						15
UKUPNO						56

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Smatram da dr Sanja Šubarić ispunjava sve uslove u skladu sa zahtjevima Konkursa i Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja Univerziteta Crne Gore. Njen kvalitet mi daje za pravo da svesrdno predložim Vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sanja Šubarić izabere u zvanje **docenta** za discipline: Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis) i Savremeni srpski jezik (fonologija i fonetika) na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Analiza diskursa na specijalističkom studiju Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Uvod u lingvistiku na Studijskom programu za engleski jezik i književnost.

RECENZENT

Prof. dr Zorica Radulović
Filozofski fakultet Nikšić

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVARANJA

Dr Sanja Šubarić rođena je u Podgorici, gdje je završila osnovnu i srednju školu. Kao odličan učenik dobila je diplomu Luča. Nakon toga, upisala je Filozofski fakultet u Nikšiću – Odsjek za srpskohrvatski jezik i jugoslovensku književnost i diplomirala sa prosjekom 8,85 u toku studija i 10 na diplomskom ispitu iz oblasti sintakse padeža i glagolskih oblika.

Magistrirala je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću sa prosječnom ocjenom 10. Zvanje magistra lingvističkih nauka stekla je odbranivši magistarski rad „Imperativ i imperativna značenja u dokumentu Crnogorskog senata (1857–1879)“.

Doktorsku disertaciju pod nazivom „Jezik dokumenata Crnogorskog senata“ odbranila je 26. maja 2010. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Aktivno govoriti engleski jezik, a služi se i italijanskim jezikom.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Iz priložene klasifikacione biografije proizilazi da je dr Šubarić objavila sedam radova u međunarodnim časopisima. Ovi radovi bave se imperativnim značenjima futura I, potencijalom sa imperativnim značenjem, perifrastičnim imperativnim konstrukcijama, oblicima aorista i imperfekta, jootovanjem i imeničkim obrazovanjima u dokumentima Crnogorskog senata. Među ovim radovima pomenućemo rad „Imperativna značenja futura I u dokumentima Crnogorskog senata“. Neka od značenja iz kategorije imperativnosti ostvarena oblikom futura I jesu naredba, naredba-uputstvo, preporuka, skretanje pažnje, prijetnja, obećanje... Istraživanje koleginice Šubarić pokazalo je da je naredba dominantno značenje imperativnog futura, pri čemu ta naredba istovremeno ima značenje upućivanja adresata na izvjesne radnje ili stanja. Sve svoje tvrdnje dr Šubarić potkrepljuje značajnim brojem primjera iz analiziranih tekstova. Ono što je simptomatično, međutim, jeste činjenica da je imperativni futur u korišćenoj gradi rijedak u preskripcijama društveno podređenih subjekata sebi

nadređenim subjektima. Kako se u radu ističe, u savremenom jeziku prava oblik prezenta ima prednost nad futurom, što pokazuju i normativni iskazi analizirane grade. Primjeri iz rada pokazuju da je u odnosu na normativne iskaze čiji je imperativni sadržaj izrazen oblikom prezenta, znatno manji broj istih iskaza sa oblikom futura kao nosiocem imperativnog sadržaja. U radu se pravilno zaključuje da je futur I oblik kojim se često prenose imperativna značenja, kao i da se imperativnim futurom i oblikom imperativa mogu iskazati isti preskriptivni sadržaji. Istovremeno, subjektna situacija je faktor koji determiniše vrijednost tih sadržaja.

Među tri rada objavljeni u domaćim časopisima, pomenućemo posebno dva rada. U prvom radu, pod naslovom „Prezent sa imperativnim značenjem u dokumentima Crnogorskog senata“ konstatiše se da modalna upotreba glagolskih oblika, posebno prezenta, ima široku primjenu u jeziku, kao i da takva upotreba projizlazi iz činjenice da je lični stav govornog lica uvijek prisutan u jeziku. Poznato je da prezent, modalno upotrijebljen, može da iskaže gotovo sva značenja koja se iskazuju modalnim glagolskim oblicima, tj. imperativom i potencijalom. Dr Šubarić razvrstava jezičku gradu koju analizira u zavisnosti od toga da li su pravne poruke norme ili drugi preskriptivni i deskriptivni stavovi. U ovom radu, ona proširuje klasifikaciju normativnih iskaza koju daje N. Visković, dodajući i preskriptivne stavove, tako da je, nakon odvajanja normativnih iskaza od preskriptivnih, napravljena dodatna podjela na: a. naređujuće (iskaze oblikovane pozitivno-imperativno), b. zabranjujuće (iskaze oblikovane negativno-imperativno), i c. ovlašćujuće (iskaze oblikovane permisivno). Kad su u pitanju naređujući iskazi, u radu se navodi da naredbe, presude i nalozi predstavljaju „pravne pouke“ iz kojih proizlazi naredjenje kao semantički sadržaj oblika prezenta. Značenjska odrednica zabranjujućih iskaza objašnjena je i činjenicom da se obaveza za nečinjenje redovno naziva „zabranjeno“. U tom smislu je karakteristična upotreba samostalnog oblika prezenta u odričnoj formi, kojim se prenosi imperativni sadržaj. Konačno, ovlašćujuće iskaze karakteriše konstrukcija sastavljena od oblika prezenta glagola *moći* kao glagola dopuštanja-dozvole i oblika infinitiva. Sve tri vrste iskaza analiziraju se detaljno, uz navođenje velikog broja primjera iz analiziranog korpusa. U zaključku se navodi da su među pozitivno-imperativnim iskazima brojniji normativni. U odnosu na njih, analiza negativno-imperativnih iskaza pokazala je da su oni manje frekventni, a da su u okviru njih samih frekventniji normativni, dok su preskriptivni iskazi vrlo rijetki. U ovom radu moguće je primijetiti kombinaciju nekoliko pristupa u samoj analizi – sintaktskog, semantičkog i diskursnog.

Rad „Jezički osvrt na administrativnu gradu iz prošlosti Crne Gore“ predstavlja lingvistički uopšteniji jezički primjer analize. U suštini, ovaj pristup predstavlja dobru kontekstualnu osnovu za detaljnije lingvističke analize kakve se sreću u dva prethodno pomenuta rada. Kako je kontekst osnova analize diskursa koji pomaže da se deriviraju značenja pojedinih rečenica, smatramo da je ovakav pristup u potpunosti opravдан. Takođe, u radu se precizira da je analiza dovela do grafičkih, pravopisnih, fonetskih i morfoloških karakteristika analiziranog korpusa. Analiza je takođe obuhvatila osnovne tvorbene obrasce imenica, etimološku raznovrsnost leksike, ali i karakteristike sintakse, semantike i diskursa/pragmatike (osnovni rečenični model, značenjska neizdefereniranost određenih predloško-padežnih veza, razudenost sintaksičko-semantičko-gramatičke kategorije imperativnosti itd.). Na osnovu ovoga, nametnula se potreba za utvrđivanjem funkcionalno-stilske strukture oblikovane institucionalnim profilom pravnog korespondenta, ali i širim društvenim okolnostima 19. vijeka. Sve navedene karakteristike detaljno su opisane u radu.

Iz klasifikacione biografije vidi se da je dr Sanja Šubarić izlagala na četiri međunarodne konferencije, kao i na dva naučna skupa u zemlji. Među ovim radovima posebno se ističu „Normativnost jezika dnevnog lista *Pobjeda*“, „O gramatičkoj i leksikografskoj deskripciji priloga tipa jedanput i rječi (-)put i puta“ i „O nekim ortografskim stavovima Jovana Vukovića“, koji govore o širini lingvističkih interesovanja koleginice Šubarić.

Sve navedene radove karakteriše korišćenje relevantne lingvističke literature, kako starije, tako i one novijeg datuma. Radovi pokazuju minucioznost analize, dok su sve navedene tvrdnje i zaključci odlično potkrijepljeni primjerima iz korpusa, kao i teorijskim osnovama. Na taj način, rezultati istraživanja koleginice Šubarić mogu se prihvati kao pouzdani i služiti kao smjernice za druge lingviste koji se bave sličnim pitanjima.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Dr Sanja Šubarić angažovana je na Studijskom programu za srpski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću od 1998. godine. Od 9. 7. 2003. godine radila je kao asistent za lingvističku grupu predmeta. Izvodila je vježbe iz Savremenog srpskog jezika, iz oblasti fonetike i fonologije srpskog jezika, morfologije srpskog jezika, kao i iz oblasti standardizacije i pravopisa. Takođe je predavala Savremeni srpski jezik na nematičnim odsjecima. Studijske 2007/2008. izvodila je vježbe iz predmeta Analiza diskursa, a od 2008/09. godine angažovana je i kao predavač na ovom predmetu. Od 2006/07. godine drži predavanja na predmetu Uvod u opštu lingvistiku na Studijskom programu za engleski jezik i književnost. Od osnivanja Studijskog programa za crnogorski jezik i književnost takođe izvodi vježbe iz Savremenog crnogorskog jezika. Kao što je moguće vidjeti iz priloženih podataka, dr Sanja Šubarić izvodila je do sada nastavu upravo iz predmeta za koje se bira u akademsko zvanje.

Sanja Šubarić autor je udžbenika, radne sveske i priručnika za nastavnike za IV razred devetogodišnje osnovne škole „Riječ po riječ“ u izdanju Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, a u pripremi su i skripta „Uvod u opštu lingvistiku“ za studente I godine Studijskog programa za engleski jezik i književnost.

Pedagošku djelatnost koleginice Šubarić karakteriše širok spektar oblasti lingvistike – fonetika i fonologija, morfologija, standardizacija i pravopis, kao i analiza diskursa. Uz to, dr Sanja Šubarić vrlo uspješno prenosi znanje studentima, koristeći savremene pedagoške metode, što se najbolje vidi i iz uspjeha samih studenata i studentskih anketa.

STRUČNA DJELATNOST

U okviru stručne djelatnosti, dr Sanja Šubarić je radila recenzije obrazovnog materijala namijenjenog nastavi maternjeg jezika, kao i nastavi književnosti za treći razred osnovne škole. Takođe je bila predsjednik koautorskog tima za predmetni program „Jezička radionica“, kao jednogodišnji izborni predmet za 9. razred osnovne škole. Takođe je bila član koautorskih timova za ispitni katalog za stručne ispite u stručnim školama, ispitni katalog za drugi razred gimnazije, kao i za maturski ispit za stručne škole i gimnazije. Sanja Šubarić bila je i predsjednik komisije za akreditaciju programa stručnog usavršavanja nastavnika.

Bila je predstavnik Filozofskog fakulteta iz Nikšića u projektu „Reforma i obuka u kulturi“, u organizaciji Ministarstva kulture Republike Crne Gore, ZAMTES-a, Britanskog savjeta, Francuskog kulturnog centra i Instituta za otvoreno društvo.

Dr Sanja Šubarić završila je veći broj seminarova, a bila je angažovana i kao predavač na seminarima Pedagoškog centra Crne Gore i Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore.

Član je stručnog tima i predavač u projektu „Kako učenicima pomoći da uspješno stvaraju usmene i pisane, umjetničke i neumjetničke tekstove“. Autor je nastavnih programa za predmete Uvod u opštu lingvistiku i Analiza diskursa.

Od 2010. godine sekretar je Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD						35.5
3. PEDAGOŠKI RAD						5.5
4. STRUČNI RAD						15
UKUPNO						56

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Sanja Šubarić ispunjava sve formalne, naučne i stručne uslove za izbor u akademsko zvanje docenta. Imala je odbranjenu doktorsku disertaciju i naučne radove koji je, zahvaljujući kvalitetu analize i dobijenim rezultatima, kvalifikuju za izbor u akademsko

zvanje. U pedagoškom smislu, dr Sanja Šubarić predstavlja primjer dobrog i savjesnog profesora koji na najbolji način, korišćenjem savremenih nastavnih metoda, prenosi znanje studentima. U stručnom pogledu, koleginica Šubarić je, svojim angažovanjem u okviru crnogorskog obrazovnog sistema, dala značajan doprinos nastavni maternjem jeziku u Crnoj Gori.

Na osnovu uvida u njen naučno-istraživački, pedagoški i stručni rad, sa zadovoljstvom preporučujem dr Sanju Šubarić za izbor u akademsko zvanje **docent** za predmete Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis) i Savremeni srpski jezik (fonologija i fonetika) na osnovnom studiju Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, Analiza diskursa na specijalističkom studiju Studijskog programa za srpski jezik i književnosti i Uvod u lingvistiku na Studijskom programu za engleski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

RECENTZENT

Prof. dr Igor Lakić
Institut za strane jezike
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore konstatujem da što se tiče stepena obrazovanja dr Sanja Šubarić ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docenta. Magistrirala je 2002. god. radom *Imperativ i imerativna značenja u dokumentima Crnogorskog senata (1857–1879)* na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a doktorsku disertaciju *Jezik dokumenata Crnogorskog senata* odbranila je 25. maja 2010. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

U naučnoistraživačkom radu dr Sanje Šubarić primarni predmet interesovanja jesu karakteristike jezika, na svim nivoima jezičke strukture, administrativne građe iz prošlosti Crne Gore, ponajprije i najviše dokumenta Crnogorskog senata 1857–1879. Pored te građe svoja naučnoistraživačka interesovanja usmjerava i ka jezičkom izrazu crnogorskih pisaca XIX vijeka, ali i ka savremenom jeziku i normativistici. Ovom prilikom analiziraćemo radove iz sintakse glagola i tvorbe riječi u rukopisima Crnogorskog senata i jedan rad teorijske prirode vezan za problematiku vrsta riječi.

U radu *Pripovjedački imperativ u dokumentima Crnogorskog Senata*. Srpski jezik, IX/1-2 Beograd 2004, str. 447–457, autorka se bavi upotrebom narativnog imperativa u jezičkom materijalu Crnogorskog senata koji jednim svojim dijelom predstavlja „narodni jezik na papiru”, a drugim dijelom pokazuje funkcionalnostilske odlike administrativno-pravnog stila. Nakon iscrpnog opisa ekcerpiranih primjera autorka donosi niz relevantnih zaključaka koji predstavljaju uspјelu sintezu iznesenih činjenica. Piše o tome koji su oblici pripovjedačkog imperativa prisutni u ispitivanim dokumentima, kakva je njegova frekvencija, funkcija, semantika, upotreba i oblik.

Rad *O imeničkim obrazovanjima u rukopisima Crnogorskog senata*, Glasnik Odjeljenja umjetnosti knj. 29, CANU, Podgorica 2011, str. 139–157, ima za predmet opis derivacije imenica sufiksima -(n)ik, -(a)c, -(n)ica, -ba, -ost, -stvo, -ije, -je, -nje. U ovom obimnom radu detaljno se analiziraju imenička obrazovanja pomoću nabrojanih sufiksa koja svjedoče o vremenskoj i funkcionalno-stilskoj odredenosti, ali i o podudaranju sa savremenim tvorbenim stanjem. Autorka znalački određuje derive, tvorbeno, funkcionalno i semantički, govori o produktivnosti tvorbenih modela i porijeklu sufiksa, uz stalnu komparaciju sa savremenim jezičkim stanjem.

O gramatičkoj i leksikografskoj deskripciji priloga tipa jedanput i riječi (-)put i puta, Osmi lingvistički skup „Boškovićevi dani“ knj. 36, CANU, Podgorica 2012. str. 239–248. U ovom radu autorka istražuje gramatički i leksikografski tretman priloga tipa jedanput i riječi (-)put i puta u postojećoj gramatičkoj i leksikografskoj literaturi. Konstatiše da ovim riječima nije posvećena potrebna pažnja te da se različito opisuju i klasifikuju. U

nastojanju da se status posmatranih jedinica u gramatici i leksikologiji precizno odredi autorka se zalaže za njihov sistematičan i ujednačen opis koji bi doprinio većem kvalitetu gramatičkih i leksikografskih priručnika.

Svoje radove dr Sanja Šubarić piše naučno-utemeljeno, metodološki zasnovano uz konsultovanje obimne relevantne literature o problematici kojom se bavi tako da svaki njen rad predstavlja lijep doprinos nauci o jeziku. Predmet njenog naučnog interesovanja jesu crnogorska jezička prošlost i sadašnjost, kao i teorijska jezička pitanja.

STRUČNI RAD

Veliki dio svog angažmana i rada dr Sanja Šubarić posvećuje i stučnim poslovima. Pored pisanja udžbenika S. Šubarić je aktivno učestvovala u reformi douniverzitetskog obrazovnog sistema i pisanjem recenzija za udžbeničke komplete ili je bila stručni konsultant pri izradi nastavnog materijala. Koautor je ispitnog kataloga za maternji jezik za gimnaziju i stručne škole. Učestvovala je u brojnim projektima kao što su *Reforma i obuka u kulturi* realizovanog u Crnoj Gori i Velikoj Britaniji, *Step by step* i dr. Završila je veći broj seminara iz oblasti obrazovanja, razvoja kritičkog mišljenja, aktivnog učenja i sl. Radi na naučnoistraživačkim projektima u CANU i u Institutu za jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Veoma je angažvana u poslovima sekretara Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i dala je veliki doprinos pripremanju materijala za reakreditaciju tog Studijskog programa.

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Dr Sanja Šubarić ima četrnaestogodišnje pedagoško iskustvo u radu sa studentima na različitim studijskim programima: za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, za engleski jezik i književnost, za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku. U radu sa studentima je veoma odgovorna i savjesna, posvećena je i vrijedna. U studentskim anketama redovno dobija visoke ocjene, bilo za izvođenje vježbi bilo za predavanja koja su joj povjerenja na dva predmeta. Posebno treba istaći njenu angažovanost na pisanju udžbenika za maternji jezik u osnovnoj školi. Koautorka je kvalitetnog udžbeničkog kompleta: udžbenika i radne sveske *Riječ po riječ* iz maternog jezika za IV razred devetogodišnje osnovne škole, kao i piručnika za nastavnike za isti razred. Time je dr Sanja Šubarić dala svoj doprinos izradi domaćih, crnogorskih udžbenika za reformisani osnovnu školu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	16		16	32.5		32.5
3. PEDAGOŠKI RAD	3		3	5		5
4. STRUČNI RAD				15		15
UKUPNO						52.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Praćenjem dosadašnjeg rada sa studentima dr Sanje Šubarić na različitim studijskim programima u Nikšiću i Podgorici i njenog naučnoistraživačkog i stručnog rada smatram da ona ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju (Službeni list RCG 60/03) i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje docenta. Stoga sa zovoljstvom predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sanja Šubarić izabere u zvanje **docenta** za predmete: *Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis)*, *Savremeni srpski jezik (fonetika i fonologija)* na osnovnom studiju Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti, *Analiza diskursa* na specijalističkom studiju istog Studijskog programa i *Uvod u lingvistiku* na

Studijskom programu za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

RECENZENT
Dr Rajka Glušica, redovni profesor
Filozofski fakultet, Nikšić

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta: Engleska književnost I, Engleska književnost III, Engleska književnost IV, (osnovne studije), Engleski jezik IV, Engleski jezik V (Elektrotehnički fakultet, osnovne studije), Engleski jezik (Metalurško-tehnološki fakultet, specijalističke studije)

Konkurs je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 16.05.2012.godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR VESNA BRATIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam u Trebinju, osnovnu školu i gimnaziju završila sam u Bileći, RS (BIH).

Godine 1996. započela sam studije na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću (Odsjek za anglistiku), gdje sam diplomirala 2000. Akademski naziv magistra filoloških nauka stekla sam na Filološkom Fakultetu u Beogradu odbranivši magistarsku tezu pod naslovom „Slike stradanja i smrti u Tišminom i Foknerovom pripovjedačkom postupku“.

Doktorsku disertaciju pod naslovom „Slike Amerike u dramama Dejvida Memeta i Sema Šeparda“ odbranila sam na Filološkom fakultetu u Beogradu 6. aprila 2012.g., stekavši naziv doktora književnih nauka (datum nostrifikacije 23.05.2012.).

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Nakon završenih studija (2000) zaposlila sam se kao nastavnik engleskog jezika u Srednjoškolskom centru „Golub Kureš“ u Bileći, gdje sam radila do 2003.godine kada zasnovam radni odnos sa Institutom za strane jezike kao saradnik stipendista. Trenutno sam u zvanju saradnik sa magistraturom.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2 Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
1. Bratić, Vesna , „Postmoderni identitet(i): performans, parodija, perverzija, pad u dramama Sema Šeparda – siroti mali kauboj sâm u pustinji“, <i>Zbornik Matice srpske za književnost i jezik</i> , Matica Srpska, Novi Sad, 2012, ISSN 0543-1220, (sveska I ili II), rad prihvачen za objavljanje 19.04. 2012	4	4
2. Bratić, Vesna , „Sem Šepard: Američka porodica američki sniva – dugo putovanje kući, <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , broj 3 i 4, Filozofski fakultet, Nikšić, 2011, ISSN 1800-8542, str. 275-289,	3	3
3. Bratić, Vesna , „Drame Dejvida Memeta: „Pričalice“ u ontološko–epistemološkom čorsokaku ili Koliko je naš bližnji kvarljiva roba?“, <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , Filozofski fakultet, Nikšić, 2012, str. 227-241, ISSN 1800-8542, UDK 811.111(73).09-2	3	3
4. Bratić, Vesna , „Domaćice, vještice i nije majke na Aljasci: ženski likovi u dramama Sema Šeparda“, <i>Filološki pregled</i> . Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, Beograd, 2012, ISSN 0015-1807, rad prihvачen za objavljanje 28.05. 2012	4	4

1.2.3 Radovi objavljeni u domaćim časopisima	1.5	1.5
5. Bratić, Vesna , „Može li se riječju protiv zla?“ <i>Stvaranje</i> , br 1/2010, str.84-93, ISSN 0039-422X	1.5	1.5
6. Bratić, Vesna , „Slike Amerike u dramama Sema Šeparda i Dejvida Memeta: Pogled na (post)modern Ameriku kroz stvaralaštvo dva njena dramska pisca, <i>Nova Zora</i> br 34/2012, Prosvjeta, Bileća, ISSN 1512 –9918, rad prihvачen za objavljanje 15.05. 2012, ISSN 1512 - 9918	1.5	1.5
1.3 Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1 Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
7. Bratić, Vesna , „Aleksandar Tišma i Viljem Fokner – ka rješenju antropološke zagonetke“, <i>Međunarodna konferencija Jezici i kulture u kontaktu</i> , u organizaciji Instituta za strane jezike („International Conference „Languages and Cultures in Contact“, Herceg Novi, Montenegro, 16-18 September, 2007). Zbornik, Podgorica:2009, ISBN 978-86-85263-07-1, COBISS.CG.ID 14087696, str. 151-158	2	2
8. Bratić, Vesna i Kostić, Savo. „Disinheriting, Denial and Deconstruction of Identity in Sam Shepard's State(s) of Shock“, <i>Međunarodna konferencija Kroz jezike i kulture/ Across Languages and Cultures</i> , u organizaciji Instituta za strane jezike, Herceg Novi, 4-6.06.2009. godine, rad prihvачen za objavljanje u Zborniku sa konferencije (Zbornik u štampi)	2	1
9. Bratić, Vesna i Kostić, Savo. “Deconstructing American Male Identity: Sam Shepard's State of Shock”, <i>Međunarodna konferencija Constructing, Deconstructing, Reconstructing Language and Literary Matters</i> , Nikšić, 2010, Zbornik, ISBN 978-86-7798-045-0 COBISS.CG.ID 1688-7568 str. 303-311	2	1
10. Bratić, Vesna . „Predačka kletva: Sem Šepard i Dejvid Memet između prošlosti i sadašnjosti“, <i>Međunarodni naučni skup Filološka istraživanja danas</i> , 27- 29. novembar, 2010. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Rad prihvачen za objavljanje u Međunarodnom tematskom zborniku sa konferencije (Zbornik u štampi)	2	2
11. Bratić, Vesna . “Female Characters in the Works of William Faulkner and Aleksandar Tišma, International Conference: English Language and Literature Studies: Structures across Culture, 7-9 December, 2007. English Department, Faculty of Philology, Belgrade	2	2
1.3. 2 Domaći kongresi, simpozijumi i seminari		
12. Vuković, Milica i Bratić, Vesna . „Mi o jeziku, jezik o studentima: Analiza elektronske komunikacije između nastavnika i studenata“, <i>Druga konferencija društva za primijenjenu lingvistiku</i> , Podgorica, 23.10. 2010 – Zbornik (2012), ISBN 978-9940-9423-0-4 str. 47-61	1	0.5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas		
- Alexander, Michael. <i>A History of English Literature</i> , Palgrave MacMillan Ltd, 2007. - Widdowson, Peter. <i>The Palgrave Guide to English Literature and Its Contexts (1500-2000)</i> Palgrave MacMillan Ltd, 2004. - Carter Ronald, McRae John. <i>The Routledge History of Literature in English</i> , Britain and		

Ireland London: Routledge, 2007. – Ibbotson, Mark. <i>Cambridge English for Engineering</i> , Cambridge University Press, 2008.	5	5
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – na predlog vijeća univerzitetske jedinice ako nije bilo značajnijih primjedbi eksternih evaluatora, uprave fakulteta i studenata		
Odluka Vijeća Instituta za strane jezike od - 11.04.2012.	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.2.3 Prevod književnog djela		
„Crna Merkuna“, Agron Tufa u <i>Mostovi za književnost</i> , prevod. Vesna Bratić i Marija Barjaktarović Prohelvetia, Prostori: Podgorica: 2006 (str. 43-49)	3	2
4.2.3 Prevod književnog djela		
4.6.1 Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
Neknjževni prevodi		
– Božidar Markus. Do/ <i>A Way</i> , prevod. Vesna Bratić , lektura: Igor Jaramaz, Association of Judo Veterans of Montenegro, 2008 (Podgorica : Pobjeda) ISBN 978-86-907257-3-1 (broj stranica: 135)		
– Sonja Živaljević, Niko Martinović, „Crna Gora pod krilima orla i galeba“ (<i>Montenegro Under the Wings of Eagles and Seagulls</i>) prevod. Vesna Bratić i Radmila Vojinović Podgorica : Nova knjiga, 2007 (Kranj : Gorenjski tisk) ISBN978-86-7470-056-3, (broj stranica: 159)		
– Sonja Živaljević, „Crna Gora – zemlja legendi“ (<i>Montenegro - the Land of Legends</i>) prevod. Vesna Bratić i Radmila Vojinović, Podgorica: Nova knjiga, 2007 (Kranj : Gorenjski tisk), 251 str. ISBN 978-86-7470-050-1 (broj stranica: 251)		
– Markuš, Božidar. „Džudo u Crnoj Gori“ prevod. Milica Vuković i Vesna Bratić . Judo Veterans Association of Montenegro, 2011 (Cetinje : Dignitas) ISBN978-86-907257-6-2, (broj stranica: 159)	20	10

ZBIRNI PREGLED RODOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		12		25.5
3. PEDAGOŠKI RAD		2		10
4. STRUČNI RAD		5		12
UKUPNO				47.5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Vesna Bratić rođena je u Trebinju. Osnovnu školu i gimnaziju završila je u Bileći, Bosna i Hercegovina. Godine 1996. upisala je studije engleskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Nikšiću. Diplomirala je 2000. godine.

Postiplomske studije upisala je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Akademski naziv magistra filoloških nauka stekla je odbranivši magistersku tezu pod naslovom „Slike stradanja i smrti u Tišminom i Foknerovom pripovjedačkom postupku“.

Doktorsku disertaciju pod naslovom „Slike Amerike u dramama Dejvida Memeta i Sema Šeparda“ odbranila je takođe na Filološkom fakultetu u Beogradu 6. aprila 2012.godine, stekavši naziv doktora književnih nauka.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

U okviru naučno-istraživačkog rada, dr Vensa Bratić se uglavnom bavila književnošću, što je i njena osnovna oblast, ali u njenoj bibliografiji srećemo i radeve koji izlaze i u oblasti književnosti.

U klasifikacionoj biografiji navedena su četiri rada koja su objavljena u časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka i koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku.

Rad „Postmoderni identitet(i): performans, parodija, perverzija, pad u dramama Sema Šeparda – siroti mali kauboj sâm u pustinji“ bavi se ulogom egzistencijalnih strahova, performansa i „(pra) roditeljskog grijeha“ u formiranju pojedinačnog i „kolektivnog“ identiteta postmodernog američkog Anglo-bijelca, onako kako to vidi Sem Šepard, poznati američki dramski pisac. Šepard uzima period od pola vijeka u kome posmatra nestabilni identitet Amerikanaca, pokazujući da ne postoje trajne koordinate u koje bi se uklopio američki muškarac. U svom radu, dr Vesna Bratić pokušava da pruži odgovore na pitanja mogućnosti definisanja identiteta pojedinca kroz pripadnost zajednici, koliko je identitet oblikovan spolja, a koliko iznutra, koje zajednice oblikuju pojedinca i da li postoji „američki identitet“. Analizirajući Šepardovo djelo, autorka se uspješno kreće kroz razne aspekte diskursa ovog pisca, nudeći odgovore na postavljena pitanja, ali ostavljući prostor i za nova gledanja na djelo ovog pisca.

U grupu radova o Semu Šepardu spada i rad „Sem Šepard: američka porodica američki sniva – Dugo putovanje kući“ koji se bavi novijim dramama ovog pisca. Vesna Bratić navodi da su se svi kritičari Šepardovog djela bavili američki snom koji je jedini autentični američki mit. Šepard, međutim, ne definiše američki san, ali ga dekonstruiše iz nekoliko uglova, uz tvrdnju da ne postoje jedan san, već snovi, ali da u svakom slučaju taj princip ne funkcioniše. U ovakvom okviru, Šepard postavlja reklamu koja produbljuje rascjep između stvarnosti i iluzije, pa u američkom društvu, gdje se muškarac ne uklapa u idealnu sliku američke muškosti, ovaj rascjep postaje izvor nasilja. U ovom radu, Vesna Bratić nas uspješno provodi kroz ovakve ideje, pozivajući se na Šepardove drame kako bi ilustrovala iznešene ideje.

Za razliku od prethodnih radova, gdje se Vesna Bratić više osvrće na likove muškaraca u Šepardovim dramama, u radu „Domaćice, vještice i nijeme majke na Aljasci: ženski likovi u dramama Sema Šeparda“ ona se bavi evolucijom ženskog lika u dramskom opusu ovog pisca. Iako je poznat kao dramatičar „mačko trijade“ evolucija ženskog lika desila se tokom stvaralaštva ovog pisca. Stoga, dr Bratić s razlogom pravi osrvt na širi kulturno-istorijski kontekst i pomjeranje žene ka centru i uticaj ovog procesa na oblikovanje ženskog lika na Šepardovoj sceni.

Rad „Drame Dejvida Memeta: „Pričalice“ u ontološko-epistemološkom corsokaku ili Koliko je naš bližnji kvarljiva roba?“ bavi se djelom jednog drugog američkog dramskog pisca – Dejvida Memeta. Rad ukazuje na suštinski značaj jezika, (nedo)rečenog i izostavljenog u Memetovim dramama. Istovremeno, autorka se u radu osvrće na egzistencijalna i ontološka pitanja i međuljudske odnose. Kao što se i Šepard bavi pitanjima muškosti, tako je i kod Memeta prepoznatljiv agresivni mačizam, što se vidi i po postavi likova, „prljavom“ jeziku i kritici liberalnog kapitalizma. Slično Šepardu, i Memet se bavi pitanjima „drugosti“ – rodne, socijalne, etničke, rasne, seksualne – pokazujući da postoje dvije strane iste priče, pri čemu se on ne odlučuje ni za jednu. Međutim, novije drame Dejvida Memeta pokazuju određeni politički otklon – od liberalizma ka konzervativizmu, što je, kako autorka zaključuje, bilo na uštrb umjetničkih dometa njegovog dramskog stvaralaštva.

Kad su u pitanju radovi objavljeni u domaćim časopisima, interesantan je rad „Slike Amerike u dramama Sema Šeparda i Dejvida Memeta: Pogled na (post)modernu Ameriku kroz stvaralaštvo dva njena dramska pisca. Dr Bratić vrlo uspješno vuče paralelu između stvaralaštva ova dva pisca, zaključujući da su predrasude i iluzije dio intimnih svjetova Šeparda i Memeta, ali da ne postoji jedinstvena slika Amerike, njenih muškaraca, žena, imigranata, biznismena, muzičara, farmera, tajkuna itd.

Rad „Može li se riječju protiv zla?“ bavi se poređenjem djela srpskog pisca Tišme i američkog pisca Foknera. Vesna Bratić na prvi pogled nemoguću sličnost nalazi u pitanjima zla, nasilja i smrti.

Prateći tematsko-motivsku liniju *čovjek u zlu i zlo u čovjeku* kod ova dva pisca, autorka navodi da njihova sličnost na nivou teme na prati sličnost u pripovjednim tehnikama i postupcima. Tako Fokner priča priče koje imaju „epsku dimenziju“, a Tišmine su „mitske matrice naivnog kazivanja iz narodnog narativnog nasljeda“. Iako se sličnosti na prvi pogled ne mogu otkriti, dr Bratić ponovnim i pažljivom čitanjem pronalazi neke nove i zanimljive puteve naracije ova dva pisca. Autorka zaključuje da vrijednost Tišmine i Foknerove umjetnosti nije u tome što su konačno i definitivno rješili antropološku jednačinu, već u tome što su je postavili i njenom rješavanju pristupili angažujući maksimum svojih umjetničkih potencijala.

Raznim aspektima djela Aleksandra Tišme, Vilijema Foknera, Dejvida Memeta i Sema Šeparda Vesna Bratić se bavi i u radovima koje je predstavila na pet međunarodnih konferencija.

Na konferenciji Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, koja je održana 2010. godine, u koautorstvu sa mr Milicom Vuković, Vesna Bratić je izložila rad „Mi o jeziku, jezik o studentima: Analiza elektronske komunikacije između nastavnika i studenata“ u kome je uspješno izašla iz oblasti književnosti i ušla u svijet lingvistike, konkretnije analize diskursa, discipline koja u mnogim aspektima povezuje lingvistička i književna istraživanja.

Radovi Vesne Bratić odlikuju se odličnim naučnim stilom, izvanrednim poznavanjem teorije književnosti ali i drugih oblasti, pronicljivošću, odličnim tehnikama analize i zaključivanja, tako da se s pravom mogu uzeti kao smjernica za druge istraživače..

PEDAGOŠKA DJELATNOST

Nakon završenih osnovnih studija, Vesna Bratić je radila kao nastavnik engleskog jezika u Srednjoškolskom centru „Golub Kureš“ u Bileći do 2003. godine, kada zasniva radni odnos na Institutu za strane jezike kao saradnik.

Tokom svog rada na Institutu predavala je opšti jezik i jezik struke na Elektrotehničkom, Prirodnno-matematičkom, Metalurško-tehnološkom, Mašinskom, Ekonomskom i Pravnom fakultetu, kao i Englesku književnost I – VI na osnovnom studiju Instituta za strane jezike.

Dr Vesna Bratić je takođe izvodila nastavu engleskog jezika na kursevima instituta, kako za grupe srednjoškolaca i odraslih, tako i za grupe organiizovane za potrebe raznih institucija.

U svom pedagoškom radu pokazala je izuzetnu umješnost da engleski jezik i englesku književnost približi studentima na prijemčiv način, koristeći savremene pedagoške metode i unoseći inovacije u nastavni proces.

STRUČNA DJELATNOST

U okviru stručne djelatnosti, Vesna Bratić se bavi prevodenjem, što je svakako bitan kvalitet za predavač koji predaje na prevodilačkom studijskom programu. Njene prevode karakteriše elegancija, vještina prenošenja misli i ideja tako da oni zvuče ne kao prevodi već kao da su pisani na ciljnog jeziku. Odlično poznavanje leksike, sintakse, kao i prevodilačkih tehnika svakako je u velikoj mjeri doprinijelo kvalitetu ovih prevoda.

Vesna Bratić učestvovala je i u kreiranju programa engleske književnosti na Institutu za strane jezike, kao i u njihovoj kasnijoj reviziji.

Dr Bratić je takođe angažovana u Ispitnom centru Crne Gore kao ocjenjivač maturskih ispita za gimnazije i srednje stručne škole.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD						25.5
3. PEDAGOŠKI RAD						10
4. STRUČNI RAD						12
UKUPNO						47.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Vesna Bratić ispunjava sve formalne, naučne i stručne uslove za izbor u akademsko zvanje. Uspješno je završila postdiplomske studije i magistrirala iz oblasti književnosti. Podjednako uspješno je odbranila doktorsku disertaciju. Objavila je naučne radove koji je u potpunosti kvalificiraju za izbor u akademsko zvanje. U svojim radovima, kao i u magistrarskom radu i doktorskoj disertaciji, Vesna Bratić je pokazala da se radi o vanrednom naučniku, od čijeg rada će imati koristi i naučna zajednica i studenti. U pedagoškom smislu, dr Vesna Bratić se potvrđila kao vršni profesor, koji uz primjenu savremenih nastavnih metoda prenosi znanje studentima, kako iz književnosti, tako i opšteg i stručnog engleskog jezika.

U stručnom pogledu, koleginica Bratić se pokazala kao izvanredan prevodilac koji odlično poznaje nijanse svog i engleskog jezika i na pravu način prenosi misli i ideje autora koje prevodi. Takođe je uspješna kao kreator programa i ispitivač na maturskim ispitima u Crnoj Gori.

Na osnovu uvida u njen naučno-istraživački, pedagoški i stručni rad, sa zadovoljstvom preporučujem dr Vesnu Bratić za izbor u akademsko zvanje **docent** za predmetne Engleska književnost I, Engleska književnost III i Engleska književnost IV (Institut za strane jezike, osnovne studije), Engleski jezik IV i Engleski jezik V (Elektrotehnički fakultet, osnovne studije) i Engleski jezik (Metalurško-tehnološki fakultet, specijalističke studije)

RECENTENT

Prof. dr Igor Lakić
Institut za strane jezike
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENTENTA

I OCJENA USLOVA

Predanost i posvećenost dr Vesne Bratić naučnom i pedagoškom radu, potvrđena je kako uspesima koje postiže u radu sa studentima, tako i velikim brojem naučnih i stručnih radova. Visok kvalitet tih radova utemeljen je na ozbiljnosti pristupa i metodološkoj doslednosti koje naučnom opusu kandidatkinje daju izuzetnu težinu i značaj.

O kvalitetu tih radova svedoči ponajpre činjenica da su objavljeni u uglednim publikacijama, uređivanim po strogim kriterijumima i uz izuzetno visoke akademске standarde. Budući da sam imao čast da u izradi najznačajnijeg dosadašnjeg naučnog rada Vesne Bratić – njene doktorske disertacije – budem član komisije, želeo bih da o vrlinama naučnog rada kandidatkinje posvedočim pre svega na temelju ovog vrednog naučnog dela.

U svojoj doktorskoj disertaciji, pod naslovom „Slike Amerike u dramama Sema Šeparda i Dejvida Mameta“, Vesna Bratić je s velikim uspehom obavila izuzetno složen zadatak, čiji će konačan rezultat predstavljati značajan izvor građe za mnoga buduća izučavanja u oblastima nauke o književnosti, teatrologije i studija kulture. Velikom istražnošću i sistematičnošću, kandidatkinja je sačinila celovitu studiju o stvaralaštvu dvojice vodećih američkih dramskih pisaca. Ostvarivši snažnu spregu teorija postmodernizma, savremene filozofije i stanja savremenog američkog kapitalističkog društva i kulture, ovo kompleksno istraživanje potvrdilo je i složen odnos teorijskog i tekstuialnog i kada su u pitanju književni pravci, budući da kandidatkinja problematizuje i relaciju modernizma i postmodernizma u dramskim delima Šeparda i Mameta. Istraživanje je otkrilo i mogućnost postojanja „novog realizma“ i postmodernističkog „mimesiza“ u američkoj drami druge polovine dvadesetog veka, kao i „romantičarske“ kvalitete u Šepardovom i Mametovom stvaralaštvu. »Slike Amerike u dramama Sema Šeparda i Dejvida Mameta« istakle su poznavanje savremenih književnih teorija dr Vesne Bratić, njenu sugurnost u njihovoj primeni, kao i izvanredno poznavanje kulturno-istorijskog konteksta i poetika odabranih dramskih pisaca; sposobnost za analizu književno umjetničkog teksta i njegovo sagledavanje u teorijskom i istorijskom kontekstu iz koga potiče; i sposobnost za donošenje samostalnog kritičkog suda. To je omogućilo dr Vesni Bratić da dođe do niza relavantnih naučno utemeljenih zaključaka, koje je pregledno izložila u svojoj disertaciji.

Radi potpunije slike o raznovrsnosti i plodnosti naučnog rada dr Vesne Bratić, treba pomenuti i njeno učestovanje na mnogobrojnim naučnim skupovima. Čitav naučni opus

kandidatkinje nesporno svedoči o visokoj stručnosti i darovitosti, koja ubedljivo najavljuje i svoj dalji razvoj.

Gledano u celini, analiza naučnih i stručnih radova dr Vesne Bratić pokazuje da je tokom proteklih nekoliko godina kandidatkinja nastavila i impresivno razvila svoj prilježan i plodotvoran rad u nauci. Ovome svakako treba dodati i zapažanje da se radom u nastavi na različitim kursevima dokazala i kao vrstan predavač i pedagog, koji će i u nastavničkom zvanju svakako nastaviti da razvija svoje stručne sposobnosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			12			25.5
3. PEDAGOŠKI RAD			2			10
4. STRUČNI RAD			5			12
UKUPNO						47.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega izloženog, može se zaključiti da dr Vesna Bratić u potpunosti ispunjava zakonom predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje docenta. Visok kvalitet naučnog rada kandidatkinje, kao i njena po svemu uzoru pedagoška aktivnost pouzdani su razlozi za uverenje da će u nastavničkom zvanju iskoristiti priliku da na oba plana nastavi da daje sve veći doprinos anglistici i nauci o književnosti, kako u lokalnim, tako i u međunarodnim okvirima. Stoga imam čast da Nastavno-naučnom vijeću Instituta za strane jezike u Podgorici s punim pouzdanjem predložim da dr Vesnu Bratić izabere u akademsko zvanje **docenta** za nastavno-naučnu oblast Anglistika, za predmete: Engleska književnost I, Engleska književnost III (osnovne studije), Engleska književnost IV (osnovne studije) na Institutu za strane jezike, kao i za predmete: Engleski jezik IV i Engleski jezik V (Elektrotehnički fakultet, osnovne studije), Engleski jezik (Metalurško-tehnički fakultet, specijalističke studije).

RECENTZENT

Dr Zoran Paunović, redovni profesor
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCJENA USLOVA

Najznačajniji radovi dr Vesne Bratić su magistarski i doktorski, koji su visoko ocijenjeni od strane naučne i stručne javnosti Crne Gore i zemalja u okruženju kao veoma značajan doprinos crnogorskoj anglistici. Neki djelovi magistarskog (ukupno 2) i doktorskog rada (ukupno 4) dr Vesne Bratić objavljeni su u djelovima u uglednim međunarodnim i domaćim časopisima, monografijama i zbornicima. Dr Vesna Bratić priložila je i bibliografiju iz srodnih disciplina: književnosti, lingvistike i prevodenja, što samo ilustruje njeno saznanje o nemogućnosti dijeljenja ljudskog iskustva, čvrstoj vezi između književno-kritičkih i lingvističkih istraživanja. Dr Vesna Bratić je istaknuti praktičar u više nastavnih disciplina i svima daje značajne doprinose i u spekulativnoj ravnici cime samo dokazuje njihovu neodvojivost. Ovo se posebno odnosi na njen doktorski rad »Slike Amerike u dramama Sema Šeparda i Dejvida Mameta« koji je od starne Komisije za ocjenu disertacije Filološkog fakulteta u Beogradu visoko ocijenjen kao rad koji daje izuzetno značajan doprinos nauci o književnosti. Posebno ćemo se osvrnuti na ovaj rad (magistarski rad je prethodno ocijenjen) jer pokazuje u kojoj je mjeri dr Vesna Bratić razvila svoj naučni potencijal, koji je istina uočen i ranije u njenom magistarskom radu i u naučnim radovima koje je napisala u međuvremenu. U ovoj disertaciji dr Bratić razmatra djela Sema Šeparda i Dejvida Memeta, dva najznačajnija američka savremena dramska pisca, smještivši ih u kulturno-istorijski kontekst Amerike. Ovim izborom samo je pokazala još veću izoštrenost osobina koje

karakterišu njen prethodni naučni rad: samostalnost u razmišljanju, lucidnost, jasnoću, preciznost kritičkog uvida, analitičko-sintetičku sposobnost i izuzetno njegovan književni stil. Dr Vesna Bratić u ovom radu je takođe ispoljila neophodnu temeljitošću, posvećenost, i svijest o neophodnosti teorijskog utemeljenja, a sve s ciljem da ispita dramski opusa Sema Šeparda i Dejvida Mameta i njihove odgovore na Ameriku s kraja dvadesetog vijeka. Ovakav pristup otkrio joj je jaku spregu teorija postmodernizma, savremene filozofije i stanja savremenog američkog kapitalističkog društva i kulture. Ovo kompleksno istraživanje potvrdilo je i složen odnos teorijskog i tekstualnog i kada su u pitanju književni pravci, budući da kandidatkinja problematizuje i relaciju modernizam versus postmodernizam u dramskim djelima Šeparda i Mameta. Istraživanje joj je otkrilo i mogućnost postojanja „novog realizma“ i postmodernističkog „mimesisa“ u američkoj drami druge polovine dvadesetog vijeka, kao i „romantičarske“ kvalitete u Šepardovom i Mametovom stvaralaštvu. »Slike Amerike u dramama Sema Šeparda i Dejvida Mameta« istakle su poznavanje savremenih književnih teorija dr Vesne Bratić, njenu sugurnost u njihovoj primjeni, kao i izvanredno poznavanje kulturno-istorijskog konteksta i poetika odabranih dramskih pisaca; sposobnost za analizu književno umjetničkog teksta i njegovo sagledavanje u teorijskom i istorijskom kontekstu iz koga potiče; i sposobnost za donošenje samostalnog kritičkog suda. To je omogućilo dr Vesni Bratić da dođe do niza relavantnih naučno utemeljenih zaključaka, koje je pregledno izložila u ovoj disertaciji.

Dr Vesna Bratić daje značajan doprinos crnogorskoj anglistici i svojim učešćem na međunarodnim kongresima, seminarima i simpozijumima (Herceg Novi, Beograd, Podgorica) saopštavanjem svojih radova, što takođe potvrđuje da se radi o izuzetno vrijednoj mlađoj naučnici koja je spremna da rezultate svojih istraživanja iznese javno i provjeri ih u sučeljavanju s drugim i drugačijim mišljenjima. Dr Vesna Bratić daje značajan doprinos i književnom i neknjiževnom prevodenju. Budući vrstan pedagog, čiji rad kolege i studenti ocjenjuju visokim ocjenama, Vesna Bratić ne zaboravlja da koristi odgovarajuće referentne udžbenike u nastavi engleskog jezika i književnosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			12			25.5
3. PEDAGOŠKI RAD			2			10
4. STRUČNI RAD			5			12
UKUPNO						47.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u dokumentaciju dr Vesne Bratić, njen stručni, pedagoški i naučnoistraživački rad, kao i u njenu izuzetnu posvećenost izvođenju nastave na Univerzitetu Crne Gore (Institut za strane jezike), što je praćeno obimnom i značajnom bibliografijom, čast mi je da je prepričujem za izbor u zvanje docenta za nastavno-naučnu oblast Anglistika, za predmete: Engleska književnost I, Engleska književnost III (osnovne studije), Engleska književnost IV (osnovne studije) na Institutu za strane jezike, kao i za predmete: Engleski jezik IV i Engleski jezik V (Elektrotehnički fakultet, osnovne studije), Engleski jezik (Metalurško-tehnički fakultet, specijalističke studije). Dr Vesna Bratić ispunjava sve uslove da bude izabrana u zvanje **docenta**, budući da njen dosadašnji naučnoistraživački i nastavni rad zavreduje izuzetno visoku ocjenu.

RECENTZENT

Prof. dr Radojka Vukčević,
Filološki fakultet, Beograd

REFERAT

Za izbor u naučno zvanje naučni saradnik, za oblast Morsko ribarstvo-demeralni resursi u Institutu za biologiju mora, Kotor.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 04.07.2012. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR OLIVERA MARKOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 30.03.1976. godine u Kotoru, gdje sam završila osnovnu i srednju školu (Prirodno-matematički smjer) 1994. godine sa odličnim uspjehom.

Prirodno-matematički fakultet u Podgorici, Odsjek za biologiju upisala sam školske 1995/96 godine, a diplomirala 2000. godine sa prosječnom ocjenom 9.10 pri čemu sam stekla zvanje diplomiranog biologa.

Postdiplomske studije sam upisala školske 2000/01 godine na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, smjer Morfologija, sistematika i filogenija životinja, završila ih sa prosječnom ocjenom 10, a magistarsku tezu pod naslovom »Dinamika populacije kozice *Parapenaeus longirostris* (Lucas, 1846) na šelfu Crnogorskog primorja« odbranila sam 11. 11. 2005. godine i stekla zvanje magistra bioloških nauka.

Doktorsku disertaciju pod nazivom »Biologija kozice *Parapenaeus longirostris*, (Lucas, 1846) (Crustacea, Decapoda) na šelfu Crnogorskog primorja« odbranila sam 11.06.2012. godine na Biološkom fakultetu, Univerziteta u Beogradu i stekla zvanje doktora bioloških nauka.

Tokom 2011. godine pohađala sam kurs engleskog jezika *Oxford Centar, Language Educational Centre-* nivo Intermediate 1, uspješno ga završila, pa govorim i pišem engleski jezik.

Saradnik sam na nacionalnim projektima vezanim za procjenu biomase demerzalnih resursa Crnogorskog primorja kao i određivanje njihovog optimalnog nivoa korišćenja, koje Institut radi u okviru razvojnih programa Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore.

Saradnik sam na dva međunarodna projekta naučnog istraživanja ribarstva u Jadranskom moru i Mediteranu (FAO AdriaMed i MEDITIS).

Od 2000. god. predavač sam na ljetnjim kursevima »Ecology and protection of the sea« u organizaciji United World Colleges.

PODACI O RADNIM MJESTIMA

Od 01.10. 2000. radim u Institutu za biologiju mora u Kotoru, kao saradnik u istraživanju za oblast ihtiologija i ribarstvena biologija.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
1. Kasalica, O. , Regner, S., Petrov, B. & A. Joksimović (2011). Some aspects of the reproductive biology of the deep-water pink shrimp <i>Parapenaeus longirostris</i> (Lucas, 1846) (Decapoda, Penaeidae) on the Montenegrin shelf. <i>Crustaceana</i> 84 (14): 1683-1696. ISSN: 0011-216X, E-ISSN: 1568-5403	7	7
1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
2. Joksimović, A., Đurović, M., Kasalica, O. & A. Pešić (2006). Korišćenje morskih bioloških resursa Crnogorskog primorja na principima održivog razvoja. <i>J. Sci. Agric. Research/Arh. poljopr. nauke</i> 67, 238 (2006/2), 83-89. Beograd. YU ISSN 0354-5695	4	2
3. Joksimovic, A., Regner, S., Kasalica, O. , Đurović, M., Pešić, A. & M. Mandić (2008). Growth of the Red Mullet, <i>Mullus barbatus</i> , (Linnaeus, 1758) on the Montenegrin shelf (South Adriatic). <i>Electronic Journal of Ichthyology (EJI)</i> . 2008. Vol 4 (1): 1-7 Izrael. ISSN-1565-7396.	4	2
4. Kasalica, O. , Regner, S. & M. Đurović (2011). Some aspects of the biology of the bogue <i>Boops boops</i> (Linnaeus, 1758) in Montenegrin waters (south Adriatic Sea). <i>Studia marina</i> , Vol. 25, No. 1: 59-72. ISSN: 0585-5349	4	4
5. Pešić, A., Mandić, M., Kasalica, O. , Đurović, M., Ikica, Z. & A. Joksimović (2011): Marine fisheries in Montenegro in the last decade (2000-2010). <i>Agriculture & Forestry</i> , Vol. 51 (05) (1-4): 51-59 p. ISSN: 0554-5579	4	2
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1 Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminarji		
6. Joksimović, A., Kasalica, O. & S. Regner (2005). Analysis of length and weight percentage frequency of mullet (<i>Mullus barbatus</i> Linnaeus 1758) in trawling fishing at Montenegrin shelf. II International Conference "Fishery", 10 th -12 th February 2005. Faculty of Agriculture University of Belgrade. Conference Proceedings: 225-230. ISBN: 86-80733-93-8	2	0.7
7. Kasalica, O. & A. Joksimović (2005). Area distribution and relative biomass of pink shrimp, <i>Parapenaeus longirostris</i> (Lucas, 1846) at Montenegrin shelf. II International Conference "Fishery", 10 th -12 th February 2005. Faculty of Agriculture University of Belgrade. Conference Proceedings: 219-224. ISBN: 86-80733-93-8	2	1
8. Kasalica, O. , Regner, S. & A. Joksimović (2006). Estimate of Length-Weight relationship of deepwater pink shrimp, <i>Parapenaeus longirostris</i> (Lucas, 1846) in trawler fishing at Montenegrin coast. II International Symposium of Ecologist of the Republic of Montenegro, 20-24th September 2006, Kotor. Proceedings of the Symposium: 143-147. ISBN: 86-908743-0-5	2	0.7
9. Joksimović, A., Regner, S., Kasalica, O. , Đurović, M., Pešić, A. & M. Mandić (2007). Growth parameters of red mullet, <i>Mullus barbatus</i> (Linnaeus, 1758), on the Montenegrin shelf. XII European Congress of Ichthyology, Book of abstracts, 121. Cavtat (Dubrovnik), Croatia 9-13 September 2007.	2	0.3
10. Kasalica, O. , Regner, S. & A. Joksimović (2007). Percent-weight participation and CPUE of deep-water pink shrimp <i>Parapenaeus longirostris</i> (Lucas, 1846) in trawler fishing at the shelf of Montenegrin coast. III International Conference »Fishery«, 1-3 February, 2007. Faculty of Agriculture University of Belgrade. Conference Proceedings: 337-341. ISBN: 978-86-7834-024-6	2	0.7
11. Joksimović, A., Regner, S. & O. Kasalica (2007). Length-weight ratio of red mullet, <i>Mullus barbatus</i> Linnaeus 1758, in trawl fisheries on the Montenegrin shelf. III International Conference »Fishery«, 1-3 February, 2007. Faculty of Agriculture University of Belgrade. Conference Proceedings: 353-358. ISBN: 978-86-7834-024-6	2	0.7
12. Joksimović, A., Regner, S., Kasalica, O. & S. Regner (2009). Alochthonous fish species in South Adriatic Sea. IV International Conference »Fishery«, May, 27-29 th 2009. Zemun-Belgrade. Conference proceedings: 262-267. ISBN: 978-86-7834-071-0	2	0.7

13. Kasalica, O. , Regner, S. & A. Joksimović (2009). Percent contribution of pink shrimp <i>Parapenaeus longirostris</i> (Lucas, 1846) from the Montenegrin shelf. IV International Conference »Fishery«, May, 27-29th, 2009. Faculty of Agriculture University of Belgrade. Conference Proceedings: 275-279. ISBN: 978-86-7834-071-0			23. Ikica, Z., Kasalica, O. , Mandić, M. & M. Đurović (2011). Dužinsko-težinski odnos najzastupljenijih vrsta Cephalopoda u kočarskom ribolovu na Crnogorskom primorju. Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda „VODA 2011, 7-9 jun, 2011, Žlatibor, Srbija. Zbornik radova: 283-286. ISBN: 978-86-904241-8-4		2	0.5
14. Kasalica, O. & S. Regner (2010). Population dynamics of deep-water pink shrimp <i>Parapenaeus longirostris</i> (Lucas, 1846) at Montenegrin shelf. 39th CIESM Congress, May 10-14, 2010, Venice, Italy. Conference proceedings: 556. ISSN: 0373-434X		2	24. Kasalica, O. , Regner, S., Ikica, Z. & M. Mandić (2011). Sezonska raspodjela dužinskih frekvencija škampa, <i>Nephrops norvegicus</i> (Linnaeus, 1758) u vodama Crnogorskog primorja. 40 konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda "VODA 2011, 7-9 jun, 2011, Žlatibor, Srbija. Zbornik radova: 267-272. ISBN: 978-86-904241-8-4		2	0.5
15. Joksimović, A., Kasalica, O. , Đurović, M., Mandić, M. & A. Pešić (2010). Resursi morskog ribarstva na Crnogorskom primorju, stanje, i pravci održivog korišćenja. I Simpozijum ekologa Republike Srpske, 4-6. novembar, 2010, Banja Luka. Zbornik sažetaka: 129-130.		2	1			
16. Kasalica, O. , Regner, S., Joksimović, A., Ikica, Z. & M. Đurović (2010). Procentualno učešće škampa <i>Nephrops norvegicus</i> (Linnaeus, 1785) u kočarskom ribolovu na Crnogorskom primorju. 39. konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda "VODA 2010", 8-10. jun, 2010, Divčibare, Srbija. Zbornik radova: 217-220. ISBN: 987-86-904241-7-7		2	0.4	25. Joksimović, A., Kasalica, O. , Đurović, M., Pešić, A. & M. Mandić (2006). Riblja mlad ekonomski važnih vrsta u priobalnoj zoni Crnogorskog primorja – značaj i zaštita. Konferencija «Vode, vodovodi, sanitарne tehnologije». 8-11 Maj, Budva. Zbornik radova: 117-122.	1	0.2
17. Ikica, Z., Kasalica, O. , Joksimović, A. & M. Đurović (2010). Preliminarna istraživanja učešća Cephalopoda u kočarskom ribolovu na Crnogorskom primorju. 39. konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda "VODA 2010", 8-10. jun, 2010, Divčibare, Srbija. Zbornik radova: 221-226. ISBN: 987-86-904241-7-7		2	0.5	26. Kasalica, O. (2006). Distribucija Penaeidae u vodama Jadranu s osvrtom na <i>Parapenaeus longirostris</i> . Konferencija «Vode, vodovodi, sanitарne tehnologije». 8-11 Maj, Budva. Zbornik radova: 129-132.	1	1
18. Kasalica, O. & S. Regner (2010). Some data on norway lobster and deep-water pink shrimp in Montenegrin trawl fishery. IV International Symposium of Ecologists of the Republic of Montenegro, Budva, 06-10 October, 2010. The Book of abstracts and Programme. 85. ISBN: 978-86-908743-3-0		2	0.5	13. Joksimović, A. & O. Kasalica (2007). Monitoring demerzalnih (pridnenih) bioloških resursa na Crnogorskom primorju. Konferencija «Vode, vodovodi, sanitарne tehnologije». 25-27 april, Budva. Zbornik radova: 109-112.	1	0.5
19. Kasalica, O. , Regner, S. & Z. Ikica (2011). Neki aspekti biologije šnjura pučinara <i>Trachurus mediterraneus</i> (Steindachner, 1868) u vodama Crnogorskog primorja (južni Jadran). V Međunarodna konferencija Akvakultura i Ribarstvo, 1-3 jun, 2011. Zemun-Beograd. Zbornik predavanja: 533-539. ISBN: 978-86-7834-119-9		2	1			
20. Ikica, Z. & O. Kasalica (2011). Neki biološki parametri vrste lignjun mali ili totanj (<i>Illex coindetii</i> Verany, 1839) uhvaćenih povlačnom-kočom na Crnogorskom primorju. V Međunarodna konferencija Akvakultura i Ribarstvo, 1-3 jun, 2011. Zemun-Beograd. Zbornik predavanja: 518-523. ISBN: 978-86-7834-119-9		2	0.7	1.5. Recenziranje 1.5.1. Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
21. Kapiris, K., Kasalica, O. , Klaoudatos, D. & M. Đurović (2011). Komparativna studija ulova i biologije <i>Parapenaeus longirostris</i> u istočnom Jonskom i južnom Jadranskom moru. V Međunarodna konferencija Akvakultura i Ribarstvo, 1-3 jun, 2011. Zemun-Beograd. Zbornik predavanja: 530-532. ISBN: 978-86-7834-119-9		2	1	Recenzija rada u Journal: CRUSTACEANA ISSN: 0011-216x , E-ISSN: 1568-5403	2	2
22. Mandić, M., Pešić, A., Đurović, M., Joksimović, A., Kasalica, O. & Z. Ikica (2011). Ribarstveno-biološke karakteristike barbuna (<i>Mullus barbatus</i> , L.) na šelfu Crnogorskog primorja. Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda „VODA 2011, 7-9 jun, 2011, Žlatibor, Srbija. Zbornik radova: 277-281. ISBN: 978-86-904241-8-4		2	0.5	Recenzija rada u Journal: ACTA ADRIATICA ISSN: 0001-5113 E-ISSN: 1846-0453	2	2
		2	0.3			

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost prema procjeni stručnih komisija: 4.6.3 Učešće u međunarodnim projektima:		
27. Progetto di Cooperazione Tecnico-Scientifica ed Economica Sperimentale con L'Istituto di Biologia Marina sulle Maricolture nella Baia di Kotor (Cattaro) Repubblica del Montenegro, 2001-2003, saradnik na projektu		
28. FAO AdriaMed (2004-), project: Scientific Cooperation to Support Responsabile fisheries in the Adriatic Sea, Rim - saradnik na projektu		
29. MEDITS (2008-)- project: International bottom trawl survey in the Mediterranean- saradnik na projektu		
4.6.4 Učešće u nacionalnim projektima		
30. Ribarstveno-biološka istraživanja šelfa i kontinentalne padine Crnogorskog primorja 2003-2005, saradnik na projektu		
31. Monitoring bioloških resursa šelfa i kontinentalne padine Crnogorskog primorja. Nacionalni projekat 2005-2007. Ministarstvo prosvjete i nauke, Sektor za nauku i visoko obrazovanje- saradnik na projektu		
32. Biološki resursi, jestivi i nejestivi, u kočarskom ribolovu na Crnogorskom primorju 2008-2011. Ministarstvo prosvjete i nauke Crne Gore, Sektor za nauku i visoko obrazovanje - saradnik na projektu	20	6

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	29	29	35	35
4. STRUČNI RAD	6	6	6	6
UKUPNO			41	41

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Olivera Marković diplomirala je 2000. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici, Odsjek za Biologiju. Iste godine upisuje poslediplomske studije na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu gde 2005. uspešno brani magistarsku tezu pod nazivom »Dinamika populacije kozice *Parapenaeus longirostris* (Lucas, 1846) na šelfu Crnogorskog primorja« pri čemu stiče zvanje magistra bioloških nauka. Doktorsku disertaciju pod nazivom: »Biologija kozice *Parapenaeus longirostris* (Lucas, 1846) (Crustacea, Decapoda) na šelfu Crnogorskog primorja« uspešno brani 2012. godine na Biološkom Fakultetu Univerziteta u Beogradu, pri čemu stiče zvanje doktora bioloških nauka.

Na osnovu uvida u priloženu dokumentaciju konstatujem da kandidat dr Olivera Marković u pogledu stepena obrazovanja u potpunosti zadovoljava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju (Sl. List CG, 80/10, Član 76)

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad dr Olivere Marković je od samog početka bio usmeren na istraživanje demerzalnih (kočarskih) resursa, pre svega dekapodnih rakova, naročito kozice i škampa koji predstavljaju važne komercijalne vrste ne samo u Jadranu već i u cijelom Mediteranu. Usled nedostatka ribarstveno-bioloških podataka o kozici na području šelfa Crnogorskog primorja bilo je veoma važno da se, po prvi put za ovo područje, prouči struktura populacije ove vrste, ispitaju osnovni parametri populacije (odnos polova, dužinsko-težinski odnosi, starosna struktura, stope rasta, stope smrtnosti, biomasa) i uporede sa postojećim podacima iz drugih dijelova Jadrana i Mediterana, kao i sa podacima iz ostalih dijelova njenog areala rasprostranjenosti. Osim naučnog, ova istraživanja imaju i svoj praktični značaj jer se prema Konvenciji o pravu mora i Njujorškom sporazumu o izrazito migratornim i djeljivim vrstama, u bliskoj budućnosti priprema zajedničko upravljanje korišćenja jestivih resursa u čitavom Mediteranu. Rezultati dobijeni ovim istraživanjima omogućili su da se na osnovu procjene maksimalnog biološki dozvoljenog nivoa korišćenja (MSY) odredi i stepen ugroženosti ove vrste kočarskim ribolovom na otvorenom moru i omogući njen racionalno korišćenje u kočarskom ribolovu na šelfu Crnogorskog primorja. Na osnovu priložene dokumentacije i popisa naučno-istraživačkih radova, jasno se vidi da je veliki doprinos dat poznavanju dinamike populacije i biologije demerzalnih resursa u kočarskim lovinama na Crnogorskom primorju. Od ukupno 5 radova koji su objavljeni u međunarodnim naučnim časopisima, jedan je objavljen u časopisu koji se nalazi u međunarodnoj bazi podataka a u kome je kandidatkinja objavila neke aspekte reproduktivne aktivnosti kozice koji su važni jer se na osnovu dužine prve polne zrelosti određuje minimalna dozvoljena lovna dužina kozice. Relativno veliki broj radova kandidatkinja je prezentovala na brojnim međunarodnim konferencijama i domaćim simpozijumima.

Na osnovu Klasifikacione bibliografije kandidatkinje i analize priloženih radova konstatujem da dr Olivera Marković sa aspekta naučno-istraživačkog rada ispunjava uslove za izbor u naučno zvanje, predviđene Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

PEDAGOŠKA AKTIVNOST

U periodu od 2000. pa do sada dr Olivera Marković učestvuje u izvođenju predavanja i terenske nastave studentima biologije i

ekologije sa Univerzitetom u Podgorici, Beogradu, Kragujevcu, Novom Sadu, Banja Luci iz oblasti marinske biologije, ribarstva i marikulture.

STRUČNI RAD

Dr Olivera Marković iskustvo u pogledu stručnog rada sticala je kao saradnik na nacionalnim naučno-istraživačkim projektima vezanim za istraživanje morskog ribarstva za potrebe Ministarstva za poljoprivredu i ruralni razvoj i Ministarstva nauke Crne Gore. Takođe, dr Marković je saradnik na dva međunarodna projekta: FAO AdriaMed i MEDITS. U međunarodni projekat AdriaMed koji je pod okriljem Organizacije za poljoprivredu i ishranu (FAO) Ujedinjenih Nacija su uključene sve zemlje Jadranskog mora, a cilj projekta je da se na naučnoj osnovi procijene biološki resursi i njihov optimalni nivo korišćenja. U okviru ovog projekta dr Marković je član Radne grupe za demerzalne resurse na kojoj se donose odluke o istraživanjima biomase i politici upravljanja resursima demerzalnih resursa u Jadranskom moru. MEDITS (Mediterranean International Bottom Trawl Surveys) je međunarodna ribarstveno-biološka ekspedicija organizovana na inicijativu Evropske Komisije u cilju ocjene stanja i kvantitativno-kvalitativnih promjena i zaštite demerzalnih (pridnenih, kočarskih) naselja Mediterana. Podaci sakupljeni i obrađeni tokom programa MEDITS koriste se prvenstveno u dvije svrhe: opis globalne distribucije referentnih vrsta (populacija) uz pomoć indeksa abundancije i biomase te dužinskih frekvencija, i za procjenu demografskih parametara populacija, kao što su: procjena regruta i smrtnost.

Dr Marković je uključena u ekspertske tim koji vrši ekspertizne riba i drugih morskih organizama za koje se sumnja da su ubijene eksplozivnim napravama, u cilju sprječavanja krivolova i lova nedozvoljenim sredstvima.

Na osnovu navedenog, kao i priložene dokumentacije zaključujem da kandidatkinja u pogledu stručne djelatnosti zadovoljava sve uslove za izbor u naučno zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		29	29		35	35
4. STRUČNI RAD		6	6		6	6
UKUPNO					41	41

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene dokumentacije ocjenjujem da kandidatkinja dr Olivera Marković ispunjava sve predviđene uslove, shodno Statutu Univerziteta Crne Gore, Zakonu o visokom obrazovanju i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore i da posjeduje sve potrebne kvalitete u naučno-istraživačkom i stručnom pogledu. Sa zadovoljstvom predlažem da se dr Olivera Marković izabere u zvanje naučni saradnik za oblast morsko ribarstvo-demerzalni resursi.

RECENZENT

Dr Aleksandar Joksimović, viši naučni saradnik
Institut za biologiju mora

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na konkurs za izbor u naučno zvanje naučni saradnik za oblast morsko ribarstvo-demerzalni resursi u Institutu za biologiju mora javila se dr Olivera Marković.

Dr Olivera Marković završila je Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za Biologiju na Univerzitetu Crne Gore 2000. godine, pri čemu je stekla zvanje diplomiranog biologa. Iste godine

je upisala magistarske studije na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, a zvanje magistra bioloških nauka stiće 2005. godine odbranom magistarske teze pod nazivom »Dinamika populacije kozice *Parapenaeus longirostris* (Lucas, 1846) na šelfu Crnogorskog primorja«. Doktorsku disertaciju pod nazivom: »Biologija kozice *Parapenaeus longirostris* (Lucas, 1846) (Crustacea, Decapoda) na šelfu Crnogorskog primorja« uspešno je odbranila 2012. godine na istom fakultetu, i stekla zvanje doktora bioloških nauka.

Na osnovu stepena obrazovanja dr Olivera Marković ispunjava sve zakonske uslove za izbor u zvanje naučni saradnik za oblast morsko ribarstvo – demerzalni resursi.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad dr Olivere Marković u dosadašnjem periodu moguće je sagledati kroz značajan broj objavljenih radova u međunarodnim i domaćim časopisima, kao i radovima koji su prezentovani na domaćim i međunarodnim stručnim i naučnim skupovima. U njenim radovima, po prvi put za ovo područje, izneseni su rezultati procjene parametara rasta, stopa smrtnosti, relativne i apsolutne biomase, selektivnosti kočarskog alata, nekih aspekata reproduktivne aktivnosti kozice (*Parapenaeus longirostris*). Osim toga procijenjena je i stopa eksploracije na osnovu koje se utvrđuje da li je populacija odredjene vrste ugrožena i u kojoj mjeri. Objavljeni radovi daju doprinos izučavanju biologije ove vrste koja predstavlja jednu od komercijalno najvažnijih vrsta dekapodnih rakova kako u Jadranu tako i u Mediteranu.

Doktorski rad pod nazivom »Biologija kozice *Parapenaeus longirostris* (Lucas, 1846) (Crustacea, Decapoda) na šelfu Crnogorskog primorja« predstavlja značajan doprinos poznavanju biologije i ekologije ovog dekapodnog raka. Rad sadrži vrijedne podatke o reproduktivnoj aktivnosti i sezoni mriješćenja kozice na šelfu Crnogorskog primorja. Ovaj nalaz objavila je u jednom od časopisa koji se nalazi u međunarodnoj bazi podataka. Pored istraživanja kozice, kandidatkinja se bavi i istraživanjem drugih dekapodnih vrsta rakova poput škampa (*Nephrops norvegicus*) i gambora (*Melicertus kerathurus*), za koje uprkos činjenici da imaju veliki ekonomski značaj u kočarskom ribolovu, postoji vrlo malo podataka.

Tokom relativno kratkog vremenskog perioda, kandidatkinja ukupno objavljuje 27 naučnih radova (tabela u prilogu), od čega jedan u časopisu koji se nalazi u međunarodnoj bazi podataka, 4 u međunarodnim časopisima koji nisu u bazi podataka, ali imaju redovnu medjunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku, 19 radova objavljuje na međunarodnim kongresima i 3 rada na domaćim kongresima. Kandidatkinja je bila recenzent dva rada koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka.

STRUČNI RAD

Kandidatkinja dr Olivera Marković je saradnik na nacionalnim i međunarodnim projektima iz oblasti morskog ribarstva u okviru kojih postignuti naučni rezultati nalaze praktičnu primjenu u razvoju morskog ribarstva.

Dr Marković je član Radne grupe za demerzalne resurse u okviru FAO AdriaMed međunarodnog naučnog projekta čiji cilj je da se na naučnoj osnovi procijene biološki resursi Jadranskog mora i njihov optimalni nivo korišćenja. Naročita pažnja je posvećena tzv. djeljivim resursima i visoko migratornim vrstama riba, kao predmetu ulova više zemalja. Akcenat je stavljen i na socio-ekonomski aspekt, kao i na statistiku ulova morskog ribarstva. S obzirom na poštovanje Konvencije o Pravu mora, Kodeksa odgovornog ribarstva i odluka i propisa Generalne Komisije Ribarstva Mediterana (GFCM), naučno-istraživački tim Instituta, u kome je i dr Marković, daje stručnu potporu Ministarstvu za poljoprivredu i ruralni razvoj u sprovodenju ovih aktivnosti.

Kao saradnik dr Marković aktivno učestvuje i u ribarstveno-istraživačkom projektu MEDITS (Mediterranean International Bottom Trawl Survey) koji je pokrenut 1993. god. a ima za cilj analizu stanja demerzalnih resursa na području cijelog Mediterana. Crna Gora je pridružena ovom programu 2007. god.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		29	29		35	35
4. STRUČNI RAD		6	6		6	6
UKUPNO					41	41

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz priložene dokumentacije se može jasno zaključiti da dr Olivera Marković u potpunosti ispunjava sve uslove predvidjene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja. Zato predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Olivera Marković bude izabrana u zvanje naučni saradnik za oblast morsko ribarstvo-demerzalni resursi u Institutu za biologiju mora u Kotoru.

RECENZENT

Dr Sreten Mandić, naučni savjetnik u penziji
Institut za biologiju mora - Kotor

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVARANJA

Kandidatkinja dr Olivera Marković završila je Prirodno-matematički fakultet, Odsjek za biologiju na Univerzitetu Crne Gore 2000. godine sa prosečnom ocenom 9.10. Iste godine upisala je postdiplomske studije na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, smer Morfoljija, sistematika i filogenija životinja. Magistersku tezu pod nazivom »Dinamika populacije kozice *Parapenaeus longirostris* (Lucas, 1846) na šelfu Crnogorskog primorja« je odbranila 11.11.2005. god. i stekla zvanje magistra bioloških nauka. Doktorsku disertaciju pod nazivom: »Biologija kozice *Parapenaeus longirostris* (Lucas, 1846) (Crustacea, Decapoda) na šelfu Crnogorskog primorja« uspešno je odbranila 11.06.2012. godine na Biološkom Fakultetu Univerziteta u Beogradu, i stekla zvanje doktora bioloških nauka.

Uvidom u priloženu dokumentaciju smatram da kandidatkinja dr Olivera Marković ispunjava sve formalne i pravne uslove koje propisuje Zakon o visokom obrazovanju i Statut Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje naučnog saradnika za oblast morsko ribarstvo – demerzalni resursi.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Iz priložene klasifikacione bibliografije naučno-istraživačkih radova koji su objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima i prezentovani na međunarodnim i domaćim kongresima, simpozijumima i seminarima, zaključujem da je dosadašnja naučno-istraživačka delatnost dr Olivere Marković bila veoma uspješna.

Dr Olivera Marković je zaposlena u Institutu za biologiju mora u Kotoru u Laboratoriji za ihtiologiju i morsko ribarstvo od oktobra 2000. godine. Od tada, dr Marković je, kroz rad na magisterskoj i doktorskoj disertaciji, uključena u naučno-istraživački rad. Njena magisterska teza predstavlja značajan doprinos poznavanju populacione dinamike kozice, jedne od izuzetno važnih ekonomskih vrsta dekapodnih rakova u kočarskim lovinama na Crnogorskog primorju. Najznačajniji rezultati sadržani u magisterskoj tezi saopšteni su na međunarodnim kongresima. Kroz niz projekata vezanih za naučno istraživanje morskog ribarstva na Crnogorskom primorju, pre svega kao saradnik u projektima »Ribarstveno-biološka istraživanja šelfa i kontinentalne padine Crnogorskog primorja 2003-2005«, »Monitoring bioloških resursa šelfa i kontinentalne padine Crnogorskog primorja 2005-2007« i »Biološki resursi, jestivi i nejestivi, u kočarskom ribolovu na Crnogorskom primorju 2008-2011«, dr Marković, primjenjujući najsavremenije naučne metode u ribarstvenoj biologiji, procenjuje parametre

populacione dinamike ekonomski važnih vrsta dekapodnih rakova. Na osnovu tih procena, pre svega stopa rasta, smrtnosti i biomase, daje osnovu za određivanje maksimalno biološki dozvoljenog nivoa iskorišćavanja resursa kočarskog ribolova. Višegodišnji naučno-istraživački rad je rezultirao doktorskom disertacijom koja je urađena u okviru ovih projekata. Sa aspekta primene, rezultati ove disertacije predstavljaju značajan doprinos poznavanju biologije kozice, koja je privredno jedna od najvažnijih vrsta rakova u Mediteranu. Nadalje, rezultati ovih istraživanja su osnova za poboljšanje regulacije ribolova kozice na šelfu Crnogorskog primorja. Deo svojih rezultata je objavila u međunarodnom naučnom časopisu. Pored istraživanja fokusiranih na kozicu, kandidatkinja se bavi i istraživanjem ribarstveno-bioloških karakteristika drugih dekapodnih rakova poput škampa, vrste koja je slabo istražena na šelfu Crnogorskog primorja. Naučno-istraživački rad kandidatkinje Marković je rezultirao objavljinjanjem 27 rada, od kojih jedan u međunarodnom časopisu koji se nalazi u međunarodnoj bazi podataka, četiri rada u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku, dok je 19 rada saopšteno na međunarodnim kongresima, simpozijumima i seminarima, i tri rada na domaćim konferencijama. Kandidatkinja je bila recenzent dva rada koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka.

PEDAGOŠKI RAD

Dr Olivera Marković je uključena u proces izvođenja terenskih vežbi i predavanja iz oblasti morskog ribarstva studentima biologije sa Univerziteta u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori prilikom njihovog boravka u Institutu.

STRUČNI RAD

Stručni rad kandidatkinje dr Olivere Marković podrazumeva njen učešće kao saradnika na nacionalnim i međunarodnim projektima iz oblasti istraživanja morskog ribarstva. Naučni rezultati postignuti u tim projektima našli su praktičnu primenu u razvoju i organizovanju morskog ribarstva na Crnogorskom primorju, jer se na osnovu procene biomase resursa kočarskog ribolova određuje optimalni ribolovni napor, tj. broj brodova koji može kočariti. Od 2000. godine dr Marković aktivno učestvuje u istraživanjima procene biomase demerzalnih resursa Crne Gore i čitavog južnog Jadranu koja se sprovode u okviru međunarodnog projekta MEDITTS. Na osnovu ovih procena Ministarstvo za poljoprivredu i ruralni razvoj kreira i vodi politiku razvoja morskog ribarstva u Crnoj Gori.

Dr Marković je član Radne grupe za demerzalne resurse u okviru međunarodnog projekta FAO AdriaMed, u okviru koje se donose odluke i preporuke o upravljanju demerzalnim resursima, koji predstavljaju deljive resurse između svih zemalja Jadranu, koje su ujedno i učesnice projekta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
I. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		29	29		35	35
4. STRUČNI RAD		6	6		6	6
UKUPNO					41	41

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu dostavljene dokumentacije i uvida u naučno-istraživački i stručni rad, kao i višegodišnje saradnje sa kandidatkinjom, smatram da dr Olivera Marković ispunjava sve potrebne uslove za izbor u zvanje naučni saradnik koje su predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja. Predlažem Vijeću Instituta za biologiju mora, kao i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Oliveru Marković izaberu u zvanje

naučni saradnik za oblast morsko ribarstvo-demerzalni resursi u Institutu za biologiju mora.

RECENZENT

Dr Slobodan Regner, naučni savjetnik u penziji
Institut za multidisciplinarna istraživanja Beograd

R E F E R A T

Za izbor u naučno zvanje naučni saradnik, za oblast Hemija mora, u Institutu za biologiju mora, Kotor.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dan" od 16. maja 2012. godine. Na raspisani konkurs javila se kandidatkinja **DR DANIJELA JOKSIMOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 27.11.1972. godine u Smederevskoj Palanci, Republika Srbija. Osnovnu i srednju hemijsko-tehnološku školu završila sam u Šmederevskoj Palanci 1991. godine.

Prirodno-matematički fakultet - smer Hemija, Univerziteta u Kragujevcu upisala sam školske 1991/92. godine. Diplomski rad pod nazivom „Metabolički uticaj hipericina u hranljivoj podlozi na razvoj gljive *Penicillium verrucosum*“ odbranila sam 1998. godine sa ocjenom deset, čime sam stekla zvanje diplomirani hemičar za istraživanje i razvoj.

Postdiplomske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerziteta u Kragujevcu, smer analitička hemija, upisala sam školske 1998/99. godine. Magistarsku tezu pod naslovom „DISTRIBUCIJA MAKRO I MIKRO ELEMENATA U SEDIMENTIMA I MORSKOJ VODI BOKOKOTORSKOG ZALIVA“ odbranila sam u julu 2004. godine.

Doktorsku disertaciju pod nazivom »SADRŽAJ TEŠKIH METALA U EKOSISTEMU CRNOGORSKOG PRIMORJA KAO POSLEDICA ZAGAĐENJA ŽIVOTNE SREDINE« odbranila sam u martu 2012. godine na Tehnološko-metalurškom fakultetu, Univerziteta u Beogradu.

Po završetku studija, od 1998. godine, angažovana sam kao saradnik u istraživanju u Laboratoriji za hemiju, biohemiju i molekularnu biologiju, Instituta za biologiju mora u Kotoru. Od početka naučno-istraživačkog rada, uključena sam u nekoliko naučno-istraživačkih projekata Instituta za biologiju mora u Kotoru, koji se realizuju za potrebe Ministarstva prosvjete i nauke i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore. Uža oblast istraživanja na kojima sam neposredno angažovana odnosi se na hemiju mora sa posebnim akcentom na određivanje sadržaja teških metala u morskoj vodi, sedimentu i biološkom materijalu, kao i antropogeni uticaj na kvalitet i stanje morske vode u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva i otvorenog mora crnogorskog primorja.

Gоворим и пишем engleski jezik.

Zivim i radim u Kotoru.

PODACI O RADnim MJESTIMA

Od 01.07.1998. godine radim u Institutu za biologiju mora u Kotoru, kao saradnik u istraživanju u Laboratoriji za hemiju, biohemiju i molekularnu biologiju.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.3. Radovi objavljeni u časopisima 1.3.1. Radovi objavljeni u međunarodnim časopisima koji se nalaze u bazi podataka		
1. Mihajlović, M., Petrović, M., Grdović, N., Dinić, S., Uskoković, A., Vidaković, M., Grigorov, I., Bogojević, D., Ivanović-Matić, S., Martinović, V., Arambašić, J., Joksimović, D., Labus-Blagojević, S., and Poznanović, G. 2010. CYP1A and metallothionein expression in the hepatopancreas of <i>Merluccius merluccius</i> and <i>Mullus barbatus</i> from the Adriatic sea, <i>Journal of the Serbian Chemical Society</i> , 75 (8) 1149-	6 0.6	

1159, (SCI Expanded, Journal Citation Reports, Chemistry Citation Index and Scopus). ISSN: 0352-5139.				
2. Joksimović, D., Tomić, I., Stanković, A., Jović, M. and Stanković, S. 2011. Trace metal concentrations in Mediterranean blue mussel and surface sediments and evaluation of the mussels quality and possible risk of high human consumption. <i>Food Chemistry</i> 127 (2) 632-637, (SCI, Scopus and SIIC Data Bases). ISSN: 0308-8146.	7	7	12. Joksimović, D. & Mihajlović, R. 2006. Heavy metals in sediments of Montenegro coast. II International symposium of ecologists of the republic of Montenegro (ISEM II), September 20-24, Kotor, Montenegro, Book of Abstracts 111, ISBN: 86-908743-1-3.	2 1
3. Stanković, S., Jović, M., Milanov, R. and Joksimović, D. 2011. Trace elements concentrations of heavy metals (Zn, Cu, Pb, Cd, As and Hg) in the Mediterranean mussel (<i>Mytilus galloprovincialis</i>) and evaluation of mussel quality and possible human health risk from cultivated and wild sites of the south eastern Adriatic Sea, Montenegro. <i>Journal of the Serbian Chemical Society</i> , 76 (12) 1725-1737, (SCI Expanded, Journal Citation Reports, Chemistry Citation Index and Scopus). ISSN: 0352-5139.	6	6	13. Joksimović, D. & Mihajlović R. 2006. Heavy metals in sediments of Montenegrin Coast. II International symposium of ecologists of the republic of Montenegro, September 20-24, Kotor, Conference Proceedings: 303-309, ISBN: 86-908743-0-5.	2 1
1.2.2 Radovi objavljeni u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku:			14. Joksimović, D. & Mihajlović, R. 2007. Akumulacija arsena u vodama crnogorskog primorja. 36 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2007« 26-29 Jun Tara, Zbornik radova: 267-271, ISBN: 978-86-904241-4-6.	2 1
4. Mihajlović R. and Joksimović D. 2002. Heavy metals in sediments from Boka Kotorska Bay. <i>Stud. Mar.</i> , 23(1): 49-56, ISSN 0585-5349.	4	4	15. Joksimović, D. 2008. Dinamika nutrijenata na crnogorskem primorju. 37 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2008« 3-6 Jun Mataruška banja, Zbornik radova: 283-287, ISBN: 978-86-904241-5-3.	2 1
5. Mihajlović R., Joksimović D., Mandić S. and Mihajlović I.j. 2002. Macro and micro elements in sea water of Boka <i>Stud. Mar.</i> , 23(1) 41-48, ISSN 0585-5349.	4	2	16. Regner D., Vuksanović N. & Joksimović D. 2008. Neki rezultati istraživanja eutrofikacije mora u Hercegnovskom i Budvanskom području. 37 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2008« 3-6 Jun Mataruška banja, Zbornik radova: 259-265, ISBN: 978-86-904241-5-3.	2 0.7
6. Regner D., Vuksanović N., Stjepčević B., Dutina M. and Joksimović D. 2002. Sea-water quality and the level of eutrophication in the Montenegrin Coastal Sea. <i>Stud. Mar.</i> , 23(1) 71-78, ISSN 0585-5349.	4	4	17. Stanković, S., Joksimović, D., Stanković, A. R. & Degetto, S. 2008. Metal accumulation in biological indicator (<i>Posidonia oceanica</i>) from the Kotor Bay. BALWOIS Conference, May 27-31, Ohrid, Macedonia, Book of Abstracts: 267.	2 0.5
7. Joksimović, D., Stanković, A. R. and Stanković, S. 2011. Metal accumulation in a biological indicator (<i>Posidonia oceanica</i>) from the Montenegrin coast. <i>Studia Marina</i> Vol. 25(1) 37-58, ISSN: 0585-5349.	4	4	18. Joksimović, D. & Stanković, S. 2008. Contents of lead, cadmium, arsenic and mercury in coastal surface sediments from Montenegrin coast. III International symposium of ecologists of the republic of Montenegro (ISEM III), October 8-12 Bijela, Montenegro, Book of Abstracts: 145-146, ISBN: 978-86-908743-2-3.	2 1
8. Pestorić, B., Lučić, D. and Joksimović, D. 2011. Cladocerans spatial and temporal distribution in the coastal South Adriatic waters (Montenegro). <i>Studia Marina</i> Vol. 25(1) 101-120, ISSN: 0585-5349.	4	4	19. Stanković, S., Joksimović, D. & Jović, M. 2008. Determination of biology concentration factor and correlation coefficient of the examined microelements in mussels from Montenegrin coast. III International symposium of ecologists of the republic of Montenegro (ISEM III), October 8-12 Bijela, Montenegro, Book of Abstracts: 110, ISBN: 978-86-908743-2-3.	2 0.7
9. Drakulović, D., Vuksanović, N. and Joksimović, D. 2011. Dynamics of phytoplankton in Boka Kotorska bay. <i>Studia Marina</i> Vol. 25 (1) 1-20, ISSN: 0585-5349.	4	4	20. Stanković, S., Jović, M., Joksimović, D. & Degetto, S. 2008. Microelements content in sea water and biota from Boka Kotor Bay in the fall of year 2007. III International symposium of ecologists of the republic of Montenegro (ISEM III), October 8-12 Bijela, Montenegro, Book of Abstracts: 145, ISBN: 978-86-908743-2-3.	2 0.5
1.4. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima			21. Jović, M., Stanković, S. & Joksimović, D. 2008. Metal accumulation in biological indicator (<i>Posidonia oceanica</i>) from Montenegrin coast. III International symposium of ecologists of the republic of Montenegro (ISEM III), October 8-12 Bijela, Montenegro, Book of Abstracts: 169, ISBN: 978-86-908743-2-3.	2 0.7
1.3.1 Medunarodni kongresi, simpozijumi i seminari			22. Jović, M., Stanković, S., Joksimović, D. & Degetto, S. 2008. Comparation of microelements in sea biota from Montenegrin coast determined by different analytical methods. III International symposium of ecologists of the republic of Montenegro (ISEM III), October 8-12 Bijela, Montenegro, Book of Abstracts: 168-169, ISBN: 978-86-908743-2-3.	2 0.5
10. Regner, D., Vuksanović, N., Stjepčević, B. & Joksimović, D. 2004. Ecological monitoring in the Montenegrin Coastal Sea, Barcelona 2004, <i>Rapp. Com. int. Mer Medit.</i> 37, 542, ISSN: 86-904241-1-3.	2	0.5		
11. Stanković, S., Joksimović, D., Kljajić, Z., Mandić, S. & Degetto, S. 2006. Determination of microelement content in sea water, mussels (<i>Mytilus galloprovincialis</i>), sea grass (<i>Posidonia oceanica</i>) and sediments at the Montenegrin coast (Southern Adriatic). II International symposium of ecologists of the Republic of Montenegro, September 20-24, Kotor, Montenegro, Book of Abstracts 103, ISBN:86-908743-1-3.	2	0.4		

23.	Joksimović, D. & Stanković, S. 2009. Određivanje sadržaja nutrijenata i teških metala u morskoj vodi u Kotorskem zalivu. 38 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2009« 8-10 Jun, Zlatibor, Zbornik radova: 285-290, ISBN: 978-86-904241-6-0.	2	1	33.	Joksimović, D., Stanković, S. & Jović, M. 2010. Heavy metals in <i>Posidonia oceanica</i> along the Montenegrin coastline. IV International symposium of ecologists of the republic of Montenegro, October 6-9 Budva, Montenegro, Book of Abstracts:119-120, ISBN: 978-86-908743-3-0.	2	0.7	
24.	Joksimović, D. & Stanković, S. 2009. Content of heavy metals in coastal surface sediments from Montenegrin coast. 2 nd Symposium of Chemistry and Environment, September 16-19, Bar, Montenegro, Book of Abstracts: 130.	2	1	34.	Joksimović, D. & Stanković, S. 2010. Sadržaj olova i kadmijuma u morskoj vodi i sedimentu Bokokotorskog zaliva. 39 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2010« 8-10 Jun Divčibare, Zbornik radova: 243-249, ISBN: 978-86-904241-7-7.	2	1	
25.	Jović, M., Joksimović, D., Slavković-Beskoski, L. & Stanković, S. 2009. Determination of microelement content in sea water and biota from Boka Kotor Bay (Southern Adriatic). 2 nd Symposium of Chemistry and Environment, Bar, Montenegro, September 16-19, Book of Abstracts: 131.	2	0.5	35.	Joksimović, D. 2010. Eutrophication in the sea water of the Montenegrin coast at Adriatic Sea in 2005-2007. BALWOIS Water Observation and Information System for Decision Support, 25-29 May Ohrid, Republic of Macedonia, http://balwois.com/balwois/administration/full_paper/fpp-1446.pdf	2	2	
26.	Jović, M., Joksimović, D., Živancević, B. & Stanković, S. 2009. Comparision of AAS and ED-XRF in determining heavy metals in mussels (<i>Mytilus galloprovincialis</i>) and sea grass (<i>Posidonia oceanica</i>) in Boka Kotor Bay (Adriatic Sea). 2 nd Symposium of Chemistry and Environment, Bar, Montenegro, September 16-19, Book of Abstracts: 132.	2	0.5	36.	Joksimović, D. & Stanković, S. 2010. Contents of heavy metals in coastal surface sediments from Montenegrin coast, Venice, CIESM - Rapp. Com. int. Mer Medit. 39: pp: 757.	2	1	
27.	Joksimović, D., Slavković-Beskoski, L. & Stanković, S. 2009. Monitoring of heavy metals in the Montenegrin coastaline using mediterranean blue mussel (2005-2007). 2 nd Symposium of Chemistry and Environment, Bar, Montenegro, September 16-19, Book of Abstracts: 133.	2	0.5	37.	Joksimović, D. & Stanković, S. 2011. Sadržaj teških metala u priobalnom sedimentu crnogorske obale. 40 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2011« 7-9 Jun Zlatibor, Zbornik radova: 251-256, ISBN: 978-86-904241-8-4.	2	1	
28.	Joksimović, D. & Stanković, S. 2009. Metal contamination of <i>Posidonia Oceanica</i> meadows along the Montenegrin coastline. 2 nd Symposium of Chemistry and Environment, Bar, Montenegro, September 16-19, Book of Abstracts: 134.	2	0.7	38.	Mačić, V., Stanković, S., Joksimović, D. & Z. Kljajić. 2011. Koncentracija nekih teških metala u algama roda <i>Cystoseira</i> u crnogorskom podmorju. 40 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2011« 7-9 Jun Zlatibor, Zbornik radova: 245-250, ISBN: 978-86-904241-8-4.	2	0.5	
29.	Jović, M., Joksimović, D., Slavković-Beskoski, L. & Stanković, S. 2009. The content of microelements in sea water and biota from Boka Kotor Bay in the winter 2008. 2 nd Symposium of Chemistry and Environment, Bar, Montenegro, September 16-19, Book of Abstracts: 135.	2	0.5	39.	Stanković, S & Joksimović, D. 2011. Kvalitet morske vode duž crnogorske obale. 40 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2011« 7-9 Jun Zlatibor, Zbornik radova: 235-240, ISBN: 978-86-904241-8-4.	2	1	
30.	Mihajlović, M., Petrović, M., Grdović, N., Dinić, S., Uskoković, A., Vidaković, M., Grigorov, I., Bogojević, D., Ivanović-Matić, S., Martinović, V., Arambašić, J., Joksimović, D., Mihajlović, R., Labus-Blagojević, S., and Poznanović, G. 2009. The expression of CYP1A and Metallothionein in Hepatopancreas of <i>Merluccius</i> and <i>Mullus barbatus</i> from the Adriatic sea. Trends in ecological risk assessment, 21-23 September, Novi Sad, Serbia, Book of Abstracts: 11.	2	0.2	40.	Redžić, A., Drakulović, D., Joksimović, D., Vuksanović, N. & Mandić, S. 2011. Bioekološki potencijali priobalnih voda Bokokotorskog zaliva za uzgoj jestivih školjaka. 40 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2011« 7-9 Jun Zlatibor, Zbornik radova: 287-297, ISBN: 978-86-904241-8-4.	2	0.4	
31.	Joksimović, D., Jović, M. & Stanković, S. 2010. Trace metals assessment in the marine ecosystem of Southeastern Adriatic sea (Montenegro) using the mussel <i>Mytilus galloprovincialis</i> and the seagrass <i>Posidonia oceanica</i> . Final Conference, Marine science and coastal management in the adriatic region, Western Balkans, Cavtat, Croatia, May 24-28, Book of Abstracts: 35, ISBN: 978-953-6690-82-4.	2	0.7	41.	Stanković, S., Marković, J. & Joksimović, D. 2011. The estimation of sea water quality at the Montenegrin coast for mussels farming. V International conference „Aquaculture & Fishery“ Belgrade, Serbia, June 1-3, Proceedings: 248-255, ISBN: 978-86-7834-119-9.	2	0.7	
32.	Jović, M., Joksimović, D. & Stanković, S. 2010. Concentrations of heavy metals (Zn, Cu, Pb, As, Cd and Hg) in the Mediterranean blue mussel <i>Mytilus galloprovincialis</i> collected from aquacultured and wild sites of the South-East coast of adriatic Sea, Montenegro. Final Conference, Marine science and coastal management in the adriatic region, Western Balkans, Cavtat, Croatia, May 24-28, Book of Abstracts: 36, ISBN: 978-953-6690-82-4.	2	0.7	1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari				
				42.	Regner D., Vuksanović N., Dutina M., Joksimović D. & Stjepčević B. 1999. Monitoring kvaliteta priobalnog mora crnogorskog primorja. 28 Konferencija o aktuelnim problemima zaštite voda »ZAŠTITA VODA 1999« 12-15 Oktobar Soko Banja, Zbornik radova: 319-325.	1	0.2	

43. Regner D., Vuksanović N., Stjepčević, B., Dutina M. & Joksimović D. 2001. Kvalitet mora i stepen eutrofikacije priobalnog mora crnogorskog primorja. Prirodni potencijali kopna, kontinentalnih voda i mora Crne Gore i njihova zaštita, 20-23 Septembar, Žabljak, Knjiga apstrakta: 173.			55. Mihajlović R. & Joksimović D. 2006. Zagadenje mora crnogorskog primorja teškim metalima. Vode, vodovodi i sanitarni tehnologije, 8-11 Maj, Budva, Zbornik radova: 105-113.		
44. Mihajlović R., Joksimović D., Mandić S. & Mihajlović Lj. 2001. Makro i mikro elementi u morskoj vodi Bokokotorskog zaliva. Prirodni potencijali kopna, kontinentalnih voda i mora Crne Gore i njihova zaštita, 20-23 Septembar, Žabljak, Knjiga apstrakta: 176.	1	0.2	56. Regner D., Vuksanović N., Stjepčević, B. & Joksimović D. 2006. Višegodišnja istraživanja kvaliteta mora crnogorskog primorja i njihov značaj. Vode, vodovodi i sanitarni tehnologije, 8-11 Maj, Budva, Zbornik radova: 79-87.	1	0.5
45. Mihajlović R. & Joksimović D. 2001. Teški metali u sedimentima Bokokotorskog zaliva. Prirodni potencijali kopna, kontinentalnih voda i mora Crne Gore i njihova zaštita, 20-23 Septembar, Žabljak, Knjiga apstrakta: 177.	1	0.2	57. Joksimović, D. 2007. Stepen eutrofikacije u vodama crnogorskog primorja. Vode, vodovodi i sanitarni tehnologije, 25-27 April, Budva, Zbornik radova: 77-83.	1	0.2
46. Mihajlović R. & Joksimović D. 2001. Akumulacija žive i arsena u morskoj vodi i sedimentima Bokokotorskog zaliva. Prirodni potencijali kopna, kontinentalnih voda i mora Crne Gore i njihova zaštita, 20-23 Septembar, Žabljak, Knjiga apstrakta: 178.	1	0.5			
47. Joksimović, D., Kljajić, Z. & Filipović, S. 2001. Neki mikroelementi u vodi Bokokotorskog zaliva. 30 Konferencija o aktuelnim problemima zaštite voda »ZAŠTITA VODA 2001« 12-15 Jun Arandelovac, Zbornik radova: 325-332.	1	0.5			
48. Regner D., Vuksanović N., Stjepčević, B. & Joksimović D. 2002. Present ecological investigations in the Montenegrin Coastal Sea. V simposium of fisheries of Yugoslavia, Bar, Knjiga apstrakta: 84.	1	0.3	4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost prema procjeni stručnih komisija:		
49. Regner D., Vuksanović N., Stjepčević, B. & Joksimović D. 2002. Istraživanja kvaliteta priobalnog mora crnogorskog primorja kroz ljeto 2001. 31 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2002« 11-14 Jun Vrnjačka Banja, Zbornik radova: 297-302.	1	0.2	4.6.1. Predavač na naučnim skupovima		
50. Mihajlović R. & Joksimović D. 2002. Akumulacija žive i arsena u morskoj vodi i sedimentima bokokotorskog zaliva. 31 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2002« 11-14 Jun Vrnjačka Banja, Zbornik radova: 323-328.	1	0.2	<ul style="list-style-type: none"> • "Ecology and Protection of the Sea" United World Colleges, July 16-31, Kotor, 2001, Montenegro, <u>Predavač</u> • "Ecology and Protection of the Sea" United World Colleges, July 15-29, Kotor, 2002, Montenegro, <u>Predavač</u> • "Gestione eco-sostenibile delle attivita di pesca e acquicoltura del mare Adriatico" Intereg III A transfrontaliero Adriatico, 24-27 febbraio 2006, Kotor, Montenegro, <u>Predavač</u> 		
51. Regner D., Vuksanović N., Stjepčević, B. & Joksimović D. 2003. Eutrofikacija i bakterijsko zagađenje priobalnog mora crnogorskog primorja u 2002. godini. 32 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2003« 3-6 Jun, Zlatibor, Zbornik radova: 377-382, ISSN: 86-904241-0-5.	1	0.5	4.6.2 Učešće u međunarodnim projektima:		
52. Regner D., Vuksanović N., Stjepčević, B. & Joksimović D. 2004. Kvalitet priobalnog mora crnogorskog primorja kroz sezonu kupanja 2003. 33 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2004« 8-11 Jun, Borsko jezero, Zbornik radova: 409-414, ISSN: 86-904241-1-3.	1	0.2	<ul style="list-style-type: none"> • Western Balcan 2006-2010. Marine science and coastal management in the Adriatic, Western Balcan. An education and research network (2006-2010) - <u>Saradnik na projektu</u> 		
53. Regner D., Vuksanović N., Stjepčević, B. & Joksimović D. 2005. Višegodišnja ekološka istraživanja u priobalnom moru crnogorskog primorja i njihov značaj za ocenu kvaliteta mora. 34 Konferencija o aktuelnim problemima korišćenja i zaštite voda »VODA 2005« 7-10 Jun, Kopaonik, Zbornik radova: 329-335, ISSN: 86-904241-2-1.	1	0.2	4.6.4. Učešće u nacionalnim projektima		
54. Stanković, S., Joksimović, D., Kljajić, Z., Mandić, S. & Degetto, S. 2006. Određivanje sadržaja mikroelemenata u morskoj vodi i školjkama (<i>Mytilus galloprovincialis</i>) crnogorskog primorja. Vode, vodovodi i sanitarni tehnologije, 8-11 Maj, Budva, Zbornik radova: 91-98.	1	0.2	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet priobalnog mora crnogorskog primorja i tropički odnosi u planktonu u uslovima progresivne eutrofikacije (1999-2001). Ministarstvo za prosvjetu i nauku, Sektor za nauku i visoko obrazovanje - <u>Saradnik na projektu</u> • Zaštita priobalnog mora crnogorskog primorja od antropogenog uticaja s kopna u svrhu održivog razvoja (2003-2005). Ministarstvo za prosvjetu i nauku, Sektor za nauku i visoko obrazovanje - <u>Saradnik na projektu</u> • Bentonske biocenoze (naselja dna) priobalnog mora Crne Gore (2005-2008). Ministarstvo za prosvjetu i nauku, Sektor za nauku i visoko obrazovanje - <u>Saradnik na projektu</u> • Proučavanje uticaja antropogene eutrofikacije na priobalno more crnogorskog primorja 2005-2008. Ministarstvo za prosvjetu i nauku, Sektor za nauku i visoko obrazovanje - <u>Saradnik na projektu</u> • Projekat Južni Jadran 1 - Hemijska ispitivanja morske vode, sedimenta i biote. (JJ-1) 2008-2011. Ministarstvo za prosvjetu i nauku, Sektor za nauku i visoko obrazovanje - <u>Saradnik na projektu</u> • Biološki indikatori eutrofikacije u akvatorijumu Bokokotorskog zaliva 2008-2011. Ministarstvo za prosvjetu i nauku, Sektor za nauku i visoko obrazovanje - <u>Saradnik na projektu</u> • Kompleksno istraživanje ekosistema obalnog 		

moRa Crne Gore – KOTOR 2011-2014. Ministarstvo za prosvjetu i nauku, Sektor za nauku i visoko obrazovanje - <u>Saradnik na projektu</u>		
• Bioekološki monitoring na gajilištima školjaka u Kotorskom i Tivatskom zalivu 2010- Projekat Ministarsva za poljoprivredu i ruralnog razvoja - Saradnik na projektu	20	10

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
I. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	58	58	68.8	68.8
4. STRUČNI RAD	12	12	10	10
UKUPNO			78.8	78.8

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Dr Danijela Joksimović diplomirala je 1998. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu u Kragujevcu, na grupi Hemija. Postdiplomske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerziteta u Kragujevcu, smer analitička hemija, upisala je školske 1998/99. godine. Magistarsku tezu pod naslovom „DISTRIBUCIJA MAKRO I MIKRO ELEMENATA U SEDIMENTIMA I MORSKOJ VODI BOKOKOTORSKOG ZALIVA“ odbranila je jula 2004. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom »SADRŽAJ TEŠKIH METALA U EKOSISTEMU CRNOGORSKOG PRIMORJA KAO POSLEDICA ZAGAĐENJA ŽIVOTNE SREDINE« odbranila je 16. marta 2012. godine na Tehnološko-metalurškom fakultetu Univerziteta u Beogradu čime je stekla zvanje doktora tehničkih nauka.

Na osnovu toga kandidat dr Danijela Joksimović ispunjava sve formalne i pravne uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje naučnog saradnika za oblast Hemija mora.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Naučno-istraživački rad dr Danijele Joksimović u dosadašnjem periodu, moguće je sagledati kroz značajan broj objavljenih radova u međunarodnim i domaćim časopisima, kao i radovima koji su prezentovani na domaćim i međunarodnim stručnim i naučnim Skupovima (57).

Od samog početka angažovanja 1998. godine, kao saradnika u istraživanju u Institutu za biologiju mora pa do danas, naučno-istraživački rad dr Danijele Joksimović odnosi se na oblast hemije mora i okeanografije. Uključivanjem u naučno-istraživačke projekte nacionalnog i međunarodnog značaja, dr Joksimović daje doprinos određivanju kvaliteta morske vode, sedimenta i biete u Bokokotorskem zalivu i južnom delu Jadranskog mora. Radom na ovom polju, stvoreni su uslovi za racionalno, odgovorno korišćenje morskih resursa.

Uključivanjem Instituta za biologiju mora u međunarodne projekte vezane za praćenje i kontrolu kvaliteta morskog ekosistema crnogorskog primorja, kao saradnik u njima dr Joksimović, diskutuje, obrazlaže i iznosi rezultate istraživanja, te zajedno sa okeanografima i hemičarima ostalih jadranskih zemalja, doprinosi stvaranju uslova za razvoj marikulture i morskog ribarstva na Jadranu, na principu održivog korišćenja.

Naučno-istraživački rad dr Joksimović krunisan je odbranjenom disertacijom u marta 2012. godine, a rezultate istraživanja dr Joksimović je publikovala u naučnim časopisima i saopštila na mnogim Simpozijumima i naučnim Skupovima u zemlji i inostranstvu.

U njenim radovima, po prvi put za ovo područje, izneseni su rezultati sadržaja teških metala u vodi, sedimentu i morskim organizmima - morskoj cvetnici (*Posidonia oceanica*) i dagnji (*Mytilus galloprovincialis*). Kandidat je svojim rezultatima dao naučni doprinos pre svega u oblasti proučavanju teških metala,

novim saznanjima o teškim metalima koji kao zagađivači dominiraju u složenim procesima i uslovima koje okruženju nameću antropogeni faktori.

Dr Joksimović aktivno učestvuje u istraživanjima praćenja zagadenja mora tragovima metala koji predstavljaju osnovu za kontrolu zagadenja životne sredine, a koje je najčešće ograničeno mogućnostima i granicama detekcije postojećih analitičkih tehnika, ali i opštim nedostatkom interesa, jer se reke i okeani već duže vreme koriste za odlaganje raznog otpada. Značaj i originalnost je u određivanju vrednosti koncentracija esencijalnih metala, tj. da li vrednosti prevazilaze koncentracije neophodne za razvoj i opstanak morskih organizama, ili u određenim koncentracijama postaju toksični usled uticaja antropogenih faktora. Živi organizmi, zbog svoje sposobnosti da apsorbuju razne zagađivače iz vode, predstavljaju veoma pogodan indikator za analizu zagadenja morske sredine. Primena živih organizama ima niz prednosti u odnosu na standardne hemijske metode analize tragova metala u uzorcima morske vode i sedimenta. Pre svega, koncentracije metala u živim organizmima značajno su veće u odnosu na morsku vodu, pa se korišćenjem živih organizama smanjuje mogućnost zagađenja uzorka pri sakupljanju i obradi. Rezultate ispitivanja morske cvetnice (*Posidonia oceanica*) i dagnje (*Mytilus galloprovincialis*) uzorkovanih na mestima gde je uzorkovana morska voda i sediment, dr Joksimović objavljuje u radovima pod rednim brojem 11, 17, 20, 21, 27-29.

Dobijeni rezultati ukazuju na moguća zagađenja morske vode i sedimenta mikroelementima u oblasti istočnog južnog Jadrana i Bokokotorskog zaliva, tj. crnogorskog primorja. Naročito su značajni podaci na osnovu kojih može da se utvrdi bioakumulacija teških metala i njihovo moguće unošenje u lanac ishrane, kao i ispitivanja mogućnosti korišćenja ovih morskih organizama kao bioindikatora opterećenja vode i sedimenta ispitivanim elementima (radovi pod rednim brojem 2, 3 i 7).

Dr Joksimović je rezultate istraživanja saopštila široj naučnoj javnosti na mnogobrojnim domaćim i međunarodnim naučnim Skupovima, Simpozijumima i Konferencijama.

PEDAGOŠKA AKTIVNOST

Dr Danijela Joksimović je uključena u proces izvođenja terenskih i praktičnih vežbi kao i predavanja iz oblasti Hemije mora i okeanografije studentima završne godine studija biologije i ekologije sa Univerzitetom u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori prilikom njihovog boravka na crnogorskom primorju. Na taj način potvrdila je sposobnost izlaganja stručne i naučne materije, uporedno sa izlaganjima na domaćim i međunarodnim Konferencijama i naučnim Skupovima.

STRUČNA DJELATNOST

Stručni rad dr Danijele Joksimović rezultat je kontinuiranog teoretsko-naučnog obogaćivanja i sistematskog rada što se vidi u broju stručnih radova koji su saopšteni na naučnim i stručnim Skupovima. Dr Danijela Joksimović je saradnik na projektima vezanim za istraživanje kontrole kvaliteta morske vode na uzgajalištima za potrebe Ministarstva za poljoprivredu i ruralni razvoj i Ministarstva nauke Crne Gore. Naučni rezultati postignuti u tim projektima našli su primenu u razvoju i organizovanju marikulture na crnogorskom primorju. Na osnovu kvaliteta morske vode Ministarstvo za poljoprivredu i ruralni razvoj kreira i vodi politiku razvoja marikulture Crne Gore.

Dr Joksimović je član Radne grupe međunarodnog projekta CAQ Generalne Komisije za ribarstvo - GFCM pod okriljem organizacije za poljoprivredu i ishranu (FAO) Ujedinjenih Nacija. Cilj projekta je da se odrede jedinstveni parametri na nivou Mediterana i na osnovu toga na naučnoj osnovi proceni kvalitet morske vode i sedimenta na uzgajalištima Bokokotorskog zaliva.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		58	58		68.8	68.8
3. PEDAGOŠKI RAD						
4. STRUČNI RAD		12	12		10	10
UKUPNO					78.8	78.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu evidentnih ostvarenih rezultata naučno-istraživačke delatnosti i stručnog angažovanja u domaćoj i međunarodnoj naučnoj javnosti, može se konstatovati da je dr Danijela Joksimović, shodno Zakonu o naučno-istraživačkoj djelatnosti (Sl. List RCG, br.80/10), Zakonu o visokom obrazovanju (Sl.list RCG 60/03 i Sl.list RCG 45/10) kao i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja, ispunila uslov za izbor u zvanje naučni saradnik.

Stoga predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Danijelu Joksimović izabere u zvanje naučni saradnik za oblast Hemija mora u Institutu za biologiju mora u Kotoru.

RECENTZENT

Prof. dr Dušan Antonović, redovni profesor
Tehnološko-metalurški fakultet
Univerzitet u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na konkurs za izbor u naučno zvanje naučni saradnik za oblast Hemija mora u Institutu za biologiju mora javila se dr Danijela Joksimović.

Dr Joksimović završila je studije hemije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Kragujevcu 1998. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom »SADRŽAJ TEŠKIH METALA U EKOSISTEMU CRNOGORSKOG PRIMORJA KAO POSLEDICA ZAGAĐENJA ŽIVOTNE SREDINE« odbranila je 2012. godine na Tehnološko-metalurškom fakultetu Univerziteta u Beogradu i time je stekla zvanje doktora tehničkih nauka.

Dr Danijela Joksimović prema dostavljenoj dokumentaciji ispunjava sve potrebne uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Zakonom o naučno-istraživačkoj djelatnosti i Statutom UCG za izbor u zvanje naučni saradnik za oblast Hemija mora u Institutu za biologiju mora, Kotor.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Iz priložene bibliografije naučno-istraživačkih radova koji su objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima i prezentovani na međunarodnim i domaćim Kongresima, Simpozijumima i Seminarima, nameće se zaključak o uspješnoj naučno-istraživačkoj djelatnosti dr Danijele Joksimović. Izuzetno aktivan naučno-istraživački rad dr Danijele Joksimović rezultirao je objavljinjem 57 radova, od čega 3 u međunarodnom časopisu koji se nalazi u međunarodnoj bazi podataka, 6 radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka a imaju redovnu međunarodnu distribuciju, 32 rada je saopšteno na međunarodnim Kongresima, Simpozijumima i Seminarima i 16 radova na domaćim seminarima.

Kao saradnik, dr Joksimović bila je angažovana na osam nacionalnih i jednom međunarodnom naučno-istraživačkom projektu a koji se odnose na hemiju mora i okeanografiju. U okviru projekta "Projekat Južni Jadran 1 - Hemijska ispitivanja morske vode, sedimenta i biete (JJ-1)", dr Joksimović je obavila terenska istraživanja za svoju doktorsku tezu. Pored ispitivanja koja se odnose na okeanografska ispitivanja morske vode i sedimenta, bavi se ispitivanjem hemijskih metoda analize tragova metala u živim

organizama koje imaju niz prednosti u odnosu na standardne u uzorcima morske vode i sedimenta.

U radovima 3, 7, 19, 26 i 31 ispitana je sadržaj mikroelemenata, njihova korelacija, uticaj njihovog kvantiteta iz sedimenta i morske vode na sadržaj elemenata u endemskim vrstama Mediterana, morskoj cvjetnici *Posidonia oceanica* i dagnji *Mytilus galloprovincialis* sa crnogorskog primorja različitim analitičkim metodama AAS, HG-ČV AAS i GF-AAS, kao i uporedna analiza dobijenih rezultata korisćenih metoda u datim istraživanjima. U ovim radovima mjerena je sadržaj mikroelemenata u odnosu na lokacije i sezone, sinergizam i antagonizam ispitivanih elemenata, biodostupnost i bioakumulacija od strane ovih organizama.

Rezultati istraživanja sadržaja teških metala u morskoj vodi i sedimentu na crnogorskem primorju objavljeni su u radovima pod rednim brojevima 18, 34 i 36. Višegodišnjim praćenjem sadržaja teških metala prati se i stanje osnovnih fizičko-hemijskih parametara morske vode jer svaka promjena fizičko-hemijskih parametara govori o promjenama sredine, što je veoma značajno naročito za područje Bokokotorskog zaliva koji je pod velikim antropogenim uticajem.

PEDAGOŠKA AKTIVNOST

Od 1998. godine dr Danijela Joksimović učestvuje u izvođenju terenske nastave i predavanja iz oblasti hemije mora i okeanografije studentima biologije i ekologije sa Univerziteta u Podgorici, Beogradu, Kragujevcu, Novom Sadu, Banja Luci.

STRUČNA DJELATNOST

Dr Danijela Joksimović je saradnik na nacionalnim i međunarodnim istraživačkim projektima vezanim za istraživanje hemije mora koji su pobrojni u bibliografiji. Saradnik je na projektima vezanim za određivanje kvaliteta vode na uzgajalištima mušulja za potrebe Ministarstva za poljoprivredu i ruralni razvoj. Uvidom u priloženu dokumentaciju i analizom priloženih radova, kandidat Joksimović ima kontinuirano iskustvo u naučno-istraživačkom radu, od početka svoje profesionalne karijere. Bavi se je izučavanjem različitih problema u oblasti Hemije mora. Postignuti rezultati naučno-istraživačkog rada dali su značajan doprinos razvoju struke kojom se kandidat bavi. Ovo potvrđuje radovima objavljenim u međunarodnim i domaćim časopisima, kao i radovima objavljenim na međunarodnim i domaćim Kongresima, Seminarima i drugim skupovima.

Takođe, dr Joksimović je član Radne grupe međunarodnog projekta CAQ Generalne Komisije za ribarstvo - GFCM u okviru organizacije za poljoprivredu i ishranu (FAO) Ujedinjenih Nacija, u koji su uključene sve zemlje koje okružuju Sredozemno more, a cilj projekta je da se uvođenjem jedinstvenih parametara, na naučnoj osnovi procijeni kvalitet morske vode i sedimenta na uzgajalištima Bokokotorskog zaliva.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		58	58		68.8	68.8
3. PEDAGOŠKI RAD						
4. STRUČNI RAD		12	12		10	10
UKUPNO					78.8	78.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu konkursnog materijala i raspoloživih podataka o naučno-istraživačkim aktivnostima i stručnom radu, konstatujem da kandidat dr Danijela Joksimović ispunjava sve uslove, predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja, za izbor u zvanje naučni saradnik. Stoga sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da izvrše

izbor dr Danijele Joksimović u zvanje **naučni saradnik** za oblast Hemija mora u Institutu za biologiju mora u Kotoru.

RECENTZENT

Prof. dr Nada Blagojević, redovni profesor Metalurško-tehnološki fakultet, Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCJENA USLOVA

Dr Danijela Joksimović diplomirala je 1998. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu u Kragujevcu na grupi Hemija. Postdiplomske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerziteta u Kragujevcu, smjer analitička hemija, upisala je školske 1998/99. godine. Magistarsku tezu pod naslovom „*DISTRIBUCIJA MAKRO I MIKRO ELEMENTA U SEDIMENTIMA I MORSKOJ VODI BOKOKOTORSKOG ZALIVA*“ odbranila je jula 2004. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom »*SADRŽAJ TEŠKIH METALA U EKOSISTEMU CRNOGORSKOG PRIMORJA KAO POSLEDICA ZAGAĐENJA ŽIVOTNE SREDINE*« odbranila je u martu 2012. godine na Tehnološko-metalurškom fakultetu, Univerziteta u Beogradu čime je stekla zvanje doktora tehničkih nauka.

Uvidom u priloženu dokumentaciju smatram da kandidatkinja dr Danijela Joksimović ispunjava sve formalne i pravne uslove koje propisuje Zakon o visokom obrazovanju, Zakon o naučno-istraživačkoj djelatnosti i Statut Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje naučnog saradnika za oblast Hemija mora.

NAUČNO-ISTAŽIVAČKA DJELATNOST

Iz priložene bibliografije naučno-istraživačkih radova koji su objavljeni u vodećim međunarodnim i domaćim časopisima i prezentovani na međunarodnim i domaćim Kongresima, Simpozijumima i Seminarima, nameće se zaključak o uspešnoj naučno-istraživačkoj djelatnosti dr Danijele Joksimović.

Dr Danijela Joksimović zaposlena je u Institutu za biologiju mora u Kotoru u Laboratoriji za hemiju, biohemiju i molekularnu biologiju od jula 1998. godine. Od tada, dr Joksimović je, kroz rad na magistarskoj tezi i doktorskoj disertaciji, uključena u naučno-istraživački rad. Kroz projekte vezane za naučno istraživanje hemije mora i okeanografije, prije svega kao saradnik u projektima »Proučavanje uticaja antropogene eutrofikacije na priobalno more crnogorskog primorja« i »Projekat Južni Jadran 1 - Hemijska ispitivanja morske vode, sedimenta i biote. (JJ-1)« dr Joksimović primjenjujući standardne naučno-analitičke metode u hemiji mora procenjuje parametre kvaliteta morske vode, sedimenta i morskih organizama. Na osnovu tih procjena, prije svega praćenjem zagadenja mora tragovima metala, daje osnovu za određivanje zagadenja životne sredine. U okviru projekta »Projekat Južni Jadran 1 - Hemijska ispitivanja morske vode, sedimenta i biote. (JJ-1)« na kome je bila angažovana kao saradnik u istraživanju, dr Joksimović je odradila i svoju doktorsku disertaciju.

Dr Danijela Joksimović od pocetka 2012. godine učestvuje na nacionalnom naučnom projektu KOTOR, »Kompleksno istraživanje ekosistema obalnog mora Crne Gore – KOTOR 2011-2014« gdje radi na projektnom zadatku pročuvanje distribucije teških metala u vodi, sedimentu i bioti. Ova istraživanja će biti značajna za primjenu evropske direktive o morskoj strategiji koja će u budućnosti biti usvojena u Crnoj Gori.

Kao i ostala područja i Jadranskog mora, Bokokotorski zaliv je pod velikim uticajem antropogenog faktora i aktivnosti koje se odvijaju na njegovoj obali. Spiranjem kopna, uslijed velikih količina atmosferskih padavina u zalivu Boke Kotorske, kao i stacioniranih industrijskih objekata, brodogradilišta, luke i bolnica na obali zaliva, kao i sve intezivnijeg kopnenog i pomorskog saobraćaja, doprinose da je područje zaliva izloženo negativnom antropogenom uticaju.

U radovima 15, 23, 35, 47-52 prikazani su rezultati fizičko-hemijskog istraživanja ekosistema jugoistočnog Jadranskog mora, prvenstveno crnogorskog primorja i Bokokotorskog zaliva u periodu od 2000. godine pa do danas. Pored praćenja fizičko-hemijskih parametara morske vode (pH, temperature, sadržaja O₂, provodljivosti), u radovima 5, 11, 14, 34, 39 praćen je sadržaj i mikroelementa u morskoj vodi. Na osnovu izvedenih parametra i mjerjenih koncentracija teških metala izведен je model za praćenje i

predviđanje održivog stanja ispitivane sredine, na osnovu koga se mogu preduzeti odgovarajuće mјere za očuvanje prije svega endemske vrsta, njihovog normalnog rasta i razvoja, potencijalnog uzgajanja kao i korišćenja u ljudskoj ishrani.

Osim toga, dr Joksimović je rezultate istraživanja saopštila na mnogobrojnim domaćim i međunarodnim Simpozijumima i Konferencijama, prije svega Simpozijumima „VODE“ i „Ribarstvo i Akvakultura“. Učeće sa naučnim radovima na Konferenciji o naučnom istraživanju Mediterana (CIESM) 2004. i 2010. godine, Međunarodnom simpozijumu hemičara (2009), ekologa – ISEM (2006, 2008, 2010), Konferencijama „BALWOIS“ (2008, 2010 i 2012) i Istraživanje mora i upravljanje obalom u jadranskom regionu (2008) u velikoj konkurenciji, daje dodatnu ozbiljnost istraživanjima kandidata.

PEDAGOŠKA AKTIVNOST

Dr Danijela Joksimović je uključena u proces izvođenja terenskih vežbi i predavanja iz oblasti Hemije mora i okeanografije studentima biologije sa Univerziteta u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori prilikom njihovog boravka u Institutu. Takodje, u procesu rada na naučnim projektima Instituta, dr Danijela Joksimović prenosi svoja stečena znanja na mlade saradnike koji se usavršavaju pripremajući se za magistarstke i doktorske teze.

STRUČNA DJELATNOST

Stručna djelatnost dr Danijele Joksimović podrazumijeva prije svega njenu aktivno učeće kao saradnika u radu na međunarodnim i nacionalnim projektima iz oblasti istraživanja hemije mora. U okviru veoma značajnog projekta MEDPOL koji se realizuje od 2008. godine a odnosi se na kvalitet stanja morskog ekosistema, kandidat dr Joksimović je u organizaciji Agencije IAEA tokom 2008. i 2012. boravila na stručnim usavršavanjima u vodećim laboratorijama u Monaku i Karlsruhe, a koje se odnose na oblast određivanja sadržaja teških metala u morskoj vodi, sedimentu i bioti različitim analitičkim tehnikama, radioaktivnost u morskoj sredini, oblast standardnih i referentnih materijala, bezbjednost u laboratorijama i laboratorijska praksa kao i kvalitet menadžmenta.

Dr Joksimović je član Radne grupe za određivanja standarda kvaliteta morske sredine na uzgajalištima ribe u okviru međunarodnog projekta CAQ Generalne Komisije za ribarstvo, u okviru koje se donose odluke i preporuke o parametrima koji određuju kvalitet morske vode i sedimenta na uzgajalištima. Kroz ove međunarodne saradnje biće sprovedena integralna hemijska, biološka i toksikološka ispitivanja kvaliteta morske vode, sedimenta i morskih organizama u Bokokotorskom zalivu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTAŽIVAČKI RAD		58	58		68.8	68.8
3. PEDAGOŠKI RAD						
4. STRUČNI RAD		12	12		10	10
UKUPNO					78.8	78.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Od početka angažovanja dr Danijele Joksimović kao saradnika u Institutu za biologiju mora, kao rukovodilac projekata u kojima je ona učestvovala i kao mentor njenе doktorske disertacije, imao sam uvid u njen naučno-istraživački rad. Radeći svakodnevno sa njom, iznalazeći način kako da organizujemo kompleksna istraživanja koristeći istraživačke brodove, uvidio sam njen entuzijazam i upornost u radu, naročito u nimalo lakin i prijatnim uslovima terenskog rada na brodu kao i u laboratorijama Instituta.

Rezultati njenog rada, publikovani i saopšteni domaćoj i međunarodnoj naučnoj javnosti, afirmišu dr Joksimović kao naučnika sposobljenog za samostalni rad, obradu i interpretaciju rezultata istraživanja.

Na osnovu Zakona o naučno-istraživačkoj djelatnosti (Sl. List CG, 80/10), Zakona o visokom obrazovanju (Sl. List RCG 60/03 i Sl. List RCG 45/10) kao i Mjerilima za izbor u akademski i naučna zvanja ispunjen je uslov za izbor dr Danijele Joksimović u zvanje naučni saradnik.

Stoga predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Danijelu Joksimović izabere u zvanje **naučni saradnik** za oblast Hemija mora u Institutu za biologiju mora u Kotoru.

RECENTZENT

Dr Zoran Kljajić, naučni savjetnik
Institut za biologiju mora - Kotor

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Finansijska matematika, Softverski alati, Tehnologija i inovacije (na Ekonomskom fakultetu) i Poslovna statistika na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 17.10. 2011. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR SAŠA VUJOŠEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Roden sam 20.03.1967. godine u Beogradu. Osnovnu i srednju školu završio sam u Podgorici. Diplomirao sam na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici, na odsjeku za Matematiku 1993. godine sa prosjekom 9,47. Postdiplomske studije sam završio na Matematičkom fakultetu u Beogradu sa prosjekom 9,83, gdje sam, 2000. godine, odbranio magistarski rad „Računarsko prepoznavanje srpske cirilice“.

Doktorsku disertaciju pod nazivom „Sigurnost elektronskih transakcija u elektronskom bankarstvu“ odbranio sam na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, 8. decembra 2010. godine.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Nakon diplomiranja zasnovao sam radni odnos na Ekonomskom fakultetu u Podgorici kao asistent pripravnik na predmetu Matematika. Godine 2000. izabran sam za asistenta na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, gdje izvodim vježbe na predmetima Matematika, Finansijska matematika i Softverski alati. Na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju angažovan sam na predmetima Matematika za biznis i Upravljački informacijski sistemi.

Radi stručnog usavršavanja, boravio sam na specijalizaciji na Katz School of Business, Pittsburgh, Pennsylvania, USA, 2005. godine.

Učestvovao sam u izradi više projekata koje je realizovao Ekonomski fakultet u Podgorici.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2.Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
1. Vujošević S. , „Sigurnost Internet bankarstva u Crnoj Gori“, Preduzetnička ekonomija Vol. 8, 2005. str. 144-158, ISSN 1451-6659	4	4
2. Vujošević S. , „Sigurnost sajtova crnogorskih banaka“, Montenegrin Journal of Economics, Vol 6 No 12, 2010., str. 209-216, ISSN 1800-5845	4	4
3. Vujošević S. , „Analiza slabosti elektronskog bankarstva u Crnoj Gori“, Acta Economica, Vol 10 No 17, 2011., str. 83-99, ISSN 1512-858X Banja Luka	4	4
4. Rondović B., Vujošević S. , Dragašević Z., „Preporuke za brži razvoj elektronskog bankarstva u delu elektronskih plaćanja u Crnoj		

Gori“, Acta Economica, ISSN 1512-858X Banja Luka(rad prihvaćen za objavljivanje)	4	2
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi, seminari		
1. Vujošević S. , „Uticaj depozita na efektivnu kamatnu stopu“, ZBORNIK RADOVA II, Savremena pitanja u računovodstvenim i manadžment istraživanjima i obrazovanju, 2009. str. 417-428., zbornik sa međunarodne konferencije „Current Issues in Management, Accounting and Finance in Term of Crisis“, Budva, Montenegro 2009., održana u okviru Tempus projekta „Development of BSC (Hons) Accounting and Finance Degree for University of Montenegro“, ISBN 978-86-80133-51-5	2	2
2. Vujošević S. , „Sertifikaciona tijela kao garant elektronskih plaćanja“ ZBORNIK RADOVA SA KONFERENCIJE „Globalni razvojni izazovi u 21. vijeku – Rusija i Crna Gora“, 2010., str. 231-242. Konferencija je održana u Podgorici u organizaciji Univerziteta Crne Gore, ISSN 1800-850X	2	2

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.1. Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		
1. Laković B., Kaščelan V., Vujošević S. , Matematika za ekonomiste : teorija i zadaci, Podgorica 2003., COBISS.CG-ID 5932304	6	3

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
Važniji projekti:		
- Analiza, imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja »KAP« AD Podgorica i »Rudnici boksita« AD Nikšić, Ekonomski fakultet Podgorica, mart 2010. godine.		
- Izveštaj o praćenju realizacije Ugovora o kupoprodaji akcija Fondova Kombinata aluminijsuma Podgorica putem javnog tendera, Ekonomski fakultet Podgorica, 2006. – 2010. godina.		
- Analiza dosadašnje privatizacije u Crnoj Gori, Ekonomski fakultet Podgorica, decembar 2008. godine		
- Procjena vrijednosti preduzeća i Program trasformacije NJP »Pobjeda« Podgorica, Ekonomski fakultet maj 2004. god.		
- Biznis plan »Luka Bar« AD za 2003. godinu, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2003.		
- Izrada informacionog sistema „Elektronski test“, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2006.		
- Izrada informacionog sistema „Čitaonica“, Ekonomski fakultet, Podgorica, 2003.		
- Izveštaj o procjeni vrijednosti osnovnih sredstava AD «Marina» bar, avgust 2008. Ekonomski fakultet Podgorica		
- Izveštaj o procjeni osnovnih sredstava »Energogas« d.o.o. Podgorica, 2008.		
- Izveštaj o praćenju realizacije ugovora o kupoprodaji akcija Željezare ad Nikšić, april 2009., EF Podgorica	10	10

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	6	6	18	18
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	3	3
4. STRUČNI RAD			10	10
UKUPNO			31	31

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****STEPEN OBRAZOVANJA**

Na Konkurs objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 17.10. 2011. godine za izbor u akademsko zvanje za predmete Finansijska matematika, Softverski alati i Tehnologija i inovacije na Ekonomskom fakultetu i Poslovna statistika na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo Univerziteta Crne Gore, prijavio se samo jedan kandidat i to dr Saša Vujošević, saradnik na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Iz priloženog materijala se vidi da dr Saša Vujošević ispunjava sve zakonski definisane uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u zvanje docent.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu detaljnijeg uvida u Klasifikacionu biografiju kandidata i priložene radove može se konstatovati da je kandidat svoj naučno-istraživački rad usmjerio na oblast informaticke ekonomije i finansija. U svojim radovima kandidat je pokazao sposobnost za samostalnim istraživanjem i interpretiranjem naučnih rezultata. Poseban kvalitet kandidata je spoj visokog nivoa matematičke kulture i teorijskih znanja iz oblasti finansija. Svoje naučne rezultate saopštio je na više domaćih i međunarodnih naučnih konferencija i publikovao ih u više časopisa. Radovi kandidata se uglavnom bave problematikom elektronskog bankarstva, u kojima se bavi pitanjima sigurnosti i u kojima je ukazao na neke nedostatke elektronskog bankarstva u Crnoj Gori.

U radovima „Sigurnost Internet bankarstva u Crnoj Gori“ „Sigurnost sajtova crnogorskih banaka“ i „Analiza slabosti elektronskog bankarstva u Crnoj Gori“ dr Vujošević je detektovao niz slabosti elektronskog bankarstva u Crnoj Gori i dao predloge za njihovo otklanjanje.

U radu koji se bavi finansijama „Uticaj depozita na efektivnu kamatnu stopu“ kandidat je obradio važan pojam teorije finansija. Kroz nekoliko modela prikazao je načine otplate kredita i obračuna kamate na depozite i analizirao uticaj na efektivnu kamatnu stopu. Radeći na konkretnim podacima iz crnogorskih banaka kandidat je ukazao i na nedostatke obračuna efektivne stope u nekim od njih.

Prezentiranim radovima i svojim učešćem na Kongresima na kojima su obradivane teme od velikog značaja za praktičnu implementaciju i dalje teorijsko oblikovanje, dr Saša Vujošević je, bez sumnje, dokazao da u cijelosti ispunjava tražene uslove za izbor u akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Dr Saša Vujošević je bio angažovan u izradi i realizaciji velikog broja projekata kojim su dati predlozi kao i rješavanji savremeni problemi koji se tiču aktuelnog ekonomskog i privrednog života Crne Gore. Takođe je učestvovao i u izradi više informacionih sistema, a neke je i samostalno realizovao. Učestvovao je u realizaciji *Distance Learning* projekta na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, gdje obavlja jednu od rukovodećih funkcija. Takođe, bio je član Scientific Committeea balkanske olimpijade iz informatike 2010. godine.

Očito da je kandidat dr Saša Vujošević uporedno sa naučnoistraživačkim radom, bio veoma angažovan i na polju stručnog rada o čemu nedvosmisleno govori i priložena Klasifikaciona biografija kandidata. Na taj način kandidat je pokazao da vlada adekvatnim znanjem i praktičnim vještinama koje doprinose unapređenju poslovanja različitih privrednih subjekata.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Nakon diplomiranja, kandidat dr Saša Vujošević angažovan je u nastavi na Ekonomskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Bogato pedagoško iskustvo sticao je izvodeći praktičnu nastavu na predmetima Matematika, Finansijska matematika i Softverski alati, na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, kao i Matematika za biznis i Upravljački informacioni sistemi na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju. Takođe je koautor udžbenika Matematika za ekonomiste: teorija i zadaci. Osim toga angažovan je na izvođenju nastave u oblasti edukacija računovoda za sticanje profesionalnih zvanja, na predmetu Informacioni sistemi (Institut računovoda i revizora Crne Gore). Od strane studenata visoko je ocjenjivan, te iz tih razloga, ocjenjujem pedagoški rad kandidata veoma uspješnim i produktivnim.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA**ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA**

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		6	6		18	18
3. PEDAGOŠKI RAD		1	1		3	3
4. STRUČNI RAD		10	10		10	10
UKUPNO					31	31

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize ukupnog stepena obrazovanja, naučno-istraživačkog, pedagoškog i stručnog rada, provedene tokom ovog referata, konstatujem da dr Saša Vujošević u potpunosti ispunjava sve zakonske uslove, kao i uslove navedene u Statutu Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja za izbor. Analizom priložene dokumentacije, po svim navedenim osnovama, dolazi se do opštег zaključka da kandidat ima integralne uslove za izbor u akademsko zvanje docent za predmete Finansijska matematika, Softverski alati, Tehnologija i inovacije i novacije na Ekonomskom fakultetu u Podgorici i Poslovna statistika na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru. Polazeći od izloženog sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da izaberu dr Sašu Vujoševića u zvanje docent za navedene discipline.

RECENZENT

Prof. dr Vladimir Kaščelan, redovni profesor
Ekonomski fakultet Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA****STEPEN OBRAZOVANJA**

Kandidat dr Saša Vujošević je završio Prirodno-matematički fakultet u Podgorici 1993.godine. Postdiplomske studije na Matematičkom fakultetu u Beogradu završio je odbranom magistarskog rada februara 2000. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom „*Sigurnost elektronskih transakcija u elektronskom bankarstvu*“ je odbranio na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, 8. decembra 2010.godine. Kandidat je, u pogledu stepena obrazovanja, u potpunosti ispunio formalne uslove predviđene Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na bazi detaljnijeg i potpunog uvida u Klasifikacionu bibliografiju kandidata kao i priložene radove, može se zaključiti da je naučno-istraživački opus kandidata najvećim dijelom usmjeren na nastavne discipline koje su obuhvaćene raspisanim konkursom.

U radu „Sigurnost Internet bankarstva u Crnoj Gori“, dr Vujošević je ukazao na značaj validnosti sertifikata u elektronskom

poslovanju i skrenuo pažnju na nedostatke Internet bankarstva u Crnoj Gori, kao i smjernice za njihovo otklanjanje. U radovima „Sigurnost sajtova crnogorskih banaka“ i „Analiza slabosti elektronskog bankarstva u Crnoj Gori“ kandidat se bavi problemom ranjivosti sajtova i sistema za elektronsko bankarstvo sa posebnim osvrtom na sajtove i servere crnogorskih banaka. Koristeći savremene softverske alate, kandidat je identifikovao niz slabosti u elektronskom bankarstvu u Crnoj Gori i dao predloge za njihovo otklanjanje. Dr Vujošević je prvi u Crnoj Gori koji se pozabavio ovom problematikom, što govorи о posebnom kvalitetu ovih rada.

U navedenim radovima, pisanim jasnim i prepoznatljivim stilom, dr Saša Vujošević je pokazao adekvatno znanje u vladanju problematikom iz oblasti finansija i informatike čime ispunjava sve tražene uslove za izbor u akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Dr Saša Vujošević je bio angažovan na velikom broju projekata koje je realizovao Ekonomski fakultet. Učestvovao je u izradi više informacionih sistema, a neke je i samostalno realizovao, od kojih bih posebno istakao projekt „Elektronski test“ zahvaljujući kome je unekoliko modernizovao ispitni proces na fakultetu. Bio je dio tima koji je osmislio i realizovao projekt „Distance Learning“, gdje danas obavlja funkciju softversko hardverskog koordinatora. Osim toga, bio je član Scientific Committeea Balkanske olimpijade iz informatike 2010. godine.

Stručni radovi dr Vujoševića nesumnjivo govore o teorijskom znanju i praktičnim vještinama koje ga već sada preporučuju kao dobrog stvaraoca i naučnog istraživača.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidat dr Saša Vujošević posjeduje zavidno pedagoško iskustvo, a time i iskazan smisao za vaspitno-obrazovni rad, budуći da je u nastavnom procesu na Ekonomskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore od 1994. godine. U zvanje asistenta, nakon odbranjenog magistarskog rada izabran je 2000. godine na predmetima Matematika, Finansijska matematika i Softverski alati. Na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju Dr Saša Vujošević je izvodio vježbe na predmetima: Matematika za biznis i Upravljački informacioni sistemi. Angažovan je i na izvođenju nastave u oblasti edukacija računovoda za sticanje profesionalnih zvanja, na predmetu Informacioni sistemi (Institut računovoda i revizora Crne Gore). Dr Vujošević je koautor udžbenika Matematika za ekonomiste: teorija i zadaci. Kao još jedna potvrda pedagoške uspješnosti dolaze i visoke ocjene na studentskim anketama.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		6	6		18	18
3. PEDAGOŠKI RAD		1	1		3	3
4. STRUČNI RAD		10	10		10	10
UKUPNO					31	31

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala, analize kao i provjere istog, bez sumnje konstatujem da je kandidat dr Saša Vujošević stekao odgovarajuće naučno-istraživačko iskustvo uporedno sa stručnim radom, što je i potvrđeno kroz originalne i kvalitetne radove. Ako se tome doda i zavidno pedagoško iskustvo steceno po osnovu dosadašnjeg rada sa studentima, može se zaključiti da kandidat dr Saša Vujošević ispunjava sve predviđene uslove navedene u Statutu Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja za izbor.

Na osnovu gore navedenog sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sašu Vujoševića izaberu u zvanje docent za predmete Finansijska matematika, Softverski alati,

Tehnologija i inovacije na Ekonomskom fakultetu u Podgorici i Poslovna statistika na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru.

RECENZENT
Prof. dr Vujica Lazović, vanredni profesor
Ekonomski fakultet Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVARANJA

Dr Saša Vujošević diplomirao je na odsjeku za Matematiku, na Prirodnometematičkom fakultetu, Univerziteta Crne Gore u Podgorici, kao jedan od najboljih studenata u generaciji sa prosječnom ocjenom 9,47. Postdiplomske studije je završio na Matematičkom fakultetu u Beogradu, sa prosječnom ocjenom 9,83, gdje je 2000. godine odbranio magistarski rad: „Računarsko prepoznavanje srpske cirilice“.

Doktorsku disertaciju: „Sigurnost elektronskih transakcija u elektronskom bankarstvu“ dr Saša Vujošević je odbranio na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, u decembru 2010. godine. Time je ispunio formalne uslove iz člana 76 Zakona o visokom obrazovanju RCG, uključujući i uslove predviđene Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Uvidom u Klasifikacionu bibliografiju kandidata i u priložene radove može se konstatovati da je dr Saša Vujošević svoj naučnoistraživački rad usmjerio prvenstveno na oblast informatičke ekonomije i finansija.

U priloženoj bibliografiji svojim značajem ističu se radovi: „Uticaj depozita na efektivnu kamatnu stopu i „Sertifikaciona tijela kao garant elektronskih plaćanja“. U radu „Uticaj depozita na efektivnu kamatnu stopu“ dr Vujošević je sproveo empirijsku analizu uticaja depozita na efektivnu kamatnu stopu primjenom matematičkih metoda za finansijsku analizu. Modelirajući više načina obračuna kamate na depozit dr Vujošević u radu precizno ukazuje na pogrešan obračun efektivne kamatne stope kod nekih crnogorskih banaka. Istovremeno on u radu predlaže pravilan način obračuna u svakom od modela.

U radu „Sertifikaciona tijela kao garant elektronskih plaćanja“ dr Vujošević se bavi jednom od komponenti sigurnosti u elektronskom bankarstvu. Naime, u ovom radu je urađena statistička analiza udjela sertifikacionih tijela na svjetskom tržištu i napravljena komparacija sa stanjem u Crnoj Gori. Autor je identifikovao izvjesne negativne trendove i dao jasne preporuke za njihovo otklanjanje.

U radovima „Sigurnost Internet bankarstva u Crnoj Gori“, „Sigurnost sajtova crnogorskih banaka“ i „Analiza slabosti elektronskog bankarstva u Crnoj Gori“ analizirani su, po prvi put u Crnoj Gori, sertifikati kao jedna od komponenti za sigurno elektronsko bankarstvo, ranjivosti sajtova crnogorskih banaka, te ranjivosti e-banking servera crnogorskih banaka.

Radovi dr Saše Vujoševića, objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima, izloženi na naučnim konferencijama i kongresima, svjedoče da je riječ o istraživaču koji je dobar poznavalac problema iz oblasti elektronskog bankarstva i finansija, koji uspješno primjenjuje odgovarajuće statističke metode i programske pakete u oblasti finansijske analize, piše jasno i stručno, pokazujući sposobnost da autorski interpretira i proširuje naučna znanja u svojoj oblasti istraživanja.

STRUČNI RAD

Dr Saša Vujošević je aktivan na stručnom planu, što potvrđuje njegova angažovanost u realizaciji velikog broja projekata koje je realizovao Ekonomski fakultet. Informatička stručnost dr Saše Vujoševića posebno je došla do izražaja u osmišljavanju i ostvarivanju projekta „Distance Learning“ na Ekonomskom fakultetu, u kojem obavlja funkciju softversko-hardverskog koordinatora. Takođe je učestvovao i u kreiranju i realizaciji više informacionih sistema.

Stručnim radovima i analizama dr Saša Vujošević je pokazao da teorijska znanja umije uspješno da primjeni u praksi.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Od januara 1994. godine dr Saša Vujošević izvodi vježbe na akademskim studijama na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, na predmetima: Matematika, Finansijska matematika i Softverski alati; od 2000. godine dr Saša Vujošević angažovan je kao saradnik i na primijenjenim Studijama menadžmenta na Ekonomskom fakultetu u Podgorici i u Bijelom Polju, na predmetima: Matematika za biznis i Upravljački informacioni sistemi. Dr Vujošević je koautor udžbenika „Matematika za ekonomiste: teorija i zadaci“.

U proteklom periodu dr Vujošević je učestvovao u realizaciji nastave na više kurseva i seminara, gdje je pokazao da vrla provjerenim pedagoškim metodama i inoviranim stručnim i pedagoškim znanjima. On je u svom dosadašnjem pedagoškom radu ispoljio odgovornost, stručnost, savjesnost i smisao za akademski rad. O njegovojoj pedagoškoj uspješnosti svjedoče i visoke ocjene u anketama studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		6	6		18	18
3. PEDAGOŠKI RAD		1	1		3	3
4. STRUČNI RAD		10	10		10	10
UKUPNO					31	31

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Saša Vujošević, saradnik u naastavi na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, ispunjava sve zakonske uslove za izbor u akademsko zvanje docenta. Imajući u vidu rezultate koje je postigao u nastavnom, naučno-istraživačkom i stručnom radu, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Sašu Vujoševića izaberu u zvanje docent za predmete Finansijska matematika, Softverski alati, Tehnologija i inovacije na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, i za predmet Poslovna statistika na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo u Kotoru.

RECENZENT

Prof. dr Vesna Karadžić, vanredni profesor
Ekonomski fakultet Podgorica

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Mikroekonomija i Budžetiranje kapitala na Ekonomskom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu »Pobjeda«, od 17.10. 2011.godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR ZDENKA DRAGAŠEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 1973. godine u Podgorici, gdje sam završila osnovnu i srednju ekonomsku školu, sa odličnim uspjehom. Ekonomski fakultet upisala sam školske 1992/1993 godine, a na istom fakultetu sam diplomirala 1997. godine. Postdiplomske studije »Preduzetnička ekonomija« smjer Finansijski menadžment upisala sam 1998. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Poslije uspješno položenih ispita, sa prosječnom ocjenom 9,36, 2001. godine odbranila sam magistarski rad pod nazivom „Modeli za optimizaciju investicionog odlučivanja u banci“.

Doktorsku disertaciju pod nazivom „Modeli višekriterijumske analize za rangiranje banaka“ odbranila sam na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, 9. jula 2010. godine.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Nakon diplomiranja zasnovala sam radni odnos na Ekonomskom fakultetu u Podgorici kao saradnik u nastavi na predmetima Modeli rasta, Mikroekonomska analiza i Mikroekonomija. Na Ekonomskom fakultetu u Podgorici izvodim vježbe na predmetima: Mikroekonomija, Teorija i modeli odlučivanja i Metodi za ekonomske analize. Na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju angažovana sam na predmetima Poslovno odlučivanje i Operativni menadžment.

Dobitnik sam Godišnje nagrade Centralne banke Crne Gore za 2011. godinu, u kategoriji najboljeg doktorskog rada.

Radi stručnog usavršavanja, boravila sam na specijalizaciji na Katz School of Business, Pittsburgh, Pennsylvania, USA, u toku zimskog semestra 2004. godine.

Učestvovala sam u izradi nekoliko projekata koje je realizovao Ekonomski fakultet u Podgorici. Služim se aktivno engleskim jezikom.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2.Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
1. Dragašević, Z. , Rakočević, S.: "Strategic Games of Banks in the Product Placement Market", "Technics Technologies Education Management" Vol. 8, No 3, ISSN 1840-1503, 2013 (rad prihvaćen za štampu)	6	6
1.2.2.Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u međunarodnim bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
2. Dragašević, Z. : "Modeli višekriterijumske analize za rangiranje i upoređivanje banaka", "Preduzetnička ekonomija", Vol.6, ISSN 1451-6659, Podgorica, str. 106, 2004.	4	4
3. Dragašević, Z. : "Sistemi ranog otkrivanja slabosti poslovanja banaka", "Preduzetnička ekonomija", Vol. 12, ISSN 1451-6659, Podgorica, str. 129, 2006.	4	4
4. Rakočević, S., Dragašević, Z. : "Дилемма олигополистов: конкуренция или говор?", "Economist", Ministarstvo za ekonomski razvoj Ruske federacije, No 8/2012, ISSN 0869-4672, Moskva, 2012.	4	4
1.2.3.Radovi objavljeni u domaćim časopisima		
5. Dragašević, Z. : "Kriterijumi za donošenje investicionih odluka u banci", „Računovodstvo i finansije”, br.5, YU ISSN 0354-9712, Podgorica, str. 62, 2002.	1,5	1,5
6. Dragašević, Z. : "Problem odlučivanja u poslovnoj banci", Tematski broj časopisa „Ekonomist“, Vol. 37, YU ISSN 0354-5253, Beograd, str. 287, 2002.	1,5	1,5
7. Dragašević, Z. : "Modeli višekriterijumske analize za rangiranje banaka", „Bankar“, Godina 4, br. 14, ISSN 1800-7465, Podgorica, str. 60, 2011.	1,5	1,5
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1.Medunarodni kongresi, simpozijumi, seminari		
8. Rakočević, S., Dragašević, Z. : »AHP method for Optimal Decision Making problem in Multicriteria Programming«, 11 th International Research/Expert Conference “Trends in the Development of Machinery and Associated Technology” TMT 2007, Hammamet, Tunisia,		

	Proceedings ISBN 9958-617-30-7, p. 1455-1459, September, 2007.	2	1
9.	Rakočević, S., Dragašević, Z. : »Izbor izvodača projekta kao problem višeatributivnog odlučivanja«, XII Internacionalni simpozijum iz projektnog menadžmenta, YUPMA 2008, Zlatibor, ISBN 978-86-86385-03-1, str.294, 2008.	2	1
10.	Rakočević, S., Dragašević, Z. : »Hyperbolic Programming – an Method for Choosing Investment Projects«, 12 th International Research/Expert Conference “Trends in the Development of Machinery and Associated Technology” TMT 2008, Istanbul, Turkey, Proceedings ISBN 978-9958-617-41-6, COBISS.BH-ID 167-44710, p. 1025, August, 2008.	2	1
11.	Rakočević, S., Dragašević, Z. : „Analysis of banks efficiency in Montenegro Evaluated by AHP method”, 10 th International Symposium on the Analytic Hierarchy / Network Process Multi-criteria Decision Making (ISAHP 2009), University Of Pittsburgh, Pittsburgh, USA, Online Proceedings ISSN 1556-8296, 2009.	2	1
12.	Rakočević, S., Dragašević, Z. : „The Role and Importance of The Capital Budgeting in The Bank”, Proceedings II: Contemporary Issues in Accounting and Management Research and Education, Faculty of Economics Podgorica, Greenwich University Press, University of Ljubljana, Faculty of Economics, ISBN 978-86-80133-51-5, Podgorica, str.365, 2009.	2	1
13.	Glišević, N., Rakočević, S., Dragašević, Z. : „The influence of External Effects on the Ecology and Possibility of Their Internationalization”, 13 th International Research/Expert Conference TMT 2009, Tunisia, ISSN 1840-4944, p. 853, 2009.	2	1
14.	Rakočević, S., Dragašević, Z. : „Multi-Criteria Decision Making – Foundation of an Optimal Bussines Decision“, 6 th International Conference of ASECU, Faculty of Economics, University of Montenegro, ISBN 978-86-80133-54-6, Podgorica, p. 371, 2010.	2	0,6
15.	Rakočević, S., Glišević, N., Dragašević, Z. : „Metode za mjerjenje individualnog rizika preduzeća“, Majska konferencija o strategijskom menadžmentu, ISBN 978-86-80987-85-9, Zaječar, str. 787, 2011.	2	1
		2	0,6

ZBIRNI PREGLED RODOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslje izbora	Ukupno	Poslje izbora	Ukupno
I. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	15	15	29.7	29.7
UKUPNO				29.7

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Dr Zdenka Dragašević je diplomirala na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, 1997. godine. Nakon diplomiranja, upisala je postdiplomske studije »Preduzetnička ekonomija«, smjer Finansijski menadžment, na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, školske 1998.godine. Sve ispite, na postdiplomskim studijama, završila je sa prosječnom ocjenom 9,36, pa je u decembru 2001. godine, odbranila magistarski rad pod nazivom »Modeli za optimizaciju investicionog odlučivanja u banci«.

Doktorsku disertaciju »Modeli višekriterijumske analize za rangiranje banaka«, Zdenka Dragašević je odbranila na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, jula, 2010. godine.

Nakon diplomiranja, zasnovala je radni odnos na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, kao saradnik na predmetima Modeli rasta i tehnički progres, Mikroekonomska analiza i Mikroekonomija.

Dr Zdenka Dragašević, saradnik na Ekonomskom fakultetu u Podgorici je uz prijavu na Konkurs, dostavila svu neophodnu dokumentaciju iz koje se vidi da ispunjava sve uslove iz člana 76. Zakona o visokom obrazovanju za izbor u akademsko zvanje.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu detaljnog i potpunog uvida u Klasifikacionu bibliografiju kandidata, kao i priloženih radova, može se zaključiti da je dr Zdenka Dragašević, svoj dosadašnji naučno-istraživački rad usmjerila na proučavanje, analiziranje i rješavanje problema iz oblasti mikroekonomije i kvantitativne ekonomije. Koleginica Dragašević je kao autor i koautor objavila 15 radova u relevantnim stručnim časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka i na naučnim skupovima (simpozijumima, kongresima, seminarima). Njen naučno istraživački rad je veoma bogat, kako po sadržaju tako i po broju objavljenih radova. Četiri njeni rada su objavljena u relevantnim međunarodnim časopisima, 3 rada u domaćim časopisima. Koleginica Dragašević je učestvovala i na brojnim međunarodnim i domaćim simpozijumima na kojima je prezentirala 8 radova.

Medu radovima objavljenim u periodu poslje izbora u zvanje saradnika, svojim značajem posebno se ističu »AHP method for Optimal Decision Making problem in Multicriteria Programming« i »Strategic Games of Banks in the Product Placement Market«.

U radu »AHP Method for Optimal Decision Making Problem in Multicriteria Programming« autor primjenjuje složene modele višekriterijumske analize, prilikom donošenja odluke o izboru zimskog turističkog centra u Crnoj Gori, korišćenjem kvantitativnih i kvilitativnih kriterijuma prilikom njihovog rangiranja. U radu »Strategic Games of Banks in the Product Placement Market« su analizirane strateške igre koje «igraju» banke na tržištu plasmana sredstava, pri čemu je akcenat stavljen na kreditne plasmane koje banke daju privrednim subjektima. Plasiranje sredstava je najznačajniji posao kojim se banka bavi, iz razloga što se kreditiranjem privrednih subjekata omogućava privredni razvoj zemlje, tako da je u ovom radu, autor primijenio cjenovni oligopoljski modeli u svrhu rješavanja problema izbora poslovnih strategija banaka.

Radovi dr Zdenke Dragašević, objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima i zbornicima, ukazuju da se radi o mladom istraživaču, koji je dobar poznavalac problema iz oblasti mikroekonomije, bankarstva i kvantitativne ekonomije, koji piše jasno, stručnim jezikom i prepoznatljivim stilom, istraživaču koji koristi najsvremeniju relevantnu literaturu iz navedenih oblasti.

Na osnovu analize svih objavljenih radova, može se zaključiti da kandidat dr Zdenka Dragašević, u pogledu naučno-istraživačkog rada u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje docenta.

STRUČNI RAD

Iz priložene dokumentacije se vidi da je dr Zdenka Dragašević, uporedo sa naučno-istraživačkim radom bila vrlo angažovana i na polju stručnog rada. Njenoj stručnoj afirmaciji veoma je doprinijelo i učešće u izradi brojnih projekata organizacione, vlasničke i upravljačke transformacije preduzeća u Crnoj Gori, i tako pokazala da vlada adekvatnim znanjem i praktičnim vještinama koje doprinose unapređenju poslovanja različitih privrednih subjekata.

Radi stručnog usavršavanja, boravila je na specijalizaciji na Katz School of Business, u Pittsburghu, Pensilvanijsa, USA, u toku zimskog semestra 2004. godine. Istraživanje koje je obavila u Pittsburghu, koleginica Dragašević je posvetila analizi i primjeni AHP metoda – višekriterijumskoj analizi.

Dobitnik je godišnje nagrade Centralne banke Crne Gore za 2011. godinu, u kategoriji najboljeg doktorskog rada iz oblasti bankarstva.

Doktorsku disertaciju »Modeli višekriterijumske analize za rangiranje banaka«, Zdenka Dragašević je odbranila na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, jula, 2010. godine.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Zdenka Dragašević je angažovana u nastavi na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, od 1998. godine, kao saradnik na predmetima Modeli rasta, Mikroekonomija, Teorija i modeli odlučivanja,

Metodi za ekonomske analize. Na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju izvodila je vježbe na predmetima Poslovno odlučivanje i Operativni menadžment.

U posmatranom periodu, dr Zdenka Dragašević je ostvarila plodnu saradnju sa studentima, ne samo na časovima vježbi, već i kroz konsultacije i davanje smjernica i pomoći pri izradi diplomskih i seminarских radova, pri čemu je pokazala da vlada provjerjenim pedagoškim metodama i savremenim stručnim i pedagoškim znanjima. Odgovoran odnos prema studentima, u svim oblicima prenošenja znanja, uticao je da koleginica Dragašević dobije visoke ocjene u anketama studenata.

U organizaciji i izvođenju nastave, koleginica koristi referentnu domaću i stranu literaturu, pri čemu konstantno nastoji da osavremeni i inovira svoj pedagoški rad.

Iz svih ovih razloga pedagoški rad kandidatice može se ocjeniti kao veoma uspješan i produktivan.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		15	15		29.7	29.7
UKUPNO				29.7	29.7	

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala i analize istog, može se zaključiti da kandidat dr Zdenka Dragašević posjeduje naučno-istraživačko, nastavo-pedagoško i stručno iskustvo. Shodno Zakonu o visokom obrazovanju Republike Crne Gore i Statutu Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademsku zvanja Univerziteta Crne Gore, dr Zdenka Dragašević, saradnik na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, kvalitativno i kvantitativno, svojim naučno-istraživačkim radovima, pedagoškim i stručnim radom u potpunosti dokazuje sposobljenost za izbor u akademsko zvanje docenta. Zbog toga, sa zadovoljstvom preporučujem Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore, da saradnika dr Zdenku Dragašević izabere u zvanje **docenta** na predmetima Mikroekonomija i Budžetiranje kapitala.

RECEZENT

Dr Svetlana Rakočević, vanredni profesor
Ekonomski fakultet, Podgorica

IZVJEŠTAJ RECEZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Zdenka Dragašević je završila Ekonomski fakultet u Podgorici, 1997. godine. Postdiplomske studije „Preduzetnička ekonomija“, koje je upisala 1998. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici (smjer Finansijski menadžment), završila je sa prosječnom ocjenom 9,36 i u decembru 2001. godine odbranila magistarski rad „Modeli za optimizaciju investicionog odlučivanja u banci“. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Modeli višekriteriјumske analize za rangiranje banaka“ odbranila je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, jula 2010. godine.

Na osnovu navedenog može se konstatovati da dr Zdenka Dragašević ispunjava uslove iz člana 76. Zakona o visokom obrazovanju za izbor u akademsko zvanje.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučnoistraživački rad dr Zdenke Dragašević je veoma bogat, kako po sadržaju i aktualnosti tema, tako i po broju objavljenih radova. Objavila je 15 radova, od kojih 4 rada u međunarodnim časopisima, 3 rada u domaćim stručnim časopisima i 8 radova na naučnim skupovima (međunarodnim konferencijama, kongresima i seminarima).

Uvidom u bibliografiju kandidata kao i u priložene radove, zaključuje se da je dosadašnji naučnoistraživački rad dr Zdenke

Dragašević bio usmjeren u pravcu proučavanja, analiziranja i rješavanja problema iz oblasti mikroekonomije, bankarstva i kvantitativne ekonomije.

Među brojnim radovima potrebno je izdvojiti radove, koji po svojim performansama predstavljaju novinu u domaćim okvirima i doprinose unapređenju naučne misli u oblastima koje tretiraju. To su „Strategic Games of Banks in the Product Placement Market“, koji je prihvoren za objavljuvanje u međunarodnom časopisu TTEM – Technologies Education Management i „Analysis of banks efficiency in Montenegro Evaluated by AHP method“, koji je saopšten na 10th International Symposium on the Analytic Hierarchy / Network Process Multi-criteria Decision Making (ISAHP 2009), Pittsburgh, USA.

Prezentiranim radovima i svojim učešćem na kongresima, konferencijama i seminarima na kojima su obrađivane teme od velikog značaja za praktičnu implementaciju i dalje teorijsko oblikovanje, dr Dragašević je, bez sumnje, dokazala da u cijelosti ispunjava tražene uslove za izbor u akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Stručni rad dr Zdenke Dragašević odnosi se na angažovanje u istraživačkim projektima koji su se najvećim dijelom odnosili na analizu i rješavanje problema vezanih za ekonomsko-finansijsku oblast, što ujedno predstavlja i njenu naučnu i stručnu orijentisanost. Učestvovala je u izradi značajnog broja projekata koji su bili povjereni Ekonomskom fakultetu. Na taj način dr Dragašević je dala doprinos u unapređenju poslovanja i rješavanju aktualnih pitanja od značaja za veliki broj preduzeća u Crnoj Gori. Imajući u vidu sve ove aktivnosti na planu njenog stručnog rada može se nedvosmisleno konstatovati da i u ovom pogledu kandidat ispunjava sve tražene uslove.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Zdenka Dragašević angažovana je u nastavi na Ekonomskom fakultetu, od 1998. godine. Do sada je izvodila vježbe na predmetima Modeli rasta, Mikroekonomija, Teorija i modeli odlučivanja i Metodi za ekonomske analize, na akademskim studijama. Na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju izvodila je vježbe na predmetima Poslovno odlučivanje i Operativni menadžment. Ona je u svom dosadašnjem pedagoškom radu ispoljila odgovornost, stručnost i savjesnost kao i smisao za akademski rad.

Dr Zdenka Dragašević u organizaciji i izvođenju nastave koristi referentnu, kako domaću tako i stranu literaturu, pri čemu konstantno nastoji da osavremeni i inovira svoj pedagoški rad, primjenom provjerjenih pedagoških metoda. Dosadašnjim pedagoškim angažmanom je pokazala da posjeduje visok stepen komunikacije u saradnji sa studentima, ne samo u nastavi već i u svim oblicima prenošenja znanja.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		15	15		29.7	29.7
UKUPNO				29.7	29.7	

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize priloženog konkursnog materijala, može se konstatovati da je kandidat dr Zdenka Dragašević stekla odgovarajuće naučno-istraživačko, naučno-pedagoško i stručno iskustvo, što je i potvrđeno kroz originalne i kvalitetne radove. Na osnovu navedenog može se zaključiti da kandidat dr Zdenka Dragašević ispunjava sve previdene uslove prema Zakonu o visokom obrazovanju Republike Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsku i naučnu zvanja Univerziteta Crne Gore.

Polažeći od izloženog sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Zdenku Dragašević izabere u zvanje **docenta** na Ekonomskom

fakultetu u Podgorici na predmetima Mikroekonomija i Budžetiranje kapitala.

RECENZENT
Prof. dr Marko Backović
Ekonomski fakultet, Beograd

IZVJEŠTAJ RECEZENTA

I OCJENA USLOVA

Dr Zdenka Dragašević je završila Ekonomski fakultet u Podgorici 1997. godine. Magistarsku tezu, »Modeli za optimizaciju investicionog odlučivanja u banici«, odbranila je, nakon završenih postdiplomskih studija »Preduzetnička ekonomija«, smjer Finansijski menadžment, na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, 2001. godine. Doktorsku disertaciju »Modeli višekriterijumske analize za rangiranje banaka«, dr Zdenka Dragašević je odbranila na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, jula, 2010. godine. Na osnovu navedenog može se konstatovati da u pogledu stepena obrazovanja dr Zdenka Dragašević u potpunosti ispunjava uslove iz člana 76. Zakona o visokom obrazovanju RCG, za izbor u akademsko zvanje.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu detaljnijeg uvida u Klasifikacionu biografiju kandidatkinje i priložene radove, može se nedvosmisleno konstatovati da je kandidatkinja svoj naučno-istraživački rad usmjerila na oblast mikroekonomije, bankarstva i kvantitativne ekonomije, odnosno primjene matematike u oblasti ekonomskih analiza. Zapaža se takođe, da je priložene radove kandidatkinja objavljivala u relevantnim časopisima kao i učestvovala na brojnim naučnim skupovima, međunarodnim konferencijama, kongresima i seminarima.

Među radovima objavljenim u periodu poslije izbora u zvanje saradnika, svojim značajem posebno se ističu radovi »Dilema oligopoliste - konkurenca ili tajni sporazum«, »Modeli višekriterijumske analize za rangiranje i upoređivanje banaka« i »AHP method for Optimal Decision Making problem in Multicriteria Programming«, koji ukazuju na užu oblast interesovanja kandidatkinje Dragašević.

U radu »Dilema oligopoliste - konkurenca ili tajni sporazum« autor koristi aparatu teorije igara, koja predstavlja moćan alat za određivanje optimalne poslovne strategije, dok sa druge strane predstavlja način razmišljanja, na osnovu koga donosioci odluka mogu poboljšati svoje poslovne rezultate. U cilju objašnjenja funkcionisanja oligopoljskog tržista, na primjeru mobilnih operatera u Crnoj Gori, analiziran je načina na koji menadžeri treba da razmišljaju prilikom donošenja strateških odluka, sa kojima se neprekidno suočavaju.

Prezentiranim radovima i svojim učešćem na kongresima, konferencijama i seminarima na kojima su obradivane teme od velikog značaja za praktičnu implementaciju i dalje teorijsko oblikovanje, dr Zdenka Dragašević je, bez sumnje, dokazala da u cijelosti ispunjava tražene uslove za izbor u akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Dr Zdenka Dragašević je, kao saradnik, bila angažovana u izradi i realizaciji velikog broja projekata kojim su dati prijedlozi kao i rješavanji savremeni problemi koji se tiču aktuelnog ekonomskog i privrednog života Crne Gore. Očito da je kandidatkinja dr Dragašević uporedo sa naučnoistraživačkim radom, bila veoma angažovana i na polju stručnog rada. Uradila je vise projekata vezanih za upravljačku i svojinsku transformaciju preduzeća, njihovu procjenu i tako pokazala da vlada adekvatnim znanjem i praktičnim vještinama koje doprinose unapređenju poslovanja različitih privrednih subjekata.

Radi stručnog usavršavanja, boravila je na specijalizaciji na Katz School of Business, u Pitsburghu, Pensilvanijska, USA, u toku zimskog semestra 2004. godine. Istraživanje koje je obavila u Pittsburghu, bilo je iz oblasti primjene AHP metoda, koje je obradila i primijenila u doktorskoj disertaciji, za koju je dobila nagradu koju dodjeljuje Centralne banke Crne Gore, za nabolji doktorski rad iz oblasti bankarstva.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Od 1998. godine, dr Zdenka Dragašević je angažovana kao saradnik u nastavi na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Prvo je radila kao saradnik na predmetu Modeli rasta, a sada predaje predmet Mikroekonomija a na smjeru Kvantitativna ekonomija predmete Teorija i modeli odlučivanja i Metodi ekonomskih analize. Na Studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju izvodila je vježbe na predmetima Poslovno odlučivanje i Operativni menadžment.

U posmatranom periodu, dr Zdenka Dragašević je pokazala da vlada provjerenim pedagoškim metodama i inoviranim znanjem o čemu svjedoči profesionalan i odgovoran odnos prema studentima. Dosadašnjim pedagoškim angažmanom je pokazala da posjeduje visok stepen komunikacije u saradnji sa studentima, kao i stručne odgovornosti u pomaganju i rješavanju kako problema studenata tako i praktičnih problema.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRŽIVAČKI RAD		15	15		29.7	29.7
UKUPNO					29.7	29.7

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala, analize kao i provjere istog, bez sumnje konstatujem da je kandidatkinja dr Zdenka Dragašević stekla odgovarajuće naučno-istraživačko iskustvo uporedno sa stručnim radom, što je i potvrđeno kroz originalne i kvalitetne rade. Doda li se pri tome i zavidno pedagoško iskustvo stečeno po osnovu dosadašnjeg rada sa studentima, može se zaključiti da kandidatkinja dr Zdenka Dragašević ispunjava sve predviđene uslove prema Zakonu o visokom obrazovanju RCG i Mjerilima za izbor u akademski i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

Na osnovu gore navedenog sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Zdenku Dragašević izabere u zvanje **docenta** na predmetima Mikroekonomija i Budžetiranje kapitala.

RECENTZENT
Dr Nevenka Glišević, redovni profesor
Ekonomski fakultet, Podgorica

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija, Napredno finansijsko izvještavanje i za oblast: Finansije i osiguranje na Ekonomskom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 02.07.2012. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR MILIJANA NOVOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rodena sam 16.06.1976. god. u Sarajevu, u Bosni i Hercegovini. Osnovnu školu završila sam u Budvi, a gimnaziju u Kotoru. Ekonomski fakultet u Beogradu upisala sam 1994. godine, a završila 1999. na smjeru „Finansije, bankarstvo i osiguranje“. Nakon završenog fakulteta upisala sam sećijalistički kurs pod nazivom "Spoljna trgovina i bankarstvo" u organizaciji Udruženja banaka Jugoslavije i Pravnog fakulteta u Kragujevcu. Nakon završenog specijalističkog kursa, 2000.godine, upisala sam postdiplomske studije na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, smjer „Aktuarstvo“ i 2005. godine odbranila magistrski rad pod nazivom „Izvori finansiranja i plasmana sredstava osiguravajućih kompanija“.

Doktorsku disertaciju pod nazivom „Upravljanje imovinom i obavezama osiguravajućih kompanija u funkciji zaštite od rizika

kamatne stope“, odbranila sam na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, 26. juna 2010. godine.

Radni odnos zasnovala sam na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 2001.godine, kao saradnik za međunarodne odnose i razmjenu. U decembru 2003. god. izabrana sam za saradnika na predmetu „Rizik i osiguranje“, kao i na predmetima „Preduzetničke finansije“ (2008. godine) i „Računovodstvo finansijskih institucija“ (2010. godine). Pored angažmana u nastavi na navedenim predmetima i dalje obavljam funkciju koordinatora za međunarodnu saradnju na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.1. Monografije		
1. 5. Dio knjige studijskog karaktera		
1. Monograph: Achieved Results and Prospects of Insurance Market Development in Modern World, Chapter 8 (Vladimir Kaščelan, Milijana Novović: The Development of Insurance Market in Montenegro), Ekonomski fakultet Beograd, Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu (CID), 2012., ISBN: 978-86-403-1222-6, 2012. str: 139-154	3,5	3,5
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
2. Milijana Novović, Vladimir Kaščelan, Julija Cerović: "Performances of Insurance Market in Montenegro in Condition of Financial Crisis", "Economic Review: Journal of Economics and Business", Volume IX , Issue 1, 2011, University of Tuzla, Faculty of Economics, ISSN:1512-8962, str:31-43	4	4
3. В.Кашчелан, М.Новович: „Характеристики рынка страхования Черногории“ <i>Финансы</i> , Но. 8, Министарство финансов Российской Федерации и Книжная редакция Финансы Москва, 2009, ISSN 0869-446X, str: 50-54	4	4
4. Milijana Novović: "Imunizacija investicionog portfolija kompanija životnog osiguranja", "Montenegrin Journal of Economics", Volume II, N3, 2006, ISSN 1800- 5845, str:191-199	4	4
5. Vladimir Kaščelan, Milijana Novović: "Komparativna analiza tržišta osiguranja u regionu", "Preduzetnička ekonomija", Volume 14, 2006, ISSN 1451-6659, str: 37-50	4	4
6. Milan Lakičević, Milijana Novović: "Finansiranje preduzeća dugoročnim obveznicama", "Preduzetnička ekonomija", Volume 9, 2005, ISSN 1451-6659, str:125-141	4	4
7. Milijana Novović: "Osiguravajuće kompanije kao institucionalni investitori", "Preduzetnička ekonomija", Volume 6, 2004, ISSN 1451-6659, str:154-168	4	4
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima		
8. Milijana Novovic, Radenko Puric: „Pravila za bezbednost – Solventnost II“ časopis „Svet Osiguranja“, broj 1-2, 2012, ISSN 2217-7660, str: 42-43	1,5	0,75
9. Milijana Novovic: „Performanse crnogorskog tržišta osiguranja“, Računovodstvo i revizija, br. 8-9/2010, ISSN: 1800-6159, str: 35-39	1,5	1,5
10. Vladimir Kaščelan, Milijana Novović: „Osiguranje u svijetu sa osvrtom na Crnu Goru“, Računovodstvo, revizija i finansije broj 6, 2006, ISSN 86-84059-04-2, str:74-82	1,5	0,75

1.2.4. Radovi objavljeni u zbornicima fakulteta		
11. Milijana Novović: „Investments of insurance companies' free funds and the financial crisis“, Contemporary issues in accounting and management research and education, Volume II, 2009, Ekonomski fakultet Podgorica, ISBN 978-86-80133-47-8., str: 399-416	0,5	0,5
12. Milijana Novović: „Reserves of insurance companies –characteristics and structure“, Contemporary issues in accounting and management research and education, Volume I, 2009, Ekonomski fakultet Podgorica, ISBN 978-86-80133-47-8., str: 296-313.	0,5	0,5
1.3. Radovi na simpozijumima, kongresima i seminarima		
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
13. Milijana Novović, Radenko Purić: „Implikacije integracionih procesa na konkurentnost sa posebnim osvrtom na tržište osiguranja u Crnoj Gori“, SORS 2011, Sarajevo, jun 2011. str: 103-118	2	1
14. Vladimir Kaščelan, Lidija Jauković, Milijana Novović: „Challenges of EU Accession from the point of Montenegrin Insurance Market Regulation“, IX International Symposium „Supervision and Control of Insurance Companies' Operations“, Udruženje aktuara Srbije, Zlatibor, maj 2011., ISBN: 978-86-403-1141-0, str: 68-85	2	0,6
15. Milijana Novović: „Osiguranje od autoodgovornosti u CG – problemi i karakteristike tržišta“, Konferencija: „Osiguranje u CEFTA regionu“, Privredna komora Srbije, Zlatibor, 2010., ISBN: 978-86-80809-58-8, str: 141-150.	2	2
16. Milijana Novovic, Vladimir Kaščelan, Julija Cerović, „Problemi poslovanja osiguravajućih kompanija u Crnoj Gori“, VIII međunarodni simpozijum «Problemi poslovanja osiguravajućih kompanija u uslovima krize», Udruženje aktuara Srbije, Zlatibor, maj 2010, ISBN: 978-86-84309-26-8, str: 79-92.	2	0,6
17. Vladimir Kaščelan, Milijana Novović: „Insurance Market in Montenegro and Global Financial Crisis“, VII International Symposium « Insurance and Global Financial Crisis », Udruženje aktuara Srbije, Zlatibor, maj 2009., ISBN: 978-86-84309-22-0, str: 128-144	2	1
18. Vladimir Kaščelan, Milijana Novović: «Novi proizvodi na tržištu osiguranja Crne Gore», VI Medunarodni simpozijum : «Novi proizvodi na tržištu osiguranja» Udruženje aktuara Srbije, Zlatibor, jun 2008., ISBN: 978-86-84309-21-3, str.: 26-43	2	1
19. Milijana Novović: «Perspektive razvoja tržišta osiguranja Crne Gore», V međunarodni simpozijum: «Strategija razvoja tržišta osiguranja», Udruženje aktuara Srbije, Vrnjačka Banja, jun 2007., ISBN: 978-86-84309-17-6, str.60-67.	2	2
20. Milijana Novović: „Upravljanje rizikom poslovanja osiguravajućih kompanija- aspekt ALM modela, Zbornik radova XXXIII SYM-OP-IS 2006, Banja Koviljača, 2006., ISBN: 86-82183-07-2, str: 477-480.	2	2
21. Vladimir Kaščelan, Milijana Novović: „Tržište osiguranja u Crnoj Gori“, IV Medunarodni simpozijum:„Savremeni trendovi u razvoju tržišta osiguranja”, Udruženje aktuara Srbije, Vrnjačka Banja, 2006., ISBN: 978-86-403-0825-0, str.:38-49.	2	1
22. Milijana Novović, Marko Backović: „Investicije osiguravajućih kompanija - ALM model“, III Međunarodni simpozijum: „Mogućnosti i ograničenja plasmana sredstava		

osiguravajućih kompanija, u svetlu novog Zakona o osiguranju“, Udrženje aktuara Srbije, Vrnjačka Banja, 2005., ISBN: 86-403-0745-8, str.:137-153	2	1	Administration, Budva, 2007. (Local coordinator)		
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari			12. 17 th International Summer University, Vienna University of Economics and Business Administration, Budva, 2006. (Local coordinator)		
23. Milijana Novović, Julija Cerovic: „Uloga osiguravajućih drustava na finansijskom tržistu Crne Gore“, VI kongres racunovodja i revizora Crne Gore: „Finansijsko izvještavanje u funkciji unapredjenja poslovnog ambijenta Crne Gore“, Zbornik radova, Bečići, oktobar 2011., str.479-489.	1	0,5	13. CEEPUS projekat, projekat mobilnosti studenata koji vodi Ministarstvo prosvjetе Crne Gore, (nacionalni expert od 2006-)		
24. Milijana Novović, "Edukacija kadrova industrije osiguranja", Seminar: „EU - Perspektiva crnogorskog tržista osiguranja“, Nacionalni biro osiguravača Crne Gore, Bečići 2010.	1	1	14. Tempus projekt: "Curriculum development - Upgrading Undergraduate Business Studies in FRY", kontraktor- Faculty of Economics, Udine (2003-2006)		
25. Milijana Novović, "Neophodnost edukacije građana o funkcijama i značaju osiguranja", Seminar „Tržiste osiguranja u Crnoj Gori- aktuelno stanje i trendovi“, Nacionalni biro osiguravača Crne Gore,Bečići 2009.	1	1	15. Projekat saradnje sa Univerzitetom u Pittsburghu , "Business Administration Project ", University of Pittsburgh, Katz School of Business, (2002-2005)	20	10

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	25	25	46.2	46.2
3. PEDAGOŠKI RAD	1	1	3	3
4. STRUČNI RAD	15	15	10	10
UKUPNO			59.2	59.2

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA**

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, vezano za konkurs objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“, od 02.07.2012. godine, za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta: Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija i Napredno finansijsko izvještavanje i za oblast Finansije i osiguranje, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavljen je jedan kandidat, dr Milijana Novović. Dr Milijana Novović u potpunosti ispunjava predviđene uslove iz člana 76. Zakona o visokom obrazovanju, uključujući i uslove predviđene Mjerilima za izbor u akademска zvanja.

STEPEN OBRAZOVARANJA

Kandidat dr Milijana Novović je 1999. godine završila Ekonomski fakultet u Beogradu - smer „Finansije, bankarstvo i osiguranje“, nakon čega je upisala seocijalistički kurs pod nazivom “Spoljna trgovina i bankarstvo”, u organizaciji Udrženja banaka Jugoslavije i Pravnog fakulteta u Kragujevcu. Postdiplomske studije na Ekonomskom fakultetu u Beogradu - smer „Aktuarstvo“ završila je 2005. godine, odbranom magistarskog rada pod nazivom: „Izvori finansiranja i plasmana sredstava osiguravajućih kompanija“. Doktorsku disertaciju „Upravljanje imovinom i obavezama osiguravajućih kompanija u funkciji zaštite od rizika kamatne stope“, odbranila je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, u junu 2010. godine.

Radni odnos zasnovala je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 2001. godine, kao saradnik za međunarodne odnose i razmjenu. U decembru 2003. god. izabrana je za saradnika na predmetu „Rizik i osiguranje“, kao i na predmetima „Preduzetničke finansije“ (2008. godine) i „Računovodstvo finansijskih institucija“ (2010. godine). Pored angažmana u nastavi na navedenim predmetima obavljala je funkciju koordinatora za međunarodnu saradnju.

Iz priloženog materijala vidi se da dr Milijana Novović ispunjava sve zakonski definisane uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u zvanje docenta.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na bazi detaljnog i potpunog uvida u Klasifikacionu bibliografiju kandidata i priložene radove, može se zaključiti da je cijelokupan naučno-istraživački opus kandidata skoncentrisan

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.1. Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		
1. Vladimir Kaščelan, Milijana Novović »Osiguranje i aktuarska matematika« I izdanje, Univerzitet Crne Gore, Podgorica 2009., ISBN :978-86-7664-066-9	6	3

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
Angazmani na projektima:		
1. <i>Analiza, imovinskog, prinosnog i finansijskog položaja »KAP« AD Podgorica i »Rudnici boksita« AD Nikšić</i> , Ekonomski fakultet Podgorica, mart 2010. godine.		
2. <i>Projekat RESITA</i> , (univerzitetska saradnja iz oblasti preduzetništva i tehnoloških inovacija), koordinator projekta za Ekonomski fakultet (2010-)		
3. 21 th International Summer University, Vienna University of Economics and Business Administration, Budva, 2010. (Local coordinator)		
4. <i>Analiza ugovora o privatizaciji za preduzeća koja su privatizovana putem javnog tendera</i> , Ekonomski fakultet Podgorica, 2010.		
5. <i>Procjena vrijednosti stalne imovine «Barska plovđiba» AD Bar</i> , Ekonomski fakultet Podgorica, novembar 2010.		
6. <i>Restrukturiranje HTP »Korali« AD Bar putem podjele</i> , Ekonomski fakultet Podgorica, februar 2009. godine.		
7. Project JEP 41051 2006 (TEMPUS): “Development of BSc (Hons) Accounting and Finance Degree for the University of Montenegro”, 2008 i 2009. godina		
8. Izvještaj o praćenju realizacije Ugovora o kupoprodaji akcija Željezara Ad Nikšić, Ekonomski fakultet Podgorica, 2008 i 2009. god.		
9. <i>Analiza efekata dosadašnje privatizacije u Crnoj Gori</i> , Vlada Crne Gore, Ekonomski fakultet Podgorica, decembar 2008. godine.		
10. <i>Procjena vrijednosti osnovnih sredstava AD «Marina» Bar</i> , Ekonomski fakultet Podgorica, septembar 2008.		
11. 18 th International Summer University, Vienna University of Economics and Business		

upravo na naučne oblasti koje su obuhvaćene raspisanim konkursom.

Kandidat je do sada objavio 37 naučno-istraživačkih radova. Od ukupnog broja analiziranih radova, šest je objavljeno u međunarodnim a tri u domaćim časopisima. Deset radova je objavljeno i prezentirano na međunarodnim a tri rada na domaćim kongresima simpozijumima i seminarima.

Objavljeni radovi u osnovi tretiraju problematiku iz oblasti osiguranja, poslovnih finansija, finansijskih tržišta i računovodstva. Objavljene radove karakteriše analitičnost u razmatranju problema sa stanovišta ekonomске teorije i prakse, kao i sposobnost donošenja relevantnih zaključaka. U svom naučno-istraživačkom radu kandidat je koristio naučno-istraživačke metode u cilju generisanja naučnih rezultata.

Među brojnim radovima koji se najvećim dijelom bave problematikom tržišta osiguranja u Crnoj Gori i regionu izdvojio bih sledeće radove:

1. **Milijana Novović**, Vladimir Kaščelan, Julija Cerović: "Performances of Insurance Market in Montenegro in Condition of Financial Crisis," *Economic Review: Journal of Economics and Business*, Volume IX, Issue 1, 2011, University of Tuzla, Faculty of Economics, ISSN:1512-8962, str:31-43

U radu autor analizira uticaj globalne finansijske krize na performanse tržišta osiguranja u Crnoj Gori. Negativni efekti finansijske krize ogledaju se u smanjenju povjerenja investitora prema svim učesnicima na finansijskom tržištu, a samim tim i prema industriji osiguranja. U cilju prevazilaženja negativnih efekata finansijske krize u sektoru osiguranja koleginica Novović predlaže: unapređenje kanala prodaje instrumenata osiguranja, prolongiranje dozvoljenog perioda kašnjenja plaćanja premija, povećanje broja rata njihovih uplata i adekvatnu kontrolu troškova. Posebnu pažnju autora usmjerena i na značaj kontrole adekvatnosti tarifa neživotnog osiguranja.

2. B.Кашчелан, **М.Нововић**: „Характеристики рынка страхования Черногории“ *Финансы*, Но. 8, Министерство финансов Российской Федерации и Книжная редакция Финансы Москва, 2009, ISSN 0869-446X, str: 50-54

Rad ima za cilj kvantifikaciju i kvalitativnu ocjenu efekta finansijske krize na poslovanje osiguravajućih kompanija i dalji razvoj tržišta osiguranja Crne Gore. U zaključcima rada, kandidat konstatiše, da negativni efekti finansijske krize ne moraju zahvatiti sve segmente poslovanja osiguravajućih društava u Crnoj Gori, odnosno, da osiguravajući sektor neće biti u celini izložen krizi i da se ne mogu očekivati dramatične promene u okviru djelatnosti osiguranja u Crnoj Gori. Autor posebno ističe značaj i ulogu Agencije za nadzor osiguranja u sprovodenju regulacije na tržištu, prvenstveno kroz zakonodavnu regulativu, koja će osiguravačima omogućiti održavanje solventnosti i adekvatnosti kapitala, kao i njihovo usmerenje na sigurne investicionie aktivnosti. U radu se takođe ističe značaj izgradnje povjerenja između učesnika na finansijskom tržištu, kao i podsticanja produktne i cjenovnje konkurenциje u oblasti osiguranja.

3. **Milijana Novović**: "Imunizacija investicionog portfolija kompanija životnog osiguranja", "Montenegrin Journal of Economics", Volume II, N3, 2006, ISSN 1800- 5845, str:191-199

Autor se u ovom radu bavi problemom strukturiranja optimalnog investicionog portfolija osiguravajućeg društva primjenom tzv. Modela upravljanja imovinom i obavezama društva – ALM model. U radu je posebno obrađena tehnicka imunizacija portfolija, koju primjenjuju osiguravajuće kompanije, koje se bave životnim osiguranjem. Tehnickom imunizacije investicionog portfolija mjeri se prosječan rok dospjeća i konveksnost imovine i obaveza osiguravajućih kompanija i ukazuje na neophodnost kontrole rizika kamatne stope. Kandidat izvodi zaključak da izbor strategija za upravljanja imovinom i obavezama zavisi od razvijenosti finansijskog tržišta i specifičnosti tržišta osiguranja i da osiguravajuće kompanije moraju razvijati sopstvene strategije ili tehnike optimizacije investicionog portfolija, uvažavajući principe i postavke koje daje teorijski model ALM-a.

Prezentiranim radovima i svojim učešćem na kongresima, konferencijama i seminarima, na kojima su obrađivane ekonomski teme od velikog značaja za praktičnu implementaciju i teorijsko oblikovanje, kandidat je pokazao da u potpunosti ispunjava tražene uslove za izbor u akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Iz priložene biografije kandidata se vidi da je dr Milijana Novović, uporedno sa naučno-istraživačkim radom, bila veoma angažovan i na polju stručnog rada. Koleginica Novović je uradila veliki broj projekata vezanih za, procjenu vrijednosti preduzeća, biznis planove, svojinsku i upravljačku transformaciju preduzeća, vještačenja i finansijske analize, čime je pokazala da je sposobna da teorijska znanja praktično implementira i doprinese unapređenju poslovanja različitih privrednih subjekata.

Posebnu pažnju zaslužuje angažovanje kandidata na izradi većeg broja projekata od velikog značaja za Crnu Goru, a koji su bili povjereni Ekonomskom fakultetu, gde se kandidat uglavnom angažovao kao kordinator ili saradnik na projektu.

Dr Milijana Novović je obavljala funkciju kordinatora za međunarodnu saradnju i dala značajan doprinos unapređenju saradnje i povezivanju sa akademskim zajednicama u regionu.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Milijana Novović je počela da stiče pedagoško iskustvo kao saradnik u nastavi na Ekonomskom fakultetu od 2004. godine. Izvodila je vežbe na predmetima Rizik i osiguranje, Preduzetničke finansije i Računovodstvo finansijskih institucija na dodiplomskim akademskim studijama i na primjenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju (Finansijska tržišta, Poslovna informatika).

U nastavnom radu koleginica Novović je pokazala visok nivo savjesnosti i stručnosti, kao i sposobnost prenošenja znanja na jasan i razumljiv način. Kao predavač bila je angažovan na brojnim kuresvima inovacije znanja i seminarima čiji su organizatori bili različite nevladine i državne organizacije, privredni kolektiv i Ekonomski fakultet.

Dr Milijana Novović je i koautor udžbenika „Osiguranje i aktuarska matematika“, koji se koristi u obrazovnom procesu na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. U nastavi i drugim oblicima rada sa studentima dr Milijana Novović koristi referentne domaće i inostrane udžbenike i primjenjuje provjere pedagoške metode i inovacije, u cilju modernizacije nastave i rešavanja praktičnih problema. U posmatranom periodu ostvarila je veoma uspješnu i plodotvornu saradnju sa studentima.

Dosadašnji pedagoški rad dr Milijane Novović karakteriše visok nivo kompetentnosti i kvaliteta uskladen sa savremenim nastavnim metodama rada. Iz tih razloga ocjenjujem njen pedagoški rad veoma uspješnim i produktivnim.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		25	25		46.2	46.2
3. PEDAGOŠKI RAD		1	1		3	3
4. STRUČNI RAD		15	15		10	10
UKUPNO					59.2	59.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na bazi prethodno navedenog, može se nedvosmisleno zaključiti, da kandidat dr Milijana Novović u dosadašnjem naučno-istraživačkom, pedagoškom i stručnom radu, ispunjava sve uslove, propisane Mjerilima za izbor u akademsko zvanje, kao i Zakonom o visokom obrazovanju, za izbor u zvanje docenta.

U tom smislu, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Ekonomskog fakulteta u Podgorici i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Milijanu Novović **izabere u zvanje docenta** za grupu predmete: Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija i Napredno finansijsko izvještavanje i za oblast Finansije i osiguranje.

RECEZENT
Prof. dr Milan Lakićević
Ekonomski fakultet

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na konkurs, objavljen dana 02.07.2012.godine u dnevnom listu „Pobjeda“, za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija i Napredno finansijsko izvještavanje i za oblast Finansije i osiguranje, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao jedini kandidat prijavila se dr Milijana Novović, saradnik u nastavi na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Milijana Novović završila je smjer „Finansije, bankarstvo i osiguranje“ na Ekonomskom fakultetu u Beogradu 1999.godine, nakon čega je upisala specijalistički kurs pod nazivom “Spoljna trgovina i bankarstvo”, u organizaciji Udruženja banaka Jugoslavije i Pravnog fakulteta u Kragujevcu. Postdiplomske studije, smjer „Aktuarstvo“, završila je 2005. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Upravljanje imovinom i obavezama osiguravajućih kompanija u funkciji zaštite od rizika kamatne stope“, odbranila je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, 2010. godine. Iz priloženog materijala vidi se da dr Milijana Novović ispunjava sve zakonski definisane uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u zvanje docent.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Evidentno je da kandidat ima veliki broj objavljenih radova koji pripadaju oblasti finansija, odnosno osiguranja, finansijskog menadžmenta i tržišta kapitala, od kojih je pet objavljeno u međunarodnim časopisima. Kandidat dr Milijana Novović je u okviru svojih radova uspešno primjenila naučne metode, naročito teorije finansija. U svojim radovima pokazala je sposobnost za samostalnim istraživanjem i interpretiranjem naučnih rezultata. Poseban kvalitet kandidata je visok nivo teorijskog znanja iz navedenih oblasti, kao i sposobnost da svoje naučne rezultate kvalitetno prezentuje na domaćim i međunarodnim konferencijama i publikuje u uglednim časopisima. Radovi dr Milijane Novović, objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima i zbornicima, ukazuju da je riječ o mladom istraživaču koji je vrstan poznavalac problema iz oblasti finansija i osiguranja, koji piše jasno, stručnim i prepoznatljivim stilom, koristeći najsavremeniju relevantnu literaturu. Analizom priloženih radova, kao i uvidom u Klasifikacionu bibliografiju kandidata, može se zaključiti da je naučno-istraživački rad kandidata najvećim dijelom usmjeren na oblast i nastavne discipline koje su obuhvaćene raspisanim konkursom.

Svojim značajem, među brojnim objavljenim radovima, potrebno je istaći prvi pet objavljenih u međunarodnim časopisima, kao i dio monografije.

U radovima "Performances of Insurance Market in Montenegro in Condition of Financial Crisis", „Характеристики ријака стручавања Чрногорије“, i „Komparativna analiza tržišta osiguranja u regionu“, detaljno je analizirano stanje na tržištu osiguranja Crne Gore i zemalja bivše Jugoslavije. Uradena je uporedna analiza karakteristika tržišta, analiza izvora finansiranja i strukture plasmana sredstava društava za osiguranje na finansijskom tržištu Crne Gore i regiona, zatim prikazana je kvalitetna komparativna analiza politike obračuna i strukture pasive društava za osiguranje u Crnoj Gori i regionu. U radovima je dat studiozan pregled uzroka globalne finansijske krize i njenog uticaja kako na domaću, tako i na svjetsku industriju osiguranja, uz predloge za ublažavanje pojedinih posledica, odnosno rješavanje problema sa kojima se suočavaju crnogorske osiguravajuće kompanije. Dr Milijana Novović je u navedenim radovima prognozirala dalji razvoj domaćeg tržišta, trend premije životnog i neživotnog osiguranja, kao i perspektivu osiguravajućih kompanija, kao institucionalnih investitora na domaćem i evropskom finansijskom tržištu.

U radu „Imunizacija investicionog portfolija kompanija životnog osiguranja“ kandidat naglašava da proces investiranja slobodnih rezervi mora biti uskladen sa strukturom i dospjećem obaveza iz osiguranja. Modelom upravljanja imovinom i obavezama u osiguranju (ALM), teži se strukturiranju optimalnog investicionog portfolija osiguravajućih kompanija, a strategija imunizacije je jedna od tehnika ALM-a koju primjenjuju osiguravajuće kompanije koje se bave životnim osiguranjem. U

radu se koristi tehnika imunizacije investicionog portfolija, kojom se mjeri prosječan rok dospjeća i konveksnost imovine i obaveza osiguravajućih kompanija, i ukazuje se na neophodnost kontrole rizika kamatne stope. Strategija upravljanja koju će koristiti osiguravajuća kompanija, kao i izgled njene optimalne portfolio strukture, zavisi od razvijenosti finansijskog tržišta i tržišta osiguranja posmatrane zemlje. Kandidat naglašava da osiguravajuće kompanije moraju razvijati savremene, sopstvene strategije ili tehnike optimizacije investicionog portfolija, uvažavajući principe i postavke koje daje teorijski model ALM-a. U ovom radu je pokazano da je neophodno ustavljati intezivnu i uspješnu saradnju aktuarske i finansijske službe osiguravajuće kompanije. Da bi se privukla slobodna novčana sredstva i ravnopravno konkurisalo ostalim institucionalnim investitorima na finansijskom tržištu, pokazano je da osiguravajuće kompanije moraju voditi tržišnu politiku poslovanja, odnosno moraju procjenjivati duraciju svoje imovine i obaveza uzimajući u obzir i dividendu akcionara, ali i bonus osiguranika.

U dijelu monografije "Achieved Results and Prospects of Insurance Market Development in Modern World", prikazani su aktuelni problemi u praksi industrije osiguranja, a kandidat sa naučnog aspekta ukazuje na perspektivu razvoja domaćeg tržišta osiguranja, kao i na moguća rješenja identifikovanih problema. Kandidat je pokazao da tržišna pozicija i konkurenčna prednost crnogorskih osiguravača na integrisanom tržištu osiguranja, može se održati unapređenjem profesionalizma, uvažavanjem potreba osiguranika, jačanjem finansijskog kapaciteta u cilju preuzimanja velikih rizika, uvođenjem sofisticiranih proizvoda osiguranja, kao i prilagođavanjem poslovanja konkurenčkoj strategiji globalnog tržišta.

Dr Milijana Novović obavila je i veliki broj istraživačkih specijalizacija u inostranstvu, među kojima su najvažnije bile u Sjedinjenim Američkim državama ("Katz Business School", Univerzitet u Pittsburgu), Velikoj Britaniji ("Greenwich University" u Londonu) i Sloveniji (Ekonomski fakultet, Univerzitet u Ljubljani). Dr Milijana Novović pohađala je i veliki broj specijalističkih kurseva i seminaru iz oblasti finansija i osiguranja. Svojim dosadašnjim naučno-istraživačkim radom, koji se manifestuje kroz objavljene i prezentirane radove na raznim domaćim i međunarodnim kongresima i konferencijama, može se konstatovati da dr Milijana Novović ispunjava sve tražene uslove za izbor u akademsko zvanje docent.

STRUČNI RAD

Dr Milijana Novović je aktivna na stručnom planu što potvrđuje njena velika angažovanost u istraživačkim projektima, kao i pozicija konsultanta za oblast procjene vrijednosti preduzeća i ekonomsko-finansijske analize poslovanja. Takođe, od početka ove godine kandidat dr Milijana Novović je i rukovodilac Centra za osiguranje na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Stručni angažman kandidata potvrđuje i priložena Klasifikaciona biografija, iz koje se uočavaju njene aktivnosti na izradi značajnog broja projekata koji su bili povjereni Ekonomskom fakultetu, te se može konstatovati da i u ovom pogledu kandidat ispunjava sve tražene uslove.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

U pogledu pedagoške djelatnosti, kandidat posjeduje adekvatno pedagoško iskustvo što potvrđuje i njen osmogodišnji staž saradnika u nastavi. Pored angažmana u organizovanju i izvođenju vježbi na predmetima Rizik i osiguranje, Osnove osiguranja, Preduzetničke finansije i Računovodstvo finansijskih institucija, dr Milijana Novović je učestvovala i u inoviranju nastavnih programa za navedene predmete.

Kandidat dr Milijana Novović je koautor udžbenika „Osiguranje i aktuarska matematika“, koji uvodi studente u ekonomski i matematički aspekt osiguranja. Riječ je o kvalitetnoj i sadržajnoj knjizi, primjenljivoj u institucijama visokog obrazovanja, ali može biti od koristi i za praksu. Razumijevanje rizika, suštine, značaja i funkcioniranja osiguranja u privredi, kao i ostale terminologije koja se vezuje za djelatnost osiguranja, predstavlja polaznu teorijsku osnovu neophodnu za primjenu aktuarske matematike, ali i dalje izučavanje osiguranja. Značajno mjesto u udžbeniku posvećeno je i finansijskom tržištu, odnosno ulozi osiguravajućih kompanija kao institucionalnih investitora, te izvorima finansiranja i strukturi plasmana.

U izvođenju nastave, kandidat se služi referentnom domaćom i stranom literaturom. U pedagoškom pogledu, dr Milijana Novović je dokazala da ima smisao za kvalitetan pedagoško-obrazovni rad, a u toku svoje akademske karijere pokazala je visoki profesionalizam, odgovornost i kvalitet. Na osnovu prethodno iznijetog i činjenice da i sami studenti njen rad ocjenjuju vrlo dobrim, pedagoški rad kandidata svakako ocjenjujem kao veoma uspešan.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		25	25		46.2	46.2
3. PEDAGOŠKI RAD		1	1		3	3
4. STRUČNI RAD		15	15		10	10
UKUPNO					59.2	59.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala može se zaključiti da kandidat dr Milijana Novović, saradnik u nastavi na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, ispunjava sve uslove predviđene Mjerilima za izbor u zvanje docent na Univerzitetu Crne Gore, te sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Milijanu Novović **izabere u zvanje docent** za predmete Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija i Napredno finansijsko izvještavanje i za oblast Finansije i osiguranje.

RECENTZENT
Prof. dr Vladimir Kašćelan
Ekonomski fakultet, Podgorica

IZVEŠTAJ RECENTZENTA

I OCENA USLOVA

Na konkurs koji je objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“, od 02.07. 2012.godine, za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija i Napredno finansijsko izvještavanje i za oblast Finansije i osiguranje, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavio se samo jedan kandidat i to dr Milijana Novović, saradnik u nastavi na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Milijana Novović završila je Ekonomski fakultet u Beogradu 1999.godine, smer „Finansije, bankarstvo i osiguranje“. Nakon završenog fakulteta upisala je seocijalistički kurs pod nazivom “Spoljna trgovina i bankarstvo”, u organizaciji Udrženja banaka Jugoslavije i Pravnog fakulteta u Kragujevcu. Postdiplomske studije, smer „Aktuarstvo“, završila je 2005. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, odbranom magistarskog rada „Izvori finansiranja i plasmana sredstava osiguravajućih kompanija“. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Upravljanje imovinom i obavezama osiguravajućih kompanija u funkciji zaštite od rizika kamatne stope“, odbranila je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, u junu 2010. godine. Iz priloženog materijala vidi se da dr Milijana Novović ispunjava sve zakonski definisane uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u zvanje docenta.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na bazi detaljnog i potpunog uvida u Klasifikacionu bibliografiju kandidata, kao i priložene radeve, može se zaključiti da je naučnoistraživački opus kandidata najvećim delom usmeren na oblast i nastavne discipline koje su obuhvaćene raspisanim konkursom.

Naučnoistraživački rad dr Milijane Novović je veoma bogat, kako po sadržaju i aktuelnosti tema, tako i po broju objavljenih radeva. Koleginica Novović je objavila jednu knjigu i preko 20 naučnih radeva. U međunarodnim časopisima objavila je 5 radeva, koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku i 3 radeva u domaćim časopisima. Osim toga, koleginica Novović je napisala i objavila preko deset radeva u zbornicima međunarodnih i domaćih kongresa, simpozijuma i seminarima. Dr Milijana Novović obavila je i preko 10 istraživačkih specijalizacija u inostranstvu, među kojima su najvažnije specijalizacije u SAD-u (“Katz Business School“, University of Pittsburgh, Pittsburgh), Engleskoj (“Greenwich University“, London) i Sloveniji (Ekonomski fakultet u Ljubljani, Ljubljana).

Medu brojnim objavljenim radevima, svojim značajem posebno se ističu sledeća dva:

1. "Performances of Insurance Market in Montenegro in Condition of Financial Crisis", "Economic Review: Journal of Economics and Business", Volume IX , Issue 1, 2011, University of Tuzla, Faculty of Economics, ISSN:1512-8962, str.31-43

U ovom radu detaljno su analizirane performanse crnogorskog tržišta osiguranja u uslovima finansijske krize. Koleginica Novović je ukazala da svetska finansijska kriza ima negativan indirektni uticaj na sektor osiguranja, koji se prevashodno ogleda kroz smanjenje poverenja klijenata prema svim učešnicima na finansijskom tržištu, pa time i prema društвima za osiguranje. U radu je naglašeno da su se kompanije životnog osiguranja suočavale sa problemom otkupa polisa i naplate premija životnog osiguranja. Da bi se ublažili negativni efekti navedenih problema, koleginica Novović sugerise da se mora voditi računa o kanalima prodaje pre svega o kvalitetu i načinu poslovanja angažovanih agenata osiguranja. Takođe, poželjno je prolongiranje dozvoljenog perioda kašnjenja u plaćanju premija (na bazi sopstvenog finansijskog kapaciteta) i povećanje broja rata uplata premija. Analizirajući probleme poslovanja kompanija neživotnog osiguranja, koleginica Novović ukazuje na značaj kontrole i korekcije troškova sprovođenja osiguranja, vođenje adekvatne politike bonusa i malusa, kao i na značaj kontrole adekvatnosti tarifa neživotnog osiguranja.

2. „Характеристики рынка страхования Черногории“ Финансы, Но. 8, Министарство финансов Российской Федерации и Книжная редакция Финансы Москва, 2009, ISSN 0869-446X, str: 50-54

Ovim radom predviđeno je da će negativni efekti finansijske krize imati određeni uticaj na poslovanje osiguravajućih kompanija i dalji razvoj tržišta osiguranja Crne Gore. U radu je naglašeno da je moguće ublažiti negativne efekte svetskih dešavanja, tj. omogućiti stagnaciju osnovnih pokazatelja tržišta osiguranja kontrolom rada osiguravajućih kompanija i usmeravanjem društava za osiguranje da uđaju slobodna novčana sredstva u nerizične oblike imovine. Takođe, kandidatkinja konstatuje da osiguravajući sektor neće biti u celini izložen krizi i da se ne mogu očekivati dramatične promene u okviru delatnosti osiguranja. Ukazuje se i na značaj i ulogu Agencije za nadzor osiguranja u sprovođenju restriktivne zakonske regulative u Crnoj Gori, koja će osiguravačima postaviti kao imperativ održanje solventnosti i adekvatnosti kapitala kao i njihovo usmerenje na sigurne investicione aktivnosti. Na taj način bi osiguravači mogli očuvati poverenje građana, obezbediti umeren rast premije osiguranja, ali i generalno obezbediti sektor osiguranja od negativnih efekata globalnih dešavanja. Koleginica Novović u ovom radu takođe naglašava da je moguće održati tržišnu konkureniju osnivanjem novih, renomiranih osiguravajućih kompanija i uvođenjem savremenih proizvoda osiguranja.

Posebno ističem i nedavno objavljenu monografiju “Achieved Results and Prospects of Insurance Market Development in Modern World”, u kojoj kandidatkinja istražujući aktuelne probleme u teoriji i praksi industrije osiguranja, uspeva da sa naučnog aspekta ukaže na moguća rešenja identifikovanih problema, kao i na dalju perspektivu razvoja crnogorskog tržišta osiguranja. Navedeni rad u monografiji je od velikog značaja budući da se bavi proučavanjem dosadašnjih i budućih trendova razvoja tržišta osiguranja, koji ukazuju na neophodnost definisanja razvojnih strategija i prilagodavanja poslovanja osiguravajućih kompanija konkurentskoj strategiji globalnog tržišta, kao i mogućnostima implementiranja standarda i odredbi evropskog zakonodavstva u cilju integriranja crnogorskog u jedinstveno evropsko tržište osiguranja.

Prezentiranim radovima i svojim učešćem na kongresima, konferencijama i seminarima, na kojima su obradivane teme od velikog značaja za praktičnu implementaciju i dalje teorijsko oblikovanje, dr Milijana Novović je, bez sumnje, dokazala da u celosti ispunjava tražene uslove za izbor u akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Sručni rad dr Milijane Novović odnosi se na angažovanje na istraživačkim projektima koji su se najvećim delom odnosili na analizu i rešavanje problema vezanih za ekonomsko-finansijsku oblast, što ujedno predstavlja i njenu naučnu i stručnu orijentisanost. Navedeno bez sumnje, potvrđuje i priložena Klasifikaciona biografija, iz koje se uočava angažovanost kandidata na izradi značajnog broja projekata koji su bili povereni Ekonomskom fakultetu. Na taj način, kandidatkinja je dala određeni doprinos u unapredjenju poslovanja i rešavanju aktuelnih pitanja od značaja za veliki broj preduzeća, institucija, pa i samu državu. Imajući u vidu sve aktivnosti na planu njenog stručnog rada, može se nedvosmisleno konstatovati da, i u ovom pogledu, kandidat ispunjava sve tražene uslove.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidatkinja dr Milijana Novović poseduje adekvatno pedagoško iskustvo, a time i iskazan smisao za vaspitno-obrazovni rad, budući da je u nastavnom procesu kao saradnik, angažovana od 2004. godine. Dr Milijana Novović je izvodila vežbe na dodiplomskim akademskim studijama (na predmetima Rizik i osiguranje, Preduzetničke finansije i Računovodstvo finansijskih institucija), ali i na primjenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju, kao i na brojnim kursevima i seminarima, čiji su organizatori bili razne institucije i preduzeća.

Dr Milijana Novović se u organizaciji i izvođenju nastave služi referentnom, kako domaćom tako i stranom literaturom, pri čemu konstantno nastoji da osavremeni i inovira svoj rad. Dosadašnjim pedagoškim angažmanom je pokazala da vrla proverenim pedagoškim metodama i inoviranim znanjem iz datih oblasti, o čemu svedoči profesionalni i odgovorni odnos kandidata prema studentima, ne samo u nastavi, već i u svim oblicima prenošenja znanja i to kako na studente, tako i na druge slušaoce. Upravo iz tih razloga, ocenjujem pedagoški rad kandidata veoma uspešnim i produktivnim.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		25	25		46.2	46.2
3. PEDAGOŠKI RAD		1	1		3	3
4. STRUČNI RAD		15	15		10	10
UKUPNO					59.2	59.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Milijana Novović, saradnik na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, ispunjava sve zakonske uslove za izbor u akademsko zvanje. Imajući u vidu visoke rezultate koje je postigla u nastavnom, naučnoistraživačkom i stručnom radu, sa zadovoljstvom predlažem Veću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Milijanu Novović **izaberu u zvanje docenta** za predmete Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija i Napredno finansijsko izvještavanje, kao i za oblast Finansije i osiguranje.

RECENTZENT

Prof. dr Jelena Kočović
Ekonomski fakultet, Beograd

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Inženjerska ekologija (studijski program Menadžment u građevinarstvu, osnovne studije), Ekologija voda i tla (studijski program Menadžment u građevinarstvu, osnovne studije) i Zaštita i kvalitet voda (studijski program Građevinarstvo, specijalističke studije) na Građevinskom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 02.07.2012. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR MILAN RADULOVIC**.

BIOGRAFIJA

Roden sam 4. decembra 1982. god. u Podgorici, od oca Mićka i majke Rajke, rođene Danilović. Gimnaziju sam završio u Podgorici 2001. god. Diplomirao sam 7. juna 2006. god. na Rudarsko-geološkom fakultetu, na odsjeku za hidrogeologiju (Univerzitet u Beogradu; petogodišnje studije, VII stepen; ekvivalentne sa Master studijama). Tema Diplomskog (Master) rada je glasila: "Hidrogeološke karakteristike sliva kotorskog zaliva i mogućnosti vodosnabdjevanja". Oktobra 2007. god. upisao sam doktorske studije iz oblasti hidrogeologije karsta na istom Rudarsko-geološkom fakultetu, gdje sam odbranio doktorsku disertaciju (27. april 2012. god.) pod naslovom "Višeparametarska analiza prihranjivanja karstne izdani na primjerima iz sliva Skadarskog jezera". Usavršavanje sam nastavio i na evropskim institutima i univerzitetima, gdje sam završio više specijalističkih kurseva (IAMB Italija, CEHIUMA Španija, VITUKI Madarska, i dr.). U septembru 2009. god. sam položio državni stručni ispit čime sam stekao Licencu za izradu geoloških, inženjersko-geoloških, geotehničkih, geomehaničkih, hidrogeoloških i vodoprivrednih projekata, elaborata i podloga kao djelova tehničke dokumentacije potrebnih za izgradnju objekata.

Član sam Inženjerske komore Crne Gore (IKCG), kao i Internacionalne asocijacije hidrogeologa (IAH). Učestvovao sam na brojnim domaćim i međunarodnim naučnim skupovima, na kojima sam izlagao naučne radove iz oblasti geologije, hidrogeologije i zaštite životne sredine. Autor sam većeg broja naučnih radova (21 rad) publikovanih u domaćim i inostranim časopisima i zbornicima. Moj naučni doprinos u oblasti hidrogeologije ogleda se posebno u razvoju metode za procjenu efektivne infiltracije u karstnim terenima (KARSTLOP metoda), koja je prihvaćena i od strane inostrane naučne javnosti.

PODACI O RADNIM MJESTIMA

Nakon diplomiranja zasnovao sam radni odnos u preduzeću d.o.o. „Geoprojekt” Podgorica, gdje sam radio na poslovima iz oblasti geologije, inženjerske geologije, hidrogeologije i zaštite životne sredine. U istom periodu honorarno sam radio kao saradnik u nastavi na Građevinskom fakultetu, gdje sam definitivno i zasnovao radni odnos u septembru 2008. godine (na osnovu odluke Vijeća Građevinskog fakulteta br. 1283/1 od 29.08.2008. god.). Kao saradnik u nastavi na Građevinskom fakultetu, držim vježbe na predmetima Geologija i Inženjerska geologija.

U okvirima svoje naučno-istraživačke djelatnosti radio sam na tri međunarodna projekta (ADRICOSMSTAR-AQMOD projekt finansiran od strane Uneska; Projekt RER/8/012 o upravljanju vodnim resursima podržavan od IAEA; i Austrijsko-crnogorski projekt podrške održivom korišćenju vodnih resursa na teritoriji Crne Gore). Takođe, učestvovao sam na izradi brojnih naučno-istraživačkih projekata, izveštaja i elaborata o kompleksnim istraživanjima izvedenim na teritoriji Crne Gore (elaborati o procjenama uticaja objekata na životnu sredinu, projekti i elaborati o inženjersko-geološkim i hidrogeološkim istraživanjima terena kao podloge za izradu Detaljnih prostornih planova opština i izgradnje različitih građevinskih objekata, projekti o određivanju i održavanju zona sanitarne zaštite za brojna vodoizvorišta, koncesioni elaborati za potrebe korišćenja voda putem flaširanja i dr.). Takođe, bio sam uključen u istraživanja za potrebe izrade kompleksnih geoloških i hidrogeoloških podloga koje su prethodile realizaciji velikih investicionih projekata, kao što je Regionalni vodovod za crnogorsko primorje.

**PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG
IZBORA**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.		
1.1. Monografija 1.1.1. Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača				
1. Radulovic MM , Stevanovic Z, Radulovic M: First outcomes from new approach in assessing recharge of highly karstified terrains – cases examples from Montenegro. In: Andreo B, Carrasco F, Durán JJ, LaMoreaux JW (ed) Advances in Research in Karst Media, Springer, Berlin 2010, pp 25-31; ISBN (print) 978-3-642-12485-3	10	5	8. Radulovic MM : Groundwater vulnerability mapping of Vidrovan watersource catchment using modified PI method. In: Kogovšek J, Mulec J, Petrić M, Prelovšek M, Ravbar N, Turk J (ed) Management of Transboundary Karst Aquifers: 15 th International Karstological School "Classical Karst", Postojna, Slovenia, 2006; pp 48-52	2 2
1.1.5. Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas			9. Radulović MM , Dragojević D, Dević N, Blečić M: Određivanje izdašnosti izvorišta „Bolje sestre“ primjenom metode rastvaranja soli – Salt Dilution. The 2 nd International Conference "Civil Engineering – Science and Practice", GNP 2008, Žabljak, 2008, Vol.2, pp 1075-1080, ISBN 978-86-82707-14-1	2 2
2. Stevanović Z, Radulović M, Shammy Puri, Radulović MM : Karstno izvorište „Bolje sestre“ – optimalno rešenje regionalnog vodosnabdjevanja Crnogorskog primorja. U: Jović V. (ed) Zbornik radova Odbora za kras i speleologiju. Srpska akademija nauke i umjetnosti, knj. br. 9, str. 33-64; Beograd 2008; ISBN 978-86-7025-479-4	7	3,5	10. Radulović M, Stevanović Z, Radulović MM : Metodologija određivanja zona sanitarnе zaštite za izvorište „Bolje sestre“ planirano za regionalno vodosnabdjevanje Crnogorskog primorja. The 2 nd International Conference "Civil Engineering – Science and Practice", GNP 2008, Žabljak, 2008, Vol.2, pp 1081-1086, ISBN 978-86-82707-14-1	2 0,5
1.2 Radovi objavljeni u časopisima 1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka			11. Radulović MM , Dragojević D, Dević N, Blečić M: Discharge calculation of the spring using salt dilution method – application site Bolje Sestre spring (Montenegro). Proceedings of Conference on Water Observation and Information System for Decision Support – BALWOIS, May 2008, Ohrid; ISBN 978-608-4510-00-0	2 0,7
3. Radulović MM , Stevanović Z, Radulović M: A new approach in assessing recharge of highly karstified terrains – Montenegro case studies. Environmental Earth Sciences, Vol. 65, Number 8, pp 2221-2230, doi:10.1007/s12665-011-1378-0; Publisher: Springer 2011; ISSN 1866-6280; Impact Factor 1.059	7	7	12. Radulović MM , Matović M: Primjena daljinske detekcije u hidrogeološkim istraživanjima vrulja u Bokokotorskom zalivu. The 3 rd International Conference "Civil Engineering – Science and Practice", GNP 2010, Žabljak, 2010, Vol. 2, pp 1599-1605; ISBN 978-86-82707-18-9	2 0,5
1.3 Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima 1.3.1 Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari			13. Radulović M, Tomanović Z, Radulović MM : Geotechnical conditions of execution of the tunnel on the highway Bar-Boljari (section Smokovac-Uvac). Proceedings of the 1 st International Congress on Tunnels and Underground Structures in South-East Europe „USING UNDERGROUND SPACE“ April 7-9, 2011, Dubrovnik, Croatia	2 1
4. Radulovic M, Dubljevic V, Danilovic T, Radulovic MM : Karst hydrogeology of Montenegro with special emphasis on the possibility of exploitation, conditions of polluting and aquifer water protection. In: Abate E (ed) General Proceedings: 32nd International Geological Congress, Florence, Italy, August 20-28, 2004; OCLC number: 466168273	2	0,5	14. Radulović MM : Vratači i karstni kolapsi kroz nauku i praksu. The 4 th International Conference "Civil Engineering – Science and Practice", GNP 2012, Žabljak, 2012, pp 2093-2100; ISBN 978-86-82707-21-9	2 0,7
5. Radulovic M, Danilovic T, Radulovic MM : Specificities of hydrogeologic watersheds and directions of movement of aquifer waters in karstic terrains of Montenegro. In: Stevanović Z, Milanović P (ed): Water Resources and Environmental Problems in Karst: proceedings of the International conference and field seminars, Belgrade & Kotor, 13-19 September 2005; pp 437-442; ISBN 8673521440, 9788673521442	2	0,7	15. Radulović M, Čadenović N, Radulović MM , Blečić V: Geotehnički uslovi izgradnje tunela na brzoj saobraćajnici duž crnogorskog primorja – dionica Sozina - Stari Bar. The 4 th International Conference "Civil Engineering – Science and Practice", GNP 2012, Žabljak, 2012, pp 2101-2107; ISBN 978-86-82707-21-9	2 2
6. Radulovic M, Filipovic S, Danilovic T, Radulovic MM : Quality of karstic aquifer waters in the terrains of Montenegro and possibility of their usage by bottling. In: Stevanović Z, Milanović P (ed): Water Resources and Environmental Problems in Karst: proceedings of the International conference and field seminars, Belgrade & Kotor, 13-19 September 2005; pp 861-864; ISBN 8673521440, 9788673521442	2	0,5	16. Radulović MM : Mogućnosti prikazivanja stepena karstifikacije u visoko karstifikovanim terenima. Zbornik radova XIV Srpskog simpozijuma o hidrogeologiji sa međunarodnim učešćem, Zlatibor 17-20 maj 2012; pp 493-497; ISBN 978-86-7 352-236-4	2 0,5
7. Radulovic MM : Hydrogeological characteristics of the Bokakotarska Bay. In:	2	0,5	17. Radulović MM : Lociranje zona podvodnog isticanja izdanskih voda korišćenjem daljinske detekcije. Zbornik radova XIV Srpskog simpozijuma o hidrogeologiji sa međunarodnim učešćem, Zlatibor 17-20 maj 2012; pp 499-503; ISBN 978-86-7 352-236-4	2 2
			18. Radulović M, Radulović MM , Filipović S, Dević N: Hidroelektrane na Morači i njihov uticaj na životnu sredinu – hidrogeološki i inženjerskogeološki aspekt. Zbornik radova sa internacionalne konferencije "Zaštita prirode u	2 2

<p>XXI vijeku”, 20-23. septembar, Žabljak, Crna Gora; Knjiga I, pp 217-225</p> <p>4.1.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari</p> <p>19. Radulović MM, Danilović T: Mapiranje ranjivosti podzemnih voda u slivu Vidrovanskih vrela korišćenjem modifikovane PI metode. Zbornik radova naučnog skupa “Voda, vodovodi i sanitarno tehnologije”, Budva 2007</p> <p>20. Radulović M, Sekulić G, Radulović MM: Dezintegracija rječnih tokova u karstnim terenima Crne Gore. Zbornik radova naučnog skupa “Vode, vodovodi i sanitarno tehnologije”, Budva 2007; pp 33-39</p> <p>21. Radulović M, Novaković D, Radulović MM, Matović M: Hidrogeološke karakteristike područja opštine Cetinje, Zbornik radova naučnog skupa “Vodosnabdjevanje Cetinja”, Cetinje 2009</p> <p>1.5 Recenziranje</p> <p>1.5.1. Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Environmental Earth Sciences; ISSN 1866-6280; Impact Factor 1.059; Editor: Dr LaMoreaux J.W. (1 rad) 	<p>1 0,5</p> <p>1 0,5</p> <p>1 0,3</p> <p>1 0,2</p> <p>2 2</p>	<p>4.6.2. Međunarodni projekti</p> <p>Projekat RER /8/012: “Isotope methods for management of drinking water resources in water scarcity areas”, Internacionala agencija za atomsku energiju (IAEA), Beč 2007. god.;</p> <p>Projekat: “ADRICOSM-STAR Project Water Program for Environmental Sustainability WPA Phase II Support to AQMOD Development, UNESCO-IHP Study of Aquifers in the Boyana Bay”, Crna Gora, 2009. god.;</p> <p>Projekat: “Investigation of ground water mean residence time in different regions in Montenegro: support for the sustainable use of water resources”. Institute für Erdwissenschaften, Karl-Franzens-Universität Graz; Austrian Institute for Technology (AIT), Vienna; Centar za ekotoksikološka ispitivanja, Podgorica; 2010. god. (projekat je u toku).</p> <p>4.6.3. Nove metode</p> <p>Kandidat je autor nove metode za ocjenu veličine efektivne infiltracije u visokokarstifikovanim terenima (KARSTLOP metoda) koju je prezentovao na IV Internacionalnom simpozijumu o karstu 2010. god. (Malaga, Španija). Metoda je jednim dijelom prikazana u međunarodnoj monografiji “Advances in Research in Karst Media” (Springer 2010; ISBN 978-3-642-12485-3), a u cijelini je objavljena u renomiranom časopisu Environmental Earth Sciences (Impact Factor 1.059; Izdavač: Springer 2011).</p> <p>4.6.4. Elaborati, izvještaji i projekti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koncesioni elaborat za ležište dijela karstnih izdanskih voda Vidrovana (SO Nikšić), fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2006 - Izvještaj o urađenim hidrogeološkim istraživanjima na području Seljanova i Gradiošnice, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2006 - Elaborat o izvedenim hidrogeološkim istraživanjima šire okoline izvorišta Bolje Sestre, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2006 - Elaborat o određivanju i održavanju zona sanitarne zaštite za izvorište “Sutorinsko polje”, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2006 - Projekat hidrogeoloških istraživanja područja Ivanovih korita, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2006 - Koncesioni Elaborat za vrelo Zoja, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2007 - Elaborat o geološkim i hidrogeološkim odlikama sliva Jelovice i Gradišnice (Sliv Lima) – hidrogeološke podloge, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2007 - Koncesioni Elaborat za izvorište „Zaslavnica“ - Zaslav (Opština Nikšić), fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2007 - Izvještaj o određivanju izdašnosti izvorišta „Bolje Sestre“, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2007 - Elaborat o rezultatima hidrogeoloških istraživanja terena između Grbavaca i izvorišta „Bolje sestre“ u Malom Blatu, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2006 - Elaborat o izvorištu – Alipašini izvori kod Gusinje, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica, 2007 - Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu u
<p>3. PEDAGOŠKA DJELATNOST</p> <p>3.1. Univerzitetski udžbenik</p> <p>3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas</p> <p>T. Waltham: Foundations of Engineering Geology, Third Edition. Taylor and Francis. New York, 2009; ISBN 100-415-46959-7; (Predmet: Inženjerska geologija)</p> <p>D. Ford, P. Williams: Karst hydrogeology and geomorphology. John Wiley & Sons, Chichester 2007; ISBN 978-0-470-084996-5; (Predmet: Geologija)</p> <p>3.2.2. Studijski priručnici</p> <p>Radulović M, Radulović MM: Zbirka vježbi za predmet Inženjerska geologija. Građevinski fakultet. Podgorica 2010</p> <p>3.5. Kvalitet pedagoškog rada</p> <p>Na osnovu studentskih anketa (razmatrano na sjednici Vijeće Gradevinskog fakulteta, br. 1289 od 27.09.2012. god.)</p>	<p>Br. ref.</p> <p>Br. kan.</p> <p>5 5</p> <p>1 0,5</p> <p>5 5</p>	
<p>4. STRUČNA DJELATNOST</p> <p>4.6. Ostala stručna djelatnost</p> <p>4.6.1. Specialistički kursevi</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Work shop, Modeling and groundwater remediation”, Rudarsko geološki fakultet, Beograd, 2004. god.; - “Regional training course on application of isotope techniques in hydrogeology” u organizaciji Internacionalne agencije za atomsku energiju (IAEA), Budva, 2007. god.; - “Advanced Training Course on the Application of Isotope Techniques”, u organizaciji Internacionalne agencije za atomsku energiju (IAEA), Budimpešta, Mađarska, 2008. god.; - “Distance learning course: Technological innovations and advanced models of land and water resource management in the Mediterranean-Balkan area” (6 mjeseci), CIHEAM, Bari, Italija, 2009. god.; - “‘HydroKarst’ course: Groundwater recharge assessment and contamination vulnerability mapping in carbonate aquifers” GHUMA & IGME, Univerzitet u Malagi, Španija, 2010. god. 	<p>Br. ref.</p> <p>Br. kan.</p>	

<p>toku izgradnje fabrike za flaširanje vode i u toku proizvodnog procesa flaširanja, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica, 2007</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projekta hidrogeoloških istraživanja podzemnih voda na području Begalci – Bracanov potok (Podgorica – Zeta), fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2008 - Elaborat o rezultatima hidrogeoloških istraživanja na području Begalci – Bracanov potok (Podgorica – Zeta), fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2008 - Koncesioni Elaborat za izvorište „Bradavec“ – Alje (Opština Andrijevica), fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica - Izvještaj o rezultatima i faze hidrogeoloških istraživanja na području Gradine – D. Martinići, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2008 - Elaborat o odredjivanju i održavanju zona sanitarnе zaštite za izvorište «Poklonci», fondovska dokumentacija, Hidrometeorološki zavod Crne Gore, Podgorica 2008 - Elaborat o geološkim, hidrogeološkim i inženjerskogeološkim karakteristikama terena za šire područje jezera Krupac i Slano, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2009 - Preliminarni izvještaj o hidrogeološkim odlikama terena šireg područja lokacije uvale Opaljike u Valdanosu, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2009 - Projekat hidrogeoloških istraživanja terena lokacije uvale Opaljike kod Valdanosa, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2009 - Elaborat o hidrogeološkim istraživanjima terena lokacije uvale Opaljike kod Valdanosa, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2009 - Glavni projekat za određivanje i održavanje zona i pojaseva sanitarnе zaštite izvorišta „Vuksan Lekići“ i ograničenja u tim zonama, Fondovska dokumentacija JP „Vodovod i kanalizacija“, Podgorica 2010 - Glavni projekat za određivanje i održavanje zona i pojaseva sanitarnе zaštite izvorišta „Dinoši“ i ograničenja u tim zonama, Fondovska dokumentacija JP „Vodovod i kanalizacija“, Podgorica 2010 - Glavni projekat za određivanje i održavanje zona i pojaseva sanitarnе zaštite izvorišta (bunara B1 i B2) u Dobrskoj Župi i ograničenja u tim zonama, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2010 - Idejno rješenje za flaširanje dijela voda sa izvorišta „Bolje sestre“, fondovska dokumentacija Regionalnog vodovoda za crnogorsko primorje, Budva, 2010 - Izvještaj o reviziji Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu – Studija lokacije „Valdanos“ – sektor 61, fondovska dokumentacija Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore, Podgorica 2010 - Projekat hidrogeoloških istraživanjima za potrebe definisanja kvantitativnih i kvalitativnih parametara vodonosne sredine na području turističkog kompleksa »Plavi Horizonti«, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2011 - Elaborat o hidrogeološkim istraživanjima za potrebe definisanja kvantitativnih i kvalitativnih parametara vodonosne sredine na području turističkog kompleksa »Plavi Horizonti«, fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2011 - Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za objekat „Reciklažni centar u Meljinama“ (kat.parc. 198O/1 K.O.Topla, naselje Meljine, opština Herceg Novi). Fondovska dokumentacija JP „Čistoća“, Herceg Novi, 2011 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za groblje u Ratševini, Herceg Novi. Fondovska dokumentacija Biroa za projektovanje i urbanizam, Herceg Novi 2011 - Elaborat o rezultatima detaljnih geotehničkih istraživanja terena lokacije sanitarne deponije "Možura", Fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2011 - Elaborat o inženjerskogeološkim odlikama terena lokacije i uslovima fundiranja objekata turističkog naselja "Kabala for" u okviru Državne studije lokačije, Sektor 32, Rose – Dobreč, Fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2011 - Elaborat o izvedenim hidrogeološkim istraživanjima na lokaciji Eko zgrade Ujedinjenih nacija – Podgorica, Fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2012 - Elaborat o geotehničkim uslovima izgradnje vjetroelektrana na lokalitetu Možura - Opština Bar i Ulcinj, Fondovska dokumentacija, Geoprojekt, Podgorica 2012 - Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za turistički kompleks "Šiljice" na Luštići. Fondovska dokumentacija Biroa za projektovanje i urbanizam, Herceg Novi 2012 	20 15
---	--	----------

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	21			34,6
3. PEDAGOŠKI RAD				10,5
4. STRUČNI RAD				15
UKUPNO				60,1

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

OCENA ISPUNJENOSTI USLOVA

STEPEN OBRAZOVARANJA

Kandidat Milan Radulović je u aprilu 2012. godine završio trogodišnje doktorske studije na Rudarsko-geološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu (studijski program hidrogeologija) prosečnom ocenom 9,94. Na osnovu dokumenata koje je kandidat priložio se može zaključiti da ispunjava sve predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje.

NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD

Pregledom Klasifikacione bibliografije može se zaključiti da je kandidat dr Milan Radulović najveći broj radova objavio iz oblasti hidrogeologije i zaštite voda.

Tema njegove doktorske disertacije glasi „Višeparametarska analiza prihranjivanja karstne izdani na primjerima iz sliva Skadarskog jezera“. Osnovni cilj koji je istraživač postigao kroz proces izrade doktorske disertacije je formiranje nove metode, njena evaluacija i kalibracija kroz praktične primere i omogućavanje šire primene u rešavanju problema u kojima je potrebno određivanje veličine prihranjivanja izdani (različiti inženjerski i ekološki istraživački projekti). Osim praktičnog značaja, metoda koja je razvijena kroz postupak izrade doktorske disertacije (KARSTLOP metoda) takođe ima i teorijskog značaja, naročito za bolje upoznavanje procesa prihranjivanja karstne izdani u visoko karstifikovanim terenima. Ona omogućava potpunije sagledavanje

nekih od važnijih faktora koji utiču na prihranjivanje izdani i određivanje relativnog uticaja pojedinačnih faktora na sam proces. Razvijenu metodu kandidat je sa još dva autora publikovao u dva veoma značajna rada. Rad pod rednim brojem 1 je publikovan u međunarodnoj monografiji renomiranog izdavača (*Springer*), dok je rad pod rednim brojem 2 publikovan u priznatom međunarodnom časopisu sa SCI liste. Iz Klasifikacione bibliografije se može videti da je autor pored ova dva rada objavio još 19 radova od kojih se ističe rad pod rednim brojem 8 u kojem se autor bavi problemom ranjivosti podzemnih voda na eventualno zagodenje u slivu izvorišta „Vidrovan“.

Iz priloženih dokumentacije se može videti da dr Milan Radulović ispunjava uslove koji su traženi za izbor u akademsko zvanje docenta.

PEDAGOŠKI RAD

Iskustvo u pedagoškom radu kandidat je imao prilike da stekne kroz rad sa studentima kao saradnik u nastavi na Građevinskom fakultetu u Podgorici, na predmetima Geologija i Inženjerska geologija. Funkciju saradnika u nastavi kandidat uspešno obavlja od 2006. godine. Iz priložene dokumentacije se takođe može uočiti da je kao drugi autor učestvovao u izradi Zbirke vežbi iz predmeta Inženjerska geologija. Priloženi rezultati studentskih anketa pokazuju da je kandidat visoko ocenjen kao asistent na pomenutim predmetima.

STRUČNI RAD

Iz priložene Klasifikacione bibliografije se može videti da je kandidat autor većeg broja Studija, Projekata i Elaborata iz oblasti hidrogeologije, ekologije i geotehnike. Učešće kandidata na izradi većeg broja Elabratu i Glavnih projekata za određivanje zona i pojaseva sanitarno zaštite izvorišta, kao i Elaborata o proceni uticaja zahvata na životnu sredinu ukazuje da kandidat poseduje potreban stepen stručnosti iz oblasti koju izučava grupa predmeta za koju se bira u zvanje docenta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		21			34.6	
3. PEDAGOŠKI RAD					10.5	
4. STRUČNI RAD					15	
UKUPNO					60.1	

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Prema kriterijumima koji su propisani Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja, Statutom Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju, dr Milan Radulović ispunjava sve potrebne uslove za izbor u zvanje docenta.

Uzimajući u obzir dosadašnji pedagoški, naučnoistraživački i stručni rad kandidata, sa zadovoljstvom predlažem Građevinskom fakultetu i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Milana Radulovića izaberu u akademsko zvanje **docenta** za grupu predmeta Ekologija voda i tla (Osnovne studije, studijski program Menadžment u građevinarstvu), Inženjerska ekologija (Osnovne studije, studijski program Menadžment u građevinarstvu) i Zaštita i kvalitet voda (Postdiplomske specijalističke studije, studijski program Građevinarstvo).

RECENT

Prof. dr Ivan Matić
Rudarsko-geološki fakultet
Univerzitet u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA ISPUNJENOSTI USLOVA

STEPEN OBRAZOVARANJA

Kandidat Milan Radulović je 2006. godine završio petogodišnje studije na Departmanu za hidrogeologiju Rudarsko-geološkog fakulteta (Univerzitet u Beogradu). Na istom fakultetu je 2012. godine uspješno odbranio doktorsku disertaciju iz oblasti hidrogeologije karsta. Iz priložene dokumentacije kandidata dr Milana Radulovića može se zaključiti da u potpunosti ispunjava sve zakonom predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu priložene Klasifikacione biografije, naučno-istraživački rad dr Milana Radulovića odnosi se prvenstveno na oblast hidrogeologije i zaštite voda.

Kroz izradu doktorske disertacije kandidat je razvio novu metodu (KARSTLOP metoda) za analizu prihranjivanja podzemnih voda i prirodnih uslova njihove zaštite u karstnim terenima. Metoda je prvi put primjenjena na četiri sliva karstnih vrela kada je izvršena njena kalibracija, a nakon toga je primjenjena i na sливном području jugozapadnog oboda Skadarskog jezera u cilju procjenjivanja do tada nepoznatog podvodnog doticaja voda u jezero sa tog dijela sliva. Završne karte koje se dobijaju razvijenom KARSTLOP metodom mogu poslužiti za rješavanje brojnih vodoprivrednih pitanja kao što su: preliminarno sagledavanje ranjivosti podzemnih voda u cilju njihove zaštite od zagodenja sa površine, bilansno procjenjivanje nemjerljivog isticanja (submarinski ili sublakustični izvori i sl.), potpunije bilansno određivanje prostornog položaja vododelnica slivova karstnih izvora sa poznatom izdašnošću, razgraničavanje vodnog potencijala između opština i država koje dijele karstne izvore, procjena doticaja infiltrirane vode u podzemne objekte (tuneli, podzemne galerije, rudarske prostorije i dr.).

Svoje kvalitete u naučno-istraživačkoj djelatnosti kandidat je dokazao i publikovanjem više radova u priznatim međunarodnim i domaćim časopisima, kao i na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima. Od radova koje je kandidat do sada objavio naročito se ističu radovi popisani pod rednim brojevima 1. i 2. u kojima je dat prikaz dijela rezultata dobijenih kroz proces izrade doktorske disertacije. Takođe, treba istaći rad pod rednim brojem 18. u kojem je dat prikaz uticaja projektovanih hidrotehničkih akumulacija u slivu rijeke Morače na životnu sredinu. Pored publikovanih radova dr Milan Radulović je do sada aktivno učestvovao i na tri međunarodna naučno-istraživačka projekta.

Analiza naučno-istraživačkih radova ukazuje da dr Milan Radulović zadovoljava uslove koji su potrebni za izbor u akademsko zvanje docenta

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kao saradnik u nastavi na Građevinskom fakultetu u Podgorici dr Milan Radulović radi od 2006. godine, gdje vodi vježbe iz predmeta Geologija i Inženjerska geologija. U radu sa studentima nastoji da primjeni savremene metode obučavanja studenata pri čemu pokazuje odgovarajući stepen stručnosti. Na osposobljenost dr Milana Radulovića za obavljanje nastave ukazuju i rezultati do sada obavljenih studentskih anketa prema kojima je kandidat veoma dobro ocijenjen.

STRUČNI RAD

Dr Milan Radulović je autor velikog broja projekata i elaborata iz oblasti hidrogeologije, ekologije, zaštite voda i geotehnike. Naročito treba istaći da je kandidat učestvovao na izradi važnih podloga za realizaciju velikih investicionih objekata kao što je Regionalni vodovod za crnogorsko primorje. Stručni rad pod naslovom „Metodologija određivanja zona sanitarno zaštite za izvorište 'Bolje Sestre' planirano za regionalno vodosнabdjevanje crnogorskog primorja“ kandidat je uspješno odbranio pred komisijom nadležnog Ministarstva čime je stekao uslove za dobijanje Licence za izradu tehničke dokumentacije.

Iz navedenog proizilazi da je kandidat kvalifikovan i spremjan da preuzme nastavne obaveze grupe predmeta za koje se bira u akademsko zvanje docenta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		21			34.6	
3. PEDAGOŠKI RAD					10.5	
4. STRUČNI RAD					15	
UKUPNO					60.1	

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Milan Radulović ispunjava sve uslove za izbor u zvanje docenta previdene Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

Imajući u vidu ostvarene rezultate dr Milana Radulovića u naučno-istraživačkom, pedagoškom i stručnom radu, predlažem Vijeću Građevinskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Milana Radulovića izaberu u zvanje **docenta** za predmete Zaštita i kvalitet voda (Postdiplomske specijalističke studije, studijski program Građevinarstvo), Ekologija voda i tla (Osnovne studije, studijski program Menadžment u građevinarstvu), i Inženjerska ekologija (Osnovne studije, studijski program Menadžment u građevinarstvu).

RECENTZENT
Prof. dr Goran Sekulić
Građevinski fakultet Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENTZENTA

I OCENA ISPUNJENOSTI USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Milan Radulović je u oktobru 2007. godine upisao doktorske studije na Departmanu za hidrogeologiju Rudarsko-geološkog fakulteta u Beogradu. Pošto je položio sve ispite na doktorskim studijama u aprili 2012. godine odbranio je doktorsku disertaciju pod naslovom „Višeparametarska analiza prihranjuvanja krastne izdani na primjerima iz sliva Skadarskog jezera“. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju može se konstatovati da dr Milan Radulović ispunjava sve uslove za izbor u zvanje docenta previdene „Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanje“, Statutom Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Dosadašnji naučno-istraživački rad dr Milana Radulovića može se sagledati kroz njegovu doktorsku disertaciju na čijoj izradi sam bio uključen u svojstvu mentora, kao i kroz objavljene naučne radove popisane u Klasifikacionoj bibliografiji.

Dr Milan Radulović je za izradu doktorske disertacije odabrao logičan koncept rada na koji je uključio većinu osnovnih naučnih metodske postupaka. U procesu izrade disertacije kandidat je razvio novu metodu (KARSTLOP metoda) za procenjivanje efektivne infiltracije u visoko karstifikovanim terenima. Značajne mogućnosti ova metoda ima i za ocenu potencijalno najugroženijih delova karsta od mogućeg zagadivanja. Zone određene kao potencijalno najizloženije efektivnoj infiltraciji i poniranju površinskih voda, ujedno su i zone koje se moraju posebno štititi od negativnih antropogenih uticaja.

Rezultati dobijeni primenom razvijene metode su objavljeni u dva navrata. Prvi put je 2010. godine objavljen rad (red. br. 1): *First outcomes from new approach in assessing recharge of highly karstified terrains – cases examples from Montenegro* (autori: Radulović MM, Stevanović Z, Radulović M); a nakon toga, 2011. godine je u renomiranom međunarodnom časopisu *Environmental Earth Sciences* objavljen kompletan prikaz metode sa dobijenim rezultatima (rad pod red. br. 2) *A new approach in assessing recharge of highly karstified terrains – Montenegro case studies* (autori: Radulović MM, Stevanović Z, Radulović M). Od ostalih radova koje je kandidat do sada objavio naročito se ističe rad (red.

br. 11) *Discharge calculation of the spring using salt dilution method – application site Bolje Sestre spring (Montenegro)* (autori: Radulović MM, Dragojević D, Dević N, Blečić M); u kojem kandidat sa ostalim autorima prikazuje rezultate dobijene izvođenjem eksperimentalnih ispitivanja na izvoru „Bolje Sestre“ u cilju procenjivanja njegove izdašnosti.

Naučno-istraživački rad dr Milana Radulovića, koji je sproveo na terenima Crne Gore u toku izrade doktorske disertacije, otvara nove perspektive u primeni GIS tehnologija i mogućnostima analognih analiza imajući u vidu da u sličnim uslovima egzistuje značajan broj ležišta karstnih izdanskih voda u terenima Dinarida, ali i šire u prostoru Alpskog orogena jugoistočne Evrope i Bliskog istoka. Ne manji značaj imala bi njena primena i u veoma udaljenim područjima karsta kakvi su Karipski basen (Jamajka, Kuba i dr.) ili prostor jugoistočne Azije (Vijetnam, Kina).

Dosadašnji naučno-istraživački rad kandidata dr Milana Radulovića ukazuje da on poseduje odgovarajuće reference za izbor u zvanje docenta.

PEDAGOŠKI RAD

Kandidat dr Milan Radulović već šest godina radi na Građevinskom fakultetu u Podgorici kao saradnik u nastavi na predmetima Geologija i Inženjerska geologija. Iz Klasifikacione bibliografije se može videti da je kandidat kao jedan od autora učestvovao na izradi Zbirke vežbi iz predmeta Inženjerska geologija. Uspešnost u obavljanju dosadašnjih nastavnih aktivnosti potvrđuju i rezultati objavljenih studentskih anketa.

STRUČNI RAD

Iz Klasifikacione bibliografije se može videti da je autor učestvovao na izradi preko 20 Projekata, Elaborata i Studija koji se uglavnom odnose na hidrogeološka istraživanja, procene uticaja projekata na životnu sredinu i geotehnička istraživanja terena. Takođe, se može videti da je kandidat učestvovao na izradi većeg broja Elaborata i Glavnih projekata za određivanje i održavanje zona i pojaseva sanitarnе zaštite izvorišta na teritoriji Crne Gore.

Dosadašnje stručno iskustvo kandidata dr Milana Radulovića čini sposobnim za držanje nastave iz navedene grupe predmeta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Uku-pno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD		21			34.6	
3. PEDAGOŠKI RAD					10.5	
4. STRUČNI RAD					15	
UKUPNO					60.1	

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pregleda priložene dokumentacije konstatujem da kandidat dr Milan Radulović ispunjava sve kriterijume koji se zahtevaju za izbor u akademsko zvanje **docent** na predmetima Ekologija voda i tla (Osnovne studije, studijski program Menadžment u građevinarstvu), Inženjerska ekologija (Osnovne studije, studijski program Menadžment u građevinarstvu) i Zaštita i kvalitet voda (Postdiplomske specijalističke studije, studijski program Građevinarstvo).

Kandidat dr Milan Radulović je dosadašnjim rezultatima u naučno-istraživačkom, stručnom i pedagoškom radu ispunio sve konkursom tražene kriterijume. Stoga sa zadovoljstvom predlažem Građevinskom fakultetu i Senatu Univerziteta Crne Gore da Dr Milana Radulovića izabere u zvanje **docenta** za navedenu grupu predmeta.

RECENTZENT
Prof. dr Zoran Stevanović
Rudarsko-geološki fakultet,
Univerzitet u Beogradu

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Fizikalna medicina i rehabilitacija na Medicinskom Fakultetu u Podgorici.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 2.07.2012. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR SCI. MED VESNA BOKAN-MIRKOVIĆ**.

BIOGRAFIJA**LIČNI PODACI I PODACI O OBRAZOVARANJU**

Rodjena sam 1962. godine u Baru. Osnovnu i srednju školu završila sam u Baru i nagradena sam diplomom "Luča". Medicinski fakultet sam završila 1990. godine na Univerzitetu u Beogradu. Specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije sam završila na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1996. godine sa odličnim uspjehom.

Magistrirala sam na Medicinskom fakultetu u Beogradu 2008. godine na temu "Efekti elektro-hidro-kineziterapije u liječenju dijabetesne polineuropatijske i polineuropatijske u sistemskim bolestima vezivnog tkiva". Doktorska disertacija "Efekti kombinovane fizikalne terapije u liječenju dijabetične polineuropatijske" je odbranjena 12.03.2012. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, pred Komisijom u sastavu: Prof. dr Zoran Kojović redovni profesor Medicinskog fakulteta u Nišu, Prof. dr Ivana Petronić Marković redovni profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu i Doc. dr Slobodan Radović, docent Medicinskog fakulteta u Podgorici.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos zasnivam 1991. u privatnoj ordinaciji "Specia" u Beogradu i upisujem specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije 1992. na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Nastavljam specijalizaciju u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku u Beogradu gdje zasnivam radni odnos 1993. U Specijalnoj bolnici sam radila kao specijalizant a od 1996. kao specijalista fizikalne medicine na poslovima rehabilitacije bolesnika sa amputiranim ekstremitetima. U periodu od 1997. do 2000. godine bila sam na poslovima Načelnika V odjeljenja. Specijalna bolnica je i nastavna baza za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Medicinskog fakulteta u Beogradu i bila sam predavač iz oblasti „Ortoze za donje ekstremitete“ studentima medicine i specijalantima fizikalne medicine i rehabilitacije.

Po sporazumnoj prekidu radnog odnosa prelazim u Klinički Centar Crne Gore 2000. godine kao fizijatar i konsultant ortopedsko-protetičke rehabilitacije.

Tokom svih godina učestvovala sam na domaćim i međunarodnim kongresima fizijatara. Bila sam član Predsedništva Udruženja fizijatara Srbije i Crne Gore. Izabrana sam za člana Predsedništva fizijatara Crne Gore 2011. godine.

Odlukom Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu od 2001. odredjena sam za Mentora za doktore medicine na specijalizaciji iz fizikalne medicine.

Imala sam zvanje Nastavnika na Višoj Medicinskoj Školi u Zemunu na predmetu Ortotika i protetika od 1999. do 2001. Saradnik sam na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici za predmet Fizikalna medicina i rehabilitacija od 2008. godine.

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2.Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1.Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
1. Bokan V. Muscle weakness and other late complications of diabetic polyneuropathy. Acta Clinica Croatica. 2011;50(3): 351-5 ISSN 0353-9466	6	6
2. Bokan Mirković V. , Banjac L, Dašić Ž, Dapčević M. Non-pharmacological treatment of diabetic polyneuropathy by pulse electromagnetic field. HealthMED Journal. 2012; 6(4): ISSN: 1840-2291	6	6

3. Banjac L, Bokan V, Karisik M. Correlation between intracranial hemorrhage in preterm infants and serum levels of Insulin-like growth factor. HealthMED Journal. 2012; 6(4): 1232-1238 ISSN: 1840-2291	6	3
1.2.2.Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u međunarodnim bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
4. Bokan V. Faktori rizika za nastanak ulceracije stopala kod dijabetičara – senzitivna neuropatija i deformiteti stopala. Acta Medica Mediana. 2010; 49(4): 19 – 22. UDK 61 YU ISSN 0365-4478	4	4
1.2.3.Radovi objavljeni u cjelini u domaćim časopisima		
5. Dašić Ž, Kezunović M, Bokan V. Septički artritis kuka kod djece. Medicinski zapisi. 2011; 60(1). Prihvaćen za štampu. ISSN-0419-7747	1,5	0,5
1.3.Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1.Medunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
6. Bokan V, Dašić Ž, Pešić G, Vujović V. Practical application of elbow orthosis in supracondylaris fractures among children. XV Interborr Congres & Exhibition on Prosthetics and Orthotics. Budapest, Hungary 1 – 4 june 2003. Abstracts 2003; P.60	2	0,5
7. Bokan V, Škarić – Karanikić Ž, Muratović L. Vrsta polineuropatijske i ishod liječenja fizikalnim agensima. 9. Kongres fizijatara Srbije sa međunarodnim učešćem. Subotica 2009. Volumen 33, Broj 3; S. 164	2	0,7
8. Škarić – Karanikić Ž, Bokan V, Muratović L. Elektroforeza i laseroterapija u liječenju sindroma karpalnog tunela. 9. Kongres fizijatara Srbije sa međunarodnim učešćem. Subotica 2009. Volumen 33, Broj 3; S. 268	2	0,7
9. Muratović L, Vukčević R, Škarić – Karanikić Ž, Bokan V, Pavićević V. Rehabilitacija pacijenta sa paralizom glasnice – prikaz slučaja. 9. Kongres fizijatara Srbije sa međunarodnim učešćem. Subotica 2009. Volumen 33, Broj 3; S. 260	2	0,7
10. Vukčević R, Karanikić Ž, Bokan V, Mandić Lj, Muratović L. Rehabilitacija pacijenta sa sindromom tarzalnog kanala. 11. Kongres fizijatara Srbije sa međunarodnim učešćem. Zlatibor 2011, Volumen 37, Broj 1; S. 83.	2	0,4
11. Bokan V, Teofilovski M, Blagojević T, Davidović L. Specifičnosti protetičke rehabilitacije kod jednostranih natkoljenih amputacija uzrokovanih perifernom okluzivnom bolešću. Jugoslovenski kongres ljekara fizikalne medicine i rehabilitacije sa međunarodnim učešćem. Zlatibor 1997. Zbornik radova 1997; S.79	2	0,4
12. Blagojević T, Vranić K, Bokan V, Medić V. Novine u konceptu protetičkog rehabilitacionog tretmana amputiranih zbog sarcoma. Jugoslovenski kongres ljekara fizikalne medicine i rehabilitacije sa međunarodnim učešćem. Zlatibor 1997. Zbornik radova 1997; S.89;	2	0,5
13. Bokan V, Teofilovski M, Blagojević T, Davidović L, Uzelac V, Bulović D. Sistemski faktori - komplikacije i funkcionalno sposobljavanje kod jednostranih transfemoralnih amputacija uzrokovanih perifernom okluzivnom bolešću. X Fizijatrenski dani Jugoslavije. Banja Koviljača 17-20.05.	2	0,5

14.	2000. Zbornik radova 2000; Stojanović S, Ilić M, Teofilofski M, Bokan V , Eremić S, Blagojević T. Aplikacija natkoljene proteze kod pacijenata sa transplantacijom jetre. X Fizijatrijski dani Jugoslavije. Banja Koviljača 17-20.05.2000. Zbornik radova 2000; S.206	2	0,3	sa medjunarodnim učešćem Bečići, 6-9. maj 2009. Medicinski Zapisi. 2009; (1 Supp): 49 ISSN 04197747	1	0,5																							
15.	Blagojević T, Vranić K, Dimitrijević K, Bokan V , Tomić M, Gvozden M: Proteička rehabilitacija djece sa amputacijom ekstremiteta traumske etiologije. X Fizijatrijski dani Jugoslavije Banja Koviljača 17-20.05.2000. Zbornik radova 2000; S.185	2	0,3	29. Bokan V , Škarić - Karanikić Ž. Skrining faktora rizika ulceracije stopala kod dijabetičara – protektivni senzibilitet. XXXI Sabor ljekara Sjeverne Crne Gore i Jugozapadne Srbije Bijelo polje, 2010, Zbornik radova; S 115	1	0,5																							
16.	Bulatović N, Kuzmanović E, Tomić M, Blagojević T, Bokan V , Popović I. Vidovi zbrinjavanja, priprema i stavovi pacijenata - ranjenika prema kolektivnom smještaju. X Fizijatrijski dani Jugoslavije Banja Koviljača 17-20.05.2000. Zbornik radova 2000; S.192.	2	0,3	30. Škarić - Karanikić Ž, Bokan V , Dautović Z. Efekti fizičkog liječenja sindroma karpalnog tunela. XXXI Sabor ljekara Sjeverne Crne Gore i Jugozapadne Srbije Bijelo polje, 2010, Zbornik radova; S 192.	1	0,3																							
17.	Dašić Z, Bokan V . Totalna arthroplastika kuka-kasne komplikacije. Fizijatrijski dani Srbije i Crne Gore, Lepenski Vir 2003. Zbornik radova 2003. S 51.	2	0,4																										
18.	Mirković-Bokan V , Karanikić-Škarić V. Effect of low laser intensity to sensory distal polyneuropathy-therapy of risk factors to diabetic foot ulceration". Abstract Book 18th European Congress of Physical and Rehabilitation Medicine. European Journal of Physical Medicine and Rehabilitation, vol.48, suppl.1, No 2, june 2012. Pp 142.	2	1																										
19.	Karanikić-Škarić V, Mirković-Bokan V . Effects of physical agents in treatment carpal tunnel syndrome (CTS). "Abstract Book 18th European Congress of Physical and Rehabilitation Medicine. European Journal of Physical Medicine and Rehabilitation, vol.48, suppl.1, No 2, june 2012. Pp 141	2	1																										
1.3.2 Domaći kongresi, simpozijumi i seminari																													
20.	Bokan V . Dijabetična polineuropatijska klasiifikacija, komplikacije i protokoli liječenje. Drugi Kongres fizijatara Crne Gore 17-21. 02. 2010. Igalo. Zbornik radova; S96	1	1																										
21.	Bokan V . Ortoze za donje ekstremitete, Susreti zdravstvenih radnika Crne Gore, Žabljak Zbornik radova 2001.	1	1																										
22.	Bokan V , Dobrović B. Kth urođenog equinovarusa. Susreti zdravstvenih radnika Crne Gore, Žabljak 2001.	1	0,5																										
23.	Bokan V , Karanikić Z, Pejakov Lj, Dašić Z. Protetičko ortočika rehabilitacija pacijenta sa politraumom. Kongres fizijatara Srbije i Crne Gore, Igalo 2002. Zbornik radova 2002; S. 244	1	0,25																										
24.	Bokan V , Vujišić S, Kecojević N. Primjena AFO ortoza kod bolesnika nakon CVI-a. Kongres fizijatara Srbije i Crne Gore, Igalo 2002. Zbornik radova 2002; S.242	1	0,3																										
25.	Bokan V , Kecojević N. Protetička rehabilitacija pacijenata sa potkoljenom amputacijom. XI Kongres društva ljekara Crne Gore, Herceg Novi, 10-14. oktobar 2001. Zbornik rezimea 2001; S.184	1	0,5																										
26.	Dašić Ž, Bokan V . Parcijalna patelektomija u liječenju dislociranih preloma patele. XIII Kongres društva ljekara Crne Gore sa medjunarodnim učešćem Bečići, 6-9. maj 2009. Medicinski Zapisi. 2009; (1 Supp): 52 ISSN 04197747	1	0,5																										
27.	Bokan V , Škarić - Karanikić Ž. Efekti elektro – hidro – kinez terapije u liječenju dijabetične polineuropatijske. Kongres društva ljekara Crne Gore sa medjunarodnim učešćem Bečići, 6-9. maj 2009. Medicinski Zapisi. 2009; (1 Supp): 50 ISSN 04197747	1	0,5																										
28.	Škarić - Karanikić Ž, Bokan V . Rana hospitalna rehabilitacija kardiohirurških pacijenata. Kongres društva ljekara Crne Gore	1	0,5																										
4. STRUČNA DJELATNOST																													
4.6. Ostale dokumentovane stručne djelatnosti																													
<ul style="list-style-type: none"> - Vesna Bokan. Zdravstvena zaštita invalidne djece i omladine. Skolovanje i zapošljavanje osoba sa smetnjama u razvoju-okrugli stol. Podgorica 2003. - Vesna Bokan. Primjena DiklofenakDuo 4% Spray Gel-a u fizičkoj terapiji kod bolnih stanja. Predavanje na stručnom skupu „Pharma Swiss“-a. DZ Blok V. 2008. - Vesna Bokan-Mirković. Povreda perifernih nerava kod povereda ekstremiteta-bolni sindromi. Seminar o bolu. „BERLIN-CHEMIE MENARINI“. Podgorica 2012. - Vesna Bokan. Fizičkalna medicina u liječenju muskuloskeletnih bolesti. Predavanje na stručnom skupu „BERLIN-CHEMIE MENARINI“.Podgorica 2011. - Projekat“Migracija IS RFZO CG na on-line rad“. Republički fond za zdravstveno osiguranje, Podgorica 2006. - Training course in botulinum toxin. I. Neurology clinic, Faculty Hospital U Sv.Anny, Brno. Beograd 2001. 																													
Članstvo u domaćim i medjunarodnim organizacijama																													
<ul style="list-style-type: none"> - Društvo ljekara Crne Gore - Udruženje fizijatara Crne Gore - Predsjedništvo Udruženja fizijatara Crne Gore - Ministarstvo zdravlja Komisija za polaganje stručnih ispita iz rehabilitacionih tehniku zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika sa višom i srednjom školskom spremom - Član organizacionog odbora Kongresa fizijatara Crne Gore sa medjunarodnim učešćem 2008. - Član Konzilijuma za ortopedска pomagala Kliničkog Centra Crne Gore. 																													
Mentorstvo																													
-dr Marina Vuković specijalizacija iz fizičke medicine i rehabilitacije																													
ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA																													
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">DJELATNOST</th> <th colspan="2">Broj radova</th> <th colspan="2">Broj bodova</th> </tr> <tr> <th>Poslije izbora</th> <th>Ukupno</th> <th>Poslije izbora</th> <th>Ukupno</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD</td> <td></td> <td>30</td> <td></td> <td>33.3</td> </tr> <tr> <td>4. STRUČNI RAD</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>UKUPNO</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>48.3</td> </tr> </tbody> </table>						DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova		Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno	1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		30		33.3	4. STRUČNI RAD				15	UKUPNO				48.3
DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova																										
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno																									
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		30		33.3																									
4. STRUČNI RAD				15																									
UKUPNO				48.3																									

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Kandidat dr Vesna Bokan-Mirković rođena je 1962. godine u Baru, Medicinski fakultet i specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije završila je na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Magistrirala je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 2008. godine na temu "Efekti elektro-hidro-kineziterapije u liječenju dijabetesne polineuropatijske i polineuropatijske u sistemskim bolestima vezivnog tkiva". Doktorsku disertaciju "Efekti kombinovane fizikalne terapije u liječenju dijabetične polineuropatijske" je odbranila 12.03.2012. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, pred Komisijom u sastavu: Prof. dr Zoran Kojović redovni profesor Medicinskog fakulteta u Nišu, Prof. dr Ivana Petronić Marković redovni profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu i Doc. dr Slobodan Radović, docent Medicinskog fakulteta u Podgorici.

Dr Vesna Bokan-Mirković je završila Training course in botulinum toxin. I. Neurology clinic, Faculty Hospital U Sv. Anny, Brno u Beogradu 2001. godine.

Kandidat dr Vesna Bokan-Mirković, shodno uslovima definisanim Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore ispunjava formalne i pravne uslove za izbor u akademsko zvanje docenta za predmet Fizikalna medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu u Podgorici

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Oblast naučnog interesovanja dr Vesne Bokan-Mirković je fizikalna medicina i rehabilitacija. Analitičkim uvidom priložene bibliografije zapaža se da se publikovani radovi mogu grupisati u nekoliko cjelina. Radovi iz oblasti fizikalne terapije obuhvataju terapiju neuropskog bola, ističem rad **Bokan Mirković V**, Banjac L, Dašić Ž, Dapčević M. **Non-pharmacological treatment of diabetic polyneuropathy by pulse electromagnetic field**. HealthMED Journal. 2012; 6(4): ISSN: 1840-2291 u kojem je ispitivano dejstvo različitih frekvencija magnetoterapije na neuropski bol kod bolesnika sa šećernom bolešću. Potvrđeno je da niske frekvencije pulsnog elektromagnetskog polja smanjuju intezitet neuropskog bola. Pažnju zavređuju i radovi sa Evropskog kongresa fizikalne medicine i rehabilitacije (reference 15,16) u kojima su analizirani efekti različitih modaliteta fizikalne terapije na mono i polineuropatijsku. Radovi iz oblasti protetičke rehabilitacije proizilaze iz stručnog i istraživačkog uspona u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku u Beogradu (reference 8,9,10,11,12,13) u kojima su analizirane specifičnosti rehabilitacije bolesnika sa amputacijama donjih ekstremiteta. Treća cjelina su radovi iz užeg istraživačkog domena i obuhvataju terapiju dijabetične polineuropatijske, dijagnostiku i liječenje faktora rizika za razvoj ulceracije stopala kod dijabetičara. Posebno ističem rad **Bokan V. Muscle weakness and other late complications of diabetic polyneuropathy**. Acta Clinica Croatica. 2011;50(3): 351-5 ISSN 0353-9466. U radu je ispitivan uticaj motorne neuropatijske i dužine trajanja dijabetesa na smanjenje pokretljivosti u skočnom zglobu i prisutne deformitete stopala. Rezultati ispitivanja su pokazali da sa dužinom trajanja dijabetesa preko 10 godina povećava se broj kasnih komplikacija dijabetične polineuropatijske. Rezultati ovog istraživanja su poredivi sa rezultatima drugih autora koji su se bavili ispitivanjem faktora rizika za dijabetičnu ulceraciju stopala.

Analizom objavljenih radova može se zaključiti da kandidat pored dugogodišnjeg kliničkom rada prati i savremene tokove u oblasti svoje specijalnosti i u pogledu naučno-istraživačkog rada u potpunosti ispunjava uslove za izbor.

STRUČNI RAD

Kandidat dr Vesna Bokan-Mirković je specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije od 1996. godine.

U Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku u Beogradu koja je nastavna baza Medicinskog Fakulteta Univerziteta u Beogradu, radila je od 1993. do 2000. godine. Bila je Načelnik V odjeljenja od 1997. do 2000. godine. Poslovi protetičke rehabilitacije su specifični, zahtijevaju multidisciplinarni pristup i poznavanje drugih oblasti medicine. Uporedo sa stručnim radom bavi se naučno-istraživačkim radom iz oblasti protetičke rehabilitacije

amputiranih kod kojih je uzrok amputacije dijabetična gangrena. Sporazumno prekida radni odnos i prelazi u Klinički Centar Crne Gore 2000. godine na poslove fizijatra i konsultanta protetičko-ortotičke rehabilitacije. U Kliničkom Centru Crne Gore tokom višegodišnjeg ambulantno-polikliničkog rada ostvaruje visoke stručne domete i doprinosi razvoju fizikalne medicine i rehabilitacije u Crnoj Gori. Kroz sticanje stručnog znanja nastavlja istraživanje u cilju prevencije dijabetičnog stopala i smanjivanja rizika za amputaciju bolesnika sa šećernom bolešću.

Bila je član Predjedništva Udrženja fizijatara Srbije i Crne Gore, sada je član Predsjedništva Udrženja fizijatara Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidat dr Vesna Bokan-Mirković je imala zvanje nastavnika na Višoj Medicinskoj Školi u Zemunu u periodu od 1999. do 2001. godine, odsjek Viši fizioterapeuti, na predmetu Protetika i ortotika. Dr Vesna Bokan-Mirković izvodi praktičnu nastavu na predmetu Fizikalana medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici od 2008. godine..

Iz navedenog se vidi da kandidat posjeduje pedagoško iskustvo za izvodjenje teorijske i praktične nastave.

Dr Vesna Bokan-Mirković je imenovani mentor od strane Medicinskog fakulteta u Beogradu ljekarima na specijalizaciji iz Fizikalne medicine i rehabilitacije. Član je Komisije za polaganje stručnih ispita iz rehabilitacionih tehniku zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika sa višom i srednjom školskom spremom u Ministarstvu zdravlja Crne Gore.

Dr Vesna Bokan-Mirković je bila predavač po pozivu na više domaćih seminara i stručnih skupova i učestvovala je u organizaciji domaćih naučnih skupova sa međunarodnim učešćem.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			30			33.3
4. STRUČNI RAD						15
UKUPNO						48.3

III MIŠLJENJE O IZBORU U ZVANJE

Uvidom u stručne i naučne publikacije, ličnim poznavanjem rada kandidata na osnovu zajedničkog rada u zdravstvenom i obrazovnom sistemu Crne Gore, na osnovu Mjerila Univerziteta o izboru u akademска i naučna zvanja smatram da dr Vesna Bokan-Mirković ispunjava sve kriterijume za izbor u zvanje **docenta** za predmet Fizikalna medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

RECENTENT
Prof.dr Žarko Dašić
Medicinski fakultet u Podgorici

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Vesna Bokan-Mirković rođena je 1962. godine u Baru. Medicinski fakultet je završila 1990. na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije završila je na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 1996. sa odličnim uspehom.

Dr Vesna Bokan-Mirković je završila Training course in botulinum toxin. I. Neurology clinic, Faculty Hospital U Sv. Anny, Brno održan u Beogradu 2001. godine.

Magistrirala je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 2008. godine na temu "Efekti elektro-hidro-kineziterapije u liječenju dijabetesne polineuropatijske i polineuropatijske u sistemskim bolestima

vezivnog tkiva". Doktorsku disertaciju "Efekti kombinovane fizikalne terapije u liječenju dijabetične polineuropatije" je odbranila 12.03.2012. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, pred Komisijom u sastavu: Prof. dr Zoran Kojović redovni profesor Medicinskog fakulteta u Nišu, Prof. dr Ivana Petronić Marković redovni profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu i Doc. dr Slobodan Radović, docent Medicinskog fakulteta u Podgorici.

Dr Vesna Bokan-Mirković ispunjava zakonske uslove za izbor u akademска i naučna zvanja u pogledu stepena obrazovanja predviđene Zakonom o obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i uslovima definisanim Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja.

STRUČNI RAD

Dr Vesna Bokan-Mirković zasnovala je radni odnos kao specijalizant u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku u Beogradu 1993.godine. U Specijalnoj bolnici je radila kao specijalista fizikalne medicine i rehabilitacija od 1996. godine do 2000.godine, na poslovinama rehabilitacije bolesnika sa amputiranim ekstremitetima i na poslovinama ortotičke analize i ortotisanja bolesnika. U periodu od 1997. do 2000. godine bila je Načelnik V odjeljenja u pomenutoj ustanovi.

Po sporazumnoj prekidu radnog odnosa prelazi u Klinički Centar Crne Gore 2000.godine kao fizijatar i konsultant ortopedsko-protetičke rehabilitacije. Angažovana je kao dio tima na projektu "Migracija IS RFZO CG na on-line rad" u organizaciji Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, 2006.god. Stalni je član Konzilijuma za ortopedska pomagala u Kliničkom Centru Crne Gore.

Kandidat dr Vesna Bokan-Mirković je specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije sa dugogodišnjim iskustvom. Tokom višegodišnjeg rada I usavršavanja ostvarila je visoke stručne domete.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Kandidat dr Vesna Bokan-Mirković je objavila više naučnih i stručnih radova i imala je više predavanja na tematski organizovanim skupovima. Iz priložene bibliografije može se vidjeti da interovanje naučnog istraživanja pokriva nekoliko oblasti u fizikalnoj medicine i rehabilitaciji. Dr Vesna Bokan-Mirković se bavi istraživanjem specifičnosti protetičke rehabilitacije, efektima fizikalne terapije na neuropatski bol, ortopedskom rehabilitacijom i prevencijom i liječenjem dijabetičnog stopala. U svom magistarskom radu prikazala je efekte elektro-hidro-kineziterapije na neuropatske simptome kod dijabetičnih polineuropatija i polineuropatija kod sistemskih bolesti vezivnog tkiva i dala značajan doprinos u sagledavanju razlika efekata fizikalne terapije. Bila sam član Komisije za odbranu magistarskog rada dr Vesne Bokan-Mirković. Iz kontinuiteta u naučno-istraživačkom radu i vrlo studioznog pristupa oblasti liječenja dijabetičnih polineuropatija proizašla je doktorska disertacija "Efekti kombinovane fizikalne terapije u liječenju dijabetične polineuropatije" u kojoj sam učestvovala kao komentator. Disertacija predstavlja naučni doprinos u liječenju neuropatskog bola laserom i aplikacijom pulsnog elektromagnetskog polja niskih frekvencija. Originalan naučni doprinos doktorske disertacije je sagledavanje faktora rizika za razvoj ulceracije stopala i uloga fizikalne medicine u prevenciji dijabetičnih ulceracija. Rezultate istraživanja dr Vesna Bokan-Mirković je publikovala u naučnim časopisima. Bila je član Predsedništva Udruženja fizijatara Srbije i Crne Gore a sada je član Predsedništva Udrženja fizijatara Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Vesna Bokan-Mirković imala je zvanje Nastavnika na Višoj Medicinskoj Školi u Zemunu odsek za Više terapeute, na predmetu Ortotika i protetika od 1999. do 2001. godine.

Specijalna bolnica za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku u Beogradu je i nastavna baza za fizikalnu medicine i rehabilitaciju Medicinskog fakulteta u Beogradu i dr Bokan-Mirković je učestvovala u praktičnoj nastavi iz oblasti „Ortoze za donje ekstremitete“ studentima medicine i specijalizantima fizikalne medicine i rehabilitacije u period 1999. do 2000. godine.

Dr Vesna Bokan-Mirković izvodi praktičnu nastavu na predmetu Fizikalna medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici od 2008.godine..

Kako se iz navedenog može videti, kroz nastavni rad, kandidat je stekao pedagoško iskustvo za izvođenje praktične i teoretske nastave.

Svojim angažmanom u svojstvu mentora, doprinosi edukaciji lekara na specijalizaciji iz Fizikalne medicine i rehabilitacije. Član je Komisije za polaganje stručnih ispita iz rehabilitacionih tehnika zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika sa višom i srednjom školskom spremom u Ministarstvu zdravlja Crne Gore.

Dr Vesna Bokan-Mirković je bila predavač po pozivu na više domaćih seminara i stručnih skupova i učestvovala je u organizaciji domaćih naučnih skupova sa međunarodnim učešćem. Pedagoška aktivnost kandidatkinje odlikuje se profesionalnim odnosom i odgovornošću, efikasnom realizacijom programa nastave.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			30			33.3
4. STRUČNI RAD						15
UKUPNO						48.3

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja koje donosi Senat Univerziteta Crne Gore, može se konstatovati sledeće:

Na osnovu priložene konkursne dokumentacije, kao i na bazi stručne, naučne, pedagoške i istraživačke aktivnosti i poznavanjem kandidata dr Vesne Bokan-Mirković za izbor u zvanje docenta za predmet Fizikalna medicina i rehabilitacija, zaključujem da dr Vesna Bokan-Mirković ispunjava sve uslove za izbor u ovo zvanje. Sa zadovoljstvom predlažem da se dr Vesna Bokan-Mirković izabere u zvanje **docenta** za predmet Fizikalna medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

RECENZENT
Prof dr Ivana Petronić Marković
Medicinski fakultet u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Vesna Bokan-Mirković rođena je 1962. godine u Baru. Medicinski fakultet i specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije završila je na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Dr Vesna Bokan-Mirković je završila Training course in botulinum toxin. I. Neurology clinic, Faculty Hospital U Sv.Anny, Brno u Beogradu 2001. godine.

Magistrirala je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 2008. godine na temu "Efekti elektro-hidro-kineziterapije u liječenju dijabetesne polineuropatije i polineuropatije u sistemskim bolestima vezivnog tkiva". Doktorsku disertaciju "Efekti kombinovane fizikalne terapije u liječenju dijabetične polineuropatije" je odbranila 12.03.2012. godine na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, pred Komisijom u sastavu: Prof. dr Zoran Kojović redovni profesor Medicinskog fakulteta u Nišu, Prof. dr Ivana Petronić Marković redovni profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu i Doc. dr Slobodan Radović, docent Medicinskog fakulteta u Podgorici.

Shodno uslovima definisanim Mjerilima za izbor u akademска i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore dr Vesna Bokan-Mirković ispunjava formalne i pravne uslove za izbor u akademsko zvanje Docenta za predmet Fizikalna medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

STRUČNI RAD

Dr Vesna Bokan-Mirković upisala je specijalizaciju iz fizičke medicine i rehabilitacije 1992. na Medicinskom fakultetu u Beogradu i kao specijalizant zasnovala radni odnos u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku u Beogradu 1993. godine. U Specijalnoj bolnici je radila kao specijalist fizičke medicine i rehabilitacije od 1996. godine, na poslovima rehabilitacije bolesnika sa amputiranim ekstremitetima i na poslovima ortočice analize i ortotisanja bolesnika. U periodu od 1997. do 2000. godine bila je Načelnik V odjeljenja.

Po sporazumnoj prekidu radnog odnosa prelazi u Klinički Centar Crne Gore 2000. godine kao fizijatar i konsultant ortopedsko-protetičke rehabilitacije. Od 2006. godine radila je na projektu "Migracija IS RFZO CG na on-line rad" u organizaciji Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje. Stalni je član Konzilijuma za ortopedsku pomagala u Kliničkom Centru Crne Gore.

Stručni rad dr Vesne Bokan-Mirković obilježen je višegodišnjim kontinuiranim radom što potvrđuje i veliki broj stručnih radova u kojima su analizirani terapijski učinci fizičke terapije, preventivna i profilaktička uloga fizičke medicine kod dijabetičkih polineuropatijskih i protetičko zbrinjavanje amputacija uzrokovanih dijabetičnom gangrenom.

Dr Vesna Bokan-Mirković je tokom višegodišnjeg rada i usavršavanja, ostvarila visoke stručne domete i doprinela razvoju fizičke medicine i rehabilitacije u Crnoj Gori.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu analize biografskih podataka, objavljenih radova, stručnog i naučnog rada i dosadašnje pedagoške aktivnosti dr Vesne Bokan-Mirković, može se konstatovati da je prisutan vrlo studiozan pristup oblasti fizičke medicine i rehabilitacije kao i kontinuitet u naučno-istraživačkom radu. Dr Vesna Bokan-Mirković je potpisana u 30 publikacija: 2 autorska rada i 1 koautorski rad u cijelosti objavljeni u časopisima "SCI Expanded", 1 rad u časopisu koji ima redovnu međunarodnu distribuciju i 26 radova u časopisima koji nisu uključeni u prethodne baze podataka. Iz priloženih radova vidi se ostvarena saradnja sa kolegama iz drugih oblasti medicine što govori o multidisciplinarnom pristupu naučnim problemima koji su bili predmet interesovanja. Naučno-istraživački rad dr Bokan-Mirković je skoncentrisan na dijabetičnu neuropatiju i faktore rizika u razvoju ulceracije stopala i liječenje neuropskog bola fizičkom terapijom. Iz kontinuiteta u stručnom radu proistekao je i istraživački rad u oblasti protetičko-ortočice rehabilitaciju (reference 6,11,13, 21,23). Uži istraživački domen je liječenje dijabetične polineuropatijske fizičkom terapijom, iz čega je proizašao magistarski rad "Efekti elektro-hidro-kineziterapije u liječenju dijabetesne polineuropatijske i polineuropatijske u sistemske bolesti vezivnog tkiva". Doktorska disertacija "Efekti kombinovane fizičke terapije u liječenju dijabetične polineuropatijske" u kojoj sam kao mentor učestvovao, je originalan naučni doprinos u liječenju neuropskog bola i komplikacija dijabetične polineuropatijske. Studija je rezultat sistematičnog teorijskog i stručnog rada dr Vesne Bokan-Mirković.

Bila je član Predjedništva Udruženja fizijata Srbije i Crne Gore sada je član Predsjedništva Udruženja fizijata Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Vesna Bokan-Mirković imala je zvanje Nastavnika na Višoj Medicinskoj Školi u Zemunu odsjek za Više terapeute, na predmetu Ortotika i protetika od 1999. do 2001. godine. Specijalna bolnica za rehabilitaciju i ortopedsku protetiku u Beogradu je i nastavna baza za fizičku medicinu i rehabilitaciju Medicinskog fakulteta u Beogradu i dr Bokan-Mirković je bila predavač iz oblasti „Ortoze za donje ekstremitete“ studentima medicine i specijalizantima fizičke medicine i rehabilitacije u period 1999. do 2000. godine.

Dr Vesna Bokan-Mirković izvodi praktičnu nastavu na predmetu Fizička medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici od 2008. godine.. Kako se iz navedenog može videti, kroz nastavni rad, kandidat je stekao pedagoško iskustvo za izvođenje praktične i teoretske nastave.

Svojim angažmanom u svojstvu mentora, doprinosi edukaciji lječara na specijalizaciji iz Fizičke medicine i rehabilitacije. Član je Komisije za polaganje stručnih ispitova iz rehabilitacionih

tehnika zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika sa višom i srednjom školskom spremom u Ministarstvu zdravlja Crne Gore.

Dr Vesna Bokan-Mirković je bila predavač po pozivu na više domaćih seminara i stručnih skupova i učestvovala je u organizaciji domaćih naučnih skupova sa međunarodnim učešćem.

Pedagoška aktivnost kandidatkinje odlikuje se profesionalnim odnosom i odgovornošću, efikasnom realizacijom programa nastave.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD			30			33.3
4. STRUČNI RAD						15
UKUPNO						48.3

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Mjerilima za izbor u akademski i naučna zvanja koje donosi Senat Univerziteta Crne Gore, može se konstatovati sledeće:

Na osnovu priložene konkursne dokumentacije, kao i na bazi stručne, naučne, pedagoške i istraživačke aktivnosti kandidata dr Vesne Bokan-Mirković sa izbor u zvanje docenta za predmet Fizička medicina i rehabilitacija, zaključujem da dr Vesna Bokan-Mirković ispunjava sve uslove za izbor u zvanje docenta. Sa zadovoljstvom predlažem da se dr Vesna Bokan-Mirković izabere u zvanje **docenta** za predmet Fizička medicina i rehabilitacija na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

RECENTZENT

Doc. Dr Slobodan Radović
Medicinski fakultet u Podgorici

PRISTUPNA PREDAVANJA KANDIDATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE

- KANDIDAT: DR DRAGA BOJOVIĆ**
PREDMET: Savremeni srpski jezik (morfologija), Savremeni srpski jezik (tvorba riječi) na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i Savremeni srpski jezik 1 (pravopis, fonetika, morfologija) i Savremeni srpski jezik 2 (sintaksa) na Studijskom programu za ruski jezik i književnost
NAZIV PREDAVANJA: "Obilježja roda i pola kao morfološke i semantičke kategorije u srpskom jeziku".
TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 10,00h, Svečana sala Univerziteta
- KANDIDAT: DR JASMINA ANĐELIĆ**
PREDMET: Savremeni francuski jezik III, Savremeni francuski jezik IV, Savremeni francuski jezik V i Savremeni francuski jezik VI
NAZIV PREDAVANJA: "Francuske faktitivne konstrukcije i njihovo prevođenje na crnogorski (bosanski, hrvatski, srpski) jezik ".
TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 10,30h, Svečana sala Univerziteta
- KANDIDAT: DR ZDRAVKO BABIĆ**
PREDMET: Ruski jezik – fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječce i uzvici, Istorija gramatika ruskog jezika I i II, Ruski jezik I i II
NAZIV PREDAVANJA: "Osnovne tipološke karakteristike slovenske jednočlane rečenice".
TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 11,00h, Svečana sala Univerziteta

4. KANDIDAT: DR SANJA ŠUBARIĆ

PREDMET: Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis), Savremeni srpski jezik (fonetika i fonologija), Analiza diskursa i Uvod u lingvistiku
NAZIV PREDAVANJA: "O nekim ortografskim rješenjima".

TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 11,30h, Svečana sala Univerziteta

5. KANDIDAT: DR VESNA BRATIĆ

PREDMET: Engleska književnost I, Engleska književnost III, Engleska književnost IV, (osnovne studije), Engleski jezik IV, Engleski jezik V (Elektrotehnički fakultet, osnovne studije), Engleski jezik (Metalurško-tehnološki fakultet, specijalističke studije)

NAZIV PREDAVANJA: "Pogled na postmodernu Ameriku iz perspektive dva njena savremena dramska pisca- Sema Šeparda i Dejvida Memeta".

TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 12,00h, Svečana sala Univerziteta

KOMISIJA KOJA PODNOSI IZVJEŠTAJ SENATU:

1. Prof. dr Lidija Tomić
2. Prof. dr darko bajić
3. Doc. mr Žana Marinković

6. KANDIDAT: DR SAŠA VUJOŠEVIĆ

PREDMET: Finansijska matematika, Softverski alati, Tehnologija i inovacije (na Ekonomskom fakultetu) i Poslovna statistika na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo

NAZIV PREDAVANJA: "Amortizacija zajma jednakim anuitetima".

TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 11,00h, Svečana sala Univerziteta

7. KANDIDAT: DR ZDENKA DRAGAŠEVIĆ

PREDMET: Mikroekonomija i Budžetiranje kapitala

NAZIV PREDAVANJA: "Maksimizacija profita preduzeća na savršeno konkurenčkom tržištu".

TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 11,30h, Svečana sala Univerziteta

8. KANDIDAT: DR MILIJANA NOVOVIĆ

PREDMET: Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija, Napredno finansijsko izvještavanje i za oblast: Finansije i osiguranje

NAZIV PREDAVANJA: "Osiguravajuće kompanije kao institucionalni investitori".

TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 12,00h, Svečana sala Univerziteta

9. KANDIDAT: DR MILAN RADULOVIĆ

PREDMET: Inženjerska ekologija, Ekologija voda i tla i Zaštita i kvalitet voda

NAZIV PREDAVANJA: "Višeparametarska analiza prihranjuvanja i zaštite karstne izdani na primjerima iz sliva Skadarskog jezera".

TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 12,30h, Svečana sala Univerziteta

10. KANDIDAT: DR VESNA BOKAN - MIRKOVIĆ

PREDMET: Fizikalna medicina i rehabilitacija

NAZIV PREDAVANJA: "Uloga Fizikalne medicine u prevenciji Dijabetičnog Stopala".

TERMIN PREDAVANJA: 25.03.2013. u 13,00h, Svečana sala Univerziteta

KOMISIJA KOJA PODNOSI IZVJEŠTAJ SENATU:

1. Prof. dr Snežana Rutešić
2. Prof. dr Mićo Radović
3. Prof. Branimir Popović

NAPOMENA: Predavanja su otvorena za sve zainteresovane slušaoce. Slušaoci imaju pravo da daju mišljenje o pedagoškim elementima predavanja. Mišljenja se podnose u pismenom obliku i moraju biti potpisana ukoliko podnositelj želi da se sa njim upozna Senat Univerziteta pri odlučivanju o izboru.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2013. godine, donio je

**O D L U K U
O IZBORU U ZVANJE**

Dr BILJANA RONDOVIĆ bira se u akademsko zvanje **vanredni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmete: Elektronsko poslovanje, Internet tehnologije i elektronsko poslovanje i Upravljački informacioni sistemi, na Ekonomskom fakultetu, na period od 5 godina.

Broj: 08-381
 Podgorica, 21.02.2013.god.

R E K T O R
 Prof. dr Predrag Miranović, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2013. godine, donio je

**O D L U K U
O IZBORU U ZVANJE**

Dr SNEŽANA MILADINOVIĆ bira se u akademsko zvanje **redovni profesor** Univerziteta Crne Gore za predmete: Obligaciono pravo i Obligacionopravne klinike, na Pravnom fakultetu.

Broj: 08-382
 Podgorica, 21.02.2013.god.

R E K T O R
 Prof. dr Predrag Miranović, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2013. godine, donio je

**O D L U K U
O IZBORU U ZVANJE**

Dr MARKO DOKIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore za predmete: Osnovi sociologije (na osnovnim studijama) i Sociologija (na osnovnim studijama, na studijskom programu Bezbjednost i kriminalistika), na Pravnom fakultetu, na period od 5 godina.

Broj: 08-383
 Podgorica, 21.02.2013.god.

R E K T O R
 Prof. dr Predrag Miranović, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2013. godine, donio je

**O D L U K U
O IZBORU U ZVANJE**

DR MILENA JOVIĆEVIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore za predmete: Zidne tehnike I, Zidne tehnike II, Slikanje sa crtanjem I Slikanje sa crtanjem II, na studijskom programu Slikarstvo, na Fakultetu likovnih umjetnosti, na period od 5 godina.

Broj: 08-384
 Podgorica, 21.02.2013.god.

R E K T O R
 Prof. dr Predrag Miranović, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2013. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Mr VUJADIN KRIVOKAPIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore za predmet Violina, na Muzičkoj akademiji, na period od 5 godina.

Broj: 08-385 R E K T O R
Podgorica, 21.02.2013.god. Prof. dr Predrag Miranović, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2013. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

DR VELJKO RADULOVIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore za predmete: Enterijeri I, Enterijeri II, Javni objekti III i Sintezni projekat VI-završni rad, na Arhitektonskom fakultetu, na period od 5 godina.

Broj: 08-386 R E K T O R
Podgorica, 21.02.2013.god. Prof. dr Predrag Miranović, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2013. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

DR JELENA PRALAS bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore za predmete: Engleska književnost V, Engleska književnost VI, na osnovnim studijama, Prevodenje tekstova pravne struke sa engleskog jezika, Prevodenje tekstova ekonomskih strukture sa engleskog jezika, na specijalističkim studijama, na Institutu za strane jezike i Engleski jezik-opšt, Engleski jezik-stručni I, na osnovnim studijama, na Pravnom fakultetu i Engleski jezik V stepen, na Ekonomskom fakultetu, na period od 5 godina.

Broj: 08-387 R E K T O R
Podgorica, 21.02.2013.god. Prof. dr Predrag Miranović, s.r.

Na osnovu člana 75 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju (Sl.list RCG, br. 60/03 i Sl.list CG, br. 45/10 i 47/11) i člana 18 stav 1 tačka 3 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 21.02.2013. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

DR DRAGANA MILOŠEVIĆ bira se u akademsko zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore za predmete: Sistematika i uporedna anatomija kičmenjaka I, Sistematika i uporedna anatomija kičmenjaka II na Prirodnno-matematičkom fakultetu i Zoologija, na Biotehničkom fakultetu, na period od 5 godina.

Broj: 08-388 R E K T O R
Podgorica, 21.02.2013.god. Prof. dr Predrag Miranović, s.r.

SADRŽAJ:

1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

Filozofski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Savremeni srpski jezik (morfologija), Savremeni srpski jezik (tvorba riječi) na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti i Savremeni srpski jezik 1 (pravopis, fonetika, morfologija) i Savremeni srpski jezik 2 (sintaksa) na Studijskom programu za ruski jezik i književnost 1

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Savremeni francuski jezik III, Savremeni francuski jezik IV, Savremeni francuski jezik V i Savremeni francuski jezik VI 8

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Ruski jezik – fonetika, Morfologija ruskog jezika – glagoli, veznici, rječice i uzvici, Istorija i gramatika ruskog jezika I i II, Ruski jezik I i II 13

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Savremeni srpski jezik (standardizacija i pravopis), Savremeni srpski jezik (fonetika i fonologija), Analiza diskursa i Uvod u lingvistiku 17

Institut za strane jezike

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Engleska književnost I, Engleska književnost III, Engleska književnost IV, (osnovne studije), Engleski jezik IV, Engleski jezik V (Elektrotehnički fakultet), Engleski jezik (Metalurško-tehnološki fakultet) 23

Institut za biologiju mora

Referat za izbor u naučno zvanje za oblast:
Morsko ribarstvo-demerzalni resursi 27

Referat za izbor u naučno zvanje za oblast:
Hemija mora 31

Ekonomski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Finansijska matematika, Softverski alati, Tehnologija i inovacije (Ekonomski fakultet) i Poslovna statistika na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo 38

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Mikroekonomija i Budžetiranje kapitala 41

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Preduzetničke finansije, Računovodstvo finansijskih institucija, Napredno finansijsko izvještavanje i za oblast:
Finansije i osiguranje 44

Gradjevinski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Inženjerska ekologija, Ekologija voda i tla i Zaštita i kvalitet voda 50

Medicinski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Fizikalna medicina i rehabilitacija 55

2. PRISTUPNA PREDAVANJA KANDIDATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE 60

3. ODLUKE SENATA UNIVERZITETA CG SA SJEDNICE ODRŽANE 21.02.2013. G. 61